Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Министерство образования и науки Республики Казахстан

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
Национальная академия образования имени И. Алтынсарина

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ-МАТЕМАТИКАЛЫҚ БАҒЫТТАҒЫ ПӘНДЕРДІ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫТУ БОЙЫНША

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ

ПО ОБУЧЕНИЮ ПРЕДМЕТАМ ЕСТЕСТВЕННО-МАТЕМАТИЧЕСКОГО НАПРАВЛЕНИЯ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Нұр - Сұлтан
2019

Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2019 жылғы 17.09. № 8 хаттама)

Рекомендовано к изданию Ученым советом Национальной академии образования им. И.Алтынсарина (протокол № 8 от 17.09.2019 года)

Жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндерді ағылшын тілінде оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар. - Нұр-Сұлтан қ.: Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019.-176 б.

Методические рекомендации по обучению предметам естественно-математического направления на английском языке. Методические рекомендации. - г. Нұр-Сұлтан: НАО имени И.Алтынсарина, 2019. - 184 с.

Жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндерді ағылшын тілінде оқыту бойынша онлайн-сауалнаманың қорытындысы бойынша әдістемелік ұсынымдар мұғалімдерге, білім беру ұйымдарының басшыларына, әдіскерлерге, Білім басқармасының басшылары мен қызметкерлеріне арналған. Аталған санаттағы қызметкерлер әдістемелік ұсынымдарды ЖМБ пәндерді ағылшын тілінде оқытуды әрі қарай дамытуға пайдалана алады.

Методические рекомендации по обучению предметам естественно-математического направления на английском языке предназначен для учителей, руководителей учебных заведений, методистов, руководителей и сотрудников Управлений образования. Сотрудники этой категории могут использовать методические рекомендации для дальнейшего продвижения обучения предметам ЕМН на английском языке.

© Ы. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2019.
© Национальная академия образования
им. И. Алтынсарина, 2019.

Кіріспе

Қазақстандағы білім берудің аса маңызды стратегиялық міндеті-қазақстандық үздік білім беру дәстүрлерін сақтау және олардың лингвистикалық санасын дамыту болып табылады, оның негізінде - мемлекеттік, ана тілі және шет тілдерін меңгеру. Жалпы білім беретін мектептің оқу - тәрбие процесіне үш тілде оқытуды енгізу - бұл Қазақстан Республикасында білім беруді дамыту тұжырымдамасын іске асыру бағытында маңызды қадам.

Жаратылыстану-математикалық бағыттағы бірқатар пәндерді ағылшын тілінде оқыту «100 қадам» Ұлт жоспарында көзделген, онда 79-қадам «Білім беру жүйесінде - жоғары мектеп пен жоғары оқу орындарында ағылшын тіліне кезең-кезеңмен көшу» делінген.

Жаратылыстану-математикалық бағыты бойынша физика, химия, биология, информатика пәндерін ағылшын тілінде оқытуға кезең-кезеңмен көшу 2015 жылғы «Үш тілде білім беруді дамытудың 2015-2020 жылдарға арналған Жол картасында көрсетілген.

2017-2018 оқу жылында ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде пилоттық оқыту басталды. 2018-2019 оқу жылында жалғасты. 2019-2020 жылдары 10-11-сынып білім алушылары, олардың ата-аналарының қалауымен ЖМБ физика, химия, биология, информатика пәндері ағылшын тілінде оқытылады.

Сауалнама онлайн-режимінде өткізілді. Онлайн-сауалнаманың сұрақтары келесі категориядағы респонденттерге арналған:

- қазақ тілі пәні мұғалімдері;
- орыс тілі пәні мұғалімдері;
- физика пәні мұғалімдері;
- химия пәні мұғалімдері;
- биология пәні мұғалімдері;
- информатика пәні мұғалімдері.

Онлайн-сауалнамаға ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде пилоттық режимде оқытатын 153 мектептің мұғалімдері (ҚР БҒМ 31.11.2017 ж.№ 556 бұйрық) қатысты.

1 ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқытудың пилоттық жобасының нәтижесін талдау

Онлайн-сауалнамаға «Биология», «Химия», «Физика» және «Информатика» пәндерін ағылшын тілінде оқытатын 153 пилоттық мектептің ҚР БҒМ 31.11.2017 жылғы № 556 бұйрығына сәйкес (ҚР БҒМ 06.11.2014 ж. № 455 бұйрығына 4-қосымша) педагогтары қатысты. Нәтижесінде онлайн-сауалнамаға қатысқан мектептер тізімі (1-кесте):

1-кесте. Сауалнамаға қатысқан 153 мектеп туралы мәлімет

	Аймақтың атауы	Пилоттық мектептің атауы
1	Нұр-Сұлтан қаласы	Школа-гимназия № 4 им.Ж.Жабаева, Гимназия № 5, Школа «Зерде» № 9, Школа-гимназия № 10, Школа-лицей № 56, Школа-гимназия № 58, Школа № 63, Школа-гимназия № 69, Школа-лицей № 72, Школа-лицей № 73, Школа-гимназия № 77, «Astana English School» № 81 для одаренных детей, Лицей-интернат «Білім-инновация» для одаренных юношей, Лицей-интернат «Білім-инновация» для одаренных девочек.
2	Алматы қаласы	Школа-гимназия №152, Общеобразовательная школа №160, Общеобразовательная школа №67, Гимназия №132, Школа-гимназия №153 им. А.Розабакиева, Гимназия № 27, Гимназия № 175 «Жаңа Ғасыр», Гимназия № 138 им. М.Базарбаева, Гимназия № 105 им. Ураза Джандосова, Специализированный лицей № 92 им.Махатма Ганди, Школа-гимназия №101, Школа-гимназия № 148, Специализированная гимназия № 12 им. Ш.Уалиханова, Гимназия №35, Гимназия №56 им.К. Сатпаева, Гимназия №159 им.Ы.Алтынсарина, Лицей №161 им.Ж.Жабаева, Школа-гимназия № 59, Гимназия № 83, Лицей №107, Общеобразовательная школа № 84, Общеобразовательная школа №85.
3	Ақмола облысы	Егиндыкольская СШ №2, СШЛ №2, Лицей-интернат «Білім-инновация», СШГ № 1, СШЛ № 6 Отдела образования г.Кокшетау, СШГ №17 Отдела образования г.Кокшетау, Областная специализированная школа-интернат № 2.
4	Алматы облысы	Казахская средняя школа №1 им. Д.А. Кунаева, Средняя школа-гимназия имени Албан Асан Барманбекулы с дошкольным мини-центром, Средняя школа №19 с дошкольным мини-центром, Средняя школа им. Абылай хана, Каргалинская средняя школа № 4, Алматинская областная специализированная физико-математическая школа интернат для одаренных детей им. Ш.Смагулова, Лицей-интернат «Білім - Инновация» г.Талдыкорган,

		Средняя школа №14.
5	Атырау облысы, Атырау қаласы	Специализированная школа-гимназия №30 для одаренных детей с обучением на трех языках, Атырауский областной лицей-интернат «Білім-Инновация», Специализированная школа-лицей- интернат для одаренных детей, Жылыойский лицей-интернат для одаренных детей Атырауской области, Средняя школа им. Г.Масалимова.
6	Шығыс - Қазақстан облысы, Өскемен қаласы	Средняя школа №1 им.Шакарима, Общеобразовательная школа №2, Школа-лицей №3 им Ш.Уалиханова, Средняя школа №9, Школа-лицей №11, Средняя школа №18, Школа-центр дополнительного образования № 19, Средняя школа №26, Школа-гимназия №43 им. К.Нургалиева, Гимназия №37 г.Семей, Областная специализированная школа-лицей для детей одаренных в области математики, физики, информатики, Областная специализированная школа-гимназия-интернат им. Жамбыла для одаренных детей, Восточно-Казахстанский областной специализированный лицей «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных детей г.Семей, Восточно-Казахстанский областной специализированный лицей «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных детей г.Усть-Каменогорск.
7	Жамбыл облысы, Тараз қаласы	Специализированная школа-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных мальчиков, Специализированная школа-интернат «Білім-Инновация» для одаренных девочек имени Айша-биби, Специализированная школа для одаренных детей с обучением на трех языках.
8	Батыс-Қазақстан облысы	Средняя общеобразовательная комплекс «Школа-детский сад» Махамбет, Средняя общеобразовательная комплекс «Школа-детский сад» Асан, Средняя общеобразовательная школа № 25 г.Уральск, Школа-лицей №28 естественно-математического направления», Западно-Казахстанская областная специализированная школа- интернат для одаренных детей, Западно-Казахстанская областная специализированная школа-лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных детей.
9	Қарағанды облысы	Лицей-интернат «Білім-инновация» №1, Лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» №2, Лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» №3, Специализированная школа-интернат им. Н.Нурмакова, Специализированная школа-интернат «Мурагер», Специализированная школа-интернат «Дарын», Специализированная школа-интернат им. Жамбыла, Гимназия № 93, Школа-лицей №14 г.Темиртау, Казахская школа-гимназия №15 г.Темиртау.

10	Қостанай облысы	Средняя школа № 10, Затобольская школа-гимназия, Пешковская средняя школа, Школа-гимназия № 10 г.Рудный, Школа-интернат для одаренных детей им. И.Алтынсарина, Лицей-интернат Білім-инновация для одаренных детей.
11	Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы	Областной лицей-интернат «Білім-инновация» для одаренных детей № 9, Областной лицей-интернат «Білім-инновация» для одаренных детей №10, Областная школа-интернат №4 для одаренных детей, Школа-лицей №3 имени С.Толыбекова, Государственная общеобразовательная школа-лицей №15 имени М.Дүйсенова, Школа-лицей №10 имени И. Алтынсарина, Школа-лицей №5 имени И.В.Панфилова, Школа-лицей №11, Школа-лицей №264, Школа-лицей №136 имени Т. Жургенова, Школа - гимназия №9 имени Н. Ильясова, Школа «Мурагер» со специализированными классами для одаренных детей с обучением на трех языках, Школа-лицей №101 имени А.Муслимова, Школа-гимназия №1 имени К.Мухамеджанова, Школа-гимназия № 212, Школа-лицей № 23 имени Ж. Кизатова.
12	Манғыстау облысы	Специализированная Форт-Шевченковская школа-интернат с углубленным изучением отдельных предметов, Лицей-интернат «Білім-инновация», Жанаозенский лицей-интернат «Білім-инновация».
13	Павлодар облысы	Средняя общеобразовательная школа №37, Школа-лицей № 16, Средняя общеобразовательная школа № 34 инновационного типа, Общеобразовательная средняя школа имени Ныгманова, Основная общеобразовательная школа № 38, Средняя общеобразовательная школа № 25, Средняя общеобразовательная школа №1, Средняя общеобразовательная школа №4 им. Макпалеева, Специализированная общеобразовательная школа «Зерде» с государственным языком обучения для одаренных детей, Специализированная гимназия для одаренных детей города Аксу, Областной многопрофильный полиязычный лицей для одаренных детей, Лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных юношей», Лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных девочек, Средняя общеобразовательная школа №14 г.Екибастуз, Караобинская средняя общеобразовательная школа, Средняя школа № 4, Средняя школа имени К.Камзина, Средняя школа имени Бауыржана Момышұлы, Жамбылская средняя школа сельского округа имени Мамаита Омарова, Школа-лицей №8 для одаренных детей, Специализированная школа «Жас

		дарын», Областная казахская гимназия-интернат для одаренных детей имени И.Алтынсарина, Областной многопрофильный лицей-интернат для одаренных детей, Жамбылская средняя общеобразовательная школа, Тлектесская средняя общеобразовательная школа.
14	Оңтүстік Қазақстан облысы	Кентауский лицей-интернат «Білім-инновация» №3 для мальчиков, Лицей-интернат «Білім-инновация» №1 для мальчиков, Лицей-интернат «Білім-инновация» №2 для девочек.
15	Солтүстік Қазақстан облысы	Покровская средняя школа, Бескольская средняя школа-гимназия, Кишкенекольская СШ №2 с пришкольным интернатом, Школа-лицей им. Аль-Фараби, Средняя общеобразовательная школа - комплекс эстетического воспитания № 8, Гимназия «БЭСТ», Средняя школа № 21, Первый городской общеобразовательный лицей, Первая гимназия, Средняя школа № 44, Областной специализированный лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных детей.

Онлайн-сауалнамаға қатысқан ЖМБ пәндерінің мұғалімдері бойынша мәліметтер

Жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндерді ағылшын тілінде оқыту бойынша онлайн-сауалнамаға физика, химия, биология, информатика пәндерінің 645 мұғалімі қатысты (2 - кесте).

2-кесте - Онлайн-сауалнамаға қатысқан ЖМБ пәндерінің мұғалімдері бойынша мәліметтер

Оқытылатын пән атауы	**барлығы**	**оқыту қазақ тілінде**			**оқыту орыс тілінде**		
		барлығы	**ауыл**	**қала**	**барлығы**	**ауыл**	**қала**
Физика	169	116	31	85	53	14	39
Химия	120	86	28	58	34	13	21
Биология	166	121	34	87	45	15	30
Информатика	190	150	41	109	40	12	28
Барлығы	**645**	**473**	**134**	**339**	**172**	**54**	**118**

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Биология» оқу пәні

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәнінің мұғалімдері туралы мәлімет

Онлайн-сауалнамаға 121 биология пәнінің мұғалімі қатысты, оның ішінде: ауылдық мектептен-34, қалалық мектептен - 87 респондент.

30 жылға дейінгі респонденттер саны - барлығы 59, бұл 48,7% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерде - 16 - 47%, қала мектептерінде - 43-49, сәйкесінше 4%.

40 жылға дейінгі респонденттер саны - барлығы 28, бұл 23,1% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 8 - 23,5%, қалалық мектептер - 20-22, 9%.

50 жылға дейінгі респонденттер саны 25, бұл 20,6% құрайды.

Оның ішінде: ауылдық мектептер - 6 - 17,6%, қалалық мектептер - 19-21,8%.

50 жастан асқан респонденттер саны-барлығы қазақ тілінде оқытатын 9 биология пәнінің мұғалімі, бұл 7,4% құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептер - 4- 11,7%, қалалық мектептер-5- 5,7%.

Жалпы алғанда, 30 жылға дейінгі биология пәні мұғалімдерінің үлесі қалалық мектептерде - 49, 4%, ал ауылдық мектептерде де - 30 жасқа дейін - 47% құрайды.

Онлайн-сауалнамаға негізінен қалалық мектептердің биология пәнінің мұғалімдері қатысты. Қалалық мектептерде қазақ тілінде оқытатын биология пәні мұғалімдерінің үлесі - 72%, ауыл мектептеріндегі мұғалімдердің үлесі - 28%.

Қазақ тілінде оқытатын биология пәні мұғалімдерінің біліктілік санаттары мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнамаға барлығы 53 биология пәнінің мұғалімі, ауыл мектептерінен - 14, қала мектептерінен - 39 мұғалім қатысты.

Екінші біліктілік санаты бар биология пәні мұғалімдерінің саны -12, бұл 22,6% құрайды, ауыл - 5, қала - 7.

Бірінші біліктілік санаты бар мұғалімдер саны - 6, бұл 11,3% құрайды, олардың барлығы қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Жоғары біліктілік санаты бар биология пәні мұғалімдерінің саны 9 адам, бұл 16,9% - ды құрайды, ауыл мектебінен-2, қала мектебінен-7.

Аттестаттаудан өту қорытындысы бойынша «Педагог» санаты бар мұғалімдер саны - барлығы 8, бұл 15% құрайды, оның ішінде: ауыл мектептерінен - 3 - 21,4%, қала мектептерінен - 5 - 12,8%.

Жұмыс қорытындысы бойынша «педагог-модератор» санатын алған биология пәні мұғалімдерінің саны-2 , бұл-3,7 % құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептен -1.

«Педагог - сарапшы» санаты бар мұғалімдер саны - 3, олардың барлығы қала мектептерінен, 5,6% құрайды.

«Педагог-зерттеуші» санаты бар мұғалімдер саны - 11 адам, бұл 20,7% құрайды. Оның ішінде: 2 - ауыл мектептерінен -14,2%, 9-қала мектептерінен-23%. Биология пәні мұғалімдері ғылыми-практикалық конференциялар, семинарлар жұмысына белсенді қатысады, қалалық және облыстық деңгейде бекітілген әдістемелік материалдары бар.

«Педагог-шебер» санаты бар мұғалімдер саны-2- 3,7%. Оның ішінде: ауыл мектебінен -1, қалалық мектептен -1.

3 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер -2, бұл 3,7% құрайды. Ауылдық мектептер - 1, қалалық мектептер-1.

5 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 4 биология пәні мұғалімі-7,5%. Ауылдық мектептен-1, қалалық мектептен-3.

7 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер 12 - 22,6%. Ауылдық мектептерде - 2 педагог, қала мектептерінде - 10 педагог жұмыс істейді.

10 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 5 - 9,4%. Ауылдық мектептерде жұмыс істейтін респонденттер - 2 биология мұғалімі, қала мектептерінде - 3.

10 жылдан астам жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 30 педагог, бұл 56,6% құрайды. Ауылдық мектептерде 8 педагог жұмыс істейді, қалада - 22.

Осылайша, респонденттер қатарында 10 жылдан астам жұмыс өтілі бар биология пәні мұғалімдері қомақты үлес қосуда.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәліметтер

121 биология пәні мұғалімдерінің ішінен «Өрлеу» БАҰО АҚ 21 - 17%, биология пәнінің мұғалімдері жаңартылған білім беру мазмұны бойынша курстан өтті: оның ішінде: ауыл мектептерінен-7, қала мектептерінен-14.

«НЗМ» ДББҰ -да - 53 биология пәні мұғалімі жаңартылған білім беру мазмұны бойынша курстарда оқыды, бұл 43,8% құрайды. Ауыл мектептерінің биология мұғалімдері - 14, қалалық мектептерінде - 39.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша 39 биология пәні мұғалімі курстық дайындықтан өткен жоқ, бұл 32% құрайды. Ауылдық мектептерден - 13, қалалық мектептерден-26.

CLIL-технологиясы бойынша курстардан өту туралы мәліметтер

CLIL-технологиясы бойынша «Өрлеу» БАҰО АҚ курстарынан өткен мұғалімдер саны-19, бұл 15,7% құрайды. CLIL пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту әдістемесі негізінде ауылдық мектептердің өкілдерінен - 2, қалалық мектептердің өкілдерінен - 17-сі сабақты жоспарлау ерекшеліктерін оқыды.

«НЗМ» ДББҰ -да CLIL-технологиясы бойынша оқыған биология пәні мұғалімдерінің саны - 11 - 9%. Оның ішінде,қазақ тілінде биология пәнін оқытатын мұғалімдердің ауылдық мектептерде жұмыс істейтіндері - 5, қалалық мектептерде - 6.

Ағылшын тілін меңгеруді жетілдіру мақсатында 2 биология пәнінің мұғалімі (1,6%), 1 ауыл мектебінен, 1 - қалалық мектептен өз бетінше курстан өтті.

Басқа ұйымдарда CLIL-технология бойынша курстық қайта даярлаудан 41 биология пәнінің мұғалімі өтті, бұл 33% құрайды. Оның ішінде: ауыл мектептерінен - 12, қала мектептерінен-29.

CLIL-технологиясы бойынша 48 мұғалім курстан өтпеген, бұл 39,6% құрайды. Ауыл мектептерінің өкілдері - 13, қала мектептерінің өкілдері - 35.

Ағылшын тілі курстары (Тілдік курстар)

«Өрлеу» БАҰО тілдік курстарында 16 адам оқытылды - 13%. Оның ішінде: ауыл мектептерінен - 3, қала мектептерінен - 13 биология пәнінің мұғалімі қазақ тілінде.

Назарбаев университетінде 12 биология пәні мұғалімінің біліктілігін арттыру курсынан өтті - 9%. Оның ішінде: 4-і ауыл мектептерінен, 8-і қала мектептерінен.

Ағылшын тілінен өз бетімен 8 адам, ол 6% құрайды, тұрғылықты жері бойынша: ауылдан - 2 биология пәні мұғалімі, қаладан - 6 мұғалім курстан өтті.

Басқа ұйымдардан - 52 биология пәнінің мұғалімі курстан өтті. Оқумен қамту пайызы - 43%. Ауыл мектептерінен -16, қала мектептерінен - 36.

36 адам ағылшын тілі бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өткен жоқ - 29,7%. Оның 10-ы ауыл мектептерінен, 26-ы қала мектептерінен.

Биология пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер

Барлығы 121 қазақ тілінде білім алатын биология пәнінің мұғалімі онлайн-сауалнамаға қатысты. Оның ішінде: ауыл мектебінен - 34, қала мектебінен - 87.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін анықтау бойынша онлайн-сауалнама нәтижелері:

А1 деңгейіне барлығы 10 респондент ие, бұл 8% құрайды. Оның 3- і ауыл мектептерінен, 7-і қала мектептерінен.

А2 деңгейін 8 биология пәні мұғалімі - 6% . Оның 3-і ауыл мектептерінен, 5-і қала мектептерінен.

Қазақ тілінде оқытатын 26 биология пәнінің мұғалімі В1 деңгейін меңгерген, бұл 21,4% құрайды. Оның 7-і ауыл мектептерінен, 19-ы қала мектептерінен.

В2 деңгейді 41 респондент иеленеді - 33,8%. Ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен - 28 адам.

Қазақ тілінде оқытатын 32 биология мұғалімі С1 деңгейін меңгерген, бұл 26,4 % құрайды. Ауылдық мектептер - 8, қалалық мектептер - 24.

С2 деңгейін қала мектептерінен 4 педагог меңгерген, бұл 3% құрайды.

Осылайша, биология пәні мұғалімдерінің көпшілігі ағылшын тілін В2 деңгейінде меңгерген.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтеру тілек /ниеті ауыл мектептері биология пәнінің мұғалімдеріне тән. Онлайн-сауалнама 113 ағылшын тілі пәні мұғалімі (93%) қызығушылық танытатынын, ағылшын тілін оқыту және үздіксіз білім беру қажеттілігін көрсетті.

Ағылшын тілін үйренуге 8 мұғалім қызығушылық ниет білдірмеді, бұл 6,6% құрайды, оның ішінде: биология пәнінің мұғалімі ауылдық мектептерден - 2, қала мектептерінен 6 мұғалім.

Биология ағылшын тілінде оқытылатын қазақ тілінде оқытылатын мектептердегі сыныптар туралы мәліметтер

Барлығы 121 респондент қатысты,оның ішінде 34 ауыл мектептерінің, 87 қала мектептерінің өкілдері. «Биология» оқу пәні келесі сыныптарда ағылшын тілінде оқытылады:

7 сыныпта 52 мұғалім жұмыс істейді, бұл 42,9% құрайды. Ауылдық мектептерде 9 мұғалім, қала мектептерінде - 43 мұғалім.

«Биология» пәні бойынша 8 сыныпта 73 мұғалім сабақ өткізеді - 60%. Онлайн-сауалнамаға қатысқан ауыл мектептерінің респонденттері 24. Қалалық мектептерден биология пәнінің мұғалімдері-49.

9-сыныптарда 27 (22%) қазақ тілінде оқытатын биология пәнінің мұғалімдері оқытудың инновациялық технологияларын қолдана отырып, сабақтар өткізеді. Бес педагог ауыл мектептерінде, 22 - қалалық мектептерде жұмыс істейді.

10 сыныпта 25 биология пәннің мұғалімі - 20,6% оқытудағы практикалық-бағдарлануын ескере отырып, сабақтар өткізеді. Оның ішінде ауылдық мектептер-9, қала мектептері - 16.

11 сыныптарда ағылшын тілінде 16 мұғалім биология пәнінің сабақтарын өткізеді, бұл 13% құрайды. Оның 4-і ауылдық мектептерде, 12-і қалалық мектептерде.

Биология пәнінің оқыту нұсқасы туралы мәлімет

Барлығы 121 респондент қатысты. Оның ішінде: ауылдық мектептерден - 34, қалалық мектептерден-87.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінде биология пәнін оқыту инвариантты компоненттен 55 мұғалім таңдалды, бұл 45,4% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер-19, қалалық мектептер - 36. Ағылшын тілінде биология пәнін факультативтік сабақтарда вариативті компоненттен барлығы 62 мұғалім таңдап алды, бұл 51,2 % құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 13, қалалық мектептер - 49.

Биология пәнін ағылшын тілінде сыныптан тыс іс-шараларда оқытуды 14 мұғалім таңдап алды-11,5%. Биология пәнінің мұғалімі ауылдық мектептерден-5, қалалық мектептерден - 9.

Биология пәнін ағылшын тілінде оқыту режимі туралы мәлімет

Онлайн-сауалнамаға 121 биология пәнінің мұғалімі қатысты,оның ішінде: 34-ауыл мектептерінен, 87-қала мектептерінен.

CLIL-технологияны 105 биология пәні мұғалімі қолданады, бұл 86,7% құрайды. Ауыл мектептерінен-29, қала мектептерінен - 76

Респонденттердің 16 - 13% қолданбайды, оның ішінде: ауылдық мектептердің 5 мұғалімі, қалалық мектептердің 11 мұғалімі.

Ішінара енгізу режимі бойынша динамика келесідей: 159 сыныпта ішінара енгізу режимімен ағылшын тілінде биология пәнінің сабағы ұйымдастырылған. Оның ішінде 42 - ауыл мектептерінде - 26%, қалалық мектептерде - 117%, бұл 74% құрайды.

7 сынып - 51 сынып - 42% (ауыл мектептерінде 9 сынып, қалалық мектептерде - 42 сынып);

8-сынып - 65-сыныптар - 53,7% (ауылдық жерде қазақ тілінде оқытатын мектептердің 22-сінде, қала мектептерінің 43-сыныптарында);

9-сынып - 19 сыныпта биологияны пәнін оқыту ағылшын тілін ішінара режимін қолдана отырып ұйымдастырылды - 15,7% (5 ауылдық мектеп, 14 қалалық мектеп).

10 сынып - қазақ тілінде оқытатын мектептердің 16 сыныптарында (13%), биология пәнінің мұғалімдері ағылшын тілінде түсінікті оқу материалдарын - 5 ауылдық жерлерде орналасқан мектептерде, қала мектептерінің 11 сыныптарында түсіндіреді.

11-сынып - мектептердің сегіз класында ағылшын тілінде биологияны оқыту ішінара енгізу тәртібімен - 6% ұйымдастырылды (ауыл мектебінің 1 сыныбы, қала мектептерінің 7 сыныбы).

Негізінен, биология пәнінің мұғалімдері 7-8 сыныптарды таңдап, пәнді ішінара енгізу тәртібімен ағылшын тілінде сабақ береді.

Толық енгізу режимімен қазақ тілінде оқытатын мектептердің 163 сыныптарында биологияны оқыту ұйымдастырылды.

43 сыныпта (7- сынып) мұғалімдер ағылшын тілінде сабақтарды толықтай енгізу режимімен - 35%, 7 сынып - ауылдық мектептер, 36 - қала мектептерінде өткізеді.

Бұл көрсеткіш 8-сынып оқушылары арасында басым - 66 сынып - 54,5%, оның ішінде: 23 - ауыл мектептері, 43 - қала мектептері.

Ортаңғы орынды 9 сынып алады. Жалпы, 22 сыныпта биология мұғалімдері 18% толық енгізу тәртібін, бұл негізінен қалалық мектептерде таңдайды. (2 - ауылдық, 20 - қалалық).

CLIL әдістемесін ескере отырып, биология пәнінің сабағы өткізілетін 10 сыныптың үлесі 16,5% құрайды (7 - ауыл мектептері, 13 - қалалық мектептер). Барлығы 20 мектеп.

Тек 12 сынып (9,9%), 2 ауылдық және 10 қалалық мектептер ағылшын тілінде биологиялық білім берген 11 сыныптағы ең төменгі көрсеткіш.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Биология» пәні бойынша ағылшын тіліндегі ішінара енгізу бойынша сабақ кезеңдері туралы мәлімет

Биология пәнінің мұғалімдері белсенді сөздікті қалыптастыруға, оқушылардың ағылшын тілінің лексикалық және грамматикалық минимумын меңгеруіне, биологиядан тапсырмаларды (сөздікпен) оқуға және аударуға,

зертханалық жұмыстар бойынша есептерді құрастыруға, практикалық тапсырмаларды орындауды түсіндіруге баса назар аудара отырып, сабақтарда CLIL әдістемесін қолданады.

Оқу материалын қайталау кезеңінде 50 педагог CLIL әдістемесін ішінара енгізу тәртібінде қолданады - 41 % (ауылдық жерлердегі мектептерден 16 педагог, қалалық мектептерден 34 педагог).

Оқу материалын ағылшын тілінде бекіту кезеңінде 50 педагог-41% оқушылармен ішінара енгізу тәртібінде жұмыс ұйымдастырады (17 - ауыл мектептерінің, 33 - қала мектептерінің респонденттері).

Жаңа материалдарды ағылшын тілінде оқу кезінде (жаңа тақырып) - 78 педагог - 64% биология пәні мұғалімдері белсенді оқыту әдістерін қолданады (18-ауылдық, 60 - қалалық мектептерден).

Режимдік сәттерде 44 биология пәнінің мұғалімі (36%) ағылшын тілінде оқу материалының білімін бекіту мақсатында инновациялық технологияларды тиімді қолданады. Олардың 13-і ауылдық мектептерде, 31-і қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәнінен ағылшын тілінде әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі материалдар туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнама нәтижелері көрсеткендей, 53 респондент (43,8%) педагогикалық процесті жетілдіру және оқушылардың биология пәні туралы білім сапасын арттыру мақсатында оқу-дидактикалық материалдар әзірледі. Оның ішінде: ауыл мектептерінде 12 биология пәнінің мұғалімі, 41 қалалық мектептерде, барлығы 77 ағылшын тілінде оқу құралы әзірленді-64%.

Қызылорда облысы бойынша биология пәнінің мұғалімдері ең көп - 20 оқу құралын шығарды.

«Биология» пәні бойынша дидактикалық материалдарды ағылшын тілінде әзірлемеген 68 мұғалім (56%): 22 - ауыл мектептері, 46 - қала мектептері.

Егер әзірленген дидактикалық материалдарды сыныптар бойынша қарастырсақ, 7-8 сынып оқушылары үшін биология пәні сабақтарында оқу-дидактикалық материалдарды тиімді қолданатыны байқалады.

Оқушылар үшін:

7 сыныпқа 28 оқу құралы (3-ауыл мектептерінің, 25-қала мектептерінің мұғалімдерімен) -23 % әзірленді;

8 сыныпқа - 31 оқу құралы - 25% (11 - ауылдық мектеп мұғалімдері, 20-қалалық мектеп мұғалімдері);

9 сыныпқа - 7 оқу құралы - 5,7%(1 - ауылдық мектеп мұғалімі, 6-қалалық мектеп мұғалімі);

10 сыныпқа - 6 оқу құралы - 4,9% (2 - ауылдық, 4 - қалалық мектептердің мұғалімдері әзірледі);

11 сыныпқа - 5 оқу құралы - 4% (4 - і қалалық мектеп мұғалімдері әзірлеген, 1 - і ауылдық мектеп респонденті дайындаған).

Ағылшын тілінде биология пәні бойынша элективті курстар, сыныптан тыс іс-шаралар, сабақтардың патенттелген әзірлемелері туралы мәліметтер

27 әзірлеме патенттелді - 22%, оның 4 - уі ауыл мектептерінің биология пәні мұғалімдері, 23 - қалалық мектептер әзірледі. Қызылорда облысының биология пәні мұғалімдері патенттелген әзірлемелер саны бойынша - 14, бұл 35% құрайды. Павлодар облысында мұғалімдер 4 оқу құралын әзірлеп, патенттеді - 30%.

94 педагогтың жұмыс тәжірибесінен патенттелген әзірлемелері жоқ, бұл 77,6% құрайды.

Ағылшын тілінде биология пәні бойынша БЖБ және ТЖБ тапсырмалары туралы мәліметтер

«Биология» пәні бойынша БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тіліндегі тапсырмаларды 21 мұғалім (17%) әзірледі, оның 3-і ауыл мектептерінде, 18 - і қала мектептерінде жұмыс істейді. Осы көрсеткіш бойынша Қызылорда облысы көш бастап, 8-і БЖБ және ТЖБ үшін тапсырмалар әзірледі.

Онлайн - сауалнамаға қатысқандардың жалпы санының 31%-ы (11 - ауылдық мектеп, 27 - қалалық мектеп) - 38 биология пәні мұғалімдерінің тапсырмаларын толық көлемде дайындамаған.

Оқушылар үшін ағылшын тілінде 62 биология пәнінің мұғалімі тапсырмалар әзірлеген жоқ, бұл 51% құрайды (оның ішінде: ауыл мектептерінен -20, қала мектептерінен -42).

Ағылшын тілінде биология пәні бойынша лингвистикалық және пәндік құзіреттіліктерді қалыптастырушы бағалау туралы ақпарат

Ағылшын тілі сабақтарында тілдік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды 7 мұғалім (5,7%), 3 - ауыл мектептерінен 4 - қала мектептерінен жүргізеді.

Өз пәні бойынша сабақтарда формативті бағалауды 84 биология пәнінің мұғалімі жүргізеді, бұл 69% құрайды (23 - ауыл мектептерінен, 61 - қала мектептерінен).

Ағылшын тілі сабақтарында өз пәні бойынша («Биология») 30 мұғалімнің тілдік және пәндік құзыреттіліктерін формативті бағалау жүргізеді, бұл 24,7% құрайды. Оның ішінде: 8-ауыл мектебінен, 22-қала мектебінен.

Ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікті қалыптастырып бағалауды 5 педагог жүргізеді - 4% (2 - ауыл мектептерінен, 3 - қала мектептерінен).

Өз пәні бойынша сабақтарда 96 биология пәнінің мұғалімі (79%) пәндік құзыреттілікті тиімді, уақытылы формативті бағалау жүргізетінін атап өтті. Оның ішінде 25 - ауыл мектептерінің, 71-қала мектептерінің мұғалімдері.

Облыс бойынша үздік көрсеткіш берген: Қызылорда облысынан - 33 мұғалім, Павлодар облысынан - 12 және Қарағанды облысынан - 10 мұғалім.

Ағылшын тілі сабақтарында және өз пәні бойынша пәндік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды 20 педагог жүргізеді. Бұл онлайн-сауалнама респонденттердің жалпы санының 16,5% құрайды. Оның ішінде: 7-ауылдық, 13 - қалалық мектептер.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінде биология пәнінен тілдік және пәндік құзыреттілікті жиынтық бағалау туралы мәліметтер

Жиынтық бағалау оқу тақырыбының (биология пәні бойынша бағдарлама бөлімі) блогын оқуды аяқтаған кезде білім мен оқу дағдыларының қалыптасу деңгейін анықтауға арналған. Жиынтық бағалау әр түрлі (тест, бақылау жұмыстары, жобалар) қорытынды жұмыстарды орындау нәтижелері бойынша жүргізіледі.

Ағылшын тілі сабақтарында тілдік құзыреттілікті жиынтық бағалауға 7 респондент - 5,7% (3 - ауыл мектептері, 4 - қала мектептері) көңіл бөледі.

«Биология» пәні бойынша сабақтарда жиынтық бағалауды 92 мұғалім жүргізеді - респонденттердің жалпы санының 76%. Оның ішінде: 25 - ауылдық мектептер, 67 - қалалық мектептер. Жақсы көрсеткіштер Қызылорда (33), Павлодар (10), Қарағанды (9) облыстарында, Ақмола облысында - 10 және Нұр - Сұлтан қаласында - 11.

Ағылшын тілі сабақтарында өз пәні бойынша тілдік құзыреттілікті жиынтық бағалауды («Биология» 22 биология пәнінің мұғалімі жүргізеді-18%. Оның ішінде: 6 - ауыл мектептері, 16 - қала мектептері).

Ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікті жиынтық бағалауды 7 респондент өткізеді - 5,7% (3 - ауылдық мектеп, 4 - қалалық мектеп).

«Биология» пәні бойынша сабақтарда жиынтық бағалауды 99 мұғалім жүргізеді - 81,8 %. Оның ішінде: 26 - ауыл мектептерінің мұғалімдері 73 - қалалық мектептер.

Ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікті жиынтық бағалауды өз пәні бойынша 15 мұғалім жүргізеді - 12 %. Биология пәнінің мұғалімі ауыл мектептерінен - 5, қалалық - 10.

«Биология» оқу пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерді диагностикалау туралы мәліметтер

121 респонденттің ішінен биология пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерді ағылшын тілінде диагностикалауды жылдың басында 39 биология пәнінің мұғалімі өткізді, бұл 32% құрайды. Оның ішінде: 9 - ауыл мектептерінен, 30-қала мектептерінен мұғалімдер.

Оқу жылында 72 мұғалім өткізеді, бұл 59,5% құрайды.Оның ішінде: 20-ауылдық, 52 - қалалық мектептер.

10 мектепте биология пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізілмеген, бұл 8% құрайды (5 - ауылдық, 5 - қалалық мектептер).

Биология пәнін ағылшын тілінде оқытудың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейлеріне әсері

Биология пәнін ағылшын тілінде оқыту пәндік құзыреттілік деңгейін арттыруға ықпал етеді деп санайды 13 биология пәнінің мұғалімі(10,7%), оның ішінде 5 ауылдық, 8 қала мектептерінен.

Тілдік құзыреттілік деңгейін арттыруға 11 биология пәнінің мұғалімі қызығушылық танытып отыр, бұл 9,09% құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептердің мұғалімдері - 4, қалалық мектептердің мұғалімдері - 7.

Биология пәні мұғалімдерінің сабақтарда шешетін негізгі міндеті-оқушылардың пәндік және тілдік құзыреттіліктерін арттыру. Онлайн-сұраудың 62 респонденті инновациялық технологияларды қолдану арқылы сабақтарды ұйымдастыру кезінде пәндік және тілдік құзыреттілікті қалыптастыру бойынша табысты жұмыс істейді. Сауалнамаға жауап берушілердің 51% - ы, олардың 13-і ауыл мектептерінің, 49-ы қала мектептерінің мұғалімдері. Оқушылардың биология пәні бойынша құзыреттілігін қалыптастыра отырып, олар ағылшын тілін тереңдетіп оқытуға және пән мен шет тілі бойынша білімді, құзыреттілікті кеңейтуге деген қажеттілікті ынталандыруға ықпал етеді деп санайды.

Пәндік деңгейді көтеру, бірақ тілдік құзыреттілік деңгейін төмендету - қалалық мектептерде жұмыс істейтін 2 респонденттің пікірі (1,65%).

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту тек тілдік құзыреттілікті қалыптастыруға ықпал етеді, бірақ пәндік деңгейді төмендетеді деген пікірді 7 биология пәнінің мұғалімі ұстанады, бұл 5,7% құрайды.

Бұл оқыту пәндік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне ықпал етеді деп, есептейді бір респондент (0,82%).

Пәндік және тілдік құзіреттілік деңгейінің төмендеуі мүмкін деп, хабарлайды қалалық мектептің 1 респонденті, яғни 0,82%.

Үш биология пәнінің мұғалімі пәндік құзіреттілік деңгейі өзгермейді деп санайды - 2,47%.

Респонденттердің біреуінің пікірінше тілдік сауаттылық деңгейі өзгермейді - 0,82% (қала мектебі).

Бұл сұрақ 20 биология пәні мұғалімдерінің арасында туындады - 16,5%. Оның ішінде: 20 биология пәнінің мұғалімі, 9 - ауыл мектептерінен, 11- қала мектептерінен.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі ағылшын тіліндегі оқушылардың сөйлеу қателіктеріне биология пәні мұғалімдерінің реакциялары туралы мәліметтер

12 мұғалімнің қателіктерін елемейді - 9,9% (5 - ауыл мектептерінен, 7 - қала мектептерінен)

57 биология пәнінің мұғалімі коммуникативтік маңызды қателерді түзейді (47%), оның ішінде: 13 - ауылдық, 44 - қала мектептерінен.

Барлық қателерді түзетемін: 19 респонденттің пікірі (15,7%). Оның ішінде: 6 - ауыл мектептерінің мұғалімдері, 13 - қала мектептері.

Қате болған жағдайда, бұл жауапты оқушыларға қайталаймын, оны нормативтік грамматика талаптарына сәйкес келтіремін деген позицияны 33-биология пәнінің мұғалімі ұстанады - 27 %. Оның ішінде 10 - ауылдық, 23 - қалалық мектептің биология пәні мұғалімдері.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәліметтері

Бағалау кезінде тек өз пәніме назар аударамын деген 48 биология пәні мұғалімдерінің пікірі (39,6%), оның ішінде: 14 - ауыл мектептерінен, 34 - қала мектептерінен.

Мен оқушылардың пән бойынша және ағылшын тілі бойынша жетістіктерін бағалаймын. Мұндай ереже 50 респондентте 41,3% - ды құрайды. Оның ішінде: 14 - ауыл мұғалімдері, 36-қала мектептері.

Мен оқушылардың ағылшын тілі бойынша жетістіктерін тек формативті ғана бағалаймын - бұл сұраққа 23 биология пәнінің мұғалімі - (19%) оң жауап берді. Оның ішінде: ауыл мектептерінде жұмыс істейтін биология пәнінің мұғалімдері - 6, қала мектептерінде - 17.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәнінен ағылшын тілінде пилоттық оқыту мәселелерін талқылау туралы мәлімет

Жаратылыстану-математикалық цикл мұғалімдерінің ӘБ отырысында «Биология» пәні бойынша оқушыларды ағылшын тілінде оқыту мәселелері талқыланды.

121 респонденттің 30-ы әдістемелік бірлестік жұмысына белсенді қатысты, бұл 24,7% құрайды (оның ішінде: ауылдық мектептерден - 7, қалалық мектептерден - 23 мұғалім).

Ағылшын тілінде биология пәнін оқытудың ерекшеліктері ағылшын тілі мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінің отырысында өтті, оған 20 мұғалім қатысты, бұл 16,5% құрайды (ауыл мектептерінен - 5, қалалық мектептерден - 15).

Жаратылыстану-математикалық цикл және ағылшын тілі мұғалімдер мектебінің ӘБ отырысында мұғалімдер биология пәні сабақтарында оқытуды ұйымдастырудың негізгі қағидаларын түсіну, пәнді біріктірілген оқыту әдістемесіне негізделген сабақты жоспарлау мүмкіндігі туралы мәселелерді талқылады. Биология пәнінің 23 мұғалімі (19%) пәндерді біріктірілген оқыту әдістерін талқылауға қызығушылық танытты. Оның ішінде: 5 - ауыл мектептері, 18 - қала мектептері.

Мектептегі шығармашылық топтар биологияны пәнін ағылшын тілінде пилоттық оқыту мәселелерінде талқылады. 32 қатысушы - 26,4% (16 ауылдық, 16 қалалық мектеп) білім беру сапасын арттырудың, оқушылардың биология мен ағылшын тіліндегі құзыреттіліктерін дамыту мен жетілдірудің маңыздылығын атап өтті. Бұл техниканы үйрену оқушыларға тек ағылшын

тілінде практикалық білім мен дағдыларды алуға ғана емес, сонымен бірге биология саласындағы білім деңгейін көтеруге мүмкіндік береді.

Ауданда(қалада) ұйымдастырылған шығармашылық топтар пәндік-кіріктірілген оқыту бойынша пилоттық жобаны іске асыру барысында тиімділікті арттыру үшін әр түрлі білім беру технологиялары, оқыту және бақылау нысандары мен әдістері тиімді болады деп санайды.

Онлайн - сауалнамаға қатысқан респонденттер - 12 (9,9%), оның ішінде: 2 - ауыл мектептері, 10 қала мектептерінің мұғалімдері.

Пилоттық оқыту мәселелері мектеп директорының оқу ісі жөніндегі орынбасарымен де талқыланды. 27 респондент-22%, оның ішінде: 10 - ауылдық мектептерден, 17-қалалық мектептерден сабақты жоспарлау әдістемесі, оқушылардың білімін критериалды бағалау, оқу құралдарын әзірлеу бойынша жетекшілік ететін орынбасарымен сұрақтар қарастырылды.

Ағылшын тілі мұғалімдерінің және мектеп әкімшілігінің ағылшын тіліндегі пилоттық биология жобасын қолдауы туралы мәлімет

Ағылшын тілі мұғалімдерінен қолдау үнемі көрсетіліп отырды, 54 респондент атап өтті, бұл 44,6% құрайды (11 ауылдық мектеп, 43 қалалық мектеп).

Биологияның пилоттық жобасы бойынша проблемалық мәселелерді шешуге көмек және қолдау көрсетілді, бірақ тұрақты емес, 49 биология мұғалімі 40,4% (17 ауылдық мектеп, 32 қалалық мектеп) бұл пікірді білдірді.

Ағылшын тілі мұғалімдері тарапынан пилоттық жобаны енгізу әдістемесі бойынша көмек көрсетілмеді, деп санайды 18 респондент, бұл 14,8% құрайды (6 адам - ауылдық, 12 - қала мектептерінен).

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау үнемі көрсетілді, Мұндай пікірді 77 респондент білдірді, бұл 63,6 % құрайды(25-ауыл мектептері, 52-қала мектептері).

Мектеп әкімшілігі қолдау көрсетті, бірақ үнемі емес, 37 биология пәні мұғалімдерінің пікірі - 30,5%. Оның ішінде: 8 - ауыл мектептерінен, 29 - қала мектептерінен.

Мектеп әкімшілігі пилоттық жобаны іске асыруға көмек көрсеткен жоқ. Мұндай пікір үшін 7 респондент, бұл 5,7% құрайды. Оның ішінде: 1- ауыл мектебінің биология пәнінің мұғалімі, 6 - қалалық мектеп.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәні кабинетінің мультимедиялық жабдықтары туралы мәлімет

Ұсынымдарды ескере отырып, менің кабинетім жабдықталған, - деп атап өтті 37 биология пәнінің мұғалімі, бұл 30,5% құрайды. Оның ішінде 12 - ауылдық мектепте, 25 - қалалық мектепте биология кабинеттері жабдықталды.

Іс жүзінде әрбір оқу кабинетінде мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған, 50 биология пәні мұғалімдерінің пікірі - 41,3%, оның ішінде 19 - ауыл мектептерінен, 31 - қала мектептерінен биология пәнінің сабақтарын өткізу үшін қажетті жағдайлар жасалғанын растады.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт - көрсеткіш жұмыс істейді, оны онлайн-сауалнамаға қатысқан 34 респондент атап өтті (28%). Оның ішінде: ауылдық мектепте - 3 педагог, қалалық мектепте - 31 мұғалім.

Қызылорда облысы көш бастап келеді, мұнда 40 кабинетте әдістемелік ұсынымдарды ескере отырып, биология пәнінен сабақ өткізуге арналған жабдықтар толық шоғырланған. Негізінен қала мектептерінде кабинеттер жабдықталған. Барлық респонденттер - 40 биология пәнінің мұғалімі, кабинеттер жабдықталғанын, әрбір биология пәнінің кабинетінде компьютер бар екенін, сондай-ақ жергілікті желі бар екенін және 18 кабинетте Ресми сайт жұмыс істейтінін атап өтті.

Мектеп кітапханасында биологияны пәнін ағылшын тілінде оқыту үшін қажетті әдебиеттердің болуы туралы мәлімет

Биология пәні сабақтарын ағылшын тілінде өткізуге әдебиеттер саны жеткілікті 36 биология мұғалімі (29,7%). Оның ішінде: 12-ауылдық, 24 - қалалық мектептер.

Биология кабинеттері жеткілікті деңгейде жабдықталмаған, 53 респондент-43,8% деп есептейді. Оның ішінде: 13 мұғалім - ауыл мектептерінен, 40 мұғалім-қала мектептерінен.

«Биология» пәнін ағылшын тілінде оқыту үшін ешқандай жабдықтар жоқ, - деп жауап берді 32 респондент - 26,4% (9 - ауыл мектептері, 23 - қала мектептері).

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология мұғалімдеріне ағылшын тіліндегі еңбекақыға қосымша ақы туралы мәліметтер

Ағылшын тілінде сабақ бергені үшін жалақы 87 респондентке төленді, бұл 71,9% құрайды. Онлайн-сауалнамаға қатысқан ауыл мектептеріндегі биология пәнінің мұғалімдері - 27, қалалық - 60.

34 респондент 28% құрайтын биология пәнін ағылшын тілінде оқытқаны үшін қосымша төлем алмайды (7-ауылдық мектептер, 27-қалалық).

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі биология пәнінен ұйымдастырушылық және мазмұнды сипаттағы мәселелер туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнамаға 121 респондент қатысты. Оның ішінде: 34 - ауыл мектептерінің биология пәні мұғалімдері, 87-қала мектептерінен.

Биология пәні сабақтарын ұйымдастыру және өткізу кезінде ауыл мектептерінің биология пәні мұғалімдері мынадай ұйымдастырушылық мәселелерді бастан кешіреді:

- ✓ БЖБ және ТЖБ барысында қолданылатын арнайы күнделік, әдістемелік материал ағылшын тілінде жасалуы керек (Нұр-Сұлтан);
- ✓ оқушылардың ағылшын тілін меңгеру деңгейі;
- ✓ ағылшын тілінде сөйлеу тілінің қиындауы;

✓ кабинет мультимедиялық жабдықтармен жабдықталмаған, интернетке шектеулі қолжетімділік (Нұр-сұлтан-ауылдық мектептер),

✓ оқушыларды кіші топтарға бөлу мүмкіндігі жоқ, бұл Нұр-Сұлтан-ауылдық мектептердің тілдік және пәндік құзыреттіліктерінің жоғарылауына өте қолайлы әсер етер еді);

✓ Оқушылардың лицейлік сыныпқа қабылдануына байланысты қабылданған оқушылармен қосымша сабақтар өткізу қажет (Маңғыстау облысы)

Маңғыстау, Қостанай облыстары **қалалық мектептерінің** биология пәні мұғалімдеріне ағылшын тілінде биология пәнінің сабағын өткізуде ұйымдастырушылық қиындықтар туындамайды.

✓ тілдік құзіреттілік деңгейінің айтарлықтай өсуі, бірақ пәндік құзіреттілік деңгейінің төмендеуі байқалады (Алматы);

✓ Қызылорда мектебінің биология пәні мұғалімдері тілдік зертханалар, интерактивті тақта, ағылшын тіліндегі оқулықтар жеткіліксіз екенін атап өтті. Кәсіби шеберлікті жетілдіру үшін ағылшын тілін білетін тәлімгердің әдістемелік қолдауы қажет. Батыс Қазақстан, Жамбыл, Қарағанды облыстарының респонденттері ағылшын тілінде оқулықтар, биология бойынша оқу құралдары жеткіліксіз деп санайды.

✓ Павлодар облысы ауылдық мектебінің биология пәні мұғалімдері ағылшын тілін жетілдіру курстарын өткізуді ұсынады.

Мазмұны бойынша мәселелер:

✓ пәнді ағылшын тілінде оқытудың әдіснамалық көмекші құралдары санының көп болуы (Алматы);

✓ биология пәні бойынша тақырыптың мазмұнын ағылшын тілінде толық жеткізе алмайды, өйткені тілдік құзыреттілікті бекітуге көп уақыт кетеді(Алматы-ауылдық мектептер, Нұр-сұлтан)

✓ Жоғары сыныптарға арналған биология пәнінен ағылшын тілінде бейімделген оқулықтар жоқ (Солтүстік Қазақстан облысы);

✓ Ата-аналар тарапынан **қалалық мектептерден** қолдау көп (Маңғыстау облысы).

✓ оқушылар ағылшын тілін нашар меңгерген, бұл биология бойынша оқу материалдарын меңгеру нәтижелеріне әсер етеді. Сабақта пайдаланылатын оқулықтардың, ресурстардың болмауы пәнді оқытудың сапасына әсер етеді. Биология пәні бойынша ағылшын тілінде оқулықтар, оқу құралдары қажет. Практикалық жұмыстарды жүргізу қиын (міндеттерді шешу, мысалы Қызылорда облысы).

✓ Әр түрлі жетекші ақпарат арналары (аудиалдар, кинестетиктер, визуалдар) бар оқушыларға арналған жаттығулардың тиісті кешенін таңдау қиын. 6-7 сыныптар үшін жаратылыстану пәні бойынша оқулықтардың болмауы, оқу құралдарының, оның ішінде электрондық оқулықтардың жеткіліксіз саны оқу материалын меңгеруге әсер етеді. Пән бойынша оқушылар үшін әртүрлі-деңгейлік жаттығуларды әзірлеу қиын. Ағылшын тілінде

оқытылатын биология пәні бойынша жиынтық жұмыстарды жүргізуді жүйелеу бойынша сұрақтар бар (Павлодар облысы).

Пәндерден әдістемелік құралдар жоқ, 8 сыныпқа арналған оқулықтардың жоқтығы (Шымкент).

Ағылшын тілін жеткіліксіз білуіне байланысты оқушыларда оқу материалдарын меңгеруде қиындықтар туындайды (Қарағанды облысы).

Қалалық мектептерде, Қостанай, Маңғыстау облыстарының мектептерінде биология пәні сабақтарын өткізу кезінде мазмұндық сипаттағы проблемалар жоқ.

Биология пәні мұғалімдерін көрсетілген барлық қиындықтарды шешу үшін пәндік-кіріктірілген оқыту бойынша біліктілікті арттыру курстарынан (тілдік курстарды) өткізу, Жалпы білім беретін мектептердің материалдық - техникалық базасын нығайту, әдістемелік ұсыныстарды ескере отырып, ағылшын тіліндегі биология бойынша оқулықтармен, дидактикалық материалдармен қамтамасыз ету қажет.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Информатика» оқу пәні

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі информатика пәнінің мұғалімдері туралы мәлімет

Барлығы 150 респондент қатысты, оның ішінде: ауылдық мектептер - 41, қалалық мектептер - 109.

30 жылға дейінгі респонденттер саны - барлығы 69, бұл 46% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 17 - 41,4%; қалалық мектептер - 52 - 47,7%.

40 жылға дейінгі респонденттер саны - барлығы 48, бұл 32% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 14-31, 4%; қалалық мектептер - 34 - 31,1%.

50 жылға дейінгі респонденттер саны - барлығы 26, бұл 17,3 % құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 8 - 19,5%; қалалық мектептер - 18 - 16,5%.

50 жастан асқан респонденттер саны - барлығы 7 , бұл 4,6% құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептер - 2-4,8%; қалалық мектептер -5 - 4,5%.

Жалпы, 30 жылға дейінгі информатика пәні мұғалімдерінің үлесі қалалық мектептерде - 47,7% қазақ тілінде оқытылады. Басқа көрініс 50 жасқа дейінгі мұғалімдерде байқалады: ауыл мектептерінің информатика пәні мұғалімдерінің үлесі қазақ тілінде оқытатын мектептерде 19,5% құрайды, қала мектептерінде жұмыс істейтін мұғалімдердің үлесінен басым - 16,5% - қазақ тілінде оқытатын мектептерде.

Мұғалімдердің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

3 жылға дейінгі жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 2, бұл 3,7% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептер-1, қалалық мектептер-1.

5 жылға дейінгі жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 4, бұл 7,5% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 1, қалалық мектептерден - 3.

7 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 12, бұл 22,6% құрайды. Ауыл мектептерінің өкілдері - 2, қала мектептерінің өкілдері - 10.

10 жылғадейінжұмысөтілі бар мұғалімдер - 5, бұл 9,4% құрайды.

Ауылмектептерініңмұғалімдері - 2, қаламектептерініңмұғалімдері - 3.

10 жылдан астам жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 30, бұл 56,6% құрайды, ауыл мектептерінен - 8, қала мектептерінен - 22.

Осылайша, респонденттер қатарында 10 жылдан астам жұмыс өтілі бар педагогтар қомақты үлес құрайды.

ЖМБ пилоттық мектептердегі мұғалімдердің біліктілік санаттары туралы ақпарат

Барлық респонденттер - 150, ауыл мектептерінен - 41, қала мектептерінен - 109 қатысты.

Екінші санатты информатика мұғалімдерінің саны - 12, бұл 22,6% құрайды, ауылдық мектептерден - 5, қалалық мектептерден - 7. Бірінші санаты бар мұғалімдер саны - 6, бұл 11,3% құрайды, оның ішінде қалада жұмыс істейтіндер.

Жоғары санаты бар информатика мұғалімдерінің саны - 9, бұл 16,9% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептер - 2, қалалық мектептер-7.

«Педагог» біліктілік санатына қатысқан информатика мұғалімдерінің саны, барлығы- 8, бұл 15% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден - 2.

«Педагог-модератор» біліктілік санатына қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны - 2, оның ішінде: ауылдық мектептердің өкілдері - 1, қалалық мектептердің өкілдері - 1.

«Педагог-сарапшы» біліктілік санатына қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны - 3, бұл 5,6% құрайды. Барлық қала мектептерінің өкілдері - 3.

«Педагог-зерттеуші» біліктілік санатына қатысқан информатика мұғалімдерінің саны - 11, бұл 20,7% құрайды. Оның ішінде: ауыл мектептерінің мұғалімдері - 2, қала мектептерінің мұғалімдері - 9.

«Педагог-мастер» біліктілік санатына қатысқан информатика мұғалімдерінің саны - 2, бұл 3,7% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептер - 1, қалалық мектептер - 1.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі информатика пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәлімет

Барлығы 150 респондент қатысты, оның ішінде: ауыл мектептерінен - 41, қала мектептерінен - 109.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша курстар

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша курстан өтті: «Өрлеу» БАҰО АҚ - 41 информатика пәні мұғалімі, бұл 27,3% құрайды, ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен - 28.

«НЗМ» ДББҰ - да жаңартылған білім беру мазмұны курстарында - 64 информатика мұғалімі оқыды, бұл 42,6% құрайды. Жаңартылған білім беру

мазмұны курстарынан өткен жоқ - 42 адам, бұл 28% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептер - 9, қалалық мектептер - 33.

Жалпы, мұғалімдердің негізгі бөлігі жаңартылған білім беру мазмұнының оқу бағдарламалары бойынша оқытылды.

CLIL-технологиясы бойынша

CLIL-технологиясы бойынша «Өрлеу» БАҰО-дан білім алған информатика пәні мұғалімдерінің барлық саны - 23, бұл 15,3% құрайды, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен - 23.

CLIL-технологиясы бойынша «НЗМ» ДББҰ-да оқыған информатика мұғалімдерінің саны - 17, бұл 11,3% - ды құрайды, ауыл мектептері - 4, қала мектептері - 13.

5 педагог курстан өз бетінше өтті, бұл 3,3% құрайды. Бұл тек қала мектептерінің мұғалімдері - 5.

CLIL-технология бойынша курстардан басқа ұйымдарда 63 педагог өтті, бұл 42% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 17, қала мектептерінен - 46.

CLIL - технологиясы бойынша 45 адам курстан өткен жоқ, бұл 30% -ды құрайды, ауыл мектептерінен- 13, қалалық мектептерден -32.

Ағылшын тілі курстары (тілдік курстар)

«Өрлеу» БАҰО АҚ бағдарламасына барлығы 25 информатика пәнінің мұғалімі қатысты, бұл 16,6%- ды құрайды, ауыл мектептерінен - 8, қала мектептерінен -17.

Назарбаев университетінде 17 информатика пәнінің мұғалімі оқытылды, бұл 11,3% - ды құрайды, ауыл мектептерінен-7, қала мектептерінен-10.

Өз бетінше 9 адам курстан өтті, бұл 6% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 2, қала мектептерінен-7.

Басқа ұйымдарда барлығы 68 адам курстан өтті, бұл 65,3% құрайды, ауыл мектептерінен - 19, қала мектептерінен - 49.

Барлығы 40 адам курстан өткен жоқ, бұл 26,6% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 11, қалалық мектептерден-29.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі информатика мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәлімет

Барлығы 150 информатика пәні мұғалімі қатысты, бұл 9,7% құрайды, ауыл мектептері - 41, қала мектептері - 109.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейі келесідей:

А1 деңгейін барлығы 8 мұғалім иеленеді, бұл 5,3% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 4, қалалық мектептерден-4.

А2 деңгейіне тек 1 оқушы ие, ол 0,6% құрайды, қалалық мектеп өкілі.

В1 деңгейіне 38 мұғалім ие, бұл 25,35, ауылдық мектептерден - 9, қалалық мектептерден - 29.

В2 деңгейіне барлығы 55 педагог ие, бұл 36,6% құрайды, ауыл мектептерінен - 19, қалалық мектептерден - 36.

С1 деңгейіне барлығы 39 педагог ие, бұл 26%-ды құрайды, ауыл мектептері - 7, қала мектептері - 32.

С2 деңгейіне барлығы 9 мұғалім ие, бұл 6%-ды құрайды, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 7.

Осылайша, мұғалімдер В2 деңгейіне ие.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтеру ниеті туралы мәлімет

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін 147 педагог жоғарылатқысы келеді, бұл 98% құрайды. Оның ішінде ауыл мектептерінен 39 мұғалім, қала мектептерінен 108 мұғалім. Ағылшын тілін меңгеру деңгейін 3 мұғалім арттырғысы келмейді, бұл 2% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 1.

Қазақ тілінде оқытылатын мектептердегі информатика пәнін ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәліметтер

Барлығы 150 респондент қатысты, оның ішінде 41 ауыл мектептерінің, 109 қала мектептерінің өкілдері. «Информатика» оқу пәні бойынша келесі сыныптарда сабақ беріледі:

- 7 сыныптарда барлығы 76 мұғалім сабақ береді, бұл 50,6% құрайды. Ауылдық мектептерде 14 мұғалім, қала мектептерінде - 62 мұғалім.
- 8 сыныптарда барлығы 101 оқушы сабақ береді, ол 67,3 құрайды. Ауылдық мектептерде 30 мұғалім, қала мектептерінде - 71.
- 9 сыныпта 41 мұғалім сабақ береді, бұл 27,3% құрайды. Ауылдық мектептерде 8 мұғалім, қала мектептерінде - 33 мұғалім.
- 10 сыныпта барлығы 33 мұғалім сабақ береді, бұл 22% құрайды. Ауылдық мектептерде 7 мұғалім, қалалық мектептерде 26 мұғалім сабақ береді.
- 11 сыныптарда барлығы 26 мұғалім сабақ береді, бұл 17,3 құрайды. Ауылдық мектептерде 6 мұғалім, қала мектептерінде 20 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде информатиканы ағылшын тілінде оқытудың нұсқасы туралы мәліметтер

Барлығы 150 респондент қатысты. Оның ішінде ауыл мектептерінен 41 педагог, қала мектептерінен 109 мұғалім.

Информатиканы ағылшын тілінде оқытуды инвариантты компоненттен 86 мұғалім таңдап алды, бұл 57,3% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерден - 32, қалалық мектептерден - 54.

Ағылшын тілінде информатика пәнін факультативтік сабақтарда вариативті компоненттен барлығы 71 мұғалім таңдап алды, бұл 47,3% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 9, қалалық мектептер - 62.

Сыныптан тыс іс-шараларда информатика пәнін ағылшын тілінде оқытуды 10 мұғалім таңдап алды, бұл 6,6% құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептер - 1, қалалық мектептер - 9.

CLIL технологиясын қолдану

Барлығы 150 респондент қатысты, ауылдық мектептерден 32, қалалық мектептерден 93 мұғалім қатысты. CLIL технологиясын қолданатыны туралы 125 мұғалім «ия» деп жауап берді, бұл 83,3% құрайды; «жоқ» 25 - 16,6%.

Ішінара енгізу тәртібі

7 сыныптарда ішінара енгізу тәртібінде 79 мұғалім жұмыс істейді, бұл 52,6% құрайды, ауыл мектептерінен 17, қала мектептерінен 62 мұғалім.

8 сыныптарда ішінара енгізу тәртібінде 75 мұғалім жұмыс істейді, бұл 50% құрайды, ауыл мектептерінен 21, қалалық мектептерден 54.

9 сыныптарда ішінара енгізу тәртібінде 20 педагог жұмыс істейді, бұл 13,3% құрайды, ауыл мектептерінен 7, қала мектептерінен 13.

10 сыныпта ішінара енгізу тәртібінде 12 мұғалім жұмыс істейді, бұл 8% құрайды, олардың ауылдық мектептері 4, қала мектептері 8.

11 сыныптарда ішінара енгізу тәртібінде 11 педагог жұмыс істейді, бұл 7,3% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 3, қала мектептерінен 8 педагог жұмыс істейді.

Толық енгізу режимі

7 сыныпта 53 мұғалім жұмыс істейді, бұл 35,3% құрайды, олардың ауыл мектептері 12, қала мектептері 41.

8 сыныпта 93 педагог жұмыс істейді, бұл 62% құрайды, ауыл мектептерінен 28, қалалық мектептерден 65.

9 сыныпта 35 мұғалім жұмыс істейді, бұл 23,3% құрайды, ауыл мектептерінен 7, қала мектептерінен 28 мұғалім.

10 сыныпта 28 мұғалім жұмыс істейді, бұл 18,6% құрайды, ауыл мектептерінен 6, қала мектептерінен 22 мұғалім.

11 сыныпта 19 мұғалім жұмыс істейді, бұл 12,6% құрайды, ауыл мектептерінен 4, қала мектептерінен 15 мұғалім.

«Информатика» оқу пәні бойынша сабақ кезеңдері туралы мәлімет

Ағылшын тілін қайталау кезеңінде барлығы 90 мұғалім қолданады, бұл 60% құрайды, соның ішінде ауылдық мектептердің мұғалімдері 28, қалалық мектептердің мұғалімдері 62.

Ағылшын тілін бекіту кезеңінде барлығы 68 мұғалім қолданады, бұл 45,3% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінің 21, қала мектептерінің 47 мұғалімдері.

Ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде барлығы 99 педагог қолданады, бұл 66% құрайды, ауылдық мектептерден 29, қалалық мектептерден 70.

Режимдік кезеңде 65 мұғалім ағылшын тілін қолданады, бұл 45,3% құрайды, ауылдық мектептерден 11, қалалық мектептерден 54.

Информатикадан әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі материалдар туралы мәліметтер

Сұрақ: Сіз ағылшын тілінде «Информатика» пәні бойынша оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе басқа да қосымша материалдарды әзірледіңіз бе? «Ия» деп 65 мұғалім жауап берді, бұл 43% құрайды, ауылдық мектептерден 15, қалалық мектептерден 50.

Осы сұраққа 85 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 56,6% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 26, қалалық мектептерден 59 мұғалім.

«Информатика» оқу пәнінен (сыныптар бойынша) оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдары туралы мәлімет

Ағылшын тілінде «Информатика» пәні бойынша оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі немесе басқа көмекші материалдарды әзірлеуге қатысты:

- 7 сынып үшін барлығы 31 мұғалім, ол 26,69% құрайды, ауыл мектептерінен 6, қалалық мектептерден 25;
- 8 сынып үшін 46 мұғалім, бұл 30,6% құрайды, ауылдық мектептерден 9, қалалық мектептерден 37;
- 9 сынып үшін барлығы 18 мұғалім, бұл 12% құрайды, ауыл мектептерінен 5, қалалық мектептерден 3;
- 10 сынып үшін барлығы 8 мұғалім, бұл 5,3% құрайды, ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 6;
- 11 сынып үшін барлығы 6 мұғалім, бұл 4%, ауыл мектептерінен 1, қала мектептерінен 5 мұғалім.

Информатика бойынша сабақтарға, сыныптан тыс іс-шараларға, элективті курстарға патенттелген әзірлемелер туралы мәлімет

Информатика бойынша сабақтар, сыныптан тыс іс-шаралар, элективті курстар патенттелген әзірлемелері бар барлығы 36 мұғалім «ия» деп жауап берді, бұл 24% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерден 10, қалалық мектептерден 26. Бұл сұраққа барлығы 114 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 76% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінен 31, қалалық мектептерден 83.

Ағылшын тіліндегі информатика пәнінен БЖБ және ТЖБ бойынша тапсырмалар туралы мәлімет

БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде информатика бойынша тапсырмалар әзірленді ме деген сұраққа барлығы 33 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 22% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерден 9, қалалық мектептерден 24.

Толық көлемде 45 мұғалім қатысқан жоқ, бұл 30% құрайды, ауыл мектептерінен 10, қала мектептерінен 35.

72 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 8% құрайды, ауыл мектептерінен 22, қала мектептерінен 50.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінде информатика бойынша тілдік құзіреттіліктеріне қалыптастырушы бағалау туралы мәліметтер

Тілдік құзіреттілікті формальды бағалауды ағылшын тілі сабақтарында 10 мұғалім өткізеді, бұл 6,6% құрайды. Оның ішінде барлығы қала мектептерінен.

Өз пәндері бойынша өткізілетін сабақтарда тек 113 мұғалімнің лингвистикалық құзіреттілігін ресми бағалау жүргізіледі, бұл 75,3% құрайды, 35 ауылдық мектептер, қала мектептері 78.

Ағылшын сыныптарында және олардың пәндік сабақтарында 27 мұғалім тілдік құзіреттіліктерді формативті бағалайды, бұл 18%, ауыл мектептерінен - 6 және қалалық мектептерден - 21.

Пәндік құзіреттіліктеріне қалыптастырушы бағалау

5 мұғалім ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікке формативті бағалау жүргізеді, бұл 3,3% құрайды, 1- ауылдық мектептерден, қалалық мектептерден - 4.

Барлығы 124 мұғалім, бұл 82,6%, оның ішінде ауылдық мектептерден - 34, қалалық мектептерден - 90, өз пәндік сабақтарында пәндік құзіреттіліктерді қалыптастырушы бағалау жүргізеді.

Пәндік құзіреттіліктерді қалыптастырушы бағалау ағылшын сыныптарында және олардың пәндік сабақтарында барлығы 21 мұғалім, яғни 14%, 6- ауыл мектептерінен, 15 - қала мектептерінен.

Ағылшын тіліндегі информатика пәні бойынша тілдік құзіреттіліктерге жиынтық бағалау туралы мәлімет

Ағылшын тілі сабақтарындағы тілдік құзіреттіліктің жалпы бағалауын 10 мұғалім жүргізеді, бұл 6,6%, ауылдық мектептер 1, қалалық мектептер 9.

Өз пәндері бойынша сабақтағы тілдік құзыреттіліктің жалпы бағасын 117 мұғалім, яғни 78% құрайды, ауылдық мектептер 33, қалалық мектептер 84.

Ағылшын сыныптары мен олардың пәндері бойынша тілдік құзіреттіліктің жиынтық бағасын 2 мұғалім, яғни 15,3% құрайды, 7- ауыл мектептерінен, 16- қалалық мектептерден.

Пәндік құзіреттіліктерге жиынтық бағалау

Ағылшын тілі сабақтарында барлығы 3 мұғалім пәндік құзіреттілікке жалпы баға береді, бұл барлық қала мектептерінен 2% құрайды.

Жалпы 36 мұғалім, яғни 86,6%, 36 - ауылдық мектептер, 94- қала мектептері өз пәндері бойынша сабақтарда пәндік құзіреттілікке жалпы баға береді.

Ағылшын сыныптары мен олардың пәндері бойынша пәндік құзіреттіліктердің жалпы бағалауын 17, бұл 11,3% құрайды, 5 - ауыл мектептерінен, қалалық мектептерден - 12.

Ағылшын тіліндегі информатика пәні бойынша лингвистикалық және пәндік құзіреттіліктердің диагностикасы туралы мәлімет

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерді диагностикалау

Оқу жылының басында 42 мұғалім тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізеді, бұл 28% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерден - 8, қалалық мектептерден - 24.

Оқу жылы ішінде барлығы 87 оқушы тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізеді, бұл 58% құрайды, ауыл мектептерінен - 24, қала мектептерінен - 63 оқушы.

21 мұғалім тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жасамайды, бұл 14% құрайды, ауылдық мектептерден - 9, қалалық мектептерден - 12.

Пәнді ағылшын тілінде оқытудың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейіне әсері

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту пәндік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына ықпал етті деп 22 мұғалім атап өтті, бұл 14,6% - ды, ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен - 16 мұғалім.

Ағылшын тілінде информатиканы оқыту тілдік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына ықпал етті деп 22 мұғалім атап өтті, бұл 14,6% - ды, ауыл мектептерінен - 8, қала мектептерінен - 14 мұғалім.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті 52 мұғалім көрсетті, бұл 34,6% - ды, ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен - 39 мұғалім.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту пәндік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті, бірақ тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі байқалады 8 мұғалім, бұл 5,3% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 4.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту тілдік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті, бірақ пәндік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі байқалады 8 мұғалім, бұл 5,3% - ды, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 4.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту пәндік және тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер еткен жоқ.

Информатика пәнін ағылшын тілінде оқыту 1 мұғалім көрсеткен пәндік және тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер етті, бұл қала мектебінің 0,6% құрайды.

Ағылшын тілінде информатиканы оқытудың пәндік құзіреттілік деңгейіне әсері өзгеріссіз қалды - 7 мұғалім, бұл 4,69% құрайды, 2 - ауылдық мектептерден, қалалық мектептерден - 5.

Ағылшын тілінде информатика пәнін оқытудың тілдік құзіреттілік деңгейіне әсері өзгеріссіз қалды, 3 мұғалім, бұл барлық қала мектептерінің 2% құрайды.

28 мұғалім жауап берді, бұл 18,6%, 8 - ауыл мектептерінен, қалалық мектептерден - 20.

Оқушылардың сөйлеу қателіктеріне информатика мұғалімдерінің реакциясы туралы мәлімет

Оқушылардың сөздеріндегі қателіктерді елемейді 14 мұғалім, бұл 9,3%, ауыл мектептерінен - 4, қала мектептерінен - 10 мұғалім.

Оқушылардың сөз сөйлеуінде коммуникативтік маңызды қателерді 72 мұғалім түзетеді, бұл 8% құрайды, ауылдық мектептерден - 24, қалалық мектептерден - 48.

Барлық қателерді 21 мұғалім түзетеді, бұл 14% құрайды, ауыл мектептерінен - 3, қалалық мектептерден - 18.

Қате болған жағдайда, осы жауаптарды қайталаймын, оны нормативтік грамматика талаптарына сәйкес келтіре отырып 43 мұғалім жауап берді, бұл 28,6% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 10, қалалық мектептерден - 33.

Информатика мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәлімет

Бағалау кезінде мен тек өз пәніме назар аударамын, 70 мұғалім жауап берді, бұл 6,6%, 22 - ауылдық мектептер, қалалық мектептер - 48.

Мен оқушылардың пән бойынша және ағылшын тіліндегі жетістіктерін бағаладым, 54 мұғалім жауап берді, бұл 36%, ауылдық мектептер - 13, қалалық мектептер - 41.

Мен оқушылардың ағылшын тіліндегі жетістігін формативті бағалау арқылы ғана бағаладым, 26 мұғалім жауап берді, бұл 17,3%, 6 - ауыл мектептерінен, 20 - қалалық мектептерден.

Ағылшын тілінде информатика бойынша пилоттық оқытудың мәселелерін талқылау туралы мәлімет

Пилоттық оқыту мәселелері талқылануда

Пилоттық оқыту мәселелері ЖМБ мұғалімдерінің ӘБ-де талқылануда, бұл 33,3% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 12, қалалық мектептерден - 38 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ағылшын тілі мұғалімдерінің ӘБ-де талқылануда 27 оқушы, бұл 18% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен - 20.

Пилоттық оқыту мәселелері ЖМБ және ағылшын тілі мұғалімдерінің ӘБ талқылануда 21 мұғалім жауап берді, бұл 14% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 8, қалалық мектептерден - 13.

Пилоттық оқыту мәселелері пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта талқылануда.

Пилоттық оқыту мәселелері қалада/ауданда пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта талқылануда 20 мұғалім атап өтілді, бұл 13,3% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 7, қалалық мектептерден - 13.

Пилоттық оқыту мәселелері жетекшілік ететін оқу орнымен талқылануда 50 мұғалім, бұл 33,3% - ды, ауыл мектептерінен - 15, қала мектептерінен - 35 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі ағылшын тілі мұғалімдері мен мектеп әкімшілігінің ағылшын тілінде информатика бойынша пилоттық жобаны қолдауы туралы ақпарат

Ағылшын тілі мұғалімдері тарапынан қолдау

«Иә, тұрақты» деген 75 мұғалім қолдау көрсететіні туралы пікір білдірді, бұл 50% құрайды, ауыл мектептерінен 22, қала мектептерінен 53 мұғалім.

«Иә, бірақ үнемі емес» деген 42 мұғалім қолдау көрсететіні туралы пікір білдірді, бұл 28% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 10, қала мектептерінен 32 мұғалім.

«Жоқ» деген 33 мұғалім қолдау көрсетпегені туралы 22%, ауыл мектептерінен - 9, қала мектептерінен - 24 мұғалім жауап берді.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілетіндігі туралы 101 мұғалім «Иә, тұрақты» деп жауап берді.

«Иә, бірақ тұрақты емес» деп жауап берген 41 мұғалім, бұл 27,3% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен - 34.

8 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 5,3% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 4, қала мектептерінен - 4.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі информатика кабинетінің мультимедиялық жабдықтары туралы мәлімет

Менің кабинетім 67 мұғаліммен қамтылған, бұл 44,6% құрайды, 17 - ауылдық мектептер, 50- қалалық мектептер.

Іс жүзінде әрбір оқу кабинетінде мұғалімнің жұмыс орны 68 мұғалім компьютермен жабдықталған, бұл 45,3% - ды құрайды, ауыл мектептері -19, қала мектептері - 49.

Мектепте жергілікті желі жұмыс істейді және ресми веб-сайт жұмыс істейді, 15 мұғалім жауап берді, бұл 10% құрайды, 5 - ауыл мектептерінен, 10- қалалық мектептерден.

Ағылшын тіліндегі информатика пәнін оқытуда пайдалы болатын мектеп кітапханасында әдебиеттердің болуы туралы мәлімет

Мектеп кітапханасындағы әдебиеттердің жеткілікті көлеміне 63 мұғалім жауап берді, бұл 42%, ауыл мектептерінен -16, қалалық мектептерден - 47.

53 мұғалім мектеп кітапханасында аз мөлшерде әдебиет бар екендігіне жауап берді, бұл 5,3%, ауыл мектептерінен - 16, қалалық мектептерден - 37.

Мектеп кітапханасында әдебиеттерге дерлік 34 мұғалім жауап берген жоқ, бұл 22,6%, ауылдық мектептер -9, қалалық мектептер - 25.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі информатика пәні мұғалімдеріне еңбекақыға қосымша ақы туралы мәліметтер

Иә, 126 мұғалім қосымша білім алады, бұл 84% құрайды, ауылдық мектептер - 31, қалалық мектептер - 95.

Олар «жоқ» деп жауап берді, 24 мұғалім қосымша ақы алмайды, бұл 16%, ауылдық мектептер - 10, қалалық мектептер - 14.

Ағылшын тіліндегі «Информатика» оқу пәні бойынша ұйымдастырушылық және ақпараттық сипаттағы мәселелер туралы мәлімет

Аймақтар бойынша ұйымдастырушылық проблемалар:

Ақмола облысы:

1. Ағылшын тіліндегі информатика оқулықтары оқу жоспарымен сәйкес келмейді.

2.Оқу құралдары толық емес, оқушылардың ағылшын тілін меңгеру деңгейі төмен.

3. Мен ағылшын тілінен біліктілік өткен жоқпын.

4. Мен ағылшын тілін оқымадым.

Ақтөбе облысы:

1. Материал менгеруде колданылатын жана материалдар аз.

2. Ағылшын тілінде әр түрлі тапсырмаларды жасау.

Алматы облысы:

1. Оқушылардың тілді толық меңгермеуі.

2. Оқулықтың аз болуы.

Ақтөбе облысы:

1. Материал менгеруде колданылатын жаңа материалдар аз.

2. Ағылшын тілінде әр түрлі тапсырмаларды жасау.

Алматы облысы:

3. «Информатика» пәні бойынша ағылшын тілін оқыту өте қиын емес, өйткені барлық терминдер ағылшын тілінде. Қиындық уақыт жетіспеушілігінен туындайды, яғни кейбір сәттерді оқушылар ағылшын тілін меңгерудің сапасының төмендігінен түсінбейді, сондықтан тақырыпты немесе бағдарламаны (бағдарламалау тілін) бірнеше рет түсіндіруге тура келеді.

CLIL технологиясы есебінен, маған бұл технология ұнамайды, өйткені қазір бүкіл бағдарламалау құрылымы кенеттен (менің пікірім). Негізінен барлығы қалыпты, қиындықтар жоқ, кабинетте барлық қажетті мультимедиялық құрылғылар бар.

Атырау облысы:

1. Орта мектептерде үш тілді енгізу нашар жүргізілуде және бақылау жүргізілмейді.

2. Пән бойынша оқулықтар жеткіліксіз.

3. Методикалық көмек көрсетілуі.

Шығыс Қазақстан облысы:

1. Тілді дамытуға арналған арнайы орта болса.

Күнтізбелік тақырыптық жоспар ағылшын тілінде беретін сыныптарға кітапқа сай жоғарыдан жіберілсе.

2. Информатика пәні. Оқулық пен ағылшын тіліндегі оқулықтың сәйкес келмеуі. Алматыкітап, 8-сынып.

3. Ментрлар мен өтізілген семинарларда сұрап отырамын.

4. Көбіне кездесетін проблема тілдік барьер.

5. Сабақ кезінде ағылшынша сөйлеу.

6. Әдістемелік құралдардың жетіспеушілігі.

7. Оқушылардың ағылшын тілінен әлсіздігі

Алматы қ.:

1. Информатика пәнін ағылшын тілінде жүргізу қиындық тудырған бөлігі БЖБ және ТЖБ тапсырмаларын ағылшын тілінде жазуда болды.

2. Әкімшілік тарапынан қолдау бар, проблема жоқ.

3. Ағылшын тілінен басқа курстан өту.

4. Ағылшын тілін төмен меңгеру.

5. Тілдік дейгейді көтеру.

Нұр-сұлтан қ.

1. Көптеген балаларда ағылшын тілін білу базасы жоқ, сондықтан сабақ беруде қиындықтар бар.

2. Топқа бөлінбейді, яғни тұтас 1 сыныппен (25 оқушымен) ағылшын тілінде пәнді жүргізген өте ауыр.

3. Ағылшын тілінде оқытылатын информатика пәні оқулықтары жоқтығы.

Әзірге ешқандай проблема жоқ, бірақ мен жазда ағылшын тілін үйренгім келеді.

5. Өз әріптестерімен тәжірибе алмасу жетіспейді.

6. Оқу құралмен қамтамасыз етілмеген оқушылар.

7. Жақсы дайындыққа уақыт жетіспейді.

8. Аудио және бейне материалдар аз.

9. Аз тілдік кедергі бар.

10. Аптасына 1 сағат жетіспейді.

11. Әзірге бәрі жақсы.

12. Сөйлеу тілі.

Жамбыл облысы:

Ағылшын тілінде оқулық жеткіліктілігі.

1. Терминологиялардың дұрыс жазылуы. Ережелердің дұрыс жазылуы.

2. Біздің пәнді ағылшын тілінде оқытумен байланысты мәселе жоқ.

3. 7-сыныптарда қиындық бар.

Қарағанды облысы:

1. Жаңартылған бағдарламаға сәйкес келмейді, сабақтың негізгі мақсаттары өзгереді. Сабақтың мақсаттарының басым бөлігі тілдік контентке бағытталады.

2. Сабақтың көп бөлігі сабақты тілдік талдауға кетеді.

3. Оқушылардың басым бөлігі ағылшын тілін мұғаліммен бір деңгейде білмейді. Біз тек терминдерді оқытып қана қоймай, оларды тілге үйретеміз.

4. Мен өз пәнімді 5-ші жылы ағылшын тілінде оқытамын. Барлығы тәжірибемен келеді. Уақыт өте келе ағылшын тілінде сабақ ұйымдастыру әлдеқайда жеңіл, өйткені жоғары сапалы шетелдік ресурстар көп.

5. Компьютермен жұмыс істеу оқушылардың жасына байланысты 10-30 минуттан аспауы керек. Компьютерлік техника саны жеткіліксіз.

6. Барлық балалар ағылшын тілінде білмейді. Сондықтан сабақ уақытты қажет етеді.

7. Сөйлеу, айтылу проблемалары.

8. Оқулықтар мен оқу құралдары.

9. Оқулықтар жетіспеушілігі.

Қостанай облысы жауап бермеді.

Қызылорда облысы:

1. Мектептерде сабақта көбінесе, 26-30 адамнан құралған. Егер сыныпта 24 адам болса, онда сынып топтарға бөлінбейді. Әр мұғалім 24 адамнан тұратын топта және тіпті компьютер жетіспейтін жағдайда информатика пәнін ағылшын тілінде оқыту қаншалықты қиын екеніне келіседі. Мұндай жағдайда білім алушы информатика пәнін ағылшын тілінде оқуға деген ұмтылысын жоғалтуы мүмкін.

2. Қосымша дидактикалық материалдар, балаларға арналған ағылшын тіліндегі жұмыс кітапшалары, информатика пәнінің ағылшын тіліндегі оқулықтарының жоқтығы.

3. Оқушылар сабаққа қызығады, бірақ көп жағдайда өз ойларын толық жеткізуде қиналады. Күнделікті өмірде көп қолданбағандықтан, ұяңдық танытады.

4. Оқушылар сабаққа қызығады, бірақ көп жағдайда өз ойларын толық жеткізуде қиналады.Күнделікті өмірде тілді көп қолданбағандықтан қысылады.

5. Ұйымдастыру кезінде кездесетін проблема оқушылар мен олардың тілді қабылдау қабілеттері орташа деңгейде, оқулықтар, материалдық база да аздық етеді.

6. Интерактивті тақталар жұмыс істемейді, сондықтан толық мультимедиалық құралдар мен ресурстарды қолдану мүмкіндігі жоқ.

7. Бір сыныпта информатика пәні екі топқа бөлінетіндігіне байланысты информатика кабинетіне сыймайды.

8. Уақыттың тығыздығынан кедергі туындайды, қосымша ресурстардың аздық етеді, CLIL үшін материалдар, әдістемелік құралдар шығарылса дұрыс болар еді.

9. Информатика пәні бойынша оқушыларға оқулық және мұғалімге әдістемелік құралдар жетіспейді.

10. Ағылшын тіліндегі оқулықтар мен дидактикалық материалдардың жетіспеушілігі.

11. Ағылшын тіліндегі оқулықтар мен оқу құралдары іс жүзінде жоқ.

12. Аудиторияларда оқулық, мультимедиялық жабдық және интернет жоқ.

13. Аптасына 1 рет болуы оқушылардың тілді үйренуіне қиындық туғызып отыр.

14. Сабақты жоспарлау кезеңінде бірнеше сағат уақыт кетеді.

15. Оқушымен қарым-қатынас кезінде еркін сөйлеуге қиналамын.

16. Сабақты жоспарлау барысында көп уақыт алды.

17. Ағылшын тілінде сөйлеуі талапқа сай емес.

18. Үй тапсырмасын сұраудағы қиыншылықтар.

19. Түсіндіру кезінде қиындық туындайды.

20. Сабақта грамматикалық қателіктер.

21. Ешқандай қиыншылық болмайды.

22. Әдістемелік көмек қажет;.

23. Уақыт жетіспеушілігі.

24. Егер көп сағат бөлінсе.

25. Курстарға қатыспады.

27. АКТ-ның жоқтығы.

Павлодар облысы:

1. Ағылшын тілінде сөйлейтіндермен жүйелі сабақтардың және нақты қарым-қатынастың болмауы.

2. Ағылшын тілінде тақырыпты жүргізуге арналған әдістемелік әдебиеттер, оқу құралдары аз.

3. Ағылшын тілін үйренуге аз уақыт бөлінді.

4. Тілдік құзіреттіліктерді практикада қолдану.

5. Уақыт жеткіліксіз.

Солтүстік Қазақстан облысы:

1. Әр түрлі деңгейдегі балалар арасындағы ағылшын тілін білу.

Түркістан облысы:

1. Ағылшын тілі курсына қатыспағандықтан.

2. Пәнді ағылшын тілінде 6-7 жылдан бері жүргізіп келемін, сондықтан тілдік проблемалар жоқтың қасы.

Шымкент қ.:

1. Әкімшілік пен ағылшын тілі мұғалімдерінің үнемі қолдауы.

Мазмұнды сипаттағы мәселелер

Ақмола облысы:

1. Тіл тасымалдаушылармен жиі сөйлесіп, ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсартқым келеді.

2. Мен ағылшын тілін оқымадым.

3. Материалдық базаның жетіспеушілігі.

4. Оқу материалдары тапшы.

Ақтөбе облысы:

1. Уақыт бойы кейде үлгермеймін (терминдерді бекіту, ағылшын тіліндегі мәтінмен жұмыс істеу).

Алматы облысы:

1. Оқушылардың тілдік құзіреттіліктерін толықтай дамытатындай материалдардың аз болуы.

2. Дидактикалық материалдар жоқ.

3. Кітап жоқ.

1. «Информатика» пәні бойынша ағылшын тілінде нақты кітап жоқ.

Атырау облысы:

1. Оқушылардың ағылшын тілінде сөздік қорлары жеткіліксіз.

2. Оқулықтардың жетіспеушілігі.

1. Астанакітап ұсынған информатика пәнінен 8 - сынып және 9- сынып оқулықтары оқу бағдарламасына сәйкес емес. Менің ұсынысым, келешекте ағылшын тіліндегі информатика пәні оқу бағдарламарына сәйкес құрастырылса екен.

2.Ағылшын тіліндегі кітап мазмұны мен күнтізбелік жоспар сәйкес келе бермейді.

3. Толғандыратын сұрақтарымды Ustaz орталығынан сұрап отырамын.

4. Ағылшын тілінде оқу құралдар жеткіліксіз.

5. Әдістемелік құралдардың жетіспеушілігі.

6. Оқушылардың ағылшын тілінен әлсіздігі.

Алматы қ.:

1. Егер оқулықтармен бірге дидактикалық материалдар бар әдістемелік құралдар дайын болса, онда біз сабаққа дайындалуға аз уақыт жұмсаймыз және ағылшын тілі білімін жетілдірумен көбірек айналысамыз.

2. Оқушылар терминдерді әрдайым есте сақтамайды. Менің ойымша, бұл аптасына 1 сабақ. Бұл сабаққа жаңа сөздік қорын қосып, бекіту керек.

3. Информатика пәнін ағылшын тілінде жүргізу қиындық тудырмады, себебі, бағдарламалардың барлығы дерлік ағылшын тілінде болғандықтан болса керек.

4.Пәнді ағылшын тілінде жүргізудің әдіснамалық көмекші құралдары көп болса деймін.

5. Тілді еркін меңгеруде қиындықтар бар.

6. Оқу құралдары жетіспейді.

7. Жеткілікті ресурстар жоқ.

8. Еркін сөйлеуде.

9. Міндеттерді шешу.

Нұр-Сұлтан қ.:

1. Әдістемелік құралдар, мұғалімдер мен оқушылар үшін ағылшын тілінде өз пәні бойынша көбірек болса деймін.

2. Бізге оқыған өндірістен қол үзбей жүктеме және оқыту жұмысын жүргізу қиын болды,

3. Даму үшін жеке дидактикалық материал жасағым келеді.

4. Балаларға арналған ағылшын тіліндегі оқулықтардың жетіспеушілігі.

5. Дидактикалық құралдардың аздығы.

6. Ағылшын тілін нашар білемін.

7. Ауызекі сөйлеу мәселелері бар.

8. Әдістемелік құрал аз.

Жамбыл облысы:

1.Тілді игерместен пәннің басқа тілде өткізілуі.

Батыс Қазақстан облысы:

1.Пәндер бойынша әдістемелік құралдар: КТЖ, дайын ҚМЖ ағылшын тілінде, қолданыстағы оқулықпен байланыс.

Қарағанды облысы:

1.Осы ресурстарды пайдалана отырып, мен онлайн сыныптар құрамын, онда оқушылардың белсенділігін бақылап, олардың әлсіз жақтарын анықтап, жақсарта аламын, олардың жобаларын тексеріп, ең бастысы 21 ғасырдағы өте маңызды және басым дағдылар деп санайтын өзін-өзі білім алу дағдысын таба аламын.

2. АКТ дамуының жоғары қарқыны мұғалімге компьютерлік мерзімді басылымдар материалдарын интернет ресурстарын үнемі қолдануға тура келеді.

3. Барлық балалар ағылшын тілін білмейді. Сондықтан сабақ уақытты қажет етеді.

4. Сөйлеу, айтылу проблемалары.

5. Терминдердің ағылшынша айтылуы.

6. Кітап пен бейнетаспа жетіспейді.

7. Жиынтық бағалау.

Қостанай облысы жауап бермеді.

Қызылорда облысы:

1.Қойылған міндеттерді шешу үшін келесі әдістер қолданылды: педагогикалық бақылау; ағылшын тілінің бірқатар сабақтарын талдау; оқушылармен әңгімелесу.

2.Оқушыларға түсіндіргенде көбіне бірге аударып барып жалғастырамыз, яғни жаңа сабақ кезеңінде оқушылардың сөздерді түсінуі сәл қиындықтар туғызады.

3.Пән бойынша ағылшын тілде оқулықтар жоқ. Мұғалімдер болып өзімізге тапсырыспен алдыртып, көшірме жасап, материалдарды оқушыларға таратып отырдық.

4.Ағылшын тілін тереңірек оқып үйренсем, себебі курсты оқу кезінде жұмыс пен оқу қатар болғандықтан, кейбір дәрістерді ұмытып қалдық.

5. Оқу құралы жоқ, ағылшын тілін оқыту бойынша нақты оқу жоспары жоқ.

6. Мәселе мынада, оқушылар келесі сабақта жаңа терминдерді ұмытып қалады.

7. Осы аталған ұсыныстар орындалған жағдайда білім сапасы артар еді деп ойлаймын.

8. Оқушылар ағылшын тіліндегі оқулықтармен қамтамасыз етілсе.

9. Жаңа тақырыпты түсіндіру барысында қиыншылықтар болды.

10.Осы пән бойынша ағылшын тілінде курстар көп жүргізілсе.

11.Егер бізді курстарға жиі жіберуге болады.

12. Әдістемелік және көрнекілік материалдар жетіспейді.

13. Оқулықтардың жетіспеушілігінен қинындықтар туындайды.

14. Мазмұндық мағыналы пәнге қатысты материалдар.

15. Ағылшын курсына барып, өз білімімді толықтыру.

16. Ағылшын тілінде оқулықтардың мүлде жоқтығы.

17. Термин сөздердің айтылуы мен жазылуында.

18. Үй тапсырмасын сұраудағы қиыншылықтар.

19. Ресурстар оқу жоспарына сәйкес келмейді.

20. Жоспарлау кезінде кйындык туындайды.

21. Оқушылар ағылшынша түсінбейді.

22. Ағылшынша оқимын ұмытып қаламын.

23. Практикалық тапсырма орындауда.

24. Ешқандай қиындық тудырмайды.

Маңғыстау облысы:

1. Маған 200mp сияқты өте жылдам интернет қажет.

Павлодар облысы:

1. Ағылшын тілінде оқытылатын пән бойынша оқулықтар жоқ. Егер олар болса, онда пән бойынша оқу материалының мазмұнына сәйкес келмейді.

2. Оқушылардың ағылшын тілін білу мен білім деңгейіне сәйкес келетін жаңа сабаққа өз пәні бойынша материалдарды таңдау қиын.

3. Практикалық жұмыстардың жетіспеушілігі.

4. Пән бойынша ағылшын тілінде оқулықтар, құралдар жоқ.

5. Оқулықтармен және әдістемелік әдебиеттермен жабдықтау.

6. Әдістемелік құрал жоқ.

7. Ресурстар аз.

Түркістан облысы:

1. Дидактикалық материалдардың аздығы.

2. Өзім беретін информатика пәнінен жүктеме саны өте аз, 7-8-9-сыныптарда аптасына тек бір сағат қана. Аптасына бір-ақ рет кездесетін балалар, бір аптаның ішінде бекітілген материалды ұмытып қалады. Күнделікті өмірге ақпараттық технологиялар түбегейлі енген мына заманда информатика саны артуы керек деп ойлаймын.

Шымкент қ.:

1. Топтар бойынша күнделікті жұмыс істегіміз келеді, ағылшын тілі мұғаліміне үнемі қолдау көрсеткіміз келеді. Мектеп кітапханасын мұғалімдер мен оқушыларға арналған әдістемелік оқулықтармен толықтыру.

2. Барлығы жақсы.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінің қазақ тілін (Т1) үйренуге әсері туралы мәліметтер (Т1)

136 респондент қатысты, оның ішінде ауылдық мектептерден - 34, қалалық мектептерден - 102.

Барлығы 19 педагог «Иә, теріс» деп жауап берді, бұл 13,9% құрайды, ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен - 14.

Барлығы 26 мұғалім «Иә, оң» деп жауап берді, бұл 19,1%, ауыл мектептерінен - 5, қалалық мектептерден - 21.

Барлығы 91 мұғалім «жоқ, әсер етпеді» деп жауап берді, ол 66,9% құрайды, ауылдық мектептерден - 24, қалалық мектептерден - 67.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінің орыс тілін үйренуге әсері туралы мәліметтер

81 респондент қатысты, оның ішінде ауылдық мектептер - 19, қала мектептері - 62.

«Иә, теріс» деп 1 педагог жауап берді, бұл 1 ауылдық мектептің 1,2% құрайды.

Барлығы 17 мұғалім «Иә, оң» деп жауап берді, бұл 20,9% құрайды, ауыл мектептерінен - 4, қала мектептерінен - 13.

«Жоқ, әсер еткен жоқ» деп жауап берді барлығы 63 мұғалім, бұл 77,7%, ауыл мектептерінен - 14, қала мектептерінен - 49.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі ағылшын тіліндегі «Химия» оқу пәні бойынша мәліметтер

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Химия» оқу пәні

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия мұғалімдері туралы мәлімет

Сауалнама мәліметтері бойынша қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия пәні мұғалімдерінің арасында өтілі 30-жылға дейінгілерінің саны - 40, яғни 46,5 %, оның ішінде ауыл мұғалімдері -15, ол - 53,5%, қала мұғалімдері - 25, ол - 43,1%, ал өтілі 40-жылға дейінгі 23 мұғалім - 26,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 4 - 14,2% құрайды, қала мұғалімдерінің саны - 19, яғни 32,7%, өтілі 50-жылға дейінгі мұғалімдердің саны - 16, ол- 18,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 6, ол - 21,4% құрайды, қала мұғалімдері - 10, яғни 17,2% және өтілі 50 жастан жоғары - 7, ол - 8,1 % құрайды, ауыл мұғалімдері - 3, яғни 10,7%, қала мұғалімдерінің саны - 4, яғни 6,3%,

Қорытынды: мониторинг нәтижесі бойынша оқыту қазақ тіліндегі мектептерде химия пәні мұғалімдерінің арасында өтілі 30-жылға дейінгілері басым, олардың саны - 40 - 46,5% құрайды, ал өтілі 40-жылға дейінгі респонденттер- 23 - 27,3%, өтілі 50-жылға дейінгі - 16 -18,6% және өтілі 50 жылдан жоғары - 7 мұғалім -8,1 % құрайды (1 - сурет). Жас мамандар

Қызылорда, Павлодар, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды облысы мектептерінде, әсіресе қала мұғалімдерінің арасында басым.

Химия пәні мұғалімдерінің біліктілік санаттары мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтер

Қазақ тілінде оқытатын химия пәні мұғалімдерінің қатарынан жоғары санатты мұғалімдер саны - 9 - 16,9% құрайды, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 2 -14,2%, қала мұғалімдері - 6 -11,3%; бірінші санатты - 6 -11,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері саны - 0, қала мұғалімдері - 6 -15,3% ; 2-санатты мұғалімдер саны - 12 - 22,6 % , оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5-35,7%, қала мұғалімдері - 7 -17,9% ; ал санатсыз мұғалімдер жоқ.

Қорытынды: онлайн-сауалнама нәтижесі бойынша респонденттер арасында екінші санатты химия пәні мұғалімдері басым -22,6% және ауыл мұғалімдерінің үлесі қалалық мұғалімдердің үлесінен басым, сонымен қатар, жоғары санатты мұғалімдер 16,9%, қала мұғалімдерінің үлесі қалалық мұғалімдердің үлесінен басым екені байқалады. Санатсыз мұғалімдер мүлдем жоқ.

Аттестацияның жаңа форматы бойынша біліктіліктен өткен мұғалімдердің саны - 27 - 50,7%, **педагог** мұғалімдердің саны - 8 - 15%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3 мұғалім, ол - 15% құрайды, қала мұғалімдері - 5 - 12,8%; **педагог-модератор** саны - 2 - 3,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің жалпы саны - 1- 7,1%, қала мұғалімдері - 1- 2,5%; **педагог-сарапшы** саны - 3 - 5,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің жалпы саны - 0, қала мұғалімдері - 3-7,7%; **педагог- зерттеуші** саны - 11- 20,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2- 14,3%, қала мұғалімдері - 9- 23,07%; **педагог-мастер** саны - 3 - 5,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 0, қала мұғалімдері - 3- 7,6%.

Қорытынды: респондеттердің арасында аттестацияның жаңа форматы бойынша қазақ тілінде оқытатын химия пәні мұғалімдері арасында педагог-зерттеуші мұғалімдер басым, олардың саны - 11, яғни 20,7% құрайды және бұл санаттағы мұғалім қалада көбірек, педагог-сарапшы мұғалім саны - 3 - 5,7%;

Педагог-мастер саны - 3 - 5,6%, ауылда бұл санатты мұғалімдер мүлдем жоқ. Санатсыз мұғалімдер ағылшын тілінде химия пәнін оқытпайды.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердің химия пәні мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәліметтер

Респонденттер арасындағы онлайн-сауалнама мәліметтері бойынша қазақ тілінде білім алатын химия пәні мұғалімдерінің педагогикалық өтілі келесідей:

3 жылға дейінгі өтілі бар мұғалімдер саны 2, яғни үлесі 3,8% құрайды, оның ішінде ауылдық мұғалімдер - 1 -7,1% , қалалық мұғалімдер - 1 -2,6%;

5 жылға дейінгі өтілі бар мұғалімдер саны - 4-7, 5%, соның ішінде ауылдық мұғалімдер -1 -7,1%, қалалық - 3-7,7% %;

7 жылға дейінгі өтілі бар мұғалімдер саны - 12-22,6%, оның ішінде ауылдық мұғалімдер - 2 -14,3%, қалалық мұғалімдер - 10-25,6 %;

10 жылға дейінгі өтілі бар мұғалімдер саны 5-9, 4%, оның ішінде ауылдық мұғалімдер-2 -14,3%, қалалық мұғалімдер - 3-7,7 %;

Мұғалімдердің өтілі 10-нан астатыны - 30-56,6%, оның ішінде ауылдық мұғалімдер - 8 -57,1%, қалалық мұғалімдер - 22 -7,7%.

Жалпы алғанда**,** онлайн - сауалнамаға қатысқан мұғалімдер саны - 53-61,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 14 -26%, қала мұғалімдері - 39-62%, бұл ағылшын тілінде ММБ пәндерін оқытатын мұғалімдер арасында жеті жылдан астам және он жылдан астам педагогикалық өтілі бар мұғалімдердің үлесі басым екенін дәлелдейді. Сонымен қатар, ауыл мұғалімдері мен жас мамандардың үлесі төмен екені анықталды.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәлімет

Оқыту қазақ тіліндегі мектептердегі химия пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәліметтер келесідей:

Барлық қатысқан респондеттер саны - 86, оның ішінде ауыл мектептері мұғалімдері - 28-32,5%, қала мұғалімдері - 58-67,4% .

Жаңартылған білім мазмұны курсы бойынша мәлімет

Жаңартылған білім мазмұны курсынан өткен мұғалімдердің саны:

«Өрлеу» БАҰО АҚ арқылы өткен - 33 мұғалім, ол - 38,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 10 - 35,7%, қала мұғалімдерінің саны - 23 - 39,6% ;

«НЗМ» ДББҰ - 30 -34,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 12 - 42,8%, қала мұғалімдерінің саны - 18 - 31% ;

Өтпегендердің жалпы саны - 20- 23,3 %, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 6 - 21,4%, қала мұғалімдерінің саны - 14 - 24,1% .

CLIL-технологиясы бойынша

«Өрлеу» БАҰО АҚ арқылы өткен - 12 -13,9% мұғалім, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 2 - 7,1%, қала мұғалімдерінің саны - 10 - 17,2% ;

«НЗМ» ДББҰ арқылы өткен - 13- 15,1%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 3 - 10,7%, қала мұғалімдерінің саны - 10 - 17,2% ;

Өз бетімен курстан өткен мұғалімдер саны - 6-6,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 1 - 3,5%, қала мұғалімдерінің саны - 5 - 5,6 %;

Аталмаған, басқа курстар арқылы - 31- 36%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 11 - 39,2%, қала мұғалімдерінің саны - 20 - 34,4 %;

Курстан өтпеген мұғалімдер саны - 25- 29%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 11 - 39,2%, қала мұғалімдерінің саны - 14 - 24,1 %;.

Ағылшын тілі курсы

«Өрлеу» БАҰО АҚ өткен мұғалімдер саны - 14-16,2%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5 - 17,8%, қала мұғалімдері - 9 - 15,5 %;

«НЗМ» ДББҰ - 13-15,1%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4 - 14,2%, қала мұғалімдері - 9 - 15,5 %;

Өздігінен оқыған мұғалімдер саны - 12-15,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5 - 17,8%, қала мұғалімдері - 7 - 12 %;

Аталмаған, басқа курстар арқылы - 25-29%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8 - 28,2%, қала мұғалімдері - 17 - 29,5 %;

Курстан өтпеген мұғалімдер саны - 19- 22%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 6 - 21,4%, қала мұғалімдері - 13 - 22,4 %.

Жалпы алғанда жаңартылған білім мазмұны курсы бойынша «Өрлеу» БАҰО өткен мұғалімдер саны басым, олар - 33 - 38,3 %, содан кейін «НЗМ» ДББҰ - 30 - 34,8% құрайды, жалпы мұғалімдердің үлесі - 73,1%, респонденттердің ішінен курстан өтпегендердің саны - 20- 23,3 %, **ағылшын тілі** курсы бойынша мұғалімдердің үлесі - 72 %, өтпеген мұғалімдердің үлесі - 28 %, CLIL-технологиясы бойынша - 72 %. Ал курстан өтпеген мұғалімдердің үлесі - 28 %. Сауалнаманың нәтижесі бойынша CLIL-технологиясы бойынша химия пәні мұғалімдерінің арасында біліктілік арттыру курстарымен басым қамтылған Қызылорда, Павлодар, Алматы қ., Нұрсұлтан қ., Қарағанды облысы мұғалімдері .

Ұсыныс: пәні бойынша төменде көрсетілген курстардан мүлдем өтпеген мұғалімдер міндетті түрде аталған курстардан өтуі тиіс. Сонымен қатар, ауыл мұғалімдеріне курстар бойынша белсенділік арту қажет.

Химия мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәлімет

Респонденттердің арасынан химия пәнін ағылшын тілінде оқытатын барлық мұғалімдердің саны 86, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 28 және қала - 58.

A1 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 5-5,8%, ауыл мұғалімдері - 5-17,8%. A2 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 1-1%, ауыл мұғалімдері - 0, қала мұғалімдері - 1-1,7%. B1 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 19-22%, ауыл мұғалімдері - 6- 21,4%, қала мұғалімдері - 13-22,4%. B2 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 36-41,8%, ауыл мұғалімдері - 12 - 42,8%, қала мұғалімдері - 24-41,4%. C1 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 24-27,9%, ауыл мұғалімдері - 5- 17,8%, қала мұғалімдері - 19-32,7%. C2 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 1-1,2%, ауыл мұғалімдері - 0, қала мұғалімдері - 1-1,7%.

Жалпы алғанда, мұғалімдердің басым бөлігі B1, B2, C1 деңгейлеріне ие екендігін көрсетті. Мұғалімдердің ең көп саны B2 (41,8%) және C1 (27,9%) деңгейлеріне ие. Онлайн-сауалнамаға қатысушылардың арасынан 80 мұғалім - 93% ағылшын тілі бойынша деңгейін көтеру ниеті бар, көтергісі келмейтіндердің қатары - 6 мұғалім - 6,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің қатарынан - 1-3,6%, қала мұғалімдерінен - 5-8,6%. Ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтергісі келетіндердің арасынан белсенділік танытқан Қызылорда, Павлодар, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды облыстарының және Алматы, Нұр-Сұлтан қалаларының мұғалімдері белсенділік танытқан.

Химия пәні ағылшын тілінде оқытылатын сыныптар туралы мәлімет

Сауалнама нәтижесі бойынша химия пәні ағылшын тілінде келесідей сыныптарда оқытылады:

7-сыныптар бойынша **34 сыныпта** - 39,5% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 11 сыныпта-39,2%, қала мектептерінде 23 сыныпта - 39,6%;

8-сыныптар бойынша **61 сыныпта** - 70,9% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 18 сыныпта-64,2%, қала мектептерінде 43 сыныпта - 74,1%;

9-сыныптар бойынша **33** сыныпта - 38,3% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 10 сыныпта-35,7%, қала мектептерінде 23 сыныпта - 39,6%;

10-сыныптар бойынша **22** сыныпта - 25,5% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 7 сыныпта-25%, қала мектептерінде 15 сыныпта - 25,8%;

11-сыныптар бойынша **17** сыныпта - 19,7% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 4 сыныпта-14,2%, қала мектептерінде 13 сыныпта - 22,4%.

Жалпы алғанда онлайн-сауалнама нәтижесінен байқағанымыз - ағылшын тілінде химия пәні сабақтары 10 - 11-сыныптарға қарағанда 7, 8, 9-сыныптарда, сонымен қатар көбірек қала мектептерінде жүргізіледі. Жалпы алғанда, пилоттық жоба қазақ тілінде оқытатын мектептерде химия пәні ағылшын тілінде 167 сыныпта жүргізіледі.

«Химия» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту нұсқасы туралы мәлімет

Репонденттердің пайымдауынша инвариант компонентінен 47 мұғалім, яғни 54,6% мұғалім ағылшын тілінде химия сабақтарын жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 22-78,5%, қала мұғалімдері - 25-43,1%. Вариатив компонентінен факультатив сабақтарын 42 мұғалім жүргізеді, яғни 48,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 6-21,4%, қала мұғалімдері - 36-62%. Сабақтан тыс іс-шаралар ағылшын тілінде 9 мұғалім жүргізеді - 10,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдердің саны - 1-3,6%, қала мұғалімдері - 8-13,7%.

Жалпы алғанда мәліметтер нәтижесі бойынша химия пәні ағылшын тілінде инвариант компоненті бойынша көбірек жүргізіледі. Әсіресе, Алматы қ., Қызылорда облысы, Нұр-Сұлтан қ., Қарағанды, Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстарында. Факультатив сабақтары Ақмола облысы, Нұр-Сұлтан қ., Алматы қ., Солтүстік Қазақстан, Павлодар облыстарында өткізіледі. Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қостанай, Қызылорда облыстарында химия пәнінен сабақтан тыс іс-шаралар ағылшын тілінде ұйымдастырылады.

Химия пәнін ағылшын тілінде оқыту режимі туралы мәлімет

Онлайн-сауалнама нәтижесі көрсеткендей CLIL технологиясын қолданатын мұғалімдер саны - 81-13,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 25-89%, қала мұғалімдері - 55-94,8%.

Қорытынды: CLIL технологиясын қала мұғалімдері жиі қолданады, әсіресе Қызылорда облысында, Алматы қ., Павлодар, Шығыс Қазақстан облыстарында.

Инвариант, вариатив компонеттері бойынша оқу процесін жүргізуде **ішінара енгізу режимін** қолдану көрсеткіштеріне тоқтасақ, онда нәтижесі төмендегіндей:

7-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 37-43%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 10-35,7%, қала мұғалімдері - 27-46,5%.

8-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 45-57%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 15-53,5%, қала мұғалімдері - 34-58,6%.

9-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 20-23,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7-25%, қала мұғалімдері - 13-22,4%.

10-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 8-93%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-14,3%, қала мұғалімдері - 4-6,9%.

11-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 6-7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3-10,7%, қала мұғалімдері - 3-5,2%.

Толық енгізу тәртібі бойынша сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 139, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 38-27,4%, қала мұғалімдері - 101-72,6%.

7-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 25-29%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 6-21,4%, қала мұғалімдері - 19-32,7%.

8-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 55-64%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 17-60,7%, қала мұғалімдері - 33-65,5%.

9-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 27-31,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8-28,6%, қала мұғалімдері - 19-32,7%.

10-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 18-21%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5-17,8%, қала мұғалімдері - 13-22,4%.

11-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 14-16,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2-7,1%, қала мұғалімдері - 12-20,7%.

Қорытынды: Ағылшын тілінде ЖМБ пәндерін оқыту режимін таңдау туралы онлайн-сауалнама келесі нәтижелерді көрсетті:

1. Ішінара енгізу режимінде көбінесе 7,8,9-сыныптарда қолданылады. Атап айтқанда , 7-сыныпта 37 мұғалім - 43%, 8-сыныпта 49 - 56,9%, 9-сыныпта -20-23,2%. Мәліметтердің нәтижесі бойынша Қызылорда, Павлодар, Шымкент, Шығыс Қазақстан, Атырау облыстары және Алматы қ. мұғалімдері белсенділік танытқан.

2. Толық енгізу режимі келесі сыныптарда белсенді қолданылады: 7-сыныпта -25 мұғалім, яғни 29%, 8-сыныпта - 55 - 63% , 9-сыныпта - 27 - 31,3%. Толық енгізу тәртібін қолдануда белсенділікті Қызылорда, Атырау, Павлодар облыстарының және Алматы қ. мұғалімдері танытқан.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия пәні бойынша ішінара енгізу режиміндегі сабақ кезеңдері туралы мәліметтер

Саулнаманың көрсеткіштері бойынша қазақ тілінде оқытатын мектептердегі ағылшын тіліндегі химия пәнінен ішінара енгізу режимін жаңа тақырып кезеңінде 56 мұғалім, яғни 65%, оның ішінде ауыл мұғалімдердің үлесі 13-23,2%, қала мұғалімдерінің үлесі 43-76,7%, сабақтың қайталау кезеңінде 38 мұғалім-44%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 7-18,4%, қала мұғалімдері 31-81,5%, пысықтау кезеңінде - 36-41,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 10-27,7%, қала мұғалімдері 26-72,2% қолданады. режимдік сәттер уақытында 35 мұғалім -40,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 15-42,8% , қала мұғалімдері - 20-57,1%.

Қорытынды: қазақ тілінде оқытатын мектептерде ішінара енгізу режимі барысында мұғалімдер ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде басым қолданады, олардың үлесі - 65%. Ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде қолдануда Қызылорда, Павлодар, Шығыс Қазақстан облыстарының және Алматы қ. мұғалімдері белсенділік көрсеткен.

«Химия» оқу пәні бойынша ағылшын тілінде әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдар туралы мәлімет

Сауалнаманың нәтижесі бойынша респонденттер 7-8-9-сыныптарға арналған материалдарды басым әзірлеген.

7-сыныптарға арналған барлық қосымша оқу-дидактикалық материалдардың саны - 14 -16,2%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 4 -14,2%, қала мұғалімдері - 10-17,2%;

8-сыныптарға арналған оқу-дидактикалық материалдардың саны - 33 - 38,3%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 9 -32,1%, қала мұғалімдері -41,3%;

9-сыныптарға - 14 -16,2%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 6 -21,4%, қала мұғалімдері - 8-13,8%;

10-сыныптарға - 8 -9,3%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 3 -10,7%, қала мұғалімдері - 5-8,6%;

11-сыныптарға - 4 -4,6%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 1 -3,5%, қала мұғалімдері - 3-5,1;

Оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдарды дайындауда белесенділік танытқан келесі аймақтардың қала мұғалімдері: Павлодар, Шығыс Қазақстан, Қызылорда, Жамбыл облыстарының мұғалімдері.

«Химия» оқу пәнінен сыныптан тыс іс-шаралар, элективті курстар бойынша патенттелген әзірлемелер туралы мәлімет

Ағылшын тілінде химия пәнінен сыныптан тыс іс-шаралар, элективті курстар бойынша патенттелген әзірлемелердің саны - 21- 24,4%, оның ішінде ауыл мектептері мұғалімдерінің саны - 3- 10,7%, қала мұғалімдерінің саны - 18-31%. Ең көп пәтенттелген әзірлемелер Қызылорда, Павлодар, Жамбыл облыстары және Алматы қаласы мұғалімдерінде.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия пәні бойынша БЖБ және ТЖБ тапсырмалары туралы мәліметтер

Химия пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды 15 мұғалім, яғни 17,4 % әзірлеген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7-14,1%, қала мұғалімдері - 13-22,4%. БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды толық көлемде емес дайындаған мұғалімдердің саны - 35-40,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 14-50%, қала мұғалімдері -21-36,2% . Мүлдем қатыспаған мұғалімдердің саны - 36-41,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 12-42,8%, қала мұғалімдері -24- 41,3% .

Қорытынды: сауалнаманың нәтижесі бойынша химия пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды 17,4% мұғалім әзірлей алады, қалған мұғалімдер жартылый жасап көрген не болмаса, мүлдем жасамаған. Химия пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды әзірлеуде Қызылорда, Павлодар, Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Түркістан облыстарының және Шымкент қ. мұғалімдері белсенділік танытқан.

Ұсыныс: БЖБ және ТЖБ ағылшын тілінде тапсырмаларды химия пәні мұғалімдеріне ағылшын тілі мұғалімдерімен бірлесе жасап үйрену қажет.

Ағылшын тіліндегі химия пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалауды жүргізу туралы мәлімет

Мұғалімдердің 67, яғни 78% білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалауды химия пәні сабақтарында жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 22-78,5%, қала мұғалімдері - 45-77,5%. Ағылшын тілі сабағында 5 мұғалім - 5,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 1-3,5%, қала мұғалімдері - 4- 6,8%. Өз сабағында - 67 - 78%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 22-78,5%, қала мұғалімдері - 45- 77,6%. Ағылшын тілі және өз сабағында - 14-16,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 5-17,8%, қала мұғалімдері - 9- 15,5%.

Білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі сабақтарында 1 мұғалім, яғни 1,2%,оның ішінде ауыл мұғалімдері - 0, қала мұғалімдері - 1-1,7%. Өз сабағында - 70 - 81,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 23-82,1%, қала мұғалімдері - 47- 81 %. Ағылшын тілі және өз сабағында - 15-17,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 5-17,8%, қала мұғалімдері - 10- 17,2%.

Қорытынды: білім алушылардың тілдік құзыреттілігіне қалыптастырушы бағалауды химия пәні сабағында 78% мұғалім, ал пәндік құзыреттілігіне қалыптастырушы бағалауды 81,4% мұғалім өз сабағында жүргізеді.

Ағылшын тіліндегі химия пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерге жиынтық бағалау туралы мәлімет

Сауалнаманың нәтижесінде білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өткізуде келесі көрсеткіштер белгілі болды:

Ағылшын тілі сабағында білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды 5 мұғалім, яғни 5,8% өткізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 3,5%, қала мұғалімдері - 4 - 6,9%;

Химия пәні сабағында 67 мұғалім - 78 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 22 - 78,5%, қала мұғалімдері - 45- 77,5%;

Ағылшын тілі және химия сабағында - 14 - 16,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5 - 17,8%, қала мұғалімдері - 9- 15,5%.

Білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өткізуге байланысты келесі көрсеткіштер белгілі болды:

Ағылшын тілі сабағында - 1-1,1%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 0, қала мұғалімдері - 1- 1,7%;

Химия пәні сабағында 70 мұғалім - 81,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 23- 82,1%, қала мұғалімдері - 47-81%;

Ағылшын тілі және химия сабағында - 15 мұғалім 17,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5- 17,8%, қала мұғалімдері - 10-17,2%;

Қорытынды: химия пәні мұғалімдері білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өз сабақтарында өткізеді, нақтылап айтқанда, тілдік құзыреттілігіне жиынтық бағалауды 70 мұғалім - 81 %.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінде химия пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерді диагностикалау туралы мәліметтер

Білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностика туралы мәліметтер келесідей:

1. Білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностиканы оқу жылының басында - 26 мұғалім- 30,2 % жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8 - 28,5%, қала мұғалімдері - 18-31%.

2. Оқу жылы бойы 44 мұғалім- 51,1 % жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 15 - 53,5%, қала мұғалімдері - 29-50%.

3. Жүргізілмейді - 16 - 18,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5 - 17,8%, қала мұғалімдері - 11-9%.

Қорытынды: мұғалімдер Білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностиканы көбінесіне жыл бойы жүргізеді, әсіресе Қызылорда облысы, Алматы қ., Павлодар және Шығыс Қазақстан облысының мұғалімдері.

Сауалнаманың нәтижесі бойынша химия пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейіне төмендегіндей әсер еткен:

Пәндік құзыреттілік деңгейі **артты - 4 мұғалім-4,6** % белгілеген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2 - 7,1%, қала мұғалімдері - 2-3,4%.

Тілдік құзыреттілік деңгейі **артты -** 13 мұғалім-15,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 6 - 21,4%, қала мұғалімдері - 7-12%.

Пәндік және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері **артты-** 44 мұғалім-51,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 12 - 42,8%, қала мұғалімдері - 32-55,1%.

Пәндік құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ, **тілдік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді - 3** мұғалім-3,5 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 3,6%, қала мұғалімдері - 2-3,4%.

Тілдік құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ **пәндік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді - 5** мұғалім-5,8 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3 - 10,7%, қала мұғалімдері - 2-3,4%.

Пәндік құзыреттілік деңгейі **төмендеді** - 1 мұғалім-1,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 3,5%, қала мұғалімдері - 0.

Тілдік құзыреттілік деңгейі төмендеді - 0.

Пәндік және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері төмендеді - 1 мұғалім-1,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 0, қала мұғалімдері - 1-1,7%.

Пәндік құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды - 1 мұғалім-1,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 3,5%, қала мұғалімдері - 0.

Тілдік құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды - 0.

Жауап беруге қиналамын - 14 мұғалім-16,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2 - 7,14%, қала мұғалімдері - 12-20,6%.

Қорытынды: сауалнаманың нәтижесінде химия пәнін ағылшын тілінде оқытуда білім алушылардың п**әндік** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері **артты** деп 44 мұғалім-51,1 % көрсеткен, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 12 - 42,8%, қала мұғалімдері - 32-55,1%. Қызылорда облысы, Алматы қ., Шығыс Қазақстан облысы, Павлодар, Алматы, Атырау облыстарында білім алушылардың пәндік және тілдік құзыреттілік деңгейлері жоғарлаған. **Тілдік** құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ **пәндік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді деп 5** мұғалім-5,8% белгілеген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3 - 10,7%, қала мұғалімдері - 2-3,4%. Білім алушылардың т**ілдік** құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ **пәндік** құзыреттілік деңгейі төмендеді деп Алматы қ., Маңғыстау, Павлодар облысының педагогтары көрсеткен.

14 мұғалім-16,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2 - 7,14%, қала мұғалімдері - 12-20,6% **жауап беруге қиналады**.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі білім алушылардың ағылшын тілінде сөйлеу қателіктеріне химия пәні мұғалімдерінің реакциялары туралы мәліметтер

Білім алушылардың ағылшын тілінде сөйлеу барысында жіберген қателіктеріне сіздің реакцияңыз қандай? деген сұрақтың жауабы төмендегіндей берілген:

мән бермеймін - 10 мұғалім-11,6 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4 - 14,2%, қала мұғалімдері - 6-10,3%;

коммуникативті маңызды қателерді (айтылғанның мазмұнына нұқсан келтіретін қателерді) түзетемін - 33 мұғалім-38,3 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 10 - 35,7%, қала мұғалімдері - 23-39,6%;

барлық қателерді түзетемін - 11 мұғалім-12,7 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2 - 7,1, қала мұғалімдері - 9-15,5%;

білім алушы тарапынан қате жіберілген жағдайда оның жауабын нормативтік грамматикаға сәйкестендіріп, қайталаймын - 32 мұғалім-37,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 12-42,8%, қала мұғалімдері - 20-34,4%.

Қорытынды: Мұғалімдердің көбісі коммуникативті маңызды қателерді (айтылғанның мазмұнына нұқсан келтіретін қателерді) түзетемін деп жауап берген - 33 мұғалім-38,3 %., әсіресе мұндай әрекетке белсенді Қызылорда облысы, Алматы қ., Павлодар, Атырау облыс мұғалімдері. білім алушы тарапынан қате жіберілген жағдайда оның жауабын нормативтік грамматикаға сәйкестендіріп, қайталаймын - 32 мұғалім-37,2 %, оның ішінде Қызылорда облысы, Алматы қ., Павлодар облысы, Нұр-Сұлтан қ., Ақмола, Алматы, Шығыс Қазақстан облыстарының мұғалімдері белсенділік танытқан.

«Химия» оқу пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәлімет

Онлайн-сауалнама нәтижесі бойынша мұғалімдердің жауаптары төмендегідей:

- білім алушылардың тек оқу пәні бойынша ғана оқу жетістіктерін бағалаймын - 32 мұғалім-37,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 12-42,8%, қала мұғалімдері - 20-34,4%;
- білім алушылардың оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін бағалаймын - 38 мұғалім-44,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 11-39,2%, қала мұғалімдері - 27-46,5%;
- білім алушылардың ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін қалыптастырушы бағалау барысында ғана бағалаймын - 16 мұғалім-18,6 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5 - 17,8%, қала мұғалімдері - 11-18,9%.

Қорытынды: 38 мұғалім-44,1 % химия мұғалімі сабақта білім алушылардың оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктеріне мән береді, аймақтар бойынша Қызылорда, Павлодар, Атырау облыстарының және Алматы қ. мұғалімдері назар аударады.

Ағылшын тілінде химия бойынша пилоттық оқыту мәселелерін талқылау туралы мәлімет

Пилоттық оқыту мәселелерін ЖМБ мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде 27 мұғалім-31,3 % талқылайды, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8-28,5%, қала мұғалімдері - 19-32,7%;

Ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде - 3 мұғалім-3,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдері мүлдем қарамйды, қала мұғалімдері - 3-5,1%;

ЖМБ және ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде - 13 мұғалім-15,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7-25%, қала мұғалімдері - 6-10,3%;

Мектептегі пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта - 19 мұғалім-22 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 9-32,1%, қала мұғалімдері - 10-17,2%;

Қала/аудандағы пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта - 15 мұғалім-17,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4- 14,2%, қала мұғалімдері - 11-18,9%;

Жетекшілік ететін оқу-ісі жөніндегі меңгерушімен - 31 мұғалім - 36 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 10-35,7%, қала мұғалімдері - 21-36,2%.

Қорытынды: Пилоттық оқыту проблемаларын ЖМБ мұғалімдері көбінесе, әдістемелік бірлестікте талқылайды - 27 мұғалім-31,3 %, белсенді пилоттық оқыту проблемаларын әдістемелік бірлестікте Қызылорда облысы, Алматы қ., Шығыс Қазақстан облысы, Нұр-Сұлтан қ., Жамбыл облысы мұғалімдері қарастырады. Сонымен қатар, Павлодар, Қарағанды, Қызылорда, Атырау, Шығыс Қазақстан облыстарының, Алматы, Нұр-Сұлтан қ. педагогтары көбінесе, жетекшілік ететін оқу-ісі жөніндегі меңгерушімен 31 мұғалім - 36 % қарастырады.

Ағылшын тілі пәнінің мұғалімдері мен мектеп әкімшілігі тарапынан химия пәні бойынша пилоттық жобаны қолдау туралы мәлімет

Сауалнаманың нәтижесінде ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің тарапынан үнемі қолдау көрсетеді деп 35 мұғалім-40,7 % жауап берген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 15-53,6%, қала мұғалімдері - 20-34,5% ;

Иә, бірақ үнемі емес - 27 мұғалім - 31,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7-25,7%, қала мұғалімдері - 20-34,5%.

Жоқ - 24 мұғалім-27,9 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 6-21,4%, қала мұғалімдері - 18-31%.

Қорытынды: химия пәні бойынша пилоттық жобаға Павлодар, Қызылорда, Алматы қ., Алматы, Ақтөбе, Жамбыл, Батыс Қазақстан облыстарының ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің тарапынан қолдау көрсетіледі.

Пилоттық жоба жұмысына мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау бойынша төмендегідей жауап берілген:

Иә, үнемі - 56 мұғалім-65,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 22-78,5%, қала мұғалімдері - 34-58,6%.

Иә, бірақ үнемі емес - 26 мұғалім - 30,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-14,2%, қала мұғалімдері - 22-37,9%.

Жоқ - 4 мұғалім-4,6 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2-7,1%, қала мұғалімдері - 2-3,4%.

Қорытынды: Павлодар, Қызылорда, Қарағанды, Алматы, Жамбыл облыстары және Алматы қ. мұғалімдері пилоттық жоба жұмысына мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау **үнемі көрсетіледі** жауабын белгілеген.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия пәні кабинеттерінің мультимедиялық жабдықтары туралы мәліметтер

Сауалнама нәтижесінде сұрақтарға келесі жауаптар берілді:

Менің кабинетім жабдықталған - 37 мұғалім-43,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-14,2%, қала мұғалімдері - 22-37,9%.

Әр оқу кабинетінде мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған - 34 мұғалім-39,5 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 9-32,1%, қала мұғалімдері - 25-43,4%.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс жасайды - 15 мұғалім-17,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-14,2%, қала мұғалімдері - 11-18,9%.

Қорытынды: 37 мұғалім-43,2 % мұғалім кабинет жабдықталған деп жауап берген. Жабдықталған кабинеттер \Қызылорда облысы, Алматы қ., Павлодар, Атырау облыстарында және Нұр-Сұлтан қ. бар. Ақтөбе облысы, Шымкент қ. мұғалімдерінің бірде біреу жабдықталған деп жауап бермеген.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс жасайды ма? деген сұраққа Ақмола, Ақтөбе, Қарағанды, Қостанай, Маңғыстау, Солтүстік Қазақстан, Түркестан облыстарының және Алматы қ., Шымкент қ. бірде бір мұғалімі жауап бермеген. Бұл ойландыратын жағдай.

Мектеп кітапханасында химияны ағылшын тілінде оқытуға қажетті әдебиеттің болуы туралы мәлімет

«Мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны жеткілікті»,- деп - 12-37,2 % мұғалім жауап берген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 13-46,4%, қала мұғалімдері - 29-32,7%;

«Саны аз», - деп - 33 - 38,7 % мұғалім жауап берген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7-25%, қала мұғалімдері - 26-44,8%;

«Жоқ деуге болады», - деп жауап берген - 21 мұғалім - 24,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8-28,5%, қала мұғалімдері - 13-22,4%.

Қорытынды: Алматы қ., Атырау, Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстарының мұғалімдері мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны жеткілікті деп жауап берген, ал Қызылорда, Павлодар, Алматы облыстарының және Шымкент қаласының мұғалімдері мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны аз деп жауап берген.

Химия мұғалімдерінің жалақысына үстеме ақы туралы мәлімет

Оқу пәнінен сабақтарды ағылшын тілінде жүргізгеніңіз үшін еңбекақыңызға үстеме ақы қосылады ма? деген сұраққа жауаптар:

Иә - 72 мұғалім - 83,7 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 22-78,5%, қала мұғалімдері - 50-86,2%;

Жоқ - 14 мұғалім-16,3 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 6-21,4%, қала мұғалімдері - 8-13,8%.

Қорытынды: химия пәнінен сабақтарды ағылшын тілінде жүргізгеніңіз үшін еңбекақыларына үстеме ақы Қызылорда, Павлодар, Атырау, Шығыс Қазақстан және Алматы, Нұр-Сұлтан қаласының мұғалімдеріне төленеді. Солтүстік Қазақстан облысында мұғалімдер үстеме ақы алмайды.

«Химия» оқу пәні бойынша ұйымдастырушылық және мазмұндық мәселелері туралы мәліметтер

Мұғалімдер химия оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында келесі проблемаларды көрсеткен:

Ұйымдастырушылық сипаттағы мәселелер

- базалық деңгейдің болмауы;
- оқушылардың ағылшын тілін білу деңгейі әр түрлі, сондықтан жоспар мен тапсырмаларды жасау мұғалімнің көп уақытын алады;
- толық сыныппен жұмыс жасау қиындық келтіреді;
- оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны аз, дидактикалық материалдар саны жетіспейді;
- жиынтық бағалау тапсырмаларын жасаған кезде қиындықтар туындайды;
- негізгі ұғымдарды ұйымдастыру;
- химия пәні бойынша ағылшын тілінде дискілер дайындалса;
- ағылшын тілінде материалдар жеткіліксіз;
- ағылшын тілінде сабақтарға қойылатын талаптар жоғары, бұл пәннің білімін нашарлатады;
- ағылшын тілін жетік білмеуі, сабаққа дайындалу сағаттары;
- ағылшын тілінде мұғалімге де, оқушыға да оқулық жоқ
- жаңа тақырыпты түсіндіру барысында көп қиналамыз;
- сабақтан тыс курстар ұйымдастырылса;
- дидактикалық материалдар жоқ;
- білім алушылар процеске қатысуға дайын емес;
- мектеп бағдарламасы бойынша пәнді ағылшын тілінде жүргізуге қажетті кітаптар жеткіліксіз, арнайы бағдарламалар жасалса, көмек болар еді;
- оқушылар өздерінің ұялшақтығына байланысты, тілдік деңгей дағдыларын дамытуы төмен;
- оқушылардың толық қанды ағылшын тіліне дайын болмағандығы;
- әдістемелікке байланысты мәселелер;
- оқулықтар барлық оқушыға жеткілікті болса;

- балалардың қызығушылығы аз.

Мазмұндық сипаттағы мәселелер

1. Оқушылардың күрделі тапсырмаларды орындау кезінде тілдік қорларының жетіспеушілігі;
2. Ресурстардың жетіспеуі;
3. Ағылшын оқулығы бағдарламаға сай емес;
4. Chemisrtry 8 Grade оқулықтары керек;
5. Сабақ кестесі бойынша соңғы сабаққа қойылуы;
6. Интернет қолжетімді емес;
7. Ағылшын тілін жетік білмеуім;
8. Пәнді жетілдіруге арналған ортақ мазмұндағы ақысыз сайттар қажет;
9. Шалғай ауданда орналасқан мектептерге ағылшын тілінде қосымша дидактикалық, дискілер мен ақпараттық материалдар жеткізілсе дейміз;
10. Бір оқу жылы барысында сабақты ағылшын тілінде беру қиын болады. Алғашқы жартыжылдықта тілдік сабақтар саны көбейтілсе, екінші жартыжылдықта негізгі пәндердің тек ағылшынша өтілуі қадағаланса, жақсы нәтиже берері айқын;
11.Кабинеттер мультимедиялық жабдықтармен толықтай жабдықталмаған және мектеп кітапханаларында білім алушылар мен мұғалімдерге арналған оқулықтар мен оқу құралдары көбейтілсе;
12. 8-сынып химия оқулығы бойынша ағылшын тіліндегі терминдерде баспадан жіберілген қателер бар;
13.Тілдік құзыреттілікті дамыту үшін, әртүрлі конкурстар ұйымдастырылса;
14. Қазақ сыныптарының 9-сыныбына арналған ағылшын тіліндегі кітаптары болса;
15. Тілді білу деңгейіміз сәйкес келмейді;
16. Ағылшын тілінің деңгейін көтеру;
17. Біз көп жұмыс жасауымыз керек;
18.Білім алушылар материалды ағылшын тілінде толық меңгере алмайды, тек қазақ және орыс тілдерінде оқи алады, осыған байланысты жиынтық бағалауды өткізуде проблемалар бар;
19. Оқулықтарға жалпы терминология ғана емес, ішінара ағылшын тілінде де мағлұмат берілсе;
20. Терминологиядан бастап оқыту дұрыс таңдау;
21.Сыныпта 23 оқушы бар, студенттердің 60% -ы ағылшын тілін түсінеді, қалған 40% -ы қиналады;
22.Оқыту барысында оқулықтардың болмауы, ресурстардың жеткіліксіздігі;
23.Алдағы уақытта пән бойынша ағылшын тілінде сөйлеуіне өз үлесімді қосамын;
24. Сөз сөйлеу, айтылым, емле ережелеріне қатысты тапсырмалар аз;
25. Тілдік білімімді дамыту үшін қосымша курстарға барғым келеді;

26. ТЖБ қосымша дайын болса;
27. Оқулықтардың аз болғандығы;
28. Есептер шығаруда қиналамын.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінің қазақ тілін (Т) үйренуге әсері туралы мәліметтер

136 респондент қатысты, оның ішінде ауылдық мектептерден - 34, қалалық мектептерден -102.

Барлығы - 19 педагог «Иә, теріс»,- деп жауап берді, бұл 13,9% құрайды, ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен - 14.

Барлығы 26 мұғалім «Иә, оң»,- деп жауап берді, бұл 19,1%, ауыл мектептерінен - 5, қалалық мектептерден - 21.

Барлығы - 91 мұғалім «жоқ, әсер етпеді»,- деп жауап берді, ол 66,9% құрайды, ауылдық мектептерден - 24, қалалық мектептерден - 67.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Физика» оқу пәні

Қазақ тілінде оқытатын мектептердің физика пәні мұғалімдері туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнамаға 15 өңірден, атап айтқанда: Ақмола, Алматы, Атырау, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанда, Қызылорда, Маңғыстау, Павлодар, Түркістан, Шығыс Қазақстан облыстары және Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының қазақ мектептерінде жұмыс істейтін физика пәнінің 116 мұғалімі қатысты. Респонденттердің 31-і ауыл мектептерінде, 85-і қала мектептерінде жұмыс істейді. Онлайн-сауалнамаға қатысқан физика мұғалімдерінің негізгі жас санаты-30 жылға дейінгі мұғалімдер - 59 адам, бұл 50,9% құрайды (45,16% ауылдық мектептерде, 52,94% қалалық мектептерде жұмыс істейді); 40 жасқа дейін - 29 адам, бұл респонденттер санының 25% құрайды (25,8%-ы ауылдық мектептерде, 24,7%-ы қалалық мектептерде жұмыс істейді); 50 жасқа дейін - 16 адам, бұл 13,79% (19,35% ауылдық мектептерде және 11,75% қалалық мектептерде) және 50 жастан асқан - 12 адам, бұл барлық респонденттер-физика мұғалімдердің 13,8% құрайды (9,67% ауылдық мектептерде және 10,58% - қалалық мектептерде жұмыс істейді).

Қазақ тілінде оқытылатын мектептердегі өңірлер бойынша ағылшын тілінде «Физика» оқу пәнін жүргізетін респондент-мұғалімдердің жас құрамы келесідей: Ақтөбе және Түркістан облыстарында **30 жылға дейінгі** мұғалімдер-100%; Атырау облысында - 80% , 67%-дан Ақмола, Жамбыл, Батыс Қазақстан және Маңғыстау облыстарында. Осы жастағы мұғалімдердің ең төмен көрсеткіші Алматы облысында - 25%; **40 жылға дейінгі** сауалнамаға жауап беруші физика пәні мұғалімдері Қызылорда облысында - 35,7%; Ақмола, Батыс Қазақстан және Маңғыстау облыстарында - 33,3%-дан, Павлодар облысында ең төмен көрсеткіш - 12,5%. Ақмола, Ақтөбе, Алматы, Атырау, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Маңғыстау және Түркістан облыстарында **50 жылға дейінгі және**

50 жастан асқан респонденттер жоқ; Жамбыл облысында 50 жылға дейінгі және 50 жастан асқан респонденттер саны-33,3%.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің біліктілік санаттары және педагогикалық өтілі туралы мәліметтер

Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдерінің арасында 17 мұғалімнің **санаты жоқ** (14,65%), 6 мұғалім ауылдық мектептерден (19,3%), 11 - қалалық мектептерден (12,9%). **2-санатты** 9 мұғалім, оның ішінде 1 (3,2%) ауылдық мектепте, 8 (6,4%) қалалық мектепте жұмыс істейді. **1-санатты** 7 мұғалім (6%), оның ішінде 1 (3,2%) ауылдық мектепте, 6 (7%) қалалық мектепте жұмыс істейді; респонденттер арасынан 14 мұғалім (12%) **жоғары санатты**, оның ішінде 5 (16%) - ауылдық мектептерде, 9 (10,5%) - қалалық мектептерде жұмыс істецді.

«Педагог» біліктілік санаты бар деп 26 (22%) респондент, оның ішінде ауылдық мектептерден - 7 (22,58%), қалалық мектептерден 19 мұғалім (22,53%) көрсеткен. **«Педагог-модератор»** санатына 18 (15,5%) респондент ие, оның ішінде 5 (16%) ауылдық мектептерде, 13 (15%) қалалық мектептерде жұмыс істейді. Осы санаттағы 6 респонденттің (5,1%) **«Педагог-сарапшы»** санаты бар, оның ішінде 1 мұғалім ауылдық мектепте, 5 мұғалім қала мектептерінде жұмыс істейді. Респонденттер санынан 17 (14,6%) мұғалім «Педагог-зерттеуші» санатына ие, оның ішінде 5 (16%) ауылдық мектептерден, 12 (14,6%) - қалалық мектептерден. Респонденттердің ішінде **«Педагог-шебер»** санаты 2 педагогте бар, бұл ағылшын тілінде оқытылатын мектептердің физик-мұғалімдерінің жалпы санынан 1,7% құрайды. Екі мұғалім де Павлодар облысынан.

Бұл санаттағы респонденттердің **3 жылға дейінгі** педагогикалық өтілі бар мұғалімнің саны - 28 (24,8%), оның ішінде 10 мұғалім (32%) ауылдық мектептерде, 18 (21%) қалалық мектептерде жұмыс істейді. **5 жылға дейінгі** еңбек өтілі физика пәнінің 21 мұғалімінде (18%), оның ішінде 3 мұғалім (9,6%) ауылдық мектептерде, 18 (21%) қалалық мектептерде жұмыс істейді. **7 жылға дейінгі** педагогикалық өтілі бар физика пәнінің мұғалімдері - 8 мұғалім (6,8%), 2 мұғалім (6,4%) ауылдық мектептерде, 8 (6,8%) қалалық мектептерде жұмыс істейді; **10 жылға дейінгі** педагогикалық өтілі бар респонденттер - 16 адам (13,7%), педагогикалық өтілі **10 жылдан астам** мұғалім саны - 43 (37%), оның ішінде 14 (45,1%) ауылдық мектептерде, 29 (31,1%) қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің біліктілікті арттыру курстарынан өтулері туралы мәліметтер

Сауалнамаға қатысқан респонденттер саны - 107, оның ішінде: ауылдық мектептерден - 31, қалалық мектептерден - 76 мұғалім.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстарынан «Өрлеу» БАҰО АҚ- дан өткен физика пәні мұғалімдерінің саны - 37 (31,89%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен - 24 мұғалім. Осындай курсты «НЗМ» ДББҰ-дан өткен физика пәні

мұғалімдерінің саны - 41 (35,3%). Жаңартылған білім беру мазмұны курстарынан **өтпеген мұғалімдер** саны - 29 адам (25%), оның ішінде ауылдық мектептерден - 6, қалалық мектептерден - 23 мұғалім.

Жалпы алғанда, мұғалімдердің негізгі бөлігі жаңартылған білім беру мазмұнының оқу бағдарламалары бойынша курстардан өткен.

CLIL технологиясы бойынша курстардан өту туралы мәліметтер

CLIL технологиясы бойынша «Өрлеу» БАҰО АҚ ұйымдастырған курстарда оқыған физика пәні мұғалімдерінің саны 27 (23,27%), оның ішінде 7-і ауылдық мектептен, 20-ы қалалық мектептен.

CLIL технологиясы бойынша «НЗМ» ДББҰ-да оқыған физика пәні мұғалімдерінің саны - 12 (10,34%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 3, қала мектептерінен - 9 мұғалім.

CLIL технологиясы бойынша өз бетінше меңгерген физика пәні мұғалімдерінің саны - 4 , ауыл мектебінен - 2, қалалық мектептен - 2.

CLIL технологиясы бойынша курсты басқа ұйымдардан өткен мұғалімдер саны - 47 (40,51%), оның ішінде ауыл мектептерінің мұғалімдері - 10, қала мектептерінің мұғалімдері - 37.

CLIL-технологиясы бойынша курстан өтпеген физика пәні мұғалімдерінің саны - 29 адам (25%), оның ішінде ауылдық мектептерден - 9, қала мектептерінен - 20.

Физика пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі курстарынан өтуі туралы мәліметтер

«Өрлеу» БАҰО АҚ ұйымдастырған курстарда ағылшын тілін оқыған физика пәні мұғалімдерінің саны - 17 мұғалім (14,6%), оның ішінде 3-і ауылдық мектептен, 14-і - қалалық мектептен; «НЗМ» ДББҰ-да ағылшын тілі курстарында оқығандардың саны - 14 (12%), оның ішінде 4-і ауылдық мектеп, 10-ы - қалалық мектептер мұғалімдері.

Өз бетінше ағылшын тілін үйренген физика пәні мұғалімдерінің саны - 9, 2-і ауыл мектептерінен, 7-і - қалалық мектептерден.

Ағылшын тілі курстарынан басқа ұйымдардан өткен мұғалімдер саны - 53 мұғалім (45,69%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 14, қалалық мектептерден - 39.

Ағылшын тілі курстарынан өтпеген мұғалімдер саны - 26 адам, бұл 22,4%, оның ішінде ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен - 19.

Қазақ тілінде оқытылатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер

Сауалнамаға физика пәнінің 116 мұғалімі, оның ішінде ауыл мектептерінен - 31, қала мектептерінен - 85 мұғалім қатысты.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейі келесідей:

А1 деңгейіне 6 мұғалім (16,1%) ие, оның ішінде 1-і ауылдық мектептен, 5-і қалалық мектептен.

А2 деңгейін 3 мұғалім меңгерген, бұл 2,58% құрайды,оның ішінде ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептен 1 мұғалім.

В1 деңгейіне барлығы 26 мұғалім (22,4%) ие, оның ішінде ауылдық мектеп мұғалімдері - 5, қалалық мектептерден - 21.

В2 деңгейіне барлығы 43 мұғалім (37%) ие, оның ішінде ауыл мектептерінің мұғалімдері - 13, қала мектептерінің мұғалімдері - 30.

С1 деңгейіне барлығы 32 мұғалім (37%) ие, оның ішінде 8-і ауылдық мектеп мұғалімдері, 24-і қалалық мектеп мұғалімдері.

С2 деңгейін 6 мұғалім (5,1%) меңгерген, оның ішінде ауылдық мектептердің мұғалімдері - 2, қалалық мектептердің мұғалімдері - 4.

Осылайша, осы санаттағы респонденттер арасында ағылшын тілін В2 деңгейінде меңгерген мұғалімдер басым, ағылшын тілін А1 және С2 деңгейінде меңгерген мұғалімдер саны бірдей.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтеру ниеті туралы 109 респондент мәлімдеген, бұл сұралғандардың 93,96%-ын құрайды, 29 мұғалім ауыл мектептерінен, 80-і - қалалық мектептердің өкілдері. Ағылшын тілін меңгеру деңгейін **көтеруді қажет емес деп 7 мұғалім** мәлімдеген, оның ішінде 2-і ауылдық мектеп мұғалімдері, 5-і қалалық мектептердің мұғалімдері.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнін ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәліметтер

Мониторинг деректеріне сәйкес:

- 7-сыныптарда 51 сыныпта «Физика» оқу пәні ағылшын тілінде оқытылады. Ауылдық мектептердің 9 сыныбында, қалалық мектептерде 42 сыныпта.
- 8-сыныптарда 78 сыныпта, оның ішінде ауылдық мектептерде 21 сынып, қалалық мектептерде 57 сынып.
- 9-сыныптарда 52 сыныпта, оның ішінде 14 сынып ауылдық мектепте, 38 сынып қалалық мектепте.
- 10-сыныптарда 28 сыныпта, оның ішінде 6 сынып ауылдық мектепте, 22 сынып қалалық мектепте .
- 11-сыныптарда 20 сыныпта, оның ішінде 5 сынып ауылдық мектепте, 15 сынып қалалық мектепте.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнін ағылшын тілінде оқыту нұсқасы туралы мәліметтер

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде инвариантты компоненттегі сағат саны есебінен 66 мұғалім (56,89%), оның ішінде 25 ауылдық мектептерде, 41 қалалық мектепте сабақ берді.

Вариативтік компоненттен факультативтік сабақтарда «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытуды 57 мұғалім жүзеге асырады (респонденттердің 49%), оның ішінде 9-ы ауылдық мектептерде, 48-і қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Сыныптан тыс іс - шараларды ағылшын тілінде физика пәні бойынша 12 мұғалім жүргізеді (10,34%), оның ішінде 2-і ауылдық мектептерде, 10-ы қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнін ағылшын тілінде оқыту режимі туралы мәліметтер

CLIL технологиясын қолдану

Сауалнама сұрақтарына 116 респондент жауап берді, ауыл мектептерінен 31 мұғалім, қала мектептерінен 85 мұғалім қатысты.

«*CLIL технологиясын қолданасыз ба?»* деген сұраққа 105 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл осы категориядағы респонденттердің 95,51% құрайды, ауыл мектептерінен - 27, қала мектептерінен - 78 мұғалім. «Жоқ» деп 11 мұғалім жауап берді, бұл 9,48%- ды құрайды, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден 7 мұғалім.

Ішінара енгізу режимі

Ішінара енгізу режимінде ***7-сыныптарда*** 52 мұғалім жұмыс істейді, бұл 44,8%, ауылдық мектептерде 9 мұғалім, қалалық мектептерде 43 мұғалім.

8-сыныптарда ішінара енгізу тәртібінде 66 мұғалім жұмыс істейді, бұл 56,8% - ды құрайды, ауыл мектептерінде 19 мұғалім, қала мектептерінде 47 мұғалім.

9- сыныптарда ішінара енгізу режимінде 32 мұғалім жұмыс істейді, бұл 27,5% - ды құрайды, ауылдық мектептерде 8 мұғалім, қалалық мектептерде 24 мұғалім.

10-сыныптарда ішінара енгізу режимінде 20 мұғалім жұмыс істейді, бұл 17,24%, ауылдық мектептерде 5 мұғалім, қалалық мектептерде 15 мұғалім.

11-сыныптарда ішінара енгізу режимінде 12 мұғалім жұмыс істейді, бұл 10,34%, ауылдық мектептерде 4 мұғалім, қалалық мектептерде 8 мұғалім.

Толық енгізу режимі

7-сыныптарда 39 мұғалім толық енгізу тәртібінде жұмыс істейді, бұл 33,6% құрайды, ауылдық мектептерде 6, қалалық мектептерде33 мұғалім.

8-сыныптарда 72 мұғалім толық енгізу тәртібінде жұмыс істейді, бұл 62%, ауыл мектептерінде 20, қала мектептерінде 52 мұғалім.

9-сыныптарда 39 мұғалім толық енгізу тәртібінде жұмыс істейді, бұл 33,6%, ауылдық мектептерде 10, қала мектептерінде 19 мұғалім.

10-сыныптарда 25 мұғалім толық енгізу тәртібінде жұмыс істейді, бұл 21,5%, ауыл мектептерінде 6, қала мектептерінде 19 мұғалім.

11-сыныптарда толық енгізу тәртібінде 13 мұғалім жұмыс істейді, бұл 11,2% - ды құрайды, ауылдық мектептерде 2, қалалық мектептерде 11 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытылатын мектептердегі физика пәні бойынша ішінара енгізу режиміндегі сабақ кезеңдері туралы мәліметтер

Ішінара енгізу режимінде қолданылатын сабақтың кезеңдері

Ағылшын тілін ***қайталау кезеңінде*** барлығы 68 мұғалім қолданады, бұл 58,6% құрайды, соның ішінде ауыл мектептерінің мұғалімдері - 20, қала мектептерінің мұғалімдері - 48.

Ағылшын тілін ***бекіту кезеңінде*** 49 мұғалім қолданады, бұл 42,2% құрайды, оның ішінде 16 ауыл мектептерінің, 33 қала мектептерінің мұғалімдері.

Ағылшын тілін ***жаңа тақырып кезеңінде*** 75 мұғалім қолданады, бұл 64,65%, ауыл мектептерінен - 23, қалалық мектептерден - 52.

Ағылшын тілін тек тәртібі белгіленген ***сәттер уақытында*** 59 мұғалім қолданады, бұл 50,86%, ауылдық мектептерден 11 мұғалім, қалалық мектептерден 48 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнінен ағылшын тілінде әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі материалдар туралы мәліметтер

«Өзіңіз сабақ беретін оқу пәні бойынша ағылшын тілінде оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе өзге де көмекші материалдар әзірледіңіз бе?» деген сұраққа 58 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 50% құрайды, ауыл мектептерінен - 13, қалалық мектептерден - 45 мұғалім. Бұл сұраққа «жоқ» деп жауап берген мұғалімдердің саны - 58, (50%), оның ішінде 18- мұғалім ауылдық мектептерден, 40-ы қала мектептерінен.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізуге арналған оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе басқа көмекші материалдарды (сыныптар бойынша) әзірлеуге мұғалімдердің қатысуы

- 7-сыныпқа арналған материалдарды 6 мұғалім (11,3%), ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 4 мұғалім әзірлеген;
- 8-сыныпқа арналған материалдарды 41 мұғалім (35,34%), ауыл мектептерінен - 10, қала мектептерінен - 31 мұғалім әзірлеген;
- 9-сыныпқа арналған материалдарды 21 мұғалім (18%), ауыл мектептерінен - 5, қалалық мектептерден -16 мұғалім әзірлеген;
- 10-сыныпқа арналған материалдарды 9 мұғалім (7,75%), ауылдық мектептен -1, қалалық мектептерден - 8 мұғалім әзірлеген;
- 11-сыныпқа арналған материалдарды 3 мұғалім (2,58%), ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептерден - 2 мұғалім әзірлеген.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізуге арналған элективті курстар, сыныптан тыс іс-шаралар, сабақтардың патенттелген әзірлемелері туралы мәліметтері

«Физика» оқу пәні бойынша сабақтардың, сыныптан тыс іс-шаралардың, элективті курстардың т.б. патенттелген әзірлемелеріңіз бар ма?» деген сұраққа 37 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 31,89% құрайды, ауылдық мектептен - 5, қалалық мектептен - 32 мұғалім.

Осы сұраққа 79 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 68,1% құрайды, ауылдық мектептерден - 26, қалалық мектептерден - 53 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнінен БЖБ және ТЖБ тапсырмалары туралы мәліметтер

«Өзіңіз сабақ беретін оқу пәні бойынша БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмалар әзірлейсіз бе?» деген сұраққа 30 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 25,86% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 7, қалалық мектептерден - 23 мұғалім. 38 мұғалім ондай материалдарды толық көлемде әзірлемеген, бұл 32,75%, ауыл мектептерінен - 8, қала мектептерінен - 30 мұғалім. Физика пәнінен ағылшын тіліндегі тапсырмаларды әзірлеуге қатыспаған 48 мұғалім бұл сұраққа «жоқ» деп жауап берді, бұл 41,3%- ды құрайды, ауыл мектептерінде жұмыс істейтін 16 мұғалім, қала мектептерінен - 32 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде оқыту барысында тілдік және пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалау туралы мәліметтер

Тілдік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалау

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі пәні сабағында 7 мұғалім өткізді, ол 6,03% құрайды. Ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 3 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 86 мұғалім жүргізеді, бұл 74,1%-ды құрайды, ауыл мектептерінен - 24, қала мектептері - 62 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі пәні сабағында және өз пәні бойынша сабақтарда 23 мұғалім жүргізеді, бұл 19,8% құрайды, ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден - 20 мұғалім.

Пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалау

Ағылшын тілі пәні сабағында пәндік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды 6 мұғалім өткізді, бұл 5,17% құрайды, ауылдық мектептерден -1, қалалық мектептерден - 5 мұғалім.

Пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 88 мұғалім жүргізеді, бұл 75,86% құрайды, ауылдық мектептерден - 26, қалалық мектептерден - 62 мұғалім.

Пәндік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі пәні сабағында және өз пәні бойынша сабақтарда 22 мұғалім жүргізеді, бұл 18,96% құрайды, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден -18 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерге жиынтық бағалау туралы мәліметтер

Тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалау

Тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі пәні сабақтарында 12 мұғалім (10,34%) жүргізеді, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 8 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 87 мұғалім жүргізеді, бұл 75% құрайды, ауылдық мектептерден - 25, қалалық мектептерден - 62 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі сабағында және өз пәні бойынша сабақтарда 17 мұғалім (14,65%) жүргізеді, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 15 мұғалім.

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалау

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі пәні сабақтарында 6 мұғалім (5,17%) жүргізеді, бұлардың барлығы - қала мектептерінің мұғалімдері.

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 95 мұғалім (81,89%) жүргізеді, ауылдық мектептерден 27, қалалық мектептерден 68 мұғалім.

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі пәні сабақтарында және өз пәні бойынша сабақтарда 15 мұғалім (12,93%) жүргізеді, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 11 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында тілдік және пәндік құзыреттіліктерді диагностикалау туралы мәліметтер

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностиканы 26 мұғалім (22,41%) оқу жылының басында жүргізеді, ауылдық мектептерден - 7, қалалық мектептерден - 19 мұғалім.

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностиканы 76 (65,5%) мұғалім оқу жылы барысында жүргізеді, ауыл мектептерінен - 23, қалалық мектептерден 53 мұғалім.

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізбейтін мұғалімдер саны - 14, бұл 12% - ды құрайды, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептен - 13 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытудың білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейлеріне әсер етуі

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың ***құзыреттілік деңгейінің артуына ықпал еткенін*** 16 мұғалім (13,7%) атап өтті, ауыл мектептерінен - 10, қала мектептерінен - 6 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***тілдік құзыреттілік деңгейін арттыруға ықпал етті-*** деп 7 мұғалім (6%) жауап берген, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 5 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейлерінің артуына әсер етті,-*** деп 58 мұғалім (50%) көрсеткен, ауылдық мектептерден - 12, қалалық мектептерден - 46 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***пәндік құзыреттілік деңгейінің артуына, бірақ тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер етті-*** деп қалалық мектептің 1 мұғалімі (0,86%) көрсеткен.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***тілдік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті, бірақ пәндік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі*** байқалады,- деп 6 (5,17%) мұғалім көрсеткен, ауылдық мектептен - 2, қалалық мектептен - 4 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытудың ***тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер*** етуін бір де бір мұғалім көрсетпеген.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың ***тілдік және пәндік құзыреттіліктерінің төмендеуіне ықпал етті-*** деп ауылдық мектептің - 1 мұғалімі (0,86%) көрсеткен.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***пәндік құзыреттілік деңгейіне әсер еткен жоқ, бұл деңгей бұрынғы қалпында қалды,-*** деп 6 мұғалім (5,1%) көрсеткен, ауыл мектебінен - 1, қала мектептерінен - 5 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытудың ***тілдік құзыреттілік деңгейіне әсері болған жоқ, бұл деңгей бұрынғы қалпында қалды,-*** деп қалалық мектептің 1 мұғалімі (0,86%) көрсеткен.

Бұл сұраққа жауап беруге 14 мұғалім (12%) қиналған, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 12 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектеп білім алушыларының ағылшын тілінде сөйлеу барысында жіберген қателіктеріне мұғалімдердің реакциясы туралы мәліметтер

Оқушылардың сөйлеудегі қателіктерін елемейтінін 16 мұғалім (13,79%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 8, қала мектептерінен - 8 мұғалім.

Оқушылардың сөйлеу барысындағы коммуникативтік маңызды қателерді түзететінін 59 мұғалім (50,86%) көрсеткен, оның ішінде ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен - 46 мұғалім.

Барлық қателерді түзететінін 8 мұғалім (6,89%) көрсеткен, ауылдық мектеп мұғалімі - 1, қала мектептерінен - 7.

Қате болған жағдайда жауапты нормативтік грамматика талаптарына сәйкес келтіре отырып қайталайтынын 33 мұғалім (28,44%) көрсеткен, олардың ішінде ауылдық мектептерден - 9, қалалық мектептерден - 24 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәліметтер

«Бағалау кезінде мен тек өз пәніме ғана назар аударамын» деген жауапты 51 мұғалім (43,96%) таңдаған, ауыл мектептерінен - 15, қала мектептерінен 36 мұғаім.

«Мен оқушылардың оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін бағалаймын» деген жауапты 46 мұғалім (39,65) таңдады, ауыл мектептерінен - 11, қала мектептерінен - 35 мұғалім.

«Мен ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін тек қалыптастырушы бағалау барысында ғана бағалаймын» деген жауапты 19 мұғалім (16,37%) таңдады, ауыл мектептерінен - 5 мұғалім, қала мектептерінен - 14 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде пилоттық оқыту проблемаларын талқылау туралы мәліметтер

Пилоттық оқыту мәселелері *ЖМБ пәндер мұғалімдерінің әдістемелік бірлестіктерінде (ӘБ)* талқыланады деп 49 мұғалім (42,24%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 10, қала мектептерінен - 39 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері *ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің ӘБ-де* талқыланады деп 10 мұғалім (8,62%) белгілеген, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 6 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері *ЖМБ пәндерінің және ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің ӘБ-де* талқыланады деп 20 мұғалім (17,24%) жауап берді, ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен - 15 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері *мектептегі пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта* талқыланатынын 23 мұғалім (19,82%) атап көрсеткен, ауылдық мектептерден - 8, қалалық мектептерден - 15 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері *қаладағы/аудандағы пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта* талқыланады деп 18 мұғалім (15,51%) көрсеткен, ауылдық мектептерден - 6, қалалық мектептерден - 12 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері *жетекшілік ететін оқу жөніндегі орынбасармен* талқыланады деп 31 мұғалім (26,72%) көрсеткен, ауылдық мектептерден - 12, қалалық мектептерден - 19 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде пилоттық оқыту жобасын ағылшын тілі мұғалімдері және мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау туралы мәліметтер

Ағылшын тілі пәні мұғалімдері тарапынан қолдау көрсетілуі

«Иә үнемі» деген жауапты 46 мұғалім (39,65%) таңдаған, ауылдық мектептерден - 13, қала мектептерінен - 33 мұғалім.

«Иә, бірақ үнемі емес» деген жауапты 45 мұғалім (38,79%) таңдаған, ауылдық мектептерден - 11, қалалық мектептерден 34 мұғалім.

«Жоқ» деген жауапты 25 мұғалім (21,55%) таңдады, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен - 18 мұғалім.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілуі

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілетіндігі туралы «Иә, үнемі» деген жауапты 74 мұғалім (63,79%) таңдады, ауыл мектептерінен - 23, қала мектептерінен - 51 мұғалім.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілетіндігі туралы «Иә, бірақ үнемі емес» деген жауапты 30 мұғалім (25,86%) таңдады, ауылдық мектептерден - 7, қала мектептерінен - 23 мұғалім.

12 мұғалім «жоқ» деген жауапты таңдап, мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілмейтіндігін білдірген, бұл 10,34%-ды құрайды, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептерден - 12 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні кабинетінің мультимедиялық жабдықтармен қамтамасыз етілуі туралы мәліметтер

«Менің кабинетім жабдықталған» деген жауапты 46 респондент (39,65%) таңдады, оның ішінде 14 - ауылдық мектеп мұғалімі, 32 - қалалық мектептерден.

«Әр оқу кабинетінде дерлік мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған»,- деп 53 мұғалім (45,68%) жауап берген, оның ішінде 14 - мұғалім ауылдық мектептерден, 39 - қалалық мектептерден.

«Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс істейді» деген жауапты 17 респондент (14,65%) таңдады, оның ішінде 3 - мұғалім ауылдық мектептерден, 14 - мұғалім қала мектептерінен.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердің кітапханаларында физика пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының бар болуы туралы мәліметтер

«Саны жеткілікті» деген жауаптың нұсқасын 40 мұғалім (34,48%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 12, қала мектептерінен - 28 мұғалім.

«Саны аз» деген жауаптың нұсқасын 48 мұғалім (41,37%) таңдаған, 12 - мұғалім ауылдық мектептерден, 36 - мұғалім қала мектептерінен.

«Жоқ деуге болады» деген жауаптың нұсқасын 28 мұғалім белгілеген, бұл 24,13% құрайды. Ауылдық мектептерден - 7 мұғалім, қалалық мектептерден - 21.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердің физика пәнін ағылшын тілінде жүргізгені үшін мұғалімдердің еңбекақыларына үстеме ақы қосылуы туралы мәліметтер

Еңбекақыларына үстеме ақы қосылатынын 95 мұғалім (81,89%) «иә» деген жауап арқылы растаған, ауылдық мектептерден - 27, қалалық мектептерден - 68 мұғалім.

Бұл сұраққа «жоқ» деп жауап берген мұғалімдердің саны - 21 (18%), бұл ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 17 мұғалім.

Қазақ тілінде оқытатын мектептердің физика пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында кездесетін мәселелер туралы мәліметтер

Сауалнама сұрақтарына жауап беру барысында мұғалімдер *ұйымдастырушылық сипаттағы келесі мәселелерді атап өтті:*

1. Жаңартылған мазмұндағы білім беру бағдарламасына сәйкес мұғалімдер мен білім алушылардың оқу-әдістемелік кешендермен қамтамасыз етілуі.

2. Әдістемеге байланысты семинарлардың сирек өткізілуі.

3. Факультатив сабақ болғандықтан сенбі күні өткізіледі, аптаның соңына қарай оқушылар шаршайды.

4. Мұғалімдердің тілдік курстан өтпеу мәселесі.

5. Интернет барлық мектептерде қолжетімді емес.

6. Мультимедиялық проектор жоқ

7. Ағылшын тілінде пән бойынша оқулықтар жетіспейді.

8. Сыныптағы оқушылар саны көп, оқушылардың оқу деңгейі әртүрлі. ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқитын сыныптарға шетел тілі сабағы сияқты кіші топтарға бөліп оқыту керек.

Сауалнама сұрақтарына жауап беру барысында мұғалімдер *мазмұндық сипаттағы келесі мәселелерді атап өтті:*

1. Оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны аз, дидактикалық материалдар жетіспейді.

2. Қосымша дидактикалық әдістемелік кітаптар жетіспейді.

3. CLIL технологиясы бойынша курс ұйымдастырылса, жақсы болар еді.

4. Оқулықтар 3 тілдік болса, себебі бізге берген Express publish 2018 баспасының кітабы МЖМБС-ға сәкес келмейді, мектеп оқушыларына бірден ағылшынша кітапты толық оқығанға қиын.

5. Ағылшын тілінде жүргізілетін ЖМБ пәндері бойынша жұмыс дәптерлерін әзірлеу керек.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі «Биология» оқу пәні

Биология пәні мұғалімдері туралы мәлімет

Онлайн-сауалнамаға барлығы 45 респондент қатысты, оның ішінде: ауылдық мектептерде жұмыс істейтін 15 биология пәнінің мұғалімі, орыс тілінде оқытатын қалалық мектептерден 30 оқушы қатысты.

Жасы бойынша:

30 жылға дейінгі биология пәнінің мұғалімдері 11 адам, бұл 24,4% құрайды. Оның ішінде: 4 респондент (26,6%) ауыл мектептерінде ағылшын тілінде биология пәнінің сабақтарын өткізеді, 7 - 23,3% педагогтар қала мектептерінде жұмыс істейді.

40 жылға дейінгі биология пәні мұғалімдерінің саны - 8 адам-17,7%. Оның ішінде: 3 - ауылдық мектептерде (20%), 5 - қалалық мектептерде (16,6%) сабақтар өткізеді.

50 жылға дейінгі респонденттер - 16 адам, - 35,5%. Тұрғылықты жерін және оқу орнының орналасуын ескере отырып: ауылдық жерден - 6 (40%), қаладан -10 (33,3%).

50 жастан асқан биология пәні мұғалімдерінің саны-10 адам, бұл 22,2% құрайды. Оның ішінде: ауылдық жерлерде орналасқан орыс тілінде оқытатын мектептерде биология пәнінен ағылшын тілінде сабақтар ұйымдастырады - 2-13, 3%, қалаларда - 8 респондент, бұл 26,6% құрайды.

Биология пәні мұғалімдерінің біліктілік санаттары мен педагогикалық өтілі туралы мәлімет

45 биология пәнінің (оның ішінде - 15-ауыл мектептерінен, 30 - қала мектептерінен) екінші біліктілік санаты бар 8 педагог - 17,7%, оның ішінде: ауылдық мектептерден - 4-26,6%, қалалық мектептерден - 4 - 13,3%.

Бірінші санатты 4 мұғалім-8,8%. Оның ішінде: ауыл мектептерінде - 1(6,6%), қала мектептерінде - 3 оқытушы(10%).

Жоғары біліктілік санаты бар және онлайн-сауалнамаға қатысқан биология пәні мұғалімдерінің саны - 9, бұл 20% құрайды. Оның ішінде: Солтүстік Қазақстан облысының ауылдық мектептерінен 2 респондент - 13,3%, қала мектептерінен - 7 респондент - 23,3%.

«Педагог» біліктілік санаты бар мұғалімдер саны - 2, ол 4,44% құрайды. Облыстар бөлінісінде: Ақмола - 1 (6,66%), Шығыс Қазақстан облыстары - 1 (3,33%).

«Педагог - модератор» біліктілік санаты бар Батыс Қазақстан облысынан бір респондент (2,22%).

«Педагог – сарапшы» біліктілік санаты бар, өз қызметінің нәтижелілігіне, сабақ өткізу кезінде білім алушылардың оқу материалын сапалы меңгеруіне көп көңіл бөлетін - 9 (20%) биология пәнінің мұғалімі: ауылдық мектептерде - 3 (20%), қалалық мектептерде - 6 (20%) жұмыс істейді.

«Педагог-зерттеуші» біліктілік санаты бар биология пәнінің мұғалімдері - 10 адам, 22,2 %.

Оның ішінде ауылдық мектептерден - 3 респондент (20%), қалалық мектептерден - 7 респондент (23,3%). Онлайн-сауалнамаға қатысқан респонденттердің жалпы санынан Алматы және Қарағанды облыстарынан 2 педагог-зерттеуші, сабақты зерттеу және тәлімгерлікті жүзеге асыратын бағалау құралдарын әзірлеу дағдыларын меңгерген.

«Педагог - шебер» біліктілік санаты бар биология пәнінің мұғалімдері - 2 респондент, бұл 4,44% құрайды . Оның ішінде: ауыл мектебінен -1 (6,66%), қалалық мектептен - 1 (3,33%). Қостанай және Павлодар облыстарының, «Биология» пәні бойынша білім сапасының өсу динамикасын, сонымен қатар олимпиадаларға, конкурстарға қатысатын биология пәнінің мұғалімдері.

Еңбек өтілі бойынша жұмысты:

- 3 жылға дейін - 1 ауыл мектебінің биология мұғалімі, 2,22%;
- 5 жылға дейін - 4 респондент (8,88%). Оның ішінде: 2 - ауылдық мектептерде, 2 - қалалық мектептерде жұмыс істейді;
- 7 жылға дейін 5 биология мұғалімі(11,1%), оның ішінде: 1 орыс тілінде оқытатын ауылдық мектептерде биологиядан, 4 қалалық мектептерде;
- 10 жылға дейін - барлығы 6 биология мұғалімі(13,3%), 3 - ауыл мектептерінен, 3 - қала мектептерінен;
- 10 жылдан астам - 29 педагог, бұл 64,4% құрайды. Оның ішінде: 8 - респондент ауылдық жерлерде, 21 - қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Биология пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәлімет

Білім беру мазмұнын жаңарту орта білім берудің жаңа моделін, оның мазмұнын, педагогикалық процесті реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды іздестіруді талап етеді.

Мазмұнды жаңарту шеңберіндегі барлық іс-шаралар кешені оқытудың барлық деңгейлерінде сапалы, қолжетімді білім алуды қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған. Биология пәні мұғалімдеріне арналған біліктілікті арттыру курстарының мақсаты - педагогикалық шеберлікті жетілдіру, алдыңғы қатарлы, педагогикалық тәжірибені практикада зерделеу және сынақтан өткізу.

Қайта даярлау курстарында биология пәнінің мұғалімдері оқушылардың білім, білік және құзыреттілік сапасына қол жеткізуді қамтамасыз ететін инновациялық технологияларды ескере отырып, оқыту әдістемесінің мәселелерін қарастырады, білім алушылардың танымға деген қызығушылығын жүзеге асыруға, оқу іс-әрекетінің түрлі нысандарын меңгеруге және өзін-өзі дамыту мен қоғамға бейімделу үшін қажетті үйреншікті, саналы қажеттілікпен тануды жасауға мүмкіндік беретін жағдай жасайды.

45 биология пәні мұғалімінің 38-і-84,4% ғана білім мазмұнын жаңарту мақсатында біліктілікті арттыру курстарынан өтті.

«Өрлеу» БАҰО АҚ базасында ұйымдастырылған білім беру мазмұнын жаңарту бойынша 13 - 28,8% педагог біліктілігін арттыру курсынан өтті. Оның ішінде 5 -і орыс тілінде оқытатын ауыл мектептерінен, 8 - і қалалық мектептерден.

«НЗМ» ДББҰ базасында курстық қайта даярлаумен 25 биология пәнінің мұғалімі қамтылды, бұл 55,5 % құрайды. Ауыл мектептерінде жұмыс істейтін респонденттер - 8, қала мектептерінде - 17.

45 респонденттің 6-ы (13,3%) биология пәнінің мұғалімі оқыту мазмұнын жаңартуға көшу әдістемесін зерделеу бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өткен жоқ.

Білім беру жүйесін жаңғыртуға, әлемдік білім беру кеңістігіне кірігуге байланысты ағылшын тілі бойынша білім алушылардың білім сапасын арттыру қажет. Осы мақсатта CLIL-технологиясы бойынша біліктілікті арттыру курстары ұйымдастырылды.

CLIL-технологиясы бойынша «Өрлеу» курстарынан өткен мұғалімдер саны - 8, бұл 17,7% құрайды. Оның ішінде: 3 - ауылдық мектептерде жұмыс істейтін биология пәнінің мұғалімдері, 5 - қалалық мектептерде жұмыс істейді.

«НЗМ» АОО базасында ұйымдастырылған курстық қайта даярлаумен 11 биология мұғалімі қамтылды - 24,4%. Оның ішінде: 3 - ауыл мектептерінің мұғалімдері, 8 - қалалық мектептердің мұғалімдері.

Ағылшын тілін білуді жетілдіру және CLIL-технологиясын практикалық қызметте қолдану мақсатында Қарағанды қалалық мектебінде жұмыс істейтін 1 - 2,22 % педагог өз бетінше білім алды.

Басқа ұйымдарда CLIL-технологиясы бойынша курстық қайта даярлаудан 11 биология пәнінің мұғалімі өтті, бұл 24,4% құрайды. Ауыл мектептерінен - 3 педагог, 8 - қалалық мектептерден.

14 биология пәнінің мұғалімі біліктілігін арттыру курсынан өткен жоқ - 31,1%. Оның ішінде: ауыл мектептерінен - 5 респондент, қала мектептерінен - 9 респондент.

Ағылшын тілі курстары (тілдік курстар)

Мазмұнын жаңарту жағдайында педагог қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін жетілдіру мақсатында ұйымдастырылған ағылшын тілі бойынша курстардан барлық респонденттер онлайн-сауалнамадан өтті. Оның ішінде: 16 - ауыл мектептерінің, 33 - қала мектептері биология пәнінің мұғалімдері. Сұралған 45 респонденттің 4 биология пәнінің мұғалімі қосымша тілдік курстардан өткенін атап өту қажет.

«Өрлеу» БАҰО ұйымдастырылған біліктілікті арттыру курстарынан 11 адам - 24,4% өтті, оның ішінде 5 - ауыл мектептерінің биологтары, 6 - қала мектептерінің мұғалімдері.

Практикалық дағдылар мен іскерлікті дамыту бойынша «НЗМ» ААҚ базасында 13 биология пәнінің мұғалімі өтті, бұл 28,8% құрайды. Оның ішінде: 5 - ауыл мектептерінен, 8 - қалалық мектептерден респонденттер.

Ағылшын тілін және оқытылатын биология пәнін жақсы түсіну үшін 3 - (6,66%) респондент қызығушылық танытты және өз бетімен курстардан өтті. Бұл қала мектептерінің мұғалімдері.

Пәнаралық тілдік интеграциялау әдістемесін 15 - 33,3% респондент зерттеді. Педагог қызметкерлерді курстық даярлауды жүзеге асыратын және лицензиясы бар басқа білім беру ұйымдарында жүзеге асырылады. Біліктілікті арттыру курсынан ауыл мектептерінің 5 биология пәні мұғалімі, қала мектептерінен 10 мұғалім өтті.

7 биология пәні мұғалімі біліктілігін арттыру курсынан өткен жоқ - 15,5%, оның ішінде: ауыл мектебінің мұғалімі - 1, қала мектебінің мұғалімі - 1.

Пәндік-тілдік ықпалдастыру әдістемесін қолдану: оқушылардың шет тілдерін оқуға деген уәждемесін едәуір арттыруға, «Биология» пәнін оқу кезінде, сондай-ақ күнделікті қарым-қатынаста балаларды саналы және еркін қолдануға үйретуге; оқушылардың ой-өрісін кеңейтуге, оларды таңдаған мамандығы бойынша білім беруді жалғастыру үшін дайындауға мүмкіндік береді.

Биология пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәлімет

А-1 деңгейінде ағылшын тілінде сөйлейтін мұғалімдердің саны - 5, бұл 11,1%-ды құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден - 2.

Ағылшын тілін А 2 деңгейін орыс тілінде оқытылатын қалалық мектептердің биология пәні мұғалімдері ғана біледі - 2 респондент - 4,4%.

Ағылшын тілін B1 деңгейінде меңгерген мұғалімдер саны - 15 адам (33,3 %), оның ішінде: ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден - 11.

Ағылшын тілін B 2 деңгейде меңгерген мұғалімдер саны - 14, бұл - 31,1 % құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептерінің мұғалімдері - 6, қалалық мектептердің мұғалімдері -8.

Онлайн-сауалнамаға қатысқан орыс тілінде оқытатын мектептерде 9 биология пәнінің мұғалімі (20%) C1 деңгейін меңгерген. Оның ішінде: ауылдық мектептерінің мұғалімдері - 2, қалалық мектептердің мұғалімдері - 7.

Онлайн-сауалнамаға қатысқан адамдардың ешқайсысы C2 деңгейді меңгермеген.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі биология пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейін арттыру ниетін (қалауын) 39 респондент қолдады - 86,6%. Оның ішінде: ауылдық мектептерден – 14, қалалық мектептердің мұғалімдері - 25.

Биология пәнінің мұғалімі - 6 респондент ағылшын тілін үйренгісі келмейді, бұл 13,3% құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептерде жұмыс істейтін педагогтар - 1, қалалық мектептерде - 5.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі биология пәнін ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнамаға барлығы 45 респондент қатысты, оның ішінде ауыл мектептерінің өкілдері - 15 мұғалім, қала мектептерінің өкілдері - 30.

7-сыныптарда биология пәнін ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдер саны - 15 респондент, бұл 33,3% құрайды. Оның ішінде: 2 - ауыл мектептерінің, 13- қала мектептерінің мұғалімдері.

8-сыныпта биология пәнін ағылшын тілінде оқыту үдерісінде пәндік-тілдік кіріктірілген оқытуды 27 мұғалім (60%) ұйымдастырды. Оның ішінде: 8 ауылдық, 19 - қалалық мектептерде жұмыс істейді.

9-сыныптарда 17 биология мұғалімі (37,7%) шетел тілін, сондай-ақ тілдік емес пәндерді оқыту үшін сабақтар жүргізеді. Оның ішінде 8 биология мұғалімі ауылдық мектептерде, 9-ы мұғалім қала мектептерінде жұмыс істейді.

10-сыныпта биология пәнінің 5 мұғалімі (11,1%), қалалық мектептерде жұмыс істейтін 5 биология пәнінің мұғалімі оқытудағы практикалық-бағдарлануын ескере отырып, биология сабақтарын өткізеді.

11 сыныптар бойынша «Биология» пәнін ағылшын тілінде оқыту тек қала мектептерінде ұйымдастырылған. Биология пәнінің мұғалімдері - 4, бұл 8,88% құрайды.

Биология пәнін оқыту нұсқасы туралы мәлімет

Онлайн-сауалнамаға қатысқан респонденттер саны - 45, оның ішінде: 15 - ауыл мектептерінен, 30 - қала мектептерінен.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінде биологияны пәнін оқыту инвариантты компоненттен 26 мұғалім таңдалды, бұл 57,7% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 9, қалалық мектептер-17.

Ағылшын тілінде биология пәнін факультативтік сабақтарда вариативтік компоненттен барлығы 25 оқушы таңдап алды, бұл 55,5% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептерден респонденттер - 7, қалалық мектептерден - 18.

Биология пәнін ағылшын тілінде сыныптан тыс іс-шараларда оқытуда 2-4,44% мұғалім таңдалып алынды. Ауылдық мектептен биология мұғалімі - 1, қалалық мектептен - 1.

Биология пәнін ағылшын тілінде оқыту режимі туралы мәлімет

45 респонденттің биология пәнінің 37 мұғалімі сабақтарда CLIL технологиясын қолданады, бұл 82,2% құрайды. Оның ішінде: 11 мұғалім ауылдық мектептерде, 26 мұғалім орыс тілінде оқытатын қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Биология сабақтарында пәндік-кіріктірілген оқытуды 8 мұғалім қолданбайды - 17,7%. Оның ішінде 4 - і - ауылдық, 4-і-педагогикалық процесс орыс тілінде ұйымдастырылған қалалық мектептерден.

Ішінара енгізу режимінде сыныптар бойынша динамика келесідей: 54 сыныптарда ішінара енгізу режимінде биология пәнін ағылшын тілінде оқыту ұйымдастырылған. Оның 16-ы ауылдық мектептерде (30%), 38-і қалалық мектептерден (70%). Сыныпқа бөлінісі:

7 сынып - 16 сыныптан - 35,5%, оның ішінде: 4 - ауылдық мектептерде, 12 - қалалық мектептерде;

8 сынып - 21 сыныпта CLIL әдістемесін қолдану арқылы биология пәнін оқыту ұйымдастырылған, бұл 46,6% құрайды. Орналасқан жері бойынша: 7-ауылдық мектептер, 14 - қалалық мектептер;

9 сынып - республиканың 11 сыныптарында (24,4%), оның 4-і - ауылдық мектептерде, 7-і қалалық мектептерде, мұғалімдер ішінара енгізу тәртібінде биология сабақтарын өткізеді.

10 сынып - ішінара енгізу режимінде CLIL әдістемесі бойынша 4 сыныптарда (8,88%) білім алушыларды оқыту ұйымдастырылған. Биология мұғалімдері оқытудың белсенді әдістерін, пән интеграциясын ескере отырып, оқушылардың білімін бағалаудың формалары мен тәсілдерін қолданады. Ауыл мектебінің 1 - сыныбы, қала мектептерінен 3 сынып;

11 сынып - ішінара енгізу режимінде орыс тілінде оқытатын қалалық мектептердің 2-сыныптарында оқыту ұйымдастырылды, бұл 4,44% құрайды.

Респонденттер сұрауының нәтижесі бойынша, «Биология» пәнін ағылшын тілінде ішінара енгізу тәртібінде оқыту ұйымдастырылған 8 - ші сыныптардың ең көп саны (барлығы - 21 сынып - 46,6%), ең төменгісі, 11-сыныпта, онда 2-сыныпта оқыту ұйымдастырылған, бұл 4,4% құрайды.

Толық енгізу режимінде ағылшын тілінде биологияны оқыту ұйымдастырылған сыныптардың ең көп үлесі 8 сыныпқа келеді (26 сынып - 57,7%).

CLIL -технологиясы бойынша әдістемелік ұсынымдарды есепке ала отырып, толық енгізу тәртібінде жалпы білім беретін мектептердің 55

сыныбында биология пәнін оқыту ұйымдастырылған. Оның ішінде: 16 - ауыл мектептерінде (30%), 39 - қала мектептерінде (70%) орналасқан.

7 сынып - 12 (26,6), 3 - ауылдық мектептер, 9 - қалалық мектептер;

8 сынып - 26 (57,7%), оның ішінде: 8 - ауылдық мектептерде, 18 - қалалық мектептерде;

9 сынып - 9 (20%), оның ішінде: 5 - ауылдық мектептерде, 4-қалалық мектептерде;

10 сынып - 4 - 8,88%. Орыс тілінде оқытатын қалалық мектептердің барлық сыныптары;

11 сынып – 4 - 8,88%. Орыс тілінде оқытатын қалалық мектептердің барлық сыныптары.

«Биология» оқу пәні бойынша ішінара енгізу режиміндегі сабақ кезеңдері туралы мәлімет

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту екі мақсатты көздейді:

- ✓ ағылшын тілі арқылы биология пәнін оқыту;
- ✓ сабақ беретін пән арқылы ағылшын тілін үйрену.

Биология сабақтарында CLIL әдістемесін қолдану оқушылардың пәндік саладағы білімдерін, іскерліктерін және дағдыларын дамыту, тақырыптарды, практикалық тапсырмаларды таңдауда ағылшын тілін бекіту үшін оқытудың белсенді әдістерін қолдануға мүмкіндік береді.

Оқу материалдарын қайталау кезеңінде 26 педагог CLIL әдістемесін ішінара енгізу тәртібінде қолданады - 57,7%. Оның ішінде: 9 - ауыл мектептерінің, 17 - қала мектептерінің мұғалімдері.

Оқу материалдарын бекіту кезеңінде 25 биология пәнінің мұғалімі (55%) пән бойынша білімді жандандыру, тереңдету және тілдік дағдыларды қалыптастыру мақсатында оқушылардың оқуға тартылуын және ұйымдастыруды қамтамасыз етеді. Ауылдық мектептерде жұмыс істейтін биология мұғалімдері - 9, қалалық мектептерде-16.

«Биология» пәні бойынша жаңа тақырыпты ашу кезеңінде 34 респондент (75,5%) CLIL әдістемесінің элементтерін белсенді қолданады. Оның ішінде: 13-ауыл мектебінен, 21-қала мектебінен.

Режимдік үдерістер кезінде 22 респондент (48,8%) оқытудың белсенді әдістерін қолдана отырып, оқушылардың биология пәні бойынша ағылшын тілінде талқыланатын мәселе бойынша өз ойлары мен идеяларын баяндай білуін қалыптастыруға ықпал етеді. Оның ішінде: 6-ауыл мектебінен, 16-қала мектебінен.

Биология пәнінен ағылшын тілінде әзірленген оқу - дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдар туралы мәлімет

Бұл мәселе бойынша онлайн-сауалнамаға 45 респондент, 15 - ауыл мектептерінен, 30 - қала мектептерінен қатысты.

Биология пәні бойынша ағылшын тілінде 25 оқу - дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдар әзірленді, бұл 55,5% құрайды. Оқу-әдістемелік

құралдардың авторлары: ауылдық мектептерде - 4, қалалық мектептерде -21 жұмыс істейді.

20 респондент (44,4%) оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдарды әзірлемеген. Оның ішінде: 11 биология мұғалімі ауылдық жерлерде, 9 - орыс тілінде оқытатын қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Биология пәні бойынша ағылшын тіліндегі оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі материалдары оқушылар үшін әзірленген:

7 сынып - 9 (20%), оның ішінде 1 - ауылдық мектеп мұғалімі, 8 - қалалық мектептен;

8 сынып - 14 жәрдемақы (31,1%) – 2 - ауылдық мектептердің респонденттері, 12 - қалалық мектептердің респонденттері;

9-сынып оқушысы - 6 оқу құралы(13,3%) әзірленді. Оның ішінде: ауылдық мектепте жұмыс істейтін 2 мұғалім, қалалық мектептерде 4 мұғалім;

10 сынып оқушысы - қалалық мектеп мұғалімі 1 оқу құралын әзірледі (2,22%);

11 сынып оқушысы-қалалық мектеп мұғалімі 1 оқу құралын әзірледі(2,22%).

«Биология» оқу пәні бойынша элективті курстар, сыныптан тыс іс-шаралар, сабақтардың патенттелген әзірлемелері туралы мәлімет

8 зерттеме патенттелді -17,7%, бір оқу құралын ауыл мектебінің биология пәнінің мұғалімі, 7- қалалық мектептің мұғалімі әзірледі.

37 педагогтің жұмыс тәжірибесінен патенттелген әзірлемелері жоқ, бұл 82,2% құрайды. Оның ішінде: 14 - ауыл мектептерінің биология пәні мұғалімдері, 23 - қалалық мектептер.

Ағылшын тілінде биология пәнінен БЖБ және ТЖБ тапсырмалары туралы мәлімет

Онлайн-сауалнамаға қатысқан 45 респонденттің ішінде «Биология» пәні бойынша БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тіліндегі тапсырмаларды 5 мұғалім әзірледі (11,1%), оның ішінде: 2 - ауыл мектебінен, 3 - қала мектебінен.

Биология пәні мұғалімінің БЖБ және ТЖБ үшін тапсырмалар толық көлемде жасалмаған - 15, бұл 33,3% құрайды. Оның ішінде: 2-ауыл мектебінен, 13-қала мектебінен.

Биология пәні мұғалімі БЖБ және ТЖБ үшін тапсырмалар әзірлемеген - 25, бұл 55,5% құрайды. Оның ішінде: 11 - ауылдық мектептерде, 14 - қалалық мектептерде жұмыс істейтін мұғалімдер.

Ағылшын тілінде биология пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалау туралы мәлімет

Қалыптастырушы бағалау күнделікті тәжірибеде қолданылады (сабақ бойынша, күн сайын, кесте бойынша), бұл оқушылардың жетістіктерін бақылаудың мақсатты үздіксіз процесі.

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі сабағында 5 мұғалім (11,1%) жүргізеді. Оның ішінде: 3 - ауыл мектебінен, 2 - қала мектебінен.

Өз пәні бойынша сабақтарда тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды 35 биология пәні мұғалімі жүргізеді, бұл 77,7% құрайды. Оның ішінде: 11-ауыл мектебінен, 24-қала мектебінен.

Ағылшын тілі сабақтарында тілдік құзыреттілікке қалыптастыру және өз пәні бойынша 5 мұғалім -11,1% жүргізеді. Оның ішінде: 1- ауыл мектебінен, 4-қала мектебінен.

Ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды қалалық мектептің 1 мұғалімі жүргізеді (2,22%).

Өз пәні бойынша сабақтарда пәндік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды 39 педагог жүргізеді, бұл 86,6% құрайды. Соның ішінде: 14 - ауыл мектебінен, 25 - қала мектебінен.

Ағылшын тілі сабақтарында және өз пәні бойынша пәндік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды 5 педагог - 11,1% жүргізеді. Оның ішінде: 1-ауыл мектебінен, 4-қала мектебінен.

Ағылшын тілінде биологиядан тілдік және пәндік құзыреттіліктерге жиынтық бағалау туралы мәлімет

Жиынтық бағалау мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты мен оқу бағдарламалары негізінде педагогтар әзірлейтін әр түрлі бақылау-тексеру жұмыстарын, тапсырмаларды жүргізуді көздейді.

Мұғалімдер оқушылардың жетістіктерінің деңгейін тексеру үшін сұрақтар нұсқаларын, тесттерді әзірлейді немесе сұрақтар мен басқа да бағалау құралдарын қолданады.

Ағылшын тілі сабақтарында тілдік құзыреттілікті жиынтық бағалауды қалалық мектепте жұмыс істейтін бір мұғалім қолданады (2,22%).

Өз пәні бойынша сабақтарда тілдік құзыреттілікті жиынтық бағалауды 39 мұғалім қарастырады, бұл 86,6% құрайды. Оның ішінде: 14-ауыл мектебінен, 25-қала мектебінен.

Ағылшын сабақтарында тілдік құзыреттілікті жиынтық бағалауды 5 респондент жүргізеді (11,1%). Оның ішінде: 1-ауыл мектебінен, 4-қала мектебінен.

Пәндік құзыреттіліктерді жиынтық бағалау:

- ✓ ағылшын тілі сабақтарында биология мұғалімдерінің көпшілігі өткізбейді;
- ✓ өз пәні бойынша сабақтарда - 41 педагог, бұл 91,1% құрайды, оның ішінде: 14 - ауыл мектептерінен, 27 - қала мектептерінен;
- ✓ ағылшын тілі сабағында және өз пәні бойынша - 4 мұғалім - 8,88%. Оның ішінде: 1-ауыл мектебінен, 3-қала мектебінен.

«Биология» оқу пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктердің диагностикасы туралы мәлімет

Оқу жылының басында мұғалімдер биология пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізеді, бұл 14- 31,1% құрайды. Оның ішінде: 3 - ауыл мектептерінің мұғалімдері,11-қалалық мектептердің мұғалімдері.

Биология бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктердің нәтижелерін 24 респондент(53,3%) оқу жылы ішінде өткізеді, педагогикалық кеңес отырысында талқыланады және оқушылардың білім сапасын арттыру бойынша мұғалімдердің қызметінің негізгі бағыттарын анықтауға ықпал етеді. Оның ішінде: 9-ауыл мектебінен, 15-қала мектебінен.

7 респондентке диагностика жүргізбейді деген жауап берді, бұл 15,5% құрайды. Оның ішінде: 3 ауыл мектептерінің биология пәні мұғалімі, 4 қала мектептерінен.

Биология пәнін ағылшын тілінде оқытудың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейіне әсері

1 респондент (2,22%), қалалық мектептің биология пәні мұғалімі, оқушылардың биологияны ағылшын тілінде оқуы пәндік құзыреттілікті қалыптастыруға ықпал ететінін атап өтті.

Биология пәнін ағылшын тілінде оқыту тілдік құзыреттілікті жетілдіруге айтарлықтай әсер етеді, деп санайды 7 респондент, бұл 15,5% құрайды. Оның ішінде: 7-орыс тілінде оқытатын қалалық мектептердің биология пәні мұғалімдері.

Ағылшын тілінде биология пәнін оқыту және ағылшын тілі бойынша оқуға, білімдерін тереңдетуге, оларды тәжірибеде, сөйлеу қызметінде қолдана білуге деген қызығушылықты арттырады деп санайды 18 респондент (40%). Ағылшын тілінде биологияны оқытудың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейіне әсерін ауылдық мектептердің 6 респонденті, қалалық мектептердің 12 респонденті атап өтті.

«Биологияны ағылшын тілінде оқыту пәндік деңгейдің жоғарылауына әсер ете ме, бірақ тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі» деген сұраққа респонденттер жауап берген жоқ.

Респонденттер биология пәні сабақтарында тілдік құзыреттілік деңгейін арттыру пәндік құзыреттілік деңгейін төмендетуге ықпал етеді деп санайды. 4 респондент оң жауап берді - 8,88%. Оның ішінде: 3-ауылдық мектеп, 1 - қалалық мектеп.

Пәндік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі мүмкін, деп 3 респондент есептейді, ол 6,66% құрайды. Оның ішінде: 1-ауыл мектебінен, 2 - қала мектебінен.

Тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер етпейді деген жауап болмады, көрсеткіш-0 %.

Осылайша, респонденттер биологияны ағылшын тілінде оқыту тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейін төмендетуге бағытталмағанын атап өтті.

Пәндік құзыреттілік деңгейі бұрынғыдай қалды, деп есептейді 5 респондент, бұл 11,1% құрайды. Оның ішінде: 1 ауылдық мектеп мұғалімі, 4-қалалық мектеп мұғалімі.

Тілдік құзыреттілік деңгейі бұрынғыдай қалды, мұндай тұжырымды 45 респонденттің ешқайсысы қолдамайды.

Жауап беруге қиналамын, 7 респондент, бұл 15,5% құрайды. Оның ішінде: 4 - ауыл мектептерінің биология пәні мұғалімдері, 3-қала мектептерінің биология пәні мұғалімдері.

Биология пәні мұғалімдерінің оқушылардың ағылшын тілінде сөйлеу қателіктеріне реакциясы туралы мәліметтер

Қателерді елемейді - 4 респондент, бұл 8,88% құрайды. Оның ішінде: 1-ауылдан, 3 - қала мектептерінен.

Биология сабағында коммуникативті маңызды қателерді түзетемін - онлайн-сауалнамаға қатысатын 25 биология пәні мұғалімі (55,5%). Олардың 9 -ы ауылдық мектептерде, 16-ы орыс тілінде оқытатын қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Биология пәні сабақтарында оқушылардың жауаптары кезінде барлық қателерді түзетеді 5 мұғалім (11,1%). Оның ішінде: 1 - респондент ауылдық мектепте, 4 - қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Қате болған жағдайда, бұл жауапты оқушыларға қайталаймын, оны нормативтік грамматика талаптарына сәйкес келтіремін, бұл оқушыларды сөздікті белсендіруге, шет тілінде қарым-қатынас дағдыларын дамытуға ынталандыра отырып, тілді меңгеру деңгейін арттыруға айтарлықтай әсер етеді. Осылайша 11 респондент (24,4%) жауап берді, оның ішінде: 4 - ауыл мектептерінен, 7 - қала мектептерінен.

«Биология» оқу пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәлімет

Бағалау кезінде тек өз пәніне 20 респондент - 44,4% көңіл бөледі. Оның ішінде: 7-ауыл мектебінен, 13-қала мектебінен.

Оқушылардың пән бойынша және ағылшын тілі бойынша жетістіктерін орыс тілінде оқытатын мектептердегі 22 биология пәні мұғалімі бағалайды, бұл 48,8% құрайды. Оның ішінде: 8 - ауылдық, 14-қалалық мектептердің мұғалімдері.

Тек формативті бағалау кезінде ғана ағылшын тілі бойынша оқушылардың жетістіктерін қала мектептерінде жұмыс істейтін 3 респондент бағалайды (6,66%).

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі биология пәні бойынша пилоттық оқыту мәселелерін ағылшын тілінде талқылау туралы мәлімет

Жаратылыстану-математикалық бағыт пәндерінің мұғалімдерінің ӘБ отырысында күн тәртібіндегі негізгі мәселелердің бірі - оқушыларды

«биология» пәні бойынша ағылшын тілінде пилотты режимде оқыту мәселелерін талқылау.

45 респонденттің 26 биология пәні мұғалімі әдістемелік бірлестіктің жұмысына белсенді қатысты, бұл 57,7 % құрайды (оның ішінде: ауыл мектептерінен - 11, қалалық мектептерден - 15 мұғалім).

Ағылшын тілі мұғалімдерінің ӘБ-не ауылдық мектептен 2 респондент қатысты, бұл 4,44% құрайды.

Ағылшын тілі және жаратылыстану-математикалық цикл мұғалімдерінің ӘБ-не 10 биология пәні мұғалімі - 22,2% қатысты. Оның ішінде: 4 ауыл мектебінен, 6 қала мектебінен. Мұғалімдер пәндік-тілдік кіріктірілген оқытуды ескере отырып, сабақтарды өткізу, дидактикалық құралдарды әзірлеу, оқушылардың жетістіктерін бағалау бойынша жұмыс тәжірибесімен бөліседі.

Пилоттық жоба бойынша биология пәні мұғалімдерінің шығармашылық тобының құрамына 20 мұғалім белсенді қатысады - 44,4%. Оның ішінде: 5 - ауыл мектептерінде, 15-қала мектептерінде.

Биология пәні мұғалімдерінің шығармашылық топтарында пилоттық жоба бойынша қалада/ауданда 11 респондент жұмыс істейді - 24,4%. Оның ішінде: 4-ауылдық мектептерде, 7-қалалық мектептерде.

Биологияны ағылшын тілінде оқыту мәселелерін пилоттық режимде директордың оқу ісі жөніндегі орынбасарымен (жетекшілік ететін оқу ісі меңгерушісі) бірлесіп талқылайды. 11 респондент (24,4%) тәжірибемен бөліседі, пәндік-кіріктірілген оқыту бойынша оқу-әдістемелік кешендерді әзірлеумен айналысады, CLIL әдістемесін пилоттық тәртіпте енгізу ұйымдастырылған сыныптарда педагогикалық процесті жетілдіру бойынша бағыттарды анықтайды. Оның ішінде: 2 - ауылдық жерлерде орналасқан мектептерде, 9 - қалалық мектептерде.

Ағылшын тілі мұғалімдері мен мектеп әкімшілігі тарапынан биология пәні мұғалімдерін қолдау туралы мәлімет

Ағылшын тілі мұғалімдері тарапынан қолдау үнемі көрсетіледі, 27 респондент жауап берді, бұл 60% құрайды. Оның ішінде: 10-ауыл, 17 - қала мектептерінен.

Пәнді ағылшын тілінде оқытатын биология пәні мұғалімдері ағылшын тілі мұғалімдерінің қолдауын сезінеді, бірақ тұрақты емес. Мұндай пікірді 10 респондент ұстанады - 22,2%, оның ішінде: 4 - ауыл мектептерінде жұмыс істейтін, 6 - қала мектептерінде жұмыс істейтін.

Ағылшын тілі мұғалімдеріне қолдау көрсетілмейді, 8 респондент жауап берді, бұл 17,7% құрайды. Оның ішінде: ауылдық мектептен - 1 , қалалық мектептен - 7 адам.

Пәндік-кіріктірілген оқытуды енгізу кезінде пилоттық жобаны іске асыруға әкімшіліктің қызығушылығы де қажет.

Онлайн-сауалнамаға қатысқан 45 респонденттің 33 биология пәнінің мұғалімі сабақ өткізу, оқу құралдарын әзірлеу және қолдануда, проблемалық сұрақтар туындаған кезде кеңес беру кезінде мектеп әкімшілігіне үнемі қолдау

көрсетілетінін атап өтті. Пилоттық жобаны іске асыруға әкімшіліктің қатысу пайызы-73,3%. Онлайн-сауалнамаға ауыл мектептерінің 11 биология пәнінің мұғалімі, 22-қалалық мектеп қатысты.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау бар, бірақ тұрақты негізде емес, 11 респондент атап өтті, бұл 24,4% құрайды. Оның ішінде: 4-ауыл мектебінен, 7-қала мектебінен.

Жалпы қолдау көрсетпейді, қалалық мектепте биология пәнінің мұғалімі болып жұмыс істейтін 1 респондент жауап берді - 2,22%.

Биология кабинетінің мультимедиялық жабдықтары туралы мәлімет

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар әртүрлі пәндік салаларда АКТ-ны қолдануды қамтамасыз етеді. Internet - ресурстарды, мультимедиялық білім беру кешендерін пайдалану білім беру сапасын арттыруға ықпал етеді.

45 респонденттің 20-сы (44,4%) биология пәні сабақтарын өткізу үшін әдістемелік ұсынымдарды ескере отырып кабинет жабдықталғанын атап өтті. Оның ішінде: ауылдық мектептерде сабақ беретін 9 биология пәнінің мұғалімі, қалалық мектептерде 11 мұғалім.

Әрбір оқу кабинетінде мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған, 19 респондент жауап берді, бұл 42,2% құрайды. Оның ішінде: 4 - ауыл мектептерінің биология мұғалімдері,15 - қала мектептері.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс істейді деп онлайн-сауалнаманың 6 респонденті - 13,3% атап өтті. Оның ішінде: ауылдық мектептерде жұмыс істейтін 2 - биология мұғалімі, қалалық мектептерде - 4 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі мектеп кітапханасында биология пәнін оқыту үшін пайдалы әдебиеттің болуы туралы мәлімет

Мектеп кітапханасында биология пәні және ағылшын тілі сабақтарын ұйымдастыру кезінде қолдануға ұсынылған әдебиеттер саны жеткілікті. 45 респонденттің 12 - і жағымды жауап берді - 26,6%. Оның ішінде: 5 - ауыл мектебінен, 7 - қала мектебінен.

Сабақ өткізуге қажетті әдебиеттер саны аз, 17 респондент мектеп кітапханасында шоғырланған, бұл 37,7% құрайды. Оның ішінде: 6 - ауыл мектептерінің биология мұғалімдері, 11-қалалық мектептер.

Іс жүзінде әдебиет жоқ, деп атап өтті 16 респондент - 35,5%. Оның ішінде: 4 - ауыл мектебінен, 12 - қала мектебінен

Ағылшын тілінде сабақ беретін биология пәнінің мұғалімдеріне жалақыға қосымша ақы туралы мәлімет

Биология пәні сабақтарын ағылшын тілінде өткізгені үшін 37 мұғалімге қосымша ақы төленеді, бұл 82,2% құрайды. Оның ішінде: 11 - ауыл мектептерінде, 26 - қалалық мектептерде биология пәнінен сабақ береді.

Қарағанды қаласы бойынша респонденттердің ең көп саны - еңбекақыға қосымша ақы алатын 6 респондент.

✓ Биология пәні сабақтарын ағылшын тілінде өткізгені үшін 8 мұғалім (17,7%) қосымша ақы алмайды, оның ішінде: 4 - ауылдық мектептерден, 4 - қалалық мектептерден.

Ұйымдастырушылық және мазмұнды сипаттағы мәселелер туралы мәліметтер

Қалалық және ауылдық мектептердің 45 респонденті биологияны ағылшын тілінде оқытуды қиындататын негізгі мәселелерді атап өтті.

Ауыл мектептерінің респонденттері негізгі мәселелерді атап өтті:

✓ интернетке қолжетімділік жоқ (Ақмола облысы);

✓ ағылшын тілі білімінің төмен деңгейі, бұл биология пәні бойынша оқу материалының мазмұнын толық меңгермеген жағдайда әсер етеді;

✓ зертханалық жұмыстарды жүргізуге арналған көрнекі құралдардың болмауы;

✓ А 1, А 2 (Қостанай облысы) деңгейінде шет тілін меңгерген биология пәнінің оқытушылары үшін біліктілікті арттыру курстары өткізілген жоқ.

✓ биология терминологиясын жақсы меңгеру үшін ағылшын тілінде биология пәнін оқытуға көп сағат қажет;

✓ мұғалімдерді курстан кейінгі сүйемелдеу қарастырылмаған (Қостанай облысы);

Қалалық мектептер:

Солтүстік Қазақстан облысы қалалық мектептерінің биология пәнінің мұғалімдері 15-тен астам оқушысы бар сабақтарда CLIL әдісін қолдана отырып, пәнді оқыту қиын болатынын айтады, себебі бұл әдіс мәтінді оқып, тыңдау, жазуды қамтиды. Осының бәрін оқушылар саны көп болғанда жүзеге асыру қиын. CLIL бойынша оқытуды толық жүзеге асыру үшін шет тілін оқыту сияқты топтарға бөлу қажет.

✓ ағылшын тілінде пәндік-кіріктірілген оқытуды ескере отырып, биология пәнінің сабақтарын өткізу үшін ОӘК жеткілікті әзірленбеген (Ақмола облысы), мультимедиялық жабдықтар қажет (Павлодар облысы);

✓ жоқ бұйрықтың босату туралы мұғалімдердің сабақ өткізу кезінде тәлімгер-сарапшымен ағылшын тілі бойынша өткізілетін, негізінен, сенбі күні. Мұғалімдердің осы курстарға баруға мүмкіндігі жоқ (Шығыс Қазақстан облысы);

✓ 9 сынып оқушылары үшін биология пәнінен оқулықтардың болмауы (Қарағанды облысы);

✓ биология сабағы үнемі интерактивті тақтамен өткізілмейді (Қарағанды облысы);

✓ сабақта оқушылар саны көп, биология пәнінің сабағында кіші топтар бойынша оқыту қажет (Қызылорда облысы, Қарағанды облысы). Бұл сабақта оқушыларды формативті бағалау кезінде қиындық туындатады;

✓ ағылшын тілі деңгейін арттыру қажет;

✓ ағылшын тілі бойынша білім деңгейін көтеру және түзету үшін жыл сайынғы курстар қажет (Жамбыл облысы);

✓ әдістемелік қамтамасыз ету жеткіліксіз (Алматы қ.);

✓ ағылшын тілі білімінің төмен деңгейі (Нұр-Сұлтан қ.)

Мазмұнды сипаттағы мәселелер

Ауылдық мектептерде жұмыс істейтін респонденттер биология пәнінің сабақтарын ұйымдастыру және өткізу кезінде келесі мәселелерді бастан кешіруде:

✓ Биология пәні бойынша ағылшын тіліндегі терминологияны жеткіліксіз меңгеру (Ақмола облысы);

✓ Биология пәні бойынша ағылшын тілінде көптеген оқу құралдары мен әдістемелік әдебиеттер қажет;

✓ Әдістемелік әзірлемелердің жеткіліксіз саны (Алматы қаласы, ауылдық мектептер);

✓ Ауыл мектептерінің респонденттері әдістемелік көмек қажет деп атап өтті (Нұр-Сұлтан қ.);

✓ Үлгермейтіндердің негізгі пайызы биология пәнін ағылшын тілінде оқытатындар, дейді Батыс Қазақстан облысының мұғалімдері.

Қалалық мектептер

Білім алушылардың тілдік білімінің әлсіздігі (құзыреттілігі), бұл пән бойынша ағылшын тіліндегі оқу материалдарын түсінуге әсер етеді (Ақмола облысы);

Мұғалімдер мәтінді оқуда, аударуда қиындық көреді (Ақмола облысы);

Биология сабақтарын ағылшын тілінде өткізу үшін дидактикалық материал жеткіліксіз (Ақмола облысы). Биология пәні бойынша ағылшын тіліндегі оқу құралдары мен әдістемелік әдебиеттің көп саны қажет;

Express publishing редакциясының оқулықтары, 8-сыныпқа арналған) күнтізбелік-тақырыптық жоспарларға, мұғалім мен оқушының (Шығыс Қазақстан облысы) жиынтық үлесіне сәйкес келмейді;

Express publishing редакциясының оқулықтары бағдарламаға сәйкес келмейді (Шығыс Қазақстан облысы);

Жамбыл облысының биология пәні мұғалімдері пәнге көп уақыт бөлінбейді деп санайды, әсіресе 40 минутта олар барлық материалды оқуға уақыт таба бермейді; тақырып бойынша ағылшын тіліндегі арнайы әдебиеттер мен нұсқаулықтар;

Материалдарды оқу барысында оқушылар биология пәнінің сабақтарында ағылшын тілін меңгерудің әлсіз деңгейін көрсетті, деп Батыс Қазақстан облысының мұғалімдері атап өтті.

8-сыныпқа арналған билингвалды оқулықтарды биология сабағында 7-сыныптарда қолдануға болмайды. Пәнді ағылшын тілінде оқыту бағдарламасы, пәнді орыс және ағылшын тілінде оқыту әдістемесі әртүрлі.

Негізінен, биология пәні бойынша оқулық ілеспе аударма материалдары. Бірыңғай бағдарламалар мен дидактикалық материалдар жоқ. Негізінен, биология пәні сабақтарында пән бойынша материал емес, ағылшын тілін бекітеміз, дейді Қарағанды облысы қала мектептерінің мұғалімдері.

Павлодар облысындағы қала мектептерінің биология пәнінің мұғалімдері ағылшын тілінде биология пәні бойынша сөздіктерді әзірлеуді, тіл курстарын өткізуді, сайт құруды ұсынады. Сондай-ақ олар, ағылшын тілінде биология пәнінің оқулықтары жоқ екенін атап өтті.

Солтүстік Қазақстан облысы мектептерінің респонденттері эмо пәндерін ағылшын тілінде оқытуға мүлдем болмайды, өйткені олар материалды меңгеру үшін қиын. Ағылшын тілінде оқыту оқушылар үшін мазмұнды екі рет аударуды көздейді, бұл оқу материалдарының меңгерілу деңгейін одан әрі қиындатады. Олар факультативтік сабақтарда тілдік дағдыларды дамытуды ұсынады.

Шымкент қаласының биология пәні мұғалімдері ағылшын тілінде оқуға арналған материал қарапайым, түсінікті болуы, оқушылардың оқуға деген шынайы қызығушылығын тудыруы тиіс екенін атап өтті.

Жалпы, биология пәнінің мұғалімдері білім басқармалары, қалалық білім бөлімдері мен мектеп әкімшіліктері тарапынан белсенді көмек көрсету арқылы ағылшын тілінде биология пәнінің сабақтарын өткізуде елеулі қиындықтарға тап болады.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі «Информатика» оқу пәні

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі информатика пәнінің мұғалімдері туралы мәлімет

Барлығы 40 респондент қатысты, оның ішінде: ауылдық мектептер - 12, қалалық мектептер - 28.

30 жасқа дейінгі респонденттер саны - барлығы 13, бұл 32,5% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 5 - 41,6%; қалалық мектептер - 8-28,5%.

40 жасқа дейінгі респонденттер саны - барлығы 11, бұл 27,5% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 4 - 33,3%; қалалық мектептер - 7 - 25%.

50 жасқа дейінгі респонденттер саны - барлығы 15, бұл 37,5% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 3 - 25%; қалалық мектептер - 12 - 42,8%.

50 жастан асқан респонденттер саны - барлығы - 1, бұл 2,5%, қалалық мектептен - 1-3,5% құрайды.

Жалпы, 30 жасқа дейінгі информатика мұғалімдерінің үлесі ауылдық мектептерде - 41,6% орыс тілінде оқытылады. 50 жылға дейінгі мұғалімдерде байқалған көрініс: орыс тілінде оқытатын мектептердегі информатика пәні мұғалімдерінің үлесі 42,8% құрайды, орыс тілінде оқытатын ауылдық мектептерде жұмыс істейтін мұғалімдердің үлесі-25%.

Информатика пәні мұғалімдерінің педагогикалық өтілі туралы мәлімет

3 жылға дейінгі жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 4, бұл 10% құрайды, барлығы қала мектептерінен.

5 жылға дейінгі жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 5, бұл 12,5% құрайды. Ауылдық мектептер - 3, қалалық мектептер - 2.

7 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 7, бұл 17,5% құрайды. Ауыл мектептерінің өкілдері - 3, қала мектептерінің өкілдері - 4.

10 жылға дейін жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 3, бұл 7,5% құрайды. Ауыл мектептерінің мұғалімдері - 2, қала мектептерінің мұғалімдері - 1.

10 жылдан астам жұмыс өтілі бар мұғалімдер - 21, бұл 52,5% құрайды. Ауылдық мектептер - 4, қалалық мектептер - 17.

Осылайша, респонденттердің негізгі қатарын 10 жылдан астам жұмыс өтілі бар мұғалімдер құрайды.

Информатика пәні мұғалімдерінің біліктілік санаттары туралы мәлімет

Барлығы - 40, ауыл мектептері - 12, қала мектептері - 28.

2 санаты жоқ информатика мұғалімдерінің саны, бұл 5% құрайды, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептен - 1.

Екінші санаты бар информатика пәні мұғалімдерінің саны - 5, бұл 12,5% құрайды, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептен - 4. Бірінші санаты бар мұғалімдер саны - 2, бұл 5% құрайды, оның ішінде ауылдық мектеп - 1, қалалық мектеп - 1.

Жоғары санаты бар информатика пәні мұғалімдерінің саны - 4, бұл 10% құрайды, қалалық мектептердің барлығы.

«Педагог» біліктілік санатына қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны барлығы - 6, бұл 15% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 4.

«Педагог-модератор» біліктілік санатында қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны - 9, бұл 22,5% құрайды,оның ішінде: ауылдық мектептер - 2, қалалық мектептер-7.

«Педагог-сарапшы» біліктілік санатына қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны - 8, бұл 20% құрайды, ауылдық мектептерден - 4, қалалық мектептерден-4.

«Педагог-зерттеуші» біліктілік санатына қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны - 3, бұл 7,5% құрайды. Оның ішінде: ауыл мектептерінің мұғалімдері - 1, қала мектептерінің мұғалімдері - 2.

Қалалық мектептің өкілінен «Педагог-мастер» біліктілік санатына қатысқан информатика пәні мұғалімдерінің саны - 1, бұл 2,5% құрайды.

Информатика пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру туралы мәлімет

Барлығы 40 респондент қатысты, оның ішінде: ауыл мектептерінен - 12, қала мектептерінен - 28.

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша курстардан өткені: «Өрлеу» БАҰО АҚ - 9 информатика пәні мұғалімі, бұл 22,5% құрайды. Ауыл мектептерінен - 4, қала мектептерінен - 5.

«НЗМ» ДББҰ - да жаңартылған білім беру мазмұнының курстарында 16 информатика пәнінің мұғалімі оқыды, бұл 40% құрайды. Жаңартылған білім беру мазмұнының курстарынан өткен жоқ - 15 адам, бұл 37,5% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептер - 2, қалалық мектептер-13.

Жалпы, мұғалімдердің негізгі бөлігі жаңартылған білім беру мазмұнының оқу бағдарламалары бойынша оқытылды.

CLIL-технологиясы бойынша курстардан өту туралы мәлімет

«Өрлеу» БАҰО АҚ CLIL-технологиясы бойынша оқыған информатика пәні мұғалімдерінің саны қала мектептерінің барлығын алғанда - 4, бұл 10% құрайды.

«НЗМ» ДББҰ-да CLIL-технологиясы бойынша оқыған информатика пәні мұғалімдерінің саны барлығы 13, бұл 32,5% құрайды. Ауыл мектептерінің өкілдері - 3, қала мектептерінің өкілдері - 10.

Өз бетінше CLIL-технологиясы бойынша курстан ешкім өткен жоқ.

Басқа ұйымдарда CLIL-технология бойынша курстардан өткен -14 педагог, бұл 35% құрайды. Ауыл мектептерінің өкілдері - 1, қала мектептерінің өкілдері - 13.

CLIL-технологиясы бойынша 10 адам курстан өткен жоқ, бұл 25% құрайды.

Ағылшын тілі курстары (Тілдік курстар)

«Өрлеу» БАҰО АҚ бағдарламасына барлығы 4 информатика мұғалімі қатысты, бұл 10% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден- 2.

Назарбаев университетінде 11 информатика мұғалімі оқытылды, бұл 27,5% құрайды. Ауыл мектептерінен - 4, қала мектептерінен - 7.

Өз бетінше қалалық мектептен 1 адам курстан өтті, бұл 2,5% құрайды.

Басқа ұйымдардан барлығы 24 адам курстан өтті, бұл 60% құрайды. Ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен - 18.

Курстардан тек 2 адам өткен жоқ, бұл 2,5% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептерден - 1, қалалық мектептерден - 1.

Информатика пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәлімет

Барлығы 40 информатика мұғалімі, ауыл мектептерінен - 12, қала мектептерінен - 28 мұғалім қатысты.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейі келесідей:

А1 деңгейіне мұғалімдер ие емес.

А2 деңгейіне тек 1 мұғалім ие, бұл 2,5% құрайды, ауыл мектебінің өкілі.

В1 деңгейіне тек 14 мұғалім ие, бұл 35% құрайды. Ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен - 9.

B2 деңгейіне 16 педагог ие, бұл 40% құрайды. Ауыл мектептерінің өкілдері - 3, қала мектептерінің өкілдері - 13.

C1 деңгейіне 9 педагог ие, бұл 22,5% құрайды. Ауыл мектептерінен - 3, қала мектептерінен - 6.

C2 деңгейін мұғалім иеленбеді.

Осылайша, мұғалімдер B2 деңгейіне ие.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтеру ниеті/тілегі

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін 36 педагог жоғарылатқысы келеді, бұл 90% құрайды. Оның ішінде ауылдық мектептерден 10 мұғалім, қалалық мектептерден 26 мұғалім келеді.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін 4 мұғалім арттырғысы келмейді, бұл 10% - ды құрайды, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 2.

Информатика пәні ағылшын тілінде оқытылатын сыныптар туралы мәлімет

Барлығы 40 респондент қатысты, оның ішінде 12 ауыл мектептерінің, 28 қала мектептерінің өкілдері. «Информатика» оқу пәні келесі сыныптарда өтіледі:

7 сыныптарда барлығы 13 мұғалім сабақ береді, бұл 32,5% құрайды. Ауылдық мектептерде 1 мұғалім, қала мектептерінде - 12.

- 8 сыныптарда барлығы 26 мұғалім сабақ береді, бұл 65% құрайды. Ауылдық мектептерде 8 мұғалім, қала мектептерінде - 18 мұғалім.

- 9 сыныпта 9 мұғалім сабақ береді, бұл 22,5% құрайды. Ауылдық мектептерде 4 мұғалім, қала мектептерінде - 5 мұғалім.

- 10 сыныпта 7 мұғалім сабақ береді,бұл 17,5% құрайды. Ауылдық мектептерде 2 мұғалім, қала мектептерінде 5 мұғалім сабақ береді.

- 11 сыныптарда барлығы 6 мұғалім сабақ береді,бұл 15% құрайды. Ауылдық мектептерде 2 мұғалім, қала мектептерінде 4 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде информатиканы ағылшын тілінде оқытудың нұсқасы туралы мәліметтер

Барлығы 40 респондент қатысты. Оның ішінде ауыл мектептерінен 12 педагог, қала мектептерінен 28 мұғалім.

Информатика пәнін ағылшын тілінде инвариантты компоненттен 24 мұғалім таңдап алды, бұл 60% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептер - 10, қалалық мектептер - 14.

Ағылшын тілінде информатика пәнін факультативтік сабақтарда вариативті компоненттен 17 мұғалім таңдап алды, бұл 42,5% құрайды, оның ішінде: ауылдық мектептер - 3, қалалық мектептер - 14.

Сыныптан тыс іс-шараларда информатика пәнін ағылшын тілінде оқытуды 2 мұғалім таңдап алды, бұл 5% құрайды. Қала мектептерінен-2.

CLIL технологиясын қолдану

Барлығы 40 респондент қатысты, ауыл мектептерінен 12, қалалық 28 мұғалім қатысты.

CLIL технологиясын қолданғанда 39 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 97,5% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 11, қалалық мектептерден - 28.

Ауыл мектебінен «жоқ» деп жауап беріп, қолданбайтын 1 мұғалім, бұл 2,5% құрайды.

Ішінара енгізу режимі

7 сыныптарда ішінара енгізу режимінде 13 мұғалім жұмыс істейді, бұл 32,5% құрайды, ауылдық мектептерден 1, қалалық мектептерден 12.

8 сыныптарда ішінара енгізу режимінде 22 мұғалім жұмыс істейді, бұл 25% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 7, қала мектептерінен 15 мұғалім.

9 сыныпта 8 педагог жұмыс істейді, бұл 20% құрайды, ауыл мектептерінен - 3, қала мектептерінен - 5 педагог жұмыс істейді.

10 сыныпта 5 мұғалім жұмыс істейді, бұл 12,5% құрайды, олардың ауылдық мектептері - 2, қалалық мектептер - 3.

11 сыныптарда ішінара енгізу режимінде 11 педагог жұмыс істейді, бұл 7,3% - ды құрайды, ауыл мектептерінен - 3, қала мектептерінен - 8 педагог жұмыс істейді.

Толық енгізу режимі

7 - сыныпта 53 мұғалім жұмыс істейді, бұл 35,3% құрайды, олардың ауыл мектептері - 12, қала мектептері 41.

8 - сыныпта 93 педагог жұмыс істейді, бұл 62% құрайды, ауыл мектептерінен 28, қалалық мектептерден - 65.

9 - сыныпта 35 мұғалім жұмыс істейді, бұл 23,3% құрайды, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен - 28 мұғалім.

10 - сыныпта 28 мұғалім жұмыс істейді, бұл 18,6% құрайды, ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен - 22 мұғалім.

11- сыныпта 4 мұғалім жұмыс істейді, бұл 10% құрайды, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 2.

«Информатика» оқу пәні бойынша сабақ кезеңдері туралы мәлімет

Ағылшын тілін қайталау кезеңінде барлығы 27 мұғалім қолданады, бұл 67,5% құрайды, соның ішінде 7- ауыл мектептерінің, 20 - қала мектептерінің мұғалімдері.

Ағылшын тілін бекіту кезеңінде тек 21 мұғалім қолданады, бұл 52,5% құрайды, соның ішінде 5 - ауыл мектептерінің, 16 - қала мектептерінің мұғалімдері.

Ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде барлығы 31 педагог қолданады, бұл 77,5% құрайды, ауылдық мектептерден - 9, қалалық мектептерден - 22.

Ағылшын тілін тек 22 мұғалім қолданады, бұл 55% құрайды, ауылдық мектептерден - 8, қалалық мектептерден - 14.

Информатика пәні бойынша әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі материалдар туралы мәлімет

«Сіз ағылшын тілінде «Информатика» пәні бойынша оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе басқа да қосымша материалдарды әзірледіңіз бе?» «Иә» деп 16 мұғалім жауап берді, бұл 40% құрайды, ауыл мектептерінен - - 2, қалалық мектептерден 14.

«Сіз ағылшын тілінде «Информатика» пәні бойынша оқу-дидактикалық, оқу-көрнеклікі немесе басқа да қосымша материалдарды әзірледіңіз бе?» «Жоқ» деп 24 мұғалім жауап берді, бұл 60% құрайды, ауыл мектептерінен - 10, қалалық мектептерден - 14.

Ағылшын тілінде « Информатика» пәні бойынша оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе басқа да қосымша материалдарды әзірлеуге қатысты (17 сұрақ):

- 7 - сынып үшін барлығы 5 мұғалім, бұл 12,5%, ауыл мектептерінен - 1, қала мектептерінен 4 - мұғалім.

- 8 - сынып үшін 9 мұғалім, бұл 22,5% құрайды, олар қала мектептерінің барлығы.

- 9 - сынып үшін барлығы 1 мұғалім, бұл 2,5% құрайды, қалалық мектептен.

- 10 - сынып үшін барлығы 3 мұғалім, бұл 7,5% құрайды, ауыл мектебінен - 1, қалалық мектептерден - 2.

- 11 - сынып үшін барлығы 2 мұғалім, бұл 5% құрайды, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептен - 1 мұғалім.

Информатика пәні бойынша сабақтарға, сыныптан тыс іс-шараларға, элективті курстарға патенттелген әзірлемелер туралы мәлімет

Информатика пәні бойынша сабақтар, сыныптан тыс іс-шаралар, элективті курстар патенттелген әзірлемелері бар мұғалімдер - 3 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 7,5% - ды құрайды, оның ішінде ауылдық мектеп - 1, қалалық мектеп - 2.

Информатика пәні бойынша сабақтарда, сыныптан тыс іс-шараларда, элективті курстарда патенттелген әзірлемелері жоқ мұғалімдер барлығы - 37 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 92,5% құрайды, оның ішінде - 11 ауылдық мектептерден, 26 - қалалық мектептерден.

Ағылшын тілінде информатика пәнінен БЖБ және ТЖБ тапсырмалары туралы мәлімет

БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде информатика пәні бойынша тапсырмалар әзірленді ме? деген сұраққа барлығы - 2 мұғалім «иә» деп жауап берді, бұл 2,5% құрайды, қала мектептерінен.

Толық көлемде 10 мұғалім қатысқан жоқ, бұл 25% құрайды, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептерден - 8.

Ағылшын тілінде информатика пәні бойынша тапсырмаларды әзірлеуге қатысқан жоқ 28 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, бұл 70% құрайды, ауыл мектептерінен - 10, қала мектептерінен - 18.

Ағылшын тілінде информатика пәні бойынша тілдік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалау туралы мәлімет

Оған 40 мұғалім, ауыл мектептерінен 12 мұғалім, қала мектептерінен 28 мұғалім қатысты.

Ағылшын тілі сабағында тілдік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды ешкім өткізбейді.

Сабақтарда өз пәні бойынша 36 педагогтың тілдік құзыреттілігін қалыптастырып бағалауды жүргізеді, бұл 90% құрайды, ауыл мектептерінен - 12, қалалық мектептерден - 24.

Ағылшын тілі сабағында және өз пәні бойынша 4 мұғалім тілдік құзыреттілікті қалыптастырып, 10% құрайды.

Пәндік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалау

Оған 40 мұғалім, ауыл мектептерінен - 12 мұғалім, қала мектептерінен - 28 мұғалім қатысты.

Ағылшын тілі сабағында пәндік құзыреттілікті қалыптастырушы бағалауды ешкім өткізбейді.

Сабақтарда өз пәні бойынша 39 педагогтің пәндік құзыреттілігін қалыптастырып бағалауды жүргізеді, бұл 97,5% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерден - 12, қалалық мектептерден - 27.

Ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікті қалыптастыру және өз пәні бойынша барлығы 1 мұғалім жүргізеді, бұл қалалық мектептен 2,5% құрайды.

Информатика пәні бойынша тілдік құзыреттіліктерге жиынтық бағалау туралы мәлімет

Ағылшын тілі сабақтарында тілдік құзыреттіліктерге жиынтық бағалауды 12 мұғалім жүргізеді, бұл 22,6% құрайды, ауыл мектептерінен 3, қалалық мектептерден 9 мұғалім.

Өз пәні бойынша сабақтарда тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды 37 мұғалім жүргізді, бұл 69,8% құрайды, ауыл мектептерінен 11, қалалық мектептерден 26.

Ағылшын тілі сабақтарында тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өз пәні бойынша 4 мұғалім жүргізді, бұл 7,5% құрайды, қала мектептерінен 4 мұғалім.

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалау

Ағылшын тілі сабақтарында пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды барлығы 2 мұғалім жүргізді, бұл 3,7% құрайды.

Өз пәні бойынша сабақтарда пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды 51 мұғалім жүргізді, бұл 96,2% құрайды, ауыл мектептерінен 14, қалалық мектептерден 37.

Ағылшын тілі сабақтарында білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды мұғалімдер өз пәні бойынша өткізбеген.

«Информатика» оқу пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерді диагностикалау туралы мәлімет

Оқу жылының басында 18 мұғалім тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізді, бұл 45% құрайды, оның ішінде ауылдық мектептерден 5, қалалық мектептерден 13.

Оқу жылы ішінде барлығы 16 мұғалім тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізеді, бұл 40% құрайды, ауыл мектептерінен 5, қалалық мектептерден 11. 6 мұғалім тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізбеген, бұл 15% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 2, қала мектептерінен 4.

Пәнді ағылшын тілінде оқытудың тілдік және пәндік құзыреттілік-тер деңгейіне әсері

Информатика пәнінен ағылшын тілінде сабақ беру пәндік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті, бұндай мәлімет қалалық мектептерде 2,5% құрайды.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту тілдік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына ықпал етті деп 9 мұғалім атап өтті, бұл 22,5% - ды, ауыл мектептерінен 2, қала мектептерінен 7 мұғалім.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына ықпал еткендігін 9 мұғалім көрсетті, бұл 22,5% - ды құрайды, ауылдық мектеп-1, қалалық мектеп-8.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту пәндік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті, бірақ тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі байқалғандығын 4 мұғалім көрсетті, бұл қала мектептерінің 10% құрайды.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту деңгейі мен пәндік және тілдік құзыреттіліктерінің төмендеуіне ықпал еткендігін 3 педагог көрсетті, бұл ауыл мектептерінің 7,5% - ын құрайды.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер еткендігі жөнінде ешкім жауап берген жоқ.

Информатиканы ағылшын тілінде оқыту деңгейі мен пәндік және тілдік құзыреттіліктерінің төмендеуіне әсер еткендігіне жауап берген жоқ.

Информатика пәнін ағылшын тілінде оқытудың пәндік құзыреттілік деңгейіне әсері бұрынғы болып қалды деп 1 мұғалім белгіледі, бұл қалалық мектептен 2,5% - ды құрайды.

11 мұғалім жауап беруге қиналады, бұл 27,5% құрайды, ауыл мектептерінен 4, қала мектептерінен 7 мұғалім.

Информатика пәнінен оқушылардың сөйлеу қателіктеріне мұғалімдердің реакциясы туралы мәлімет

Оқушылардың сөздеріндегі қателіктерді ауыл мектебінен 1 мұғалім елемеймін деп белгіледі, ол 2,5% құрайды.

Оқушылардың сөз сөйлеуінде коммуникативтік маңызды қателіктерді 31 мұғалім түзетеді, бұл 77,5% құрайды, ауыл мектептерінен 10, қала мектептерінен 21.

Барлық қателіктерді қалалық мектебінен 1 мұғалім түзетеді, бұл 2,5% құрайды.

Қате болған жағдайда, оны нормативтік грамматика талаптарына сәйкес келтіре отырып, бұл жауапты оқушыларға қайталайтындығына 7 мұғалім жауап берді, бұл 17,5% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 1, қалалық мектептерден 6 мұғалім.

Информатика мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәлімет

«Бағалау кезінде мен тек өз пәніме ғана көңіл аударамын»- деп 16 мұғалім жауап берді, бұл 40% құрайды, ауыл мектептерінен 5, қала мектептерінен 11.

«Мен пән бойынша және ағылшын тілінен оқушылардың жетістіктерін бағалаймын» - деп 17 педагог жауап берді, бұл 42,5% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 5, қалалық мектептерден 12.

«Мен оқушылардың ағылшын тілі бойынша жетістіктерін тек қалыптастырушы бағалауда ғана бағалаймын» - деп 7 мұғалім жауап берді, бұл 17,5% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 5.

Информатика пәнін ағылшын тілінде пилоттық оқыту мәселелерін талқылау туралы мәлімет

Пилоттық оқыту мәселелері мұғалімдердің ЖМБ ӘБ-де талқыланатындығын 23 мұғалім атап өтті, бұл 57,5% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 8, қалалық мектептерден 15.

Пилоттық оқыту мәселелері ағылшын тілі мұғалімдерінің ӘБ-де талқыланатындығын 6 мұғалім атап көрсетті, бұл 15% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 1, қалалық мектептерден 5 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ЖМБ және ағылшын тілі мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде талқыланатындығы туралы 8 мұғалім жауап берді, бұл 20% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 3, қала мектептерінен 5 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері шығармашылық топта талқыланады, пилоттық жоба бойынша мектепте 14 мұғалім атап өтті, бұл 35% - ды құрайды, ауыл мектептерінің 1-і, қала мектептерінің 13-і.

Пилоттық оқыту мәселелері шығармашылық топта талқылануда, пилоттық жоба бойынша қалада/ауданда 9 мұғалім атап өтті, бұл 22,5% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 1, қалалық мектептерден 8 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері жетекшілік ететін оқу ісі меңгерушісімен талқыланатындығын 10 мұғалім көрсетті, бұл 25%, ауыл мектептерінен 5, қала мектептерінен 5 мұғалім.

Ағылшын тілі мұғалімдері мен мектеп әкімшілігі тарапынан «Информатика» оқу пәні бойынша пилоттық жобаны қолдау туралы мәлімет

Ағылшын тілі мұғалімдері тарапынан қолдау

«Иә, тұрақты» деп 19 мұғалім қолдау көрсететіні туралы 47,5% - ды құрайды, ауыл мектептерінен 7, қала мектептерінен 12 мұғалім.

«Иә, бірақ үнемі емес» деп 15 мұғалім қолдау көрсететіні туралы білдірді, бұл 37,5% құрайды, ауыл мектептерінен 3, қала мектептерінен 12.

«Жоқ» деген жауаппен 6 мұғалім қолдау көрсетпегені туралы 15% көрсетті, ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 4 мұғалім жауап берді.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілетіндігі туралы (30-сұрақ) 31 мұғалім «Иә, тұрақты» деп жауап берді, бұл 77,5% - ды құрайды, ауылдық мектептерден 10, қалалық мектептерден 21.

Мектеп әкімшілігі қолдау көрсететіні туралы «Иә, бірақ үнемі емес» деп 8 мұғалім жауап берді, бұл 20% құрайды, ауыл мектептерінен 1, қала мектептерінен 7.

Мектеп әкімшілігі қандай қолдау көрсететіні туралы ауыл мектебінен 1 мұғалім «жоқ» деп жауап берді, ол 2,5% құрайды.

Информатика кабинетінің мультимедиялық жабдықтары туралы мәлімет

«Менің кабинетім жабдықталды» деген сұраққа 23 мұғалім жауап берді, бұл 57,5% құрайды, ауыл мектептерінен 10, қала мектептерінен 13.

Іс жүзінде әрбір оқу кабинетінде мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталғандығы жөнінде 12 мұғалім жауап берді, бұл 30% құрайды, ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 10 мұғалім.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс істейді деп 5 педагог жауап берді, бұл қала мектептерінен 12,5% құрайды.

Орыс тілінде оқытатын мектептердің кітапханасында информатиканы ағылшын тілінде оқыту үшін пайдалы әдебиеттің болуы туралы мәлімет

Мектеп кітапханасында әдебиеттің жеткілікті санына 4 мұғалім жауап берді, бұл 10% құрайды, ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 2.

Мектеп кітапханасындағы әдебиеттің аз болуына 23 мұғалім жауап берді, бұл 57,5% құрайды, ауыл мектептерінен 5, қала мектептерінен 18.

Мектеп кітапханасында әдебиет жоқ екендігі жөнінде 13 мұғалім жауап берді, бұл 32,5% құрайды, ауыл мектептерінен 5, қалалық мектептерден 8.

Информатика мұғалімдеріне еңбекақыға қосымша ақы туралы мәлімет

«Иә» қосымша ақы алады деп жауап берді 36 мұғалім жауап берді, бұл 90% құрайды, ауыл мектептерінен 11, қалалық мектептерден 25.

4 мұғалім «жоқ» қосымша ақы алмайды деп жауап берді, бұл 10% құрайды, ауылдық мектептерден 1, қалалық мектептерден 3.

Информатика пәні бойынша ұйымдастырушылық және мазмұнды сипаттағы мәселелер туралы мәлімет

Өңірлер бойынша ұйымдастыру проблемалары мынадай:

Ақмола облысы:

1.Планшеттердің жетіспеушілігі, wifi жоқ.

2. 7-сыныпқа арналған оқулық жоқ.

Шығыс Қазақстан облысы:

1.Білім алушылардың ағылшын тілін меңгеруінің жеткіліксіз деңгейі.

2. Топта оқитын оқушылар саны көп.

Нұр-Сұлтан қ.

1.Қазіргі оқыту әдістемесінің төзімсіздігіне байланысты пән беделінің төмендігі, тиісінше оқушылар тарапынан мотивацияның төмендігі.

2.Информатика пәнін ағылшын тілінде оқыту бойынша әдістемелік құралдар мен ұсыныстар.

3. Инвариаттық компонент үшін ағылшын тілінде күнтізбелік жоқ.

Жамбыл облысы:

1.Жауап беруге қиналамын.

2. Оқуды жалғастыру.

Батыс Қазақстан облысы:

1.Пәнді оқу үшін өте аз сағат, 1 сағат ішінде барлық материалды меңгеру мүмкін емес, әсіресе ағылшын тілінде.

2. Информатика кабинетінің жеткіліксіз жарақтандырылуы, мультимедиялық жабдықтың болмауы.

3.Информатика сабағы аптасына 1 рет өткізіледі. 40 минут. Бұл пәнді ағылшын тілінде жүргізу үшін жеткіліксіз, өйткені тіл немесе пән мазмұны жоғалады. Одан әрі аптасына кем дегенде 2 рет сағат арттыру немесе ағылшын тілінде факультативтік сабақтар өткізу қажет. Оқулықтар жеткіліксіз. Мектепте 8-сыныптарға арналған билингвалды оқулықтар бар. Бірақ бір сынып-комплект.

Қарағанды облысы:

1.Оқушылардың тілді білу деңгейі әртүрлі.

Қостанай облысы:

1.Моральдық және физикалық жағынан ескірген компьютерлер, мультимедианың болмауы (құлаққаптар, микрофондар, компьютерге арналған аудио колонкалар, проектор).

Қызылорда облысы:

1.Мәселелер әртүрлі, тиісінше оқушылар дайын болуы керек.
2. Ағылшын курсын оқығаннан кейін әдістемелік қолдау.
3.Оқу материалының жетіспеушілігі.

Павлодар облысы:

1.Кейде материалды түсіндіру үшін балама сөздерді керек, бірақ, өкінішке орай, бұл оңай емес.

Солтүстік Қазақстан облысы

1.Мұғалімдер мен оқушыларды оқу-әдістемелік материалдармен, атап айтқанда, сабақтарды ұйымдастыру бойынша әдістемелік құралдармен, әзірленген оқулықтармен қамтамасыз ету және қолдау қажет.
2. Ұсынылатын «Астана кітап» басылымы.
3. Мотивация жоқ, себебі 5 балдық шкаламен бағаланбайды.
4. Оқушылардың тілдік кедергілері.
5.Мұғалім мен оқушыларда тілді меңгерудің әртүрлі деңгейі.
6. Білім алушылардың тілді білуінің жеткіліксіз деңгейі.

Солтүстік Қазақстан облысы

Шымкент қ.:

1.Оқыту кезінде тілдік дағдылар артады, бірақ пәндік дағдылар төмендейді.

2. Аптасына 1 сағат пән мен тілді оқыту жетіспейді.
3. Аптасына 1 сағат тіл мен пәнді оқыту үшін аз.
Мазмұнды сипаттағы мәселелер

Ақмола облысы:

1.Білім беру үдерісі субъектілерінің жеке ерекшеліктеріне байланысты психологиялық және лингво-педагогикалық сипаттағы қиындықтар бар.

1.Оқушылар материалды түсіну және меңгеру үшін ағылшын тілін жеткілікті меңгермеген, ағылшын тілінде жаңартылған мазмұн бойынша оқулықтар жоқ. Информатика сабағының үшінші бөлігі пәнге емес, ағылшын тіліне кетеді.

2. Білім алушылардың тілді білуінің деңгейі әртүрлі, ағылшын тіліндегі оқулықтардың жетіспеушілігі, пән аптасына бір-ақ рет.

Ақтөбе облысы:

1.Ағылшын тіліндегі пәннің негізгі тақырыптары бойынша қысқа бейнероликтер жеткіліксіз.

Шығыс Қазақстан облысы:

1. Информатика бойынша ағылшын тіліндегі оқу құралдарынан тек НЗМ пилоттық оқулығы, ол 8-сынып үшін информатика бағдарламасына сәйкес келмейді.

2. Дидактикалық материал жеткіліксіз, 8-сынып үшін ағылшын тіліндегі оқулықтардың мазмұны оқу бағдарламасына сәйкес келмейді.

3. Пәнді қолдау бойынша әдебиеттер аз.

Алматы қ.:

1.Оқушыларға толық енгізу режимінде күрделі тақырыптарды меңгеру (бағдарламалау) қиын.

Нұр-Сұлтан қ.:

1.Оқушылардың сөйлеу қызметінің қарқындылығы төмен. Базалық біліктерді қалыптастыруы үстірт. Демалыс және басқа да үзілістер кезінде оқу материалын ұмытып кетудің жоғары деңгейі.

2. «Информатика» пәнін ағылшын тілінде оқытуға арналған оқу құралдары мен ұсыныстар.

3. 10-11-сыныптар бағдарламасы бойынша оқулықтар жоқ.

Жамбыл облысы:

1.Жауап беруге қиналамын.
2. Курстарды жиі өткізу.

Батыс Қазақстан облысы:

1.Білім алушылардың ағылшын тілін меңгеру тұрғысынан дайындығының жеткіліксіздігі.
2. Мұғалімдер мен оқушыларға арналған әдістемелік әдебиетті көбейту.
3.»Информатика» пәнінің мазмұны күнтізбелік жоспар немесе оқулықтар бойынша сәйкес келмейді. Ол мүлдем билингвалды оқулықты пайдаланбауға немесе сабақтардың бір бөлігін импровизациялауға тура келеді.

Қарағанды облысы:

1.Информатиканы және бағдарламалауды билингвалды оқыту бойынша әдістемелік әдебиеттің болмауы.
2. Ағылшын тілінде жоспарлар әзірленбеген.

Қостанай облысы:

1.Оқу құралдары бағдарламаға сәйкес келмейді.

Қызылорда облысы:

1.Оқушылар осы пәнді терминологиядан бастап кезең-кезеңімен оқиды. Бұл дұрыс бағыт.
2. Ағылшын тілінде оқу әдебиеті жоқ, барлық ақпаратты интернеттен аламын.
3. Бізді университеттен оқыту керек болды.
4. Әзірше ұғыну сатысында.

Павлодар облысы:

1.Пәнге қатысты кейбір жекелеген сөздерді аудару мәселелері туындайды.

Солтүстік Қазақстан облысы

1.Оқушылардың ағылшын тілін білу деңгейін арттыру үшін жалпы білім беретін орта мектепте ағылшын тілі сағаттарының санын арттыру қажет.
2. Оқушылардың білім деңгейі аз, оқуға деген қызығушылық жоғалады және тілдік кедергі бар.

3. Материалдық базаның жетіспеушілігі.

1.Білім алушылардың пәнді ағылшын тілінде оқуға уәждемесінің төмен деңгейі.

2. Пән бойынша ОӘК жоқ.

Шымкент қ.:

1. Оқыту кезінде тілдік дағдылар артады, бірақ пәндік дағдылар төмендейді.

2. Пән бойынша оқу-әдістемелік құралдар жетіспейді.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінің орыс тілін оқытуға әсері туралы мәлімет

54 респондент қатысты, оның ішінде 12 ауылдық мектептерден, 42 қалалық мектептерден.

«Иә, теріс» деген сұраққа ешкім жауап берген жоқ.

Барлығы 13 мұғалім «Иә, оң» деп жауап берді, бұл 24% құрайды, ауылдық мектептерден 1, қалалық мектептерден 12.

Барлығы 41 мұғалім «жоқ, әсер етпеді» деп жауап берді, бұл 75,9% құрайды, ауыл мектептерінен 11, қала мектептерінен 30.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде ағылшын тілінің қазақ тілін оқытуға әсері туралы мәлімет (Я2)

67 респондент қатысты, оның ішінде 6 ауыл мектебі, 61 қала мектебі.

Барлығы 4 педагог «Иә, теріс» деп жауап берді.

Барлығы 17 «Иә, оң» деп жауап берді.

«Жоқ, әсер еткен жоқ» деп жауап берген 45 мұғалім 67,1%, ауыл мектептерінен 5, қала мектептерінен 40 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі «Химия» оқу пәні

Химия пәні мұғалімдері туралы мәліметтер

Сауалнаманың мәліметтері бойынша орыс тілінде оқытатын мектептердегі химия мұғалімдерінің арасында 30-жасқа дейінгі мұғалімдер саны - 8, яғни 23,5 %, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 4, ол - 30,7%, қала мұғалімдері - 4, ол- 19%, ал 40-жасқа дейінгі 8 мұғалім - 23,5%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 2 -15,3% құрайды, қала мұғалімдерінің саны - 6, яғни 28,5%, 50-жасқа дейінгі мұғалімдерінің саны 11, ол - 3263%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 4, ол - 30,7% құрайды, қала мұғалімдері 7, яғни 33,3% және 50 жастан жоғары 7, ол - 20,5% құрайды, ауыл мұғалімдері 3, яғни 23 %, қала мұғалімдерінің саны 4, яғни 19 %,

Қорытынды: мониторинг нәтижесі бойынша оқыту орыс тіліндегі мектептерде химия мұғалімдерінің арасында 30,40 жасқа дейінгі мұғалімдер басым, олардың саны 12- 13% құрайды, 50 жастан жоғары 7 мұғалім -20,5 % құрайды. Жас мамандар Павлодар, Ақмола, Шығыс Қазақстан, Қарағанды облыс және Нұр-Сұлтан, Алматы қ. мектептері мұғалімдерінің арасында басым.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі химия мұғалімдерінің біліктілік санаттары мен педагогикалық өтілі туралы мәлімет

Орыс тілінде оқытатын химия мұғалімдерінің қатарынан жоғары санатты мұғалімдер саны 10 - 29,4% құрайды, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 4 -30,7%, қала мұғалімдері 6 -28,6%; бірінші санатты 3 -8,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 1-7,7%; қала мұғалімдерінің саны 2 -9,5% ; 2-санатты мұғалімдер саны - 0, санатсыз мұғалімдер де жоқ.

Қорытынды: бұл көрсеткіштен байқағанымыз - респондеттер арасында жоғары санатты химия мұғалімдері көбірек - 29,4%, содан кейін бірінші санатты мұғалімдер, олар - 8,8%. Ал санатсыз мұғалімдер мүлдем жоқ.

Аттестацияның жаңа нұсқасы бойынша өткен **педагог** модератор мұғалімдердің саны- 4 - 14,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 1 мұғалім, ол - 7,7% құрайды, қала мұғалімдері 3-14,3%; **педагог-сарапшы** саны 6 - 17,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің жалпы саны1-7,7%; қала мұғалімдері - 5-23,8%; **педагог- зерттеуші мұғалімнің** саны 7- 20,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 2- 15,4%, қала мұғалімдері - 5- 23,8%; **педагог- шебер** саны - 0.

Қорытынды: респондеттердің арасында аттестацияның жаңа нұсқасы бойынша орыс тілінде оқытатын химия мұғалімдері арасында педагог зерттеуші мұғалімдер басым, олардың саны - 7, яғни 20,6% құрайды және бұл санаттағы мұғалім қалада көбірек, педагог-сарапшы мұғалім саны 6 - 17,6%;

педагог- шебер саны жоқ. Санатсыз мұғалім ағылшын тілінде химия пәнін оқытпайды. Педагог-зерттеуші мұғалім Қарағанды, Ақтөбе, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Қызылорда облыстарында басым.

Химия мұғалімдерінің біліктілікті арттыру курстары туралы мәлімет

Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі химия мұғалімдерінің біліктілікті арттыру курстары туралы мәліметтер:

Барлығы 86 респондент қатысты, оның ішінде ауылдық мектеп мұғалімдері 28-32, 5%, қала мұғалімдері 58-67, 4% .

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстары

Оқыту орыс тіліндегі мектептердегі химия пәні мұғалімдерінің біліктілікті арттыру туралы мәліметтер келесідей:

Жаңартылған білім мазмұны курсынан өткен мұғалімдер саны:

«Өрлеу» БАҰО АҚ арқылы - 11 мұғалім, ол - 32,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 6 - 46,1%, қала мұғалімдерінің саны 5 - 23,8% ;

«НЗМ» ДББҰ - 20 -58,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 4 - 30,7%, қала мұғалімдерінің саны 16 - 76,2% ;

Өтпегендердің жалпы саны 3- 8,8 %, оның ішінде ауыл мұғалімдері 2 - 15,4%, қала мұғалімдерінің саны 1 - 4,8% .

CLIL-технологиясы бойынша

«Өрлеу» БАҰО АҚ - 4 -11,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 1 - 7,7%, қала мұғалімдерінің саны 3 - 14,3% ;

НЗМ - 12- 35,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 5 - 38,5%, қала мұғалімдерінің саны 7 - 33, 3% ;

өз бетімен курстан өткен мұғалімдер саны - 0;

басқа курстар арқылы 8- 23,5%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 1 - 23%, қала мұғалімдерінің саны 5 - 23,8 %;

курстан өтпеген мұғалімдер саны 10- 29,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 3 - 23%, қала мұғалімдерінің саны 7 - 33,3 %.

Ағылшын тілі курсы

«Өрлеу» БАҰО АҚ өткен мұғалімдер саны 4-11,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 1 - 7,7%, қала мұғалімдері 3 - 14,3 %;

«НЗМ» ДББҰ - 10-29,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 5 - 38,5%, қала мұғалімдері 5 -23,9 %;

өздігінен оқыған мұғалімдер саны - 0;

басқа курстар арқылы 11-32,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-30,7%, қала мұғалімдері 7 - 33,3 %;

курстан өтпеген мұғалімдер саны 11- 32,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 3 - 23%, қала мұғалімдері 8 - 38 %.

Қорытынды: жаңартылған білім мазмұны курсы бойынша мұғалімдердің үлесі 91%, НЗМ өткен мұғалімдер саны басым, олар - 20 - 58,8 %, курстан өтпегендердің саны 3- 8**,8 %, ағылшын тілі** курсы бойынша мұғалімдердің үлесі 34 **%,** өтпеген мұғалімдердің үлесі 29,4 **%,** CLIL-технологиясы бойынша 28 %. Ал курстан өтпеген мұғалімдердің үлесі 29,4 %. Өткен курстардың нәтижесі бойынша курстарға белсенді Павлодар, Ақтөбе, Солтүстік Қазақстан, Ақмола, Шығыс Қазақстан, Қарағанды облыстарының және Алматы қ. ұстаздары қатысты.

Ұсыныс: пән бойынша курстардан мүлдем өтпеген мұғалімдер міндетті түрде аталған курстардан өтуі тиіс. Сонымен қатар, ауыл мұғалімдеріне курстар бойынша белсенділік арттыру қажет.

Химия мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер

Респонденттердің арасынан химия пәнін ағылшын тілінде оқытатын барлық мұғалімдердің саны 86, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 28 және қала - 58.

А1 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны 1-2,9%, ауыл мұғалімдері 1-7,7%, қала мұғалімдері -0.

А2 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны 2-5,9%, ауыл мұғалімдері - 0, қала мұғалімдері 1-1,7%.

В1 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны 8-23,5%, ауыл мұғалімдері 1 - 7,7%, қала мұғалімдері 7-33,3%.

В2 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны 14-41,1%, ауыл мұғалімдері 6-46,1%, қала мұғалімдері 8-38%.

С1 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны 9-26,4%, ауыл мұғалімдері 5-38,4%, қала мұғалімдері 4-19%.

С2 деңгейін меңгерген мұғалімдер саны - 0.

Қорытынды: мұғалімдердің басым бөлігі В1, В2, С1 деңгейлеріне ие. В2 -41,1%) және С1 -26,4%.

Химия пәнінен ағылшын тілінде оқытылатын сыныптар туралы мәліметтер

Сауалнама нәтижесі бойынша химия ағылшын тілінде келесі сыныптарда оқытылады:

1. 7-сыныптарда **13 сынып** - 38,2% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 3 сынып-23%, қала мектептерінде 10 сынып - 47,5%;

2. 8-сыныптарда **18 сынып** - 52,9% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде 9 сынып-69,2%, қала мектептерінде 9 сынып - 42,8%;

3.9-сыныптарда **11 сынып** - 32,3% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде **6 сынып**-46,1%, қала мектептерінде **5 сынып** - 23,8%;

4. 10-сыныптарда **7 сынып** - 20,6% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде **2 сынып**-15,4%, қала мектептерінде **5 сынып** - 23,8%;

5. 11-сыныптарда **2 сынып** - 5,8% құрайды, оның ішінде ауыл мектептерінде **1 сынып**-7,6%, қала мектептерінде **1 сынып** - 4,7%.

Қорытынды: онлайн-сауалнама нәтижесінен байқағанымыз - ағылшын тілінде химия сабақтары 10-,11-сыныптарға қарағанда 7-,8-,9-сыныптарында, сонымен қатар қала мектептерінде көбірек жүргізіледі. Жалпы алғанда, пилоттық жоба орыс тілінде оқытатын мектептерде химия пәні ағылшын тілінде **51 сынып** жүргізіледі.

Химия пәнін ағылшын тілінде оқыту нұсқасы туралы мәлімет

Репонденттердің пайымдауынша инвариант компонентінен 17, яғни 50% мұғалім ағылшын тілінде химия сабақтарын жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдері 9-69,2%, қала мұғалімдері 8-38%. Вариатив компонентінен факультатив сабақтарын 18 мұғалім жүргізеді, яғни 52,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 4-30,7%, қала мұғалімдері 14-66,7%. Сабақтан тыс іс-шаралар ағылшын тілінде мүлдем жүргізілмейді.

Қорытынды: мәліметтер нәтижесі бойынша ағылшын тілінде химия сабақтары инвариант пен вариатив компоненттерінен тең жүргізіледі. Алматы қ., Нұрсұлтан қ., Қарағанды, Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстарында. Факультатив сабақтары Ақмола облысы, Алматы қ., Солтүстік Қазақстан, Павлодар облыстарында өткізіледі. Химия пәнінен сабақтан тыс іс-шаралар ағылшын тілінде ұйымдастырылмайды.

Химия пәнін ағылшын тілінде оқыту режимі туралы мәлімет

Онлайн-сауалнама нәтижесі көрсеткендей CLIL технологиясын қолданатын мұғалімдер саны - 34, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 13, қала мұғалімдері - 21.

Қорытынды: CLIL технологиясын қала мұғалімдері жиі қолданады, әсіресе Қарағанды, Павлодар, Қызылорда, Солтүстік Қазақстан, Ақмола облыстарында.

Инвариант, вариатив компонеттері бойынша оқу процесін жүргізуде **ішінара енгізу режимін** қолданудың нәтижесі төмендегіндей:

7-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 14-41,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 5-38,5%, қала мұғалімдері 9-42,8%.

8-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 17-50%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 7-53,8%, қала мұғалімдері 10-47,7%.

9-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 7-20,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 3-23%, қала мұғалімдері 4-19%.

10-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 5-14,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 0, қала мұғалімдері 5-23,8%.

11-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 2-5,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 0, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Толық енгізу режимі бойынша:

7-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 8-23,5%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3-23%, қала мұғалімдері - 5-23,8%.

8-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны - 16-47%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 6-46%, қала мұғалімдері 10-47,6%.

9-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 10-29,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 4-30,8%, қала мұғалімдері 6-28,6%.

10-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 6-17,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 2-15,3%, қала мұғалімдері 4-19%.

11-сынып

Сауалнамаға қатысқан мұғалімдердің саны 2-5,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 1-7,7%, қала мұғалімдері 1-4,8%.

Қорытынды: Ағылшын тілінде ЖМБ пәндерін оқыту режимін таңдау туралы онлайн-сауалнама келесі нәтижелерді көрсетті:

Ішінара енгізу режимін келесі сыныптарда белсенді қолданылады:

7-сыныпта -14 мұғалім, яғни 41,1%, 8-сыныпта - 17 - 50%. Ішінара енгізу режимін қолдануда белсенділік Ақмола, Солтүстік Қазақстан, Қызылорда, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстарының мұғалімдері көрсеткен.

Толық енгізу режимі көбінесе 7-,8-сыныптарда қолданылады. Атап айтқанда, 8-сыныпта 16 мұғалім - 47%, 9-сыныпта 10 - 29,4%. Сонымен қатар толық енгізу режимінде аталған сыныптарда Ақмола, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Қызылорда облыстарының мұғалімдері жұмыс жасайды.

Саулнаманың көрсеткіштері бойынша қазақ тілінде оқытатын мектептердегі ағылшын тіліндегі химия пәнінен ішінара енгізу режимін жаңа тақырып кезеңінде 56 мұғалім, яғни 65%, оның ішінде ауыл мұғалімдердің үлесі 13-23,2%, қала мұғалімдерінің үлесі 43-76,7%, сабақтың қайталау кезеңінде 38 мұғалім-44%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 7-18,4%, қала мұғалімдері 31-81,5%, пысықтау кезеңінде - 36-41,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 10-27,7%, қала мұғалімдері 26-72,2% қолданады. Режимдік сәттер уақытын 35 мұғалім -40,7%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 15-42,8% , қала мұғалімдері - 20-57,1%.

Қорытынды: қазақ тілінде оқытатын мектептерде ішінара енгізу режимі барысында мұғалімдер ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде басым қолданады, олардың үлесі - 65%. Ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде қолдануда Қызылорда, Павлодар, Шығыс Қазақстан облыстарының және Алматы қ. мұғалімдері белсенділік көрсеткен.

Химия» оқу пәні бойынша ішінара енгізу режиміндегі сабақ кезеңдері туралы мәлімет

Саулнаманың көрсеткіштері бойынша қазақ тілінде оқытатын мектептердегі ағылшын тіліндегі химия пәнінен ішінара енгізу режимін жаңа тақырып кезеңінде 23 мұғалім, яғни 67,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдердің үлесі 10-77%, қала мұғалімдерінің үлесі 13-62%, сабақтың қайталау кезеңінде

19 мұғалім-55,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 8-61,5%, қала мұғалімдері 11-52,4%, пысықтау кезеңінде - 23-67,6%, оның ішінде ауыл мұғалімдері- 9-69,2%, қала мұғалімдері -14-66,7% қолданады, режимдік сәттер уақытында 12 мұғалім -35,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері- 4-30,8% , қала мұғалімдері - 8-38%.

Қорытынды: қазақ тілінде оқытатын мектептерде ішінара енгізу режимі барысында мұғалімдер ағылшын тілін жаңа тақырып кезеңінде басым қолданады, олардың үлесі - 67,6%.

«Химия» оқу пәнінен ағылшын тілінде әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдар туралы мәліметтер

Сауалнаманың нәтижесі бойынша респонденттердің арасынан 18 мұғалім, яғни 52,9% оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдарды әзірлеген, оның ішінде 7-8-9-сыныптарға арналған материалдар басым.

7-сыныптарға арналған барлық қосымша оқу-дидактикалық материалдардың саны - 7 -20,6%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 1 -7,7%, қала мұғалімдері - 6-28,5;

8-сыныптарға арналған оқу-дидактикалық материалдардың саны - 10 - 29,4%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 6 -46,1%, қала мұғалімдері - 4-19%,;

9-сыныптарға - 5 -14,7%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 1 -7,7%, қала мұғалімдері - 4-19%,;

10-сыныптарға - 3 -8,8%, оның ішінде ОДМ, ОКМ әзірлеген ауыл мұғалімдерінің саны - 0, қала мұғалімдері - 3-14,3%,;

11-сыныптарға арналған ОДМ, ОКМ жоқ.

Оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік материалдарды дайындауда белесенділік танытқан келесі аймақтардың қала мұғалімдері: Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Қызылорда, Қарағанды, Қостанай, Ақмола облыстарының және Шымкент, Нұрсұлтан, Алматы қ. қ. мұғалімдері.

«Химия» оқу пәнінен ағылшын тілінде сыныптан тыс іс-шаралар, элективті курстар бойынша патенттелген әзірлемелер туралы мәліметтер

Ағылшын тілінде химия пәнінен сыныптан тыс іс-шаралар, элективті курстар бойынша патенттелген әзірлемелердің саны 4- 11,7%, оның ішінде ауыл мектеп мұғалімдерінің саны 3- 23%, қала мұғалімдерінің саны 1- 4,8%. Ең көп пәтенттелген әзірлемелер Қызылорда, Солтүстік Қазақстан облыстары және Нұрсұлтан, Алматы қаласы мұғалімдерінде.

«Химия» оқу пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тіліндегі тапсырмалар туралы мәлімет

Химия пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды 5 мұғалім, яғни 9,4 % әзірлеген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 1-7,1%, қала мұғалімдері 4-10,3%. БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды толық көлемде емес дайындаған мұғалімдердің саны 15-28,3%,

оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 4-28,6%, қала мұғалімдерінің саны 11-28,2% . Мүлдем қатыспаған мұғалімдердің саны 33-62,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 9-64,3%, қала мұғалімдерінің саны 24- 61,5%.

Қорытынды: сауалнаманың нәтижесі бойынша химия пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды 9,4% мұғалім әзірлей алады, қалған мұғалімдер толық көлемде емес не болмаса мүлдем жасамаған. Химия пәнінен БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмаларды әзірлеуде Атырау, Қарағанды облыстарының және Шымкент, Алматы қ. мұғалімдері белсенділік танытқан.

Ұсыныс: БЖБ және ТЖБ ағылшын тілінде тапсырмаларды химия пәні мұғалімдеріне ағылшын тілі мұғалімдерімен бірлесе жасап үйрену қажет.

«Химия» оқу пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалауды жүргізу туралы мәліметтер

Білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі сабағында 6 мұғалім - 5,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдері 2-3,5%, қала мұғалімдері 4- 6,8%. Ағылшын тілі және өз сабағында - 1-16,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 1-17,8%, қала мұғалімдері - 0- 15,5%.

Білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі сабақтарында жүргізілмейді. Өз сабағында - 34 - 81,4%, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 13-82,1%, қала мұғалімдері - 21- 81 %. Ағылшын тілі және өз сабағында жүргізілмейді.

Қорытынды: білім алушылардың тілдік құзыреттілігіне қалыптастырушы бағалауды химия сабағында 78% мұғалім, ал пәндік құзыреттілігіне қалыптастырушы бағалауды 81,4% мұғалім өз сабағында жүргізеді.

«Химия» оқу пәні бойынша тілдік және пәндік құзыреттіліктерге жиынтық бағалау жүргізу туралы мәлімет

Сауалнаманың нәтижесінде білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өткізу туралы келесі көрсеткіштер белгілі болды:

1. Ағылшын тілі сабағында білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды 6 мұғалім, яғни 17,6% өткізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 7,7%, қала мұғалімдері - 5 - 23,8%;

2. Химия пәні сабағында 27 мұғалім - 79,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 11 - 84,6%, қала мұғалімдері - 16- 76,1%;

3. Ағылшын тілі және химия сабағында - 1 - 13,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 0 - 10,7%, қала мұғалімдері - 1 - 15,5%.

Білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өткізуге байланысты келесі көрсеткіштер белгілі болды:

1. Ағылшын тілі сабағында білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалау өткізілмейді;

2. Химия пәні сабағында 34 мұғалім өткізеді - 100%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 13 - 100%, қала мұғалімдері - 21- 100%;

3. Ағылшын тілі және химия сабағында - 0.

Қорытынды: химия пәні мұғалімдері білім алушылардың тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды өз сабақтарында өткізеді, нақтылап айтқанда, тілдік құзыреттілігіне жиынтық бағалауды 27 мұғалім - 79,4 %.

Белсенділік Ақмола, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Павлодар, Қарағанды Қостанай, Қызылорда облыстарының және Шымкент қ. мұғалімдері танытқан.

Білім алушылардың пәндік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды химия пәні сабағында 34 мұғалім - 100% өткізеді, оның ішінде Қарағанды, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан облыстары мұғалімдерінің көрсеткіштері жоғары.

«Химия» оқу пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізу туралы мәліметтер

Білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностика өткізу туралы мәліметтер келесідей:

1. Білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностиканы оқу жылының басында - 12 мұғалім- 35,3 % жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4 - 30,7%, қала мұғалімдері - 8-38%.
2. Оқу жылы бойы 18 мұғалім- 52,9 % жүргізеді, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7 - 53,8%, қала мұғалімдері - 11-52,4%.
3. Жүргізілмейді - 4-11,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2 - 15,4%, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Қорытынды: мұғалімдер білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностиканы көбінесіне жыл бойы жүргізеді, әсіресе Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Қостанай, Қызылорда, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан облыстарының және Алматы қ. мұғалімдері.

Сауалнаманың нәтижесі бойынша химия пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейіне төмендегіндей әсер еткен:

Пәндік құзыреттілік деңгейі **артты** - 3 мұғалім-8,8% белгілеген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 7,7%, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Тілдік құзыреттілік деңгейі **артты** - 1 мұғалім-2,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 7,7%, қала мұғалімдері - 0.

Пәндік және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері **артты - 19** мұғалім-55,8 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8 - 61,5%, қала мұғалімдері - 11-52,4%.

Пәндік құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ, **тілдік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді - 0.**

Тілдік құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ **пәндік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді** - 6 мұғалім-17,6 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1-7,6%, қала мұғалімдері - 5-23,8%.

Пәндік құзыреттілік деңгейі **төмендеді** - 1 мұғалім-2,9%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 7,7%, қала мұғалімдері - 0.

Тілдік құзыреттілік деңгейі төмендеді - 0.

Пәндік құзыреттілік деңгейі **төмендеді** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері артты - 0.

Пәндік құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды - 0.

Тілдік құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды - 3 мұғалім-8,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 0, қала мұғалімдері - 3-14,3%.

Жауап беруге қиналамын - 1мұғалім-2,9 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1 - 7,7%, қала мұғалімдері - 0.

Қорытынды: сауалнаманың нәтижесінде химия пәнін ағылшын тілінде оқытуда білім алушылардың п**әндік** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері **артты** деп 19 мұғалім-55,9 % көрсеткен, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8 - 61,5%, қала мұғалімдері - 11-52,4%. Қызылорда облысы, Алматы қ., Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Қостанай, Павлодар, Ақтөбе, Ақмола облыстарында білім алушылардың пәндік және тілдік құзыреттілік деңгейлері жоғарлаған.

Оқушылардың ағылшын тілінен сөйлеу қателіктеріне химия мұғалімдерінің реакциялары туралы мәлімет

Білім алушылардың ағылшын тілінде сөйлеу барысында жіберген қателіктеріне сіздің реакцияңыз қандай? деген сұрақтың жауабы төмендегіндей берілген:

мән бермеймін - 2 мұғалім-5,8%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1- 7,7%, қала мұғалімдері - 1-4,7%;

коммуникативті маңызды қателіктерді (айтылғанның мазмұнына нұқсан келтіретін қателіктерді) **түзетемін** - 15 мұғалім-44,1%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5-38,5%, қала мұғалімдері - 10-47,6%;

барлық қателіктерді түзетемін - 4 мұғалім-11,7 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2 - 15,3, қала мұғалімдері - 2-9,5%;

білім алушы тарапынан қате жіберілген жағдайда оның жауабын нормативтік грамматикаға сәйкестендіріп, **қайталаймын** - 13 мұғалім-38,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5-38,5%, қала мұғалімдері - 8-38%.

Қорытынды: Мұғалімдердің көбісі **коммуникативті маңызды қателіктерді** (айтылғанның мазмұнына нұқсан келтіретін қателерді) **түзетемін деп жауап берген** - 15 мұғалім-44,1%, әсіресе мұндай әрекетке белсенді Қызылорда облысы, Алматы қ., Павлодар, Ақмола, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан облыстарының және Шымкент қ. мұғалімдері. Білім алушы тарапынан қате жіберілген жағдайда оның жауабын нормативтік грамматикаға сәйкестендіріп, **қайталаймын** - 13 мұғалім-38,2 %, оның ішінде Ақмола, Ақтөбе, Қарағанды, Қостанай, Павлодар, Солтүстік Қазақстан облыстарының және Нұр-Сұлтан, Алматы қ.қ. мұғалімдері белсенділік танытқан.

«Химия» оқу пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнама нәтижесі бойынша мұғалімдердің жауаптары төменгідей:

- білім алушылардың тек **оқу пәні бойынша ғана оқу жетістіктерін** бағалаймын - 13 мұғалім-38,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-30,7%, қала мұғалімдері - 9-42,8%;
- білім алушылардың **оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін** бағалаймын - 13 мұғалім-38,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3-23%, қала мұғалімдері - 10-47,6%;
- білім алушылардың **ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін қалыптастырушы бағалау** барысында ғана бағалаймын - 8 мұғалім-23,5 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 6 - 46,14%, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Қорытынды: 13 мұғалім-38,2 % химия мұғалімі сабақта білім алушылардың **оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктеріне мән береді**, аймақтар бойынша Қызылорда, Павлодар және Алматы қ. мұғалімдері назар аударады. Білім алушылардың өз пәні бойынша оқу жетістіктерін Ақмола, Қарағанды, Павлодар, Солтүстік Қазақстан және Алматы қ. мұғалімдері бағалайды.

«Химия» оқу пәні бойынша пилоттық оқыту мәселелерін талқылау туралы мәліметтер

Пилоттық оқыту проблемаларын ЖМБ мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде 16 мұғалім-47 % талқылайды, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-30,8%, қала мұғалімдері - 12-57,1%;

Ағылшын тілі мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде - 1 мұғалім-2,9 %, оның ішінде ауыл мұғалімдері - 7,7%, қала мұғалімдері - 0%;

ЖМБ және ағылшын тілі мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде - 12 мұғалім-35,3 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 5-38,5%, қала мұғалімдері - 7-33,3%;

Мектептегі Пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта - 11 мұғалім-32,3 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3-23%, қала мұғалімдері - 8-38%;

Қала/аудандағы Пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта - 6 мұғалім-17,6 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 2- 15,3%, қала мұғалімдері - 4-19%;

Жетекшілік ететін оқу-ісі жөніндегі меңгерушімен - 8 мұғалім-23,5 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-30,8%, қала мұғалімдері - 47-19%.

Қорытынды: Пилоттық оқыту проблемаларын ЖМБ мұғалімдері көбінесе әдістемелік бірлестікте талқылайды - 16 мұғалім-47 %, белсенді пилоттық оқыту проблемаларын әдістемелік бірлестікте Қызылорда облысы, Алматы қ., Шығыс Қазақстан облысы, Ақмола, Солтүстік Қазақстан

облыстарының мұғалімдері қарастырады. Сонымен қатар Павлодар, Қарағанды, Қызылорда, Атырау, Қостанай облыстарының педагогтары ЖМБ және ағылшын тілі пәні әдістемелік бірлестіктерінде қарастырады.

Ағылшын тілі мұғалімдері мен мектеп әкімшілігі тарапынан химия бойынша пилоттық жобаны қолдау туралы мәліметтер

Сауалнаманың нәтижесінде ағылшын тілі мұғалімдерінің тарапынан үнемі қолдау көрсетеді деп 21 мұғалім-61,8 % жауап берген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 8-61,5%, қала мұғалімдері - 13-61,9% ;

Иә, бірақ үнемі емес - 10 мұғалім-29,4 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 4-30,8%, қала мұғалімдері - 6-28,6%.

Жоқ - 3 мұғалім-8,8 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1-7,7%, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Қорытынды: химия бойынша пилоттық жобаға Павлодар, Қарағанды, Алматы қ., Алматы, Солтүстік Қазақстан облыстарының ағылшын тілі мұғалімдерінің тарапынан қолдау көрсетіледі.

Пилоттық жоба жұмысына мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау бойынша төмендегідей жауап берілген:

Иә, үнемі - 30 мұғалім-88,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 11-84,6%, қала мұғалімдері - 19-90,5%.

Иә, бірақ үнемі емес - 3 мұғалім-8,8 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1-7,7%, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Жоқ - 1 мұғалім-2,9 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 1-7,7%, қала мұғалімдері - 0.

Қорытынды: Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Қарағанды, Ақмола облыстарының мұғалімдері пилоттық жоба жұмысына ағылшын тілі мұғалімдері тарапынан қолдау көрсетіледі. Сонымен қатар ағлышын тілінде ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде жүргізетін мұғалімдерге мектеп әкімшілігі Солтүстік Қазақстан, Павлодар, Алматы, Ақмола, Қостанай, Қызылорда облыстарында көмек береді.

Химия кабинетінің мультимедиялық жабдықтары туралы мәлімет

Сауалнама нәтижесінде сұрақтарға келесі жауаптар берілді:

Менің кабинетім жабдықталған - 11 мұғалім-32,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3-23%, қала мұғалімдері - 8-38%.

Әр оқу кабинетінде мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған - 18 мұғалім-525,3%, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 7-53,8%, қала мұғалімдері - 11-52,3%.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс жасайды - 5 мұғалім-14,7 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны - 3-23%, қала мұғалімдері - 2-9,5%.

Қорытынды: 18 мұғалім-52,3 % мұғалім кабинет компьютермен жабдықталған деп жауап берген. Жабдықталған кабинеттер Павлодар, Ақмола, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан облыстарында, Нұрсұлтан қ. және Алматы қ.

Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс жасайды ма? деген сұраққа Солтүстік Қазақстан, Павлодар облыстарының және Алматы қ. мұғалімдері ғана жауап берген. Бұл ойландыратын жағдай.

Химия пәнін ағылшын тілінде оқытуға арналған әдебиеттердің мектеп кітапханасында болуы туралы мәліметтер

Мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны жеткілікті деп 7 мұғалім-20,6 % жауап берген, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 4-30,7%, қала мұғалімдері 3-14,3%;

Саны аз 14 мұғалім-41,1 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 3-23%, қала мұғалімдері - 11-52,4%;

Жоқ деуге болады - 13 мұғалім-38,2 %, оның ішінде ауыл мұғалімдерінің саны 6-46%, қала мұғалімдері - 7-33,3%.

Қорытынды: Алматы қ., Нұр-Сұлтан, Солтүстік Қазақстан, Қарағанды, Павлодар облыстарының мұғалімдері мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны жеткілікті деп жауап берген, ал Ақмола, Ақтөбе, Қызылорда, Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстарының және Шымкент қ. мұғалімдері мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының саны аз деп жауап берген.

Химия пәні мұғалімдерінің жалақысына үстеме ақы туралы мәлімет

Ағылшын тілінде сабақ бергені үшін жалақы 87 респондентке төленді, бұл 71,9% құрайды. Онлайн-сауалнамаға қатысқан ауыл мектептеріндегі биология пәнінің мұғалімдері - 27, қалалық - 60.

34 респондент 28% құрайтын биологияны ағылшын тілінде оқытқаны үшін қосымша төлем алмайды (7-ауылдық мектептер, 27-қалалық).

Химия пәні бойынша ұйымдастырушылық және мазмұндық мәселелері туралы мәлімет

Мұғалімдер химия оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында келесі проблемаларды көрсеткен:

Ұйымдастырушылық сипаттағы мәселелер

1. Білім алушылардың дайын еместігі;
2. Ағылшын тілінде сабақтарға материалдар дайындауға кеткен уақыт;

3. Көбірек тәжірибе қажет;

4. 7-сыныпқа арналған оқу-әдістемелік құралдар жоқ;

5. Сыныпта ағылшын тілінің деңгейі әртүрлі;

6. Бізге ағылшын тілінде БЖБ және ТЖБ әзірлеу қажет;

7. Сабақта ағылшын тіліндегі материалды жинақтауға уақыттың жетіспеуі, ағылшын тіліндегі оқу құралдары мен оқу құралдарының жетіспеуі;

8. Сабақта бағалаудың жетілдірілмеген жүйесі салдарынан оқушыларда жағымсыз пікір бар, үй тапсырмасын орындауға ынтасы жоқ;

9. Білім алушыларда ағылшын тілінің деңгейі әр түрлі;

10. Оқу құралдарының жетіспеуі;

11. Тақырыпты бекітуге және тілді дамытуға уақыттың жетіспеуі;

12. 7-сыныпқа арналған оқу-әдістемелік құралдар жоқ;

13. Сыныпта ағылшын тілінің деңгейі әр түрлі;

14. Ағылшын тілінде химия пәнінің лексикамен айналысуға уақыт жеткіліксіз;

15. Тақырып бойынша сағаттар жеткіліксіз;

16. Тілдік орта жоқ;

17. Ағылшын тілінде химияны оқып үйрену үшін басқа тапсырмалар, жаттығулар қажет, өйткені 25-30 оқушы оқу материалын басқаша қабылдайды және мұғалімнің барлығына уақыт бөлуге уақыты жоқ;

18. Сағаттың жетіспеуі, міндетті емес.

19. Мұғалімдер үшін де, студенттер үшін де ағылшын тілінің жеткіліксіз деңгейі;

20. Оқу құралдарының жетіспеушілігі - мамандандырылған сөздіктер, нұсқаулықтар мен мысалдары бар әдебиеттер;

21. Дайындыққа уақыт жетіспейді, оқулық материалдары білім алушыларға қиын;

22. Оқу құралдары мен оқулықтардың жетіспеуі.

Мазмұндық сипаттағы мәселелер

1.«Астана кітап» баспасы 8-сыныпқа арналған химия оқулығында оқылатын материал жеткіліксіз көлемде және өте жеңілдетілген түрде ұсынылған;

2. Бағдарлама логикалық жағынан тақырыптары дұрыс құрастырылмаған;

3. Тілді дамытуға уақыт аз;

4. Ағылшын тілінде тақырып бойынша дидактикалық материалдардың жетіспеуі;

5. Ағылшын тіліндегі тақырып бойынша материалдардың аздығы;

6. Мұғалімдер мен білім алушыларға арналған оқу құралдары жоқ;

7. Әдебиеттер, бағдарламалар, дидактикалық материалдар жетіспейді, білім алушыларға материалды пысықтауға қажетті базалық минимум, ғылыми негізделген идеялардың, негізгі тұжырымдамалар, терминдердің минимумдарының бекітілген тізімі жоқ;

8. Білім алушылардың төмен деңгейде ағылшын тілін білуі;
9. Ағылшын тілінде тақырыпты оқуға арналған бағдарлама жоқ;
10. Пәнді орыс және ағылшын тілдерінде оқыту әдістемесі әр түрлі;
11. Шындығында, оқулық материалдары аударма арқылы жасалған;
12. Дидактикалық және үлестіру материалдары, дайын бірыңғай бағдарламалар, оқулықтар іс жүзінде жоқ;
13. Сыныпта біз алған білімге қайталау мен тереңдетуді жасамаймыз, өйткені ағылшын тілін тереңдетеміз;
14. Тақырыпты түсіну қиын;
15. Мүмкін қызығушылық танытқан білім алушыларға арналған элективті сабақтарда тілдік дағдыларды дамыту қажет;
16. Бізде күнделікті сөйлесу ортасы жоқ, ең бастысы, менің ойымша, ана тілінде оқытуды шет тіліне ауыстыру қажеттілігі жоқ;
17. Білім алушылардың ағылшын тілін жетік білмеуі, маған сабақ беру үшін жеткіліксіз деңгейім;
18. Оқулықтар саны аз;
19. Пәнді шет тілінде оқыту өте қиын;
20. Тіл байлығын жетілдіру қажет;
21. Оқу материалдарының жетіспеуі;
22. Біздің ойымызша, мектепте ағылшын тілін оқыту әдістері, жүйелері мен процестері едәуір жеңілдетілуі қажет. Яғни, материал әр оқушыға саналы, қолжетімді және түсінікті болуы керек. Грамматикалық негіздерді қарапайым және анық түсіндіріп, сонымен бірге оқушылардың өздері үйренуге деген табиғи қызығушылығын ояту қажет;
23. Оқу үлгерімінің пайыздық деңгейіне әсер ететін тілдегі әдістемелік көмек. Сауаттылық, оқу жылдамдығы төмен;
24. Кабинет мультимедиялық аппаратурамен жабдықталмаған, бұл сабақты сапалы өткізуге мүмкіндік бермейді;
25. Барлық оқушылар ағылшын тілін білмейді. Оқу, жазу сауаттылығы тұрғысынан. Негізгі пайызы үлгермейтін, оқуды бастапқы буыннан ағылшын тілінде бастау.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі «Физика» оқу пәні

Орыс тілінде оқытатын мектептердің физика пәні мұғалімдері туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнамаға 11 өңірден, атап айтқанда: Ақмола, Ақтөбе, Атырау, Қарағанда, Қостанай, Павлодар, Солтүстік Қазақстан Шығыс Қазақстан облыстары және Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының орыс тілінде оқытатын мектептерінде жұмыс істейтін физика пәнінің 53 мұғалімі қатысты. Респонденттердің 14-і ауыл мектептерінде, 39-ы қала мектептерінде жұмыс істейді. Онлайн-сауалнамаға қатысқан физика мұғалімдерінің негізгі жас санаты - **30 жасқа дейінгі** мұғалімдер 15 адам, бұл 28,3% құрайды; **40 жасқа дейін** - 13 адам, бұл респонденттер санының 24,5% құрайды (25,8%-ы ауылдық

мектептерде, 24,7%-ы қалалық мектептерде жұмыс істейді); **50 жасқа дейін** - 14 адам, бұл 26,4% (19,35% ауылдық мектептерде және 11,75% қалалық мектептерде) және **50 жастан асқан** - 11 адам, бұл барлық респонденттер-физика мұғалімдердің 20,75% құрайды.

Орыс тілінде оқытатын ауылдық мектептерде "Физика" оқу пәнін ағылшын тілінде оқытатын **30 жасқа дейінгі** респондент-мұғалімдер саны - 4, бұл 28,5%; ауылдық мектептерде **40 жасқа дейінгі** респонденттер саны - 3 (21%), қалалық мектептерде 10 мұғалім (25,6%) физика пәнінен сабақ береді, **50 жасқа дейінгі** жастағы мұғалімдер саны ауылдық мектептерде - 4 (28,5%), қалалық мектептерде - 10 (25,6%), **50 жастан асқан** мұғалімдер саны ауылдық мектептерде - 3 (21,4%) және қалалық - 8 (20,5%).

Салыстырмалы талдау нәтижесінде төмендегідей қорытынды жасалды: қазақ тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізетін **30 жасқа дейінгі** мұғалімдер санының орыс тілінде оқытатын мектептермен салыстырғанда пайыздық көрсеткіштері жоғары: тиісінше 28,3% - 50,9%. Қазақ тілінде оқытатын мектептерде және орыс тілінде оқытатын мектептерде жұмыс істейтін **40 жасқа дейінгі** физик-мұғалімдердің пайыздық көрсеткіші шамамен бірдей - тиісінше 25% және 24,5%. Бұдан келіп шығатыны, «Физика» оқу пәнін қазақ тілінде оқытатын мектептерде, сондай-ақ орыс тілінде оқытатын мектептерде педагогикалық тәжірибесі мол мұғалімдер жүргізеді.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің біліктілік санаттары және педагогикалық өтілі туралы мәліметтер

Орыс тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытатын мұғалімдердің ішінде **санаты жоқ мұғалімдер жоқ**; 2-**санатқа** ие респонденттер - 12 (22,6%) мұғалім, оның ішінде 5 (35,7%) ауылдық мектепте, 7 (17,9%) қалалық мектепте жұмыс істейді. **1-санатты** 6 мұғалім (11,3%), барлығы қалалық мектептерде жұмыс істейді; респонденттердің арасында 9 (16,9%) мұғалімнің жоғарғы санаты бар, оның ішінде 2 (14,28%) - ауылдық мектептерден, 7 (17,9%) - қалалық мектептерден.

«Педагог» біліктілік санатына 8 (15%) респондент ие, оның ішінде ауылдық мектептерден 3 (21,4%), қалалық мектептерден 5 (12,8%) мұғалім; «Педагог - модератор» санатына 2 (3,77%) респондент ие, оның ішінде 1 (7%) ауылдық мектепте, 1 (2,5%) қалалық мектепте жұмыс істейді; «Педагог - сарапшы» санатына 3 (5,6%) респондент ие, барлығы қалалық мектептерде жұмыс істейді; «Педагог-зерттеуші» санатына - 11 (20,75%) физика пәні мұғалімі ие, оның ішінде 2 (14%) ауылдық мектептерден, 9 (23%) - қалалық мектептерден; осы санаттағы респонденттердің жалпы санынан «Педагог-шебер» санатына 2 мұғалім ие, бұл 3,77% құрайды, осы санаттағы мұғалімдер Қарағанды облысы мен СҚО мектептерінде жұмыс істейді.

3 жылға дейінгі педагогикалық өтілі бар респонденттер саны - 2 (3,7%), оның ішінде 1 мұғалім ауылдық мектепте, 1 қалалық мектепте жұмыс істейді; **5**

жылға дейінгі өтілі бар мұғалімдер саны - 4 (7,54%), оның ішінде 3 мұғалім ауылдық мектептерде, 1 - қалалық мектепте жұмыс істейді; **7 жылға дейінгі өтілі** бар физика пәні мұғалімдерінің саны - 12 (22,6%), 2 мұғалім ауылдық мектептерде, 10 - қалалық мектепте жұмыс істейді; және **10 жылға дейінгі** педагогикалық өтілі бар респонденттер саны - 5 (13,7%), оның ішінде 2 ауылдық мектептерден және 3 қалалық мектептерден; **10 жылдан астам** педагогикалық өтілі бар 30 (56,6%) мұғалім, олардың 8-і ауылдық мектептерде, 22 - қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Қазақ тілінде оқытатын және орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика мұғалімдерінің біліктілік санаттары мен педагогикалық өтілі туралы мәліметтерге салыстырмалы талдау төмендегідей нәтиже көрсетті: қазақ тілінде оқытатын және орыс тілінде оқытатын мектептердегі **10 жасқа дейінгі** тәжірибесі бар физик-мұғалімдер санының пайыздық көрсеткіштері шамамен бірдей - тиісінше 13,7% және 13,5%, яғни «Физика» оқу пәнін қазақ тілінде оқытатын мектептерде де орыс тілінде оқытатын мектептерде жас, бірақ тәжірибелі мұғалімдер жүргізеді.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің біліктілікті арттыру курстарынан өтулері туралы мәліметтер

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстарынан «Өрлеу» БАҰО АҚ- дан өткен физика пәні мұғалімдерінің саны - 14 (26,4%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен - 9 мұғалім. Осындай курсты «НЗМ» ДББҰ-дан өткен физика пәні мұғалімдерінің саны - 30 (56,6%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен - 24 мұғалім. Жаңартылған білім беру мазмұны курстарынан **өтпеген мұғалімдер** саны - 10 адам (18,8%), оның ішінде ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден - 7 мұғалім.

Жалпы алғанда, мұғалімдердің негізгі бөлігі жаңартылған білім беру мазмұнының оқу бағдарламалары бойынша курстардан өткен.

CLIL технологиясы бойынша курстардан өту туралы мәліметтер

CLIL технологиясы бойынша «Өрлеу» БАҰО АҚ ұйымдастырған курстарда оқыған физика пәні мұғалімдерінің саны 10 (18,86%), оның ішінде 2 мұғалім ауылдық мектептен, 8 - қалалық мектептен.

CLIL технологиясы бойынша «НЗМ» ДББҰ-да оқыған физика пәні мұғалімдерінің саны - 18 (13,96%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен - 12 мұғалім.

CLIL технологиясын бойынша өз бетінше меңгерген физика пәні мұғалімдерінің саны - 2 (3,7%), ауыл және қала мектептерінен бір-бір мұғалімнен.

CLIL технологиясы бойынша курсты басқа ұйымдардан өткен мұғалімдер саны - 11 (20,75%), оның ішінде ауыл мектептерінің мұғалімдері - 5, қала мектептерінің мұғалімдері - 6.

CLIL-технологиясы бойынша курстан өтпеген физика пәні мұғалімдерінің саны - 16 адам (30%), оның ішінде ауылдық мектептерден - 3, қала мектептерінен - 13.

Физика пәні мұғалімдерінің ағылшын тілі курстарынан өтуі туралы мәліметтер

«Өрлеу» БАҰО АҚ ұйымдастырған курстарда ағылшын тілін оқыған физика пәні мұғалімдерінің саны - 12 мұғалім (22,6%), оның ішінде 4-еуі ауылдық мектептен, 8-і - қалалық мектептен; «НУ» ДББҰ - да ағылшын тілі курстарында оқығандардың саны - 16 (30%), оның ішінде 6 мұғалім ауылдық мектептен, 10 - қала мектептерінің мұғалімдері.

Өз бетінше ағылшын тілін үйренген физика пәні мұғалімдерінің саны - 3, 1 мұғалім ауыл мектебінен, 2 - қалалық мектептерден.

Ағылшын тілі курстарынан басқа ұйымдардан өткен мұғалімдер саны - 22 (41,5%), оның ішінде ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен - 17.

Ағылшын тілі курстарынан өтпеген мұғалімдер саны - 4 адам, бұл 7,5%, оның ішінде ауыл мектебінен - 5, қала мектептерінен - 3.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні мұғалімдерінің ағылшын тілін меңгеру деңгейі туралы мәліметтер

Сауалнамаға физика пәнінің 53 мұғалімі, оның ішінде ауыл мектептерінен -14, қала мектептерінен - 39 мұғалім қатысты.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейі келесідей:

А1 деңгейін 2 мұғалім (3,7%) меңгерген, екеуі де қалалық мектептен.

А2 деңгейін де 2 мұғалім меңгерген, бұл 3,7% құрайды, екеуі де қалалық мектептен.

В1 деңгейін 11 мұғалім (20,75%) меңгерген, барлығы қалалық мектептерден.

В2 деңгейін 27 мұғалім (50,9%) меңгерген, оның ішінде ауыл мектептерінің мұғалімдері - 10, қала мектептерінің мұғалімдері - 17.

С1 деңгейін 11 мұғалім (20,75%) ие, оның ішінде 4 ауылдық мектеп мұғалімі, 7 қалалық мектеп мұғалімі.

С2 деңгейін бір де бір мұғалім меңгермеген.

Осылайша, осы санаттағы респонденттер арасында ағылшын тілін В2 деңгейінде меңгерген мұғалімдер басым.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін көтеру ниеті туралы 45 респондент мәлімдеген, бұл сұралғандардың 84,9% -ын құрайды, 11 мұғалім ауыл мектептерінен, 34-і - қалалық мектептердің өкілдері. Ағылшын тілін меңгеру деңгейін **көтеруді қажет емес деп 8 мұғалім** мәлімдеген, оның ішінде 3 мұғалім ауылдық мектептерден, 5 қалалық мектептердің мұғалімдері.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні ағылшын тілінде оқытатын сыныптар туралы мәліметтер

Онлайн-сауалнама деректеріне сәйкес:

- 7 сыныптарда 14 сыныпта, ауылдық мектептердің 5 сыныбында, қалалық мектептерде 9 сыныпта «Физика» оқу пәні ағылшын тілінде оқытылады.
- 8-сыныптарда 37 сыныпта, оның ішінде ауылдық мектептерде 11 сыныпта, қалалық мектептерде 26 сыныпта.
- 9-сыныптарда 15 сыныпта, оның ішінде 3 сынып ауылдық мектепте, 12 сынып қалалық мектепте.
- 10-сыныптарда 11 сыныпта, оның ішінде 2 сынып ауылдық мектепте, 9 сынып қалалық мектепте.
- 11-сыныптарда 6 сыныпта, барлығы қалалық мектептерде.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнін ағылшын тілінде оқыту туралы мәліметтер

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде инвариантты компоненттегі сағат саны есебінен 33 мұғалім (58,4%), оның ішінде 11 ауылдық мектептерде, 20 қалалық мектепте сабақ берді.

Вариативтік компоненттен факультативтік сабақтарда «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытуды 31 мұғалім жүзеге асырады (респонденттердің 58,49%), оның ішінде 5 мұғалім ауылдық мектептерде, 26 мұғалімі қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Сыныптан тыс іс - шараларды ағылшын тілінде физика пәні бойынша қалалық мектептің 1 мұғалімі жүргізеді.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнін ағылшын тілінде оқыту режимі туралы мәліметтер

CLIL технологиясын қолдану

Сауалнама сұрақтарына 53 респондент жауап берді, ауыл мектептерінен 14 мұғалім, қала мектептерінен 39 мұғалім қатысты.

«*CLIL технологиясын қолданасыз ба?»* деген сұраққа 46 мұғалім «ИӘ» деп жауап берді, бұл осы категориядағы респонденттердің 86,79% құрайды, ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен - 33 мұғалім. «Жоқ» деп 7 мұғалім жауап берді, бұл 13,2%- ды құрайды, ауылдық мектептерден - 1, қалалық мектептерден 6 мұғалім.

Ішінара енгізу режимі

Ішінара енгізу режимінде ***7-сыныптарда*** 18 мұғалім жұмыс істейді, бұл 33,9%, ауылдық мектептерде 6 мұғалім, қалалық мектептерде 12 мұғалім.

8-сыныптарда ішінара енгізу режимінде 34 мұғалім жұмыс істейді, бұл 64% -ды құрайды, ауыл мектептерінде 10 мұғалім, қала мектептерінде 24 мұғалім.

9- сыныптарда ішінара енгізу режимінде 11 мұғалім жұмыс істейді, бұл 20,75%-ды құрайды, ауылдық мектепте 1 мұғалім, қалалық мектептерде 10 мұғалім.

10-сыныптарда ішінара енгізу режимінде 8 мұғалім жұмыс істейді, бұл 15%, ауылдық мектепте 1 мұғалім, қалалық мектептерде 7 мұғалім.

11-сыныптарда ішінара енгізу режимінде 3 мұғалім жұмыс істейді, бұл 5,6%, барлық мұғалімдер қалалық мектептерден.

Толық енгізу режимі

7-сыныптарда 10 мұғалім толық енгізу режимінде жұмыс істейді, бұл 18,8% құрайды, ауылдық мектептерде - 2, қалалық мектептерде 8 мұғалім.

8-сыныптарда 28 мұғалім толық енгізу режимінде жұмыс істейді, бұл 52,8%, ауыл мектептерінде 7, қала мектептерінде 28 мұғалім.

9-сыныптарда 12 мұғалім толық енгізу режимінде жұмыс істейді, бұл 22,6%, ауылдық мектептерде 3, қала мектептерінде 9 мұғалім.

10-сыныптарда 8 мұғалім толық енгізу режимінде жұмыс істейді, бұл 15%, ауыл мектептерінде 2, қала мектептерінде 6 мұғалім.

11-сыныптарда толық енгізу режимінде 3 мұғалім жұмыс істейді, бұл 5,6%-ды құрайды, ауылдық мектептерде 4, қалалық мектептерде 8 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәні бойынша ішінара енгізу режиміндегі сабақ кезеңдері туралы мәліметтер

Ішінара енгізу режимі қолданылатын сабақтың кезеңдері

Ағылшын тілін ***қайталау кезеңінде*** барлығы 32 мұғалім қолданады, бұл 60,37% құрайды, соның ішінде ауыл мектептерінің мұғалімдері - 8, қала мектептерінің мұғалімдері - 24.

Ағылшын тілін ***бекіту кезеңінде*** 37 мұғалім қолданады, бұл 69,81% құрайды, оның ішінде 9 ауыл мектептерінің, 28 қала мектептерінің мұғалімдері.

Ағылшын тілін ***жаңа тақырып кезеңінде*** 36 мұғалім қолданады, бұл 67,92%, ауыл мектептерінен 10, қалалық мектептерден 26.

Ағылшын тілін тек ***режимдік сәттер уақытында*** 22 мұғалім қолданады, бұл 41,5%, ауылдық мектептерден 7 мұғалім, қалалық мектептерден 15 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнінен ағылшын тілінде әзірленген оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі материалдар туралы мәліметтер

«Өзіңіз сабақ беретін оқу пәні бойынша ағылшын тілінде оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе өзге де көмекші материалдар әзірлеңіз бе?» деген сұраққа 31 мұғалім "ИӘ" деп жауап берді, бұл 58,49% құрайды, ауыл мектептерінен 7, қалалық мектептерден 24 мұғалім. Бұл сұраққа «ЖОҚ» деп жауап берген мұғалімдердің саны - 22, (41,5%), оның ішінде 7 мұғалім ауылдық мектептерден, 15 мұғалім қала мектептерінен.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізуге арналған оқу-дидактикалық, оқу-көрнекі немесе басқа көмекші материалдарды (сыныптар бойынша) әзірлеуге мұғалімдердің қатысуы

- ***7-сыныпқа*** арналған материалдарды 6 мұғалім (11,3%), ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 4 мұғалім әзірлеген;
- ***8-сыныпқа*** арналған материалдарды 24 мұғалім (45,28%), ауыл мектептерінен 8, қала мектептерінен 18 мұғалім әзірлеген;
- ***9-сыныпқа*** арналған материалдарды 11 мұғалім (20,75%), ауыл мектептерінен 4, қалалық мектептерден 7 мұғалім әзірлеген;
- ***10-сыныпқа*** арналған материалдарды 5 мұғалім (9,43%), ауылдық мектептен 1, қалалық мектептерден 4 мұғалім әзірлеген;
- ***11-сыныпқа*** арналған материалдарды 2 мұғалім (3,77%), екі мұғалім де қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізуге арналған элективті курстар, сыныптан тыс іс-шаралар, сабақтардың патенттелген әзірлемелері туралы мәліметтер

«Физика» оқу пәні бойынша сабақтардың, сыныптан тыс іс-шаралардың, элективті курстардың т.б. патенттелген әзірлемелеріңіз бар ма?» деген сұраққа 7 мұғалім "ИӘ" деп жауап берді, бұл 13,2% құрайды, барлық мұғалім қалалық мектептерде жұмыс істейді.

Осы сұраққа 46 мұғалім "ЖОҚ" деп жауап берді, бұл 86,8% құрайды, ауылдық мектептерден 14, қалалық мектептерден 32 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнінен БЖБ және ТЖБ тапсырмалары туралы мәліметтер

«Өзіңіз сабақ беретін оқу пәні бойынша БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмалар әзірлейсіз бе?» деген сұраққа 5 мұғалім "ИӘ" деп жауап берді, бұл 9,73%-ды құрайды, ауылдық мектептерден - 1, қалалық мектептерден - 4 мұғалім. 15 мұғалім ондай материалдарды толық көлемде әзірлемеген, бұл 28,3%, ауыл мектептерінен 4, қала мектептерінен 11 мұғалім. Физика пәнінен ағылшын тіліндегі тапсырмаларды әзірлеуге қатыспаған 33 мұғалім бұл сұраққа "ЖОҚ" деп жауап берді, бұл 62,26%- ды құрайды, ауыл мектептерінде жұмыс істейтін 9 мұғалім, қала мектептерінен 24 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде оқыту барысында тілдік және пәндік құзыреттіліктерді формативті бағалау туралы мәліметтер

Тілдік құзыреттіліктерді қалыптастырушы бағалау

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі пәні сабағында 7 мұғалім өткізді, ол 13,2% құрайды. Ауылдық мектептерден 2, қалалық мектептерден 5 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 41 мұғалім жүргізеді, бұл 77,35%-ды құрайды, ауыл мектептерінен 12, қала мектептері 29 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі пәні сабағында және өз пәні бойынша сабақтарда 5 мұғалім жүргізеді, бұл 9,43% құрайды, барлық мұғалімдер қалалық мектептерден.

Пәндік құзыреттіліктерді қалыптастырушы бағалау

Ағылшын тілі пәні сабағында пәндік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды 2 мұғалім өткізді, бұл 3,77% құрайды, ауылдық мектептен 1, қалалық мектептен 1 мұғалім.

Пәндік құзыреттіліктерге қалыптастырушы бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 49 мұғалім жүргізеді, бұл 92,45% құрайды, ауылдық мектептерден 13, қалалық мектептерден 36 мұғалім.

Пәндік құзыреттілікке қалыптастырушы бағалауды ағылшын тілі пәні сабағында және өз пәні бойынша сабақтарда 2 мұғалім жүргізеді, бұл 3,77% құрайды, екеуі де қалалық мектептерден.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика пәнінен тілдік және пәндік құзыреттіліктерге жиынтық бағалау туралы мәліметтер

Тілдік құзыреттілікті жиынтық бағалау

Тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі пәні сабақтарында 12 мұғалім (22,64%) жүргізеді, ауылдық мектептерден 3, қалалық мектептерден 9 мұғалім.

Тлдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 37 мұғалім жүргізеді, бұл 69,81% құрайды, ауылдық мектептерден 11, қалалық мектептерден 26 мұғалім.

Тілдік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі сабағында және өз пәні бойынша сабақтарда 4 мұғалім (7,54%) жүргізеді, барлығы қалалық мектептердің мұғалімдері.

Пәндік құзыреттілікті жиынтық бағалау

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі пәні сабақтарында 2 мұғалім (3,77%) жүргізеді, бұлардың барлығы - қала мектептерінің мұғалімдері.

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды өз пәні бойынша сабақтарда 51 мұғалім (96,22%) жүргізеді, ауылдық мектептерден 14, қалалық мектептерден 37 мұғалім.

Пәндік құзыреттілікке жиынтық бағалауды ағылшын тілі пәні сабақтарында және өз пәні бойынша сабақтарда бір де бір мұғалім жүргізбейді.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде «Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында тілдік және пәндік құзыреттіліктерді диагностикалау туралы мәліметтер

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностиканы 14 мұғалім (26,41%) ***оқу жылының басында*** жүргізеді, ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден 11 мұғалім.

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностиканы 33 (62,26%) мұғалім ***оқу жылы барысында*** жүргізеді, ауыл мектептерінен - 10, қалалық мектептерден 23 мұғалім.

Тілдік және пәндік құзыреттіліктерге диагностика жүргізбейтін мұғалімдер саны - 6, бұл 11,3% - ды құрайды, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептерден 5 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытудың білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейлеріне әсер етуі

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың ***құзыреттілік деңгейінің артуына ықпал еткенін*** 3 мұғалім (5,66%) атап өтті.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***тілдік құзыреттілік деңгейін арттыруға ықпал етті*** деп 11 мұғалім (20,75%) жауап берген, ауылдық мектептерден 3, қалалық мектептерден 8 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейлерінің артуына әсер етті*** деп 20 мұғалім (37,73%) көрсеткен, ауылдық мектептерден 7, қалалық мектептерден 13 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***пәндік құзыреттілік деңгейінің артуына, бірақ тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер етті*** деп қалалық мектептің 1 мұғалімі (1,88%) көрсеткен.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***тілдік құзыреттілік деңгейінің жоғарылауына әсер етті, бірақ пәндік құзыреттілік деңгейінің төмендеуі*** байқалады деп 5 (9,43%) мұғалім көрсеткен, ауылдық мектептен - 1, қалалық мектептерден 4 мұғалім.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытудың ***тілдік құзыреттілік деңгейінің төмендеуіне әсер*** етуін бір де бір мұғалім көрсетпеген.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың ***тілдік және пәндік құзыреттіліктерінің төмендеуіне ықпал етті*** деп қалалық мектептің 1 мұғалімі (0,88%) көрсеткен.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту ***пәндік құзыреттілік деңгейіне әсер еткен жоқ, бұл деңгей бұрынғы қалпында қалды*** деп қала мектептерінде жұмыс істейтін 2 мұғалім (3,77%) көрсеткен.

«Физика» оқу пәнін ағылшын тілінде оқытудың ***тілдік құзыреттілік деңгейі***не әсері болған жоқ, бұл деңгей ***бұрынғы қалпында қалды*** деп ауылдық мектептің 1 мұғалімі (1,88%) көрсеткен.

Бұл сұраққа жауап беруге 6 мұғалім (11,32%) қиналған, ауылдық мектептен 1, қалалық мектептерден 5 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектеп білім алушыларының ағылшын тілінде сөйлеу барысында жіберген қателіктеріне мұғалімдердің реакциясы туралы мәліметтер

Оқушылардың сөйлеудегі қателіктерін елемейтінін 5 мұғалім (9,43%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 2, қала мектептерінен - 3 мұғалім.

Оқушылардың сөйлеу барысындағы коммуникативтік маңызды қателіктерді түзететінін 31 мұғалім (58,49%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 8, қала мектептерінен - 23 мұғалім.

Барлық қателіктерді түзететінін 4 мұғалім (7,54%) көрсеткен, оның 1 ауылдық мектеп мұғалімі, қала мектептерінен - 3.

Қате болған жағдайда жауапты нормативтік грамматика талаптарына сәйкес келтіре отырып қайталайтынын 13 мұғалім (24,5%) көрсеткен, олардың ішінде ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден 10 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика мұғалімдерінің ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері туралы мәліметтер

«Бағалау кезінде мен тек өз пәніме ғана назар аударамын» деген жауапты 22 мұғалім (41,5%) таңдаған, ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен 16 мұғалім.

«Мен оқушылардың оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін бағалаймын» деген жауапты 24 мұғалім (45,28) таңдады, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен 17 мұғалім.

«Мен ағылшын тілі бойынша оқушылардың оқу жетістіктерін тек қалыптастырушы бағалау барысында ғана бағалаймын» деген жауапты 7 мұғалім (13,2%) таңдады, ауыл мектебінен 1 мұғалім, қала мектептерінен 6 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде пилоттық оқыту проблемаларын талқылау туралы мәліметтер

Пилоттық оқыту мәселелері ***ЖМБ пәндері мұғалімдерінің әдістемелік бірлестіктерінде (ӘБ)*** талқыланады деп 22 мұғалім (41,5%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 5, қала мектептерінен 17 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ***ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің ӘБ-де*** талқыланады деп 3 мұғалім (5,62%) белгілеген, ауылдық мектептерден - 2, қалалық мектептен - 1 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ***ЖМБ пәндерінің және ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің ӘБ-де*** талқыланады деп 17 мұғалім (32%) жауап берді, ауыл мектептерінен - 6, қала мектептерінен - 11 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ***мектептегі пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта*** талқыланатынын 17 мұғалім (32%) атап көрсеткен, ауылдық мектептерден 8, қалалық мектептерден 9 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ***қаладағы/аудандағы пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта*** талқыланады деп 17 мұғалім (32%) көрсеткен, ауылдық мектептерден - 5, қалалық мектептерден 12 мұғалім.

Пилоттық оқыту мәселелері ***жетекшілік ететін оқу жөніндегі орынбасармен талқыланады*** деп 15 мұғалім (28,3%) көрсеткен, ауылдық мектептерден - 5, қалалық мектептерден 10 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептерде физика пәнін ағылшын тілінде пилоттық оқыту жобасын ағылшын тілі мұғалімдері және мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау туралы мәліметтер

Ағылшын тілі пәні мұғалімдері тарапынан қолдау көрсетілуі

«Иә үнемі» деген жауапты 28 мұғалім (52,83%) таңдаған, ауылдық мектептерден 10, қала мектептерінен 13 мұғалім.

«Иә, бірақ үнемі емес» деген жауапты 20 мұғалім (37,73%) таңдаған, ауылдық мектептерден - 3, қалалық мектептерден 17 мұғалім.

«Жоқ» деген жауапты 5 мұғалім (9,43%) таңдады, ауыл мектебінен - 1, қала мектептерінен 4 мұғалім.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілуі

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілетіндігі туралы ***«Иә, үнемі»*** деген жауапты 42 мұғалім (79,24%) таңдалды, ауыл мектептерінен - 13, қала мектептерінен 29 мұғалім.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілетіндігі туралы ***«Иә, бірақ үнемі емес»*** деген жауапты 10 мұғалім (18,86%) таңдалды, ауылдық мектептен - 1, қала мектептерінен 9 мұғалім.

Мектеп әкімшілігі тарапынан қолдау көрсетілмейтінін ауылдық мектептен 1 мұғалім (1,8%) «ЖОҚ» деген жауапты таңдау арқылы білдірген.

Орыс тілінде оқытатын мектептердегі физика кабинетінің мультимедиялық жабдықтармен қамтамасыз етілуі туралы мәліметтер

«Менің кабинетім жабдықталған» деген жауапты 15 респондент (28,3%) таңдады, оның ішінде 5 ауылдық мектеп мұғалімі, 10 - қалалық мектептерден.

«Әр оқу кабинетінде дерлік мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған» деп 27 мұғалім (50,94%) жауап берген, оның ішінде 8 мұғалім ауылдық мектептерден, 19 - қалалық мектептерден.

«Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс істейді» деген жауапты 11 респондент (20,75%) таңдады, оның ішінде 1 мұғалім ауылдық мектептен, 10 мұғалім қалалық мектептерден.

Орыс тілінде оқытатын мектептердің кітапханаларында физика пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдарының бар болуы туралы мәліметтер

«Саны жеткілікті» деген жауаптың нұсқасын 17 мұғалім (32%) көрсеткен, ауыл мектептерінен - 7, қала мектептерінен 17 мұғалім.

«Саны аз» деген жауаптың нұсқасын 21 мұғалім (39,62%) таңдаған, 4 мұғалім ауылдық мектептерден, 17 мұғалім қала мектептерінен.

«Жоқ деуге болады» деген жауаптың нұсқасын 15 мұғалім белгілеген, бұл 28,3% құрайды. Ауылдық мектептерден 3 мұғалім, қалалық мектептерден -12.

Орыс тілінде оқытатын мектептердің физика пәнін ағылшын тілінде жүргізгені үшін мұғалімдердің еңбекақыларына үстеме ақы қосылуы туралы мәліметтер

Еңбекақыларына үстеме ақы қосылатынын 50 мұғалім (94,33%) "ИӘ" деген жауап арқылы растаған, ауылдық мектептерден - 13, қалалық мектептерден 37 мұғалім.

Бұл сұраққа «Жоқ» деп жауап берген мұғалімдердің саны - 3 (5,66%), ауылдық мектептен 1, қалалық мектептерден 2 мұғалім.

Орыс тілінде оқытатын мектептердің физика пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында кездесетін проблемалар туралы мәліметтер

Сауалнама сұрақтарына жауап беру барысында мұғалімдер ұйымдастырушылық сипаттағы келесі мәселелерді атап өтті:

1. Мектептерді заманауи мультимедиялық құрылғылармен жабдықтау керек.
2. Топтық және жұптық жұмыс жасау үшін сыныптағы оқушылар саны өте көп, ағылшын тілі сабағында бөлінетіндей болса.
3. Сабақ аптасына 40 минуттан 2 рет - бұл өте аз.
4. Оқулықтар және оқу құралдарының жетіспеушілігі.
5. Сабаққа дайындалу үшін жүйеленген материалдар өте аз, оларды іздеуге өте көп уақыт жұмсалады.

Сауалнама сұрақтарына жауап беру барысында мұғалімдер мазмұндық сипаттағы келесі мәселелерді атап өтті:

1. Білім алушылардың тілдік дайындығы жеткіліксіз.
2. Ағылшын тіліндегі оқулықтар оқу бағдарламаларына сәйкес емес.
3. CLIL технологиясы қолдануға арналған ОӘК жоқ.
4. ЖМБ пәндерін оқытуға арналған ағылшын тілінде тапсырмалар жинағын әзірлеу керек.
5. Барлық параллельдер бойынша дидактикалық және әдістемелік материалдар жоқ деуге болады. Көптеген материалдарды мұғалімдерге өзігінен әзірлеп, басып шығаруға тура келеді.

6. Нақты тақырып бойынша қолдануға болатын ағылшын тіліндегі тапсырмалардың жеткіліксіздігінен тапсырмаларды ағылшын тіліне аударуға тура келеді. Бұл аударма әрдайым дұрыс болмауы да мүмкін. Бұл жерде ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің көмегі қажет.

Педагогтер физика пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында кездесетін ұйымдастырушылық және мазмұндық мәселелермен қатар *басқа да мәселелердің* туындайтынын атап көрсеткен:

1. Кейбір оқушылардың бойында пайда болатын жеке психологиялық кедергілер: өздерінің ағылшын тілінде сөйлей алуға деген сенімсіздігі, сөйлеу қателігінен ұялып, күлкі астында қалуға қорқыныш сезімінің пайда болуы;
2. Тілдік құзыреттілікті арттыру бойынша курстарды ұйымдастырушылардың кәсіби біліктілігінің төмен болуы.

2 ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқытудың пилоттық жобасының қорытындысы бойынша әдістемелік ұсынымдар

Жаратылыстану пәндерін ағылшын тілінде оқыту - болашақ ұрпақтың білім кеңістігінде еркін самғауына жол ашатын, ғылым құпияларына үңіліп, өз қабілетін танытуына мүмкіндік беретін бүгінгі күнгі қажеттілік.

Үштілді білім беруді дамытудың жол картасына сәйкес еліміздегі мектептерде білім беру жүйесіне біраз өзгертулер енгізілуде.

Ғылыми техниканың дамуы тұлғалардың практикалық және кәсіби тұрғыда көптілді меңгеру қажеттілігін тудыруда.

Мектеп мұғалімдері үштілді білім беруде заманауи CLIL әдісін белсенді қолдануды қолға алуда. Ағылшын тілін жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндермен кіріктіріп оқыту арқылы оқушыларды білім алуға қызығушылықтарын арттыруға, олардың ғылыми тіл дағдыларын дамытуға, академиялық тіл терминдерін ана тілінде ғана емес, ағылшын тіліндегі баламасын қолдануға және олардың ағылшын тілінде сауатты түрде «Үштілділік» ұлттық жоба аясында білімдерін дамытуды жүзеге асыруда.

Онлайн сауалнама қорытындысы бойынша келесілерді ұсынамыз:

1) ЖМБ пәндері бойынша білім алушылардың тілдік құзыреттілігін бағалау «Ағылшын тілі» пәнінің жиынтық бағалауының бөлігі болып табылады;

2) пәндік құзыреттілікті бағалау ЖМБ оқу пәндері шеңберінде жүзеге асырылады;

4) CLIL-технологиясы аясында тілдік құзыреттіліктерін бағалау кезінде оқушылардың тілдік қателіктері, егер олар өз білімдерін көрсете алса (грамматика бір мезгілде зардап шеге алады), ЖМЦ пәндерінің бағасына әсер ете алмайды; 6) білім алушылар ЖМЦ пәндері бойынша сабақтарда сұрақтарға жауап беру үшін бірінші тілді де пайдалана алады;

5) ЖМБ пәндері бойынша жазбаша жұмысын тексергенде, тілдік қателіктер де ескерілмейді (егер ойланған ой немесе мәтін анық болса), мұғалім оны түсініктемелерінде көрсетеді.

Ағылшын тіліндегі ЖМБ пәндерінің мұғалімдері CLIL-технологиясын қолдануда біліктілігін арттыру, мектептегі білім беру мазмұнын жаңартудың тәсілдері мен принциптерін білу және білім алушылардың жетістіктерін бағалаудың жаңа жүйесін енгізу үшін барлық нысандарды және ресурстарды кеңінен қолдануға тиіс. Сонымен қатар, мүмкіндігінше ЖМБ пәндерінің мұғалімдері 10-11-сыныптарда мектептің жұмыс жоспарының инвариантты және вариативті компоненттерін толық енгізу режимінде жұмыс жасауы қажет.

Диагностикалық тест

Жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндерді ағылшын тілінде оқытуға байланысты, ең біріншіден, мұғалімдер диагностикалық тест алуы тиіс. Диагностикалық тест арқылы білім алушының ағылшын тілінен меңгеру деңгейін анықтаймыз. Диагностикалық тест білім алушының тілді білу қабілетін және тілді деңгейлік меңгеру білімі, білігі және дағдысын анықтау

үшін қажет. Диагностикалық тестілер тиімділігі коммуникативтік тестілер сұрақтары арқылы анықталуы тиіс: интерактивтілік, қабілет белсенділігі, әрекетке түсу, практикалық, сенімділік, мазмұнды вариантты.

Тапсырмалар - бұл іргетасты қалайтын «кірпіш».

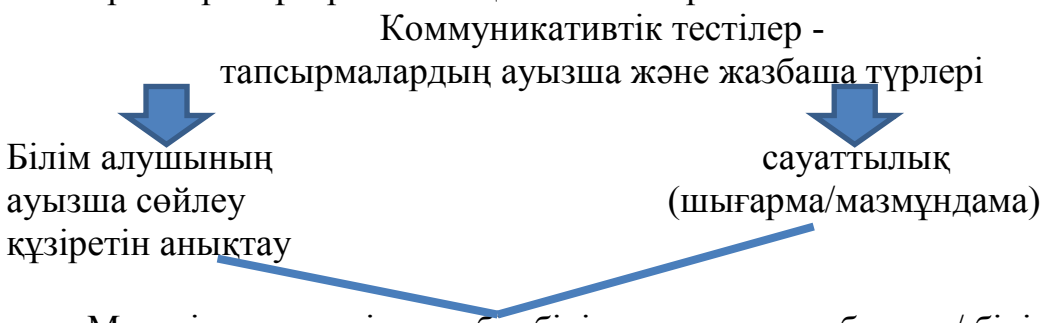

Диагностикалық тест - бағдарламаға сәйкес оқушының тілді деңгейлік меңгеруін анықтау үшін керек.

Бақылау нысаны: қарым-қатынас, іс-әрекет.

Негізгі бағыт: 1) оқытудағы мотивацияны тудырады; 2) өткен материалдарды қайталау және бекіту.

Диагностикалық тест

Мұғалім білім алушы тілді қай деңгейде меңгергенін анықтау үшін лексикалық, грамматикалық және фонетикалық тестер тапсырмаларын ұсынып білігі мен дағдысын, білімін анықтап, одан кейін жетістікке жету үшін материалдарды кеңейтеді.

Тестер құрылымы

Тест көпдеңгейлі түрде құрастырылады: А1-ден В2-ге дейін. Мұндай тест тапсырмалары деңгейлер арасындағы айырмашылықтарды анықтауға және әр деңгейдің «бос орнын» білу, бұл деңгейлер бойынша білімін толықтыру үшін қажет. Әр тестік бетке белгілі бір деңгей тапсырмалары беріледі және бағаланады. Мысалы, бірінші бер - А1, екінші бет - А2 және т.б.

Сондай-ақ жазбаша тест тапсырмаларымен бірге, 5-7 минуттық ауызша әңгіме жүргізіледі, оның негізгі айтылым түріндегі ауызша сөйлеу дағдысын анықтаумен байланысты. Ол «мұғалім + білім алушы» диалогы арқылы орындалады.

Үшінші тапсырма: қысқаша 5 минуттық шығарма жазу.

Тақырыбы: «Қандай елде тұрасың?», «Қайда оқисың?», «Ағылшын тілін неге үйреніп жүрсің?» т.б.

Мазмұндама да ұсынуға болады.

Тестердің ерекшеліктері

1. Деңгейін анықтау үшін тест сұрақтары «қарапайымнан күрделіге» дейін ұстаным негізінде берілуі тиіс.

2. Матрица тестік тапсырма берілген бетте беріледі (сол жағында тапсырма, оң жағында үш жауап беруі дұрыс).

Соның ішінде екі тестік тапсырма негізгі, яғни білім алушы осы деңгейді меңгергені не меңгермегенін анықтайды. Білім алушының білім деңгейі осылайша жылдам анықталады.

Уақыт жылдамдығы

Әрбір тест сұрағына 0,5 минут немесе30 секунд беріледі. Уақыт мөлшері - 20 минут.

Дұрыс жауапқа «+», ал қате жауапқа «-» баға беріледі.

A1-A2 деңгейі - 20-30 балл;

B1 - деңгейі - 70 балл;

B2 - деңгейі 120 балл.

Бұл балдық жүйе деңгейін анықтайды және болашақта ауызша және жазбаша сөйлеу дағдысын қалыптастыру үшін қажет.

Деңгейін анықтау үшін әр беттегі көрсетілген балл жиынтығы жеткілікті.

Егер оқушы A1 деңгейін анықтауға берілген 30 балдың 20-25-ін жинаса, жалпы білімі осы деңгей үшін толық жеткілікті.

Үлгі: Тестік тапсырмалар (лексика+грамматика)

A1 / деңгей

- Кім? / не?
- Бұл / ол
- Септік: атау, ілік т.б.
- Етістік
- Халің қалай?
- Бар / жоқ
- Ойын
- Қандай? Қанша? Неше?
- Ұлты
- Жалғаулар: мен, және, не
- Етістіктер.

Жиынтық тест

Мектеп _____

Анкета

Білім алушы_____

Күні _____

Тіл_____

Нұсқаулық

Тестік тапсырманы орындау уақыты - 20 не 30 минут.

Сөздік қолданылмайды.

Сұрақты білмесең, белгі қойма.

Өрнек

.	Мен _____	оқимын оқығанмын ■ оқыдым □

Эссе тақырыптары

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Білім алушының аты-жөні _____

Мұғалім үшін

Лексикалық, грамматикалық тест: 30 сұрақтың А1 деңгейіне, басқа деңгейлер талабына сәйкестігі □

А1	А2	А2+В1	В2	В1+В2

Тест тапсырмалары үлгісі қазақ тілінде берілді, ал ағылшын тіліндегі тапсырмаларды мұғалім құрастыруы керек (оқулық + бағдарламадан алынуы керек).

Үлгі

.	- ... - Бұл - кітап	Бұл кім? □	Бұл не? □
.	Менің атым ...	Оның аты □	Сіздің атыңыз ... □
.	... тегі - Асқар	Менің тегім □	Оның тегі ... □
.	- Халің қалай? - Рақмет. Өте жақсы. Сенің...	Сіздің □	Оның □
.	Мен ... оқыдым.	Кітап □	Журнал □
Бір сұрақ		Үш жауап варианты беріледі	

Барлығы: _____балл

Шығарма нәтижесі:

_____
_____

Ауызша әңгіме нәтижесі:

_____
_____

Мұғалім: _____

Құрметті мұғалім!

Диагностикалық тест тапсырмаларын сынып оқушыларының тілді (Т2) білу, меңгеру деңгейін анықтап, нәтижесінде білім алушыларды екі деңгейге (әлсіз және әлді шартты түрде) бөліп оқыту үшін қажет.

Мұндай жол, яғни деңгейге бөлу сабақтың тиімділігін, білім алушының қызығушылығын арттырады.

Тестік тапсырма құрылымы негізгі оқулық материалдарынан (мысалы, А1 және басқа деңгейлер үшін жазылған оқу-әдістемелік құралдан алынады) және сол негізде сұрақ және жауап түріндегі үлгілерден тұрады.

Лингводидактикалық бағдарлама

Қарапайым, базалық және т.б. деңгейлер - A1 - A2, B1 - B2.

Бұл бағдарлама мұғалімнің жеке өзіндік оқыту бағдарламасы ретінде жүргізіледі. Бағдарлама білім беру, оның нәтижесін бағалау тілдік білік пен дағдыны қалыптастыру мақсатында және анықтамалық оқу материалы тұрғысында пайдалану үшін құрастырылады.

Оқытудың мақсатына сай бағдарлама жүзеге асырылады. Сондай-ақ мұғалімнің тілді оқыту біліктілігінің көрсеткіші және оқыту нәтижесінің өрнегі түріндегі жеке жетістігін бақылау үшін қажет.

Бағдарлама құрылымы:

1)негізгі тақырып мазмұнын ашатын қысқа ақпарат беріледі;

2)сөйлеу білігіне қойылатын талаптар;

3)оқу материалдары: лексика-грамматикалық материал, терминдер және қиын сөздер түсіндірмесі;

4)оқу-кәсіби аядағы қарым-қатынасқа құру материалдарының сипаттамасы.

Қосымша материалдар:

1. Кәсіби терминдер сөздігі.

2. Лексикалық минимум: әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік мәдени және оқу аялары (әр деңгей үшін).

3. Лексикалық минимум: кәсіби ая (жаратылыстану, техникалық және т.б.)

Әрбір деңгей материалы сипаты бұрынғы деңгейде берілген материалдарды қайталамауы тиіс.

Бірінші бөлім

Түрлі аяларда қамтылатын материалдар мен қатысымдық құзірет мазмұны.

1. Интенция: 1) амандасу, танысу, алғыс айту т.б.; 2) ақпарат алу: сұрақ-жауап (оқиға, пән т.б. туралы); 3) өзінің ойын білдіру (бағалау, пән, оқиға т.б. туралы).

2. Қарым-қатынас құру: диалог, сөйлеу жағдаяты.

Үлгі: 1) дүкенде: а) хабарлау (не сатып алғысы келеді, түр-түс, өлшем т.б.). б) білу: керек затын сұрау (құнын т.б.). в) қызмет: көрсету, ауыстыру т.б.

Тақырыптар. Үлгі: тақырып мазмұнынан беретін білім осы үлгіде жасалады.

1. Өзі туралы: балалық шақ, мектеп, отбасы және хоббиі.

а) Аты-жөні. Туған жері. Ана тілі. Оқуы. Сабақ.

б) Отбасы: Ата-ана, туыс (аты-жөні) т.б.

в) Хоббиі: музыка, спорт т.б.

Сөйлеу білігіне қойылатын талаптар

Монолог айту: тақырыбы көрсетіледі.

Мәтін көлемі: екі немесе төрт сөйлем, екі не төрт жаңа сөз.

Таныс емес сөз: 1% -пайыз.

Оқу техникасы: 1 минутта екі немесе төрт буын, 1 секундта екі не төрт сөз.

Диалог айту: белсенді тақырып (аялар бойынша).

Диалог көлемі: екі немесе төрт реплика (сұрақ және жауап).

Таныс емес сөз: 1% -пайыз.

Сөйлеу темпі: екі не төрт сөз.

Диалог лексика және фунционалды грамматикадан құрылуы тиіс.

Оқылым

Оқу түрі: танысып оқу және басқа түрлері.

Мәтін түрі: бейімделген немесе түпнұсқалық шағын мәтін (төрт сөйлем қарапайым деңгей үшін).

Оқу уақыты: 5-10 минут.

Жазу

Ұсынылатын мәтін: хабарлы, ақпараттық мәтін, хабарландыру, хат үлгілері т.б.

Әдеби нормаға сәйкес 3-4 сөйлем жазу.

Грамматика: функционалды грамматика (тек қарапайым өрнек беру, академиялық керек емес).

Мысалы:ауыспалы осы шақ: а, е, й - *Мен барамын / келемін, сөйлеймін.*

Бармақпын, барармын - берілмейді.

Екінші бөлім

Оқу-кәсіби ая бойынша коммуникативтік құзірет мазмұны.

Білім алушы бұл салада келесі коммуникативтік міндеттерді кәсіби оқытуға сәйкес орындауы тиіс.

1. Пән нысаны.
2. Қызметі, нысандар классификациясы, пәннің өзіндік ерекшелігі.
3. Нысанның-құрамын сипаттау.
4. Нысандар әрекеті, тәжірибе, сараптама.
5. Сапасы мен саны.
6. Салыстыру.
7. Өзгеріс, анықтама.
8. Терминдер.

Оқытудың белсенді әдістері

Жиі қолданылатын және оқушылардың сабаққа деген қызығушылықтарын оятатын тиімді әдістердің бірі - оқытудың белсенді әдістері. Бұл оқыту әдісінің негізгі қағидасы - оқушы-мұғалім - оқушы қарым-қатынасы арқылы жеке тұлғаны қалыптастырып дамыту. Мұғалім бұрынғыдай барлық уақыты мен күш-жігерін жаңа тақырыпт түсіндіруге сарып қылмай, білім алушылардың бірлесе отырып, өздігімен білім алуына тиімді жағдайлар жасайды, яғни бағыт береді.

Күнделікті сабақта қолданатын белсенді әдістердің мынадай түрлері ұсынылады:

- Конференция-сабақ;
- Сайыс-сабақ;
- Викториналық сабақ;
- Диспут-сабақ;
- Білім аукционы сабағы;
- Шығармашылық сабақ;
- Саяхат-сабақ;
- Фантазиялар сабағы;
- Сот-сабағы;
- Ойын-сабақ;
- Шебер-сынып сабағы т.б.

Ойын - сабақ мысалына тоқталатын болсақ, тақырыптарға байланысты түрлендіре отырып ойын элементтерін қолдану оқушылардың қызығушылқтарын оятып қана қоймай, олардың логикалық ойлау

қабілеттерінің дамуына ықпал етеді. Мысалы, жасырын терминді табу, «Ва-банк», «Қапшықтағы мысық», «Брейн-ринг», «Бақытты сәт», «Биологиялық мозаика» ойындары сергітумен қатар тапқырлыққа баулиды.

Әр ойынның өз ережелері болады, мысалы: «Бақытты сәт» ойынында топтар екі еселенген балл алады, егер жауап дұрыс болмаса балл кемітілмейді. «Сұрақ-аукцион» ойынында бір топ басқа топтың сұрағына жауап беріп, балл ұтып алуға болады, ал «Қапшықтағы тышқан» ойынында сұрақты өз еркімен басқа топқа бере алады.

Заманауи сабақтарда көп қолданылатын әдістердің бірі -*Жигсо әдісі (Slavin,1994)*. Бұл әдісті қолдану биология сабақтарында өте қажетті де тиімді болып табылады.

Жигсо әдісі топтық жұмысқа жатады. Сыныпты стикерлер арқылы топқа бөліп алып, тақырыпқа қатысты ақпарат беріледі. Әдіс төмендегідей қадамдардан тұрады.

1 қадам. Оқушыларды 4-5-тен үй топтарына бөледі.

2 қадам. Егер топта бірінші рет кездессе, ой ашар жасаған дұрыс.

3 қадам. Оқушылар сараптама тобына барады. Содан соң мәтіндер беріледі. Мұғалім оқушыларды оқитын материалмен қамтамасыз етеді.

4 қадам. Оқушылар материалды толық оқиды. Сарапшы ретінде талқылау үшін уақыт беріледі. Сонан соң бірлесе отырып, материалды үй тобына қалай жеткізк керектігін ойластырады.

5 қадам. Үй тобына оралған соң сарапшылар өз бөліктері бойынша жалпы талқылауды басқарады.

6 қадам. Бағалау жолдары - талқылауға қосқан үлестерін сұрай отырып, бағалау немесе алдына ала берілген бағалау критерийлерін пайдаланып оқушылардың өздері бағалау .

Интерактивті әдістер

Интерактивті оқыту әдістерін қолдану нәтижеге жетуге зор ықпал етеді.

Интерактивті оқыту әдістері арқылы білім алушылар:

- коммуникативті дағдылар мен біліктерді дамытуға;
- сыныпта жақсы эмоционалдық байланыс орнатуға;
- жаңа ақпаратттар алуға;
- проблемаларды шешудің оңтайлы жолдарын табуға;
- өзін қызықтырған сұрақтарға жауап алуға;

-мұғалімі мен сыныптастарының арасында жақын қарым-қатынас орнату арқылы өзін еркін сезінуге;

-дәйекті дәлелдер мен ұсыныстар беруге мүмкіндік алады.

Интерактивті әдістің келесі бір түрі - ол кластер.

Ағылшын тілінен аударғанда «кластер» - ұяшық, латын тілінен - бір шоқ, түйін, жұлдыздар тобы деген мағынаны білдіреді. Білім беру саласындағы кластер - бұл кез келген ұғымның мағыналық өрісін көрсетуге арналған материалды графикалық ұйымдастыру болып саналады.

15-сурет. Тірі табиғат патшалығы мысалында кластер үлгісі

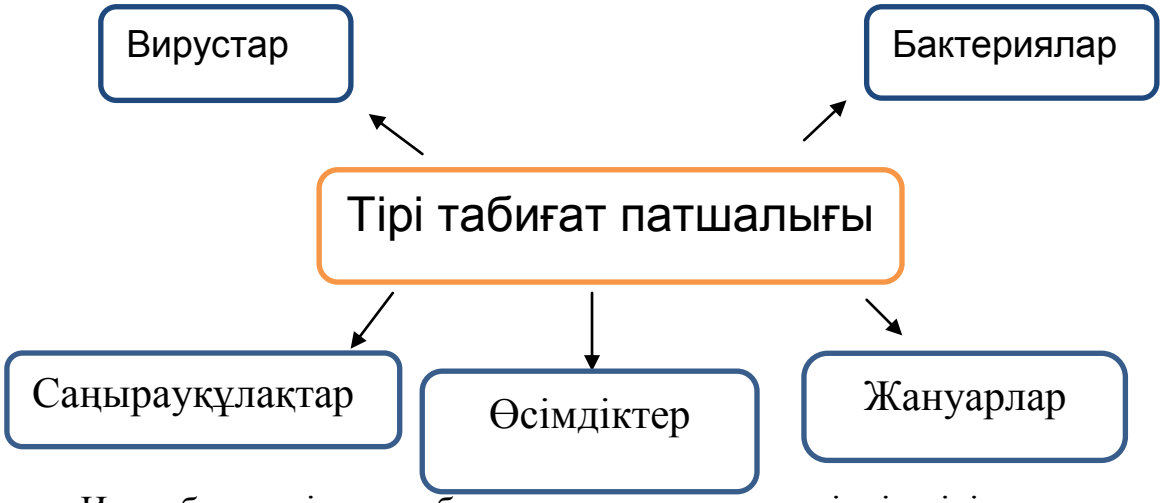

Интербелсенді оқыту барысында оқушылар өзіндік пікір қалыптастырып, өз ойларын дұрыс жеткізе білуге, өз көзқарасын дәлелдеуге, пікірталас жүргізуге, басқаларды тыңдауға, өзге пікірді сыйлауға және онымен санасуға үйренеді.

Биология сабақтарында қарапайым флипчартта да көптеген жұмыстар жасауға болады. Мысалы, мұғалім алдын ала кестелер, сызбалар, бағдарша қоятындай бағытпен циклдарды сызып дайындап қойса, түрлі тапсырмаларды флипчартта орындауға болады.

Мысалы, 9-сыныпта «Мейоз.Мейоздың фазалары. Митоз бен мейозды салыстыру» тақырыбында флипчартта мына кестені беруге болады:

Флипчартта мейоздың фазалары мен сипаттамасын сәйкестендіру

Мейоз фазалары	**Сипаттамасы**
Интерфаза	
Профаза	
Метафаза	
Анафаза	
Телофаза	

А - ұзақ жүреді, хромосомалар коньюгацияланады, гомологтық хромосомалар ұзына бойы өзара жақындасып оратылады да, генетикалық ақпараттармен алмасады, сосын ажырап кетеді;

Б - хромосомалар жиынтығы 2n, жұмыртқа жасушалары түзіледі;

В - центромералар бөлінбейді, центромерамен бекітілген екі хроматидадан тұратын гомологтық хромосомалардың біреуі қарама-қарсы полюстерге кетеді;

Д - ұзаққа созылмайды, жаңа пайда болған жасушаларға гаплоидты жиынтығы бар гомологтық хромосомалар түседі, цитоплазма барлық уақытта бөліне бермейді.

Интерактивті оқыту барысында білім алушылар өз пікірін қалыптастыруға, өз ойларын дұрыс білдіруге, өз пікірін дәлелдеуге, пікірталас

жүргізуге, басқаларды тыңдауға, сыйлауға және онымен пікір білдіруге үйренеді.

Зерттеушілік әдіс

Қазіргі уақытта биологияны оқытудың ең маңызды міндеттерінің бірі әрбір білім алушының өзі толыққанды жеке тәжірибе жасауға бағытталуы болып табылады. Сондықтан білім алушылардың шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін биология сабақтарында зерттеушілік әдістерді көбірек қолдану ұсынылады.

Зерттеу қызметі жаңа білім алуға бағытталған оқу процесін ұйымдастырудың бір формасы ретінде әрекет етеді.

Зерттеу тәсілін қолданудың қажеттілігі бала болмысының білмекке құмарлығымен, оның қоршаған дүниені зерделеуге деген қызығушылығымен түсіндіріледі.Оқушылардың өзіндік зерттеулері, олардың жеке қажеттіліктері сұраныстарын қанағаттандыруға септігін тигізеді. Сонымен қатар, өзіндік зерттеулер интеллектуалды және шығармашылық қабілеттерді, ойлау және зерттеу біліктерін дамытуға мүмкіндік береді. Өзіндік зерттеулердің көмегімен оқушылар дүниені тани келе, өздері үшін жаңа білімдерді дайын күйде алмай, өз бетімен ашады. Зерттеушілік жұмыс балалардың өз қызығушылығынан басталады.

Зерттеу оқытудың барлық кезеңдерінде ұйымдастырылуы мүмкін. Мұғалім зерттеу қызметінің формасы мен шарттарын ұйымдастырушы ретінде әрекет етеді, оның бағыт беруімен білім алушыларда зерттеу, шығармашылық ұстанымымен ғылыми немесе өмірлік мәселеге ғылыми көзқараспен қарауға ішкі мотивация қалыптасады.

Зерттеу жұмысы үш бөлімге бөлінеді:

Кіріспе

Негізгі бөлімі

Қорытынды

Кіріспе бөлімінде зерттеу проблемасының өзектілігін негіздейді. Негізгі бөлімде зерттеу объектісі мен мәні анықталады.

Зерттеу қызметінің мақсатын қысқаша тұжырымдау ұсынылады. Зерттеудің міндеттері оның әдістері мен әдістемелерін, яғни зерттеуші қолданатын тәсілдер мен тәсілдерді анықтайды. Қорытынды бөлімінде білім алушы зерттеу барысында алынған нәтижелерді тізімдейді және қорытынды жасайды.

Сын тұрғысынан ойлау

Сын тұрғысынан ойлау бақылау, тәжірибе, толғану және пайымдау нәтижесінде алынған ақпаратты ұғыну, бағалау, талдау және синтездеуде қолданылатын әдіс болып табылады, сонымен қатар ол әрекет жасауға негіз, түрткі болуы да мүмкін. Сын тұрғысынан ойлау көбінесе бір нәрсені елестетуге, баламалы шешімдерді қабылдауға, ойлау және іс-әрекеттің жаңа немесе түрлендірілген тәсілдерін енгізуге дайын болуды көздейді, ол ұйымдастырылған қоғамдық әрекеттерге бейімділік пен басқаларды сын тұрғысынан ойлауға баулуды білдіреді.

Сыни тұрғыдан ойлауды дамыту үшін технологияны қолданудың үш негізгі кезеңі бар: шақыру, ойлау, рефлексия. Бірінші кезең - шақыру. Осы кезеңнен әр сабақ басталады. Оның міндеттері: тақырыпты анықтау және жинақтау, зерттелетін тақырыпқа қызығушылық туғызу, оқушыларды белсенді жұмыс істеуге ынталандыру. Екінші кезең - ойлау. Бұл кезеңде оқушылар жаңа ақпарат алады, оны түсінеді, бар білімдерімен ой түйеді. Үшінші кезең - бұл рефлексия. Ол: тұтас түсінік, алынған ақпаратты қорыту, жаңа білімдерін, жаңа мәліметтерін беру, зерттелетін материалдарға әрбір білім алушының өз көзқарастарын қалыптастыру.

Сын тұрғысынан ойлау дағдысы мынадай бөлшектерден құрылады:

• проблемаларды анықтап, оларды шешудің шынайы құралдарын айқындау;

• проблемаларды шешудегі басымдықтардың, иерархияның және кезектіліктің маңызын

түсіну;

• тиісті ақпаратты жинау;

• белгіленбеген жорамал мен құндылықтарды мойындау;

• тілді түсіну және нақты, анық және түйсіне қолдану;

• дәлелдер мен дәйектерді бағалау, деректерді интерпретациялау;

• тұжырымдар арасындағы логикалық байланыстардың болуын (немесе болмауын)

белгілеу;

• шынайы қорытындылармен шолу жасау;

• жасалған қорытындылар мен шолуларды сараптау;

• алынған тәжірибенің негізінде ұстаным модельдерін түзету;

• күнделікті шынайы өмір тұрғысынан нақты нәрсе (құбылыстар мен т.б.) туралы бара-бар пікір қалыптастыру.

Сыни ойлаудың әдістемелік әдістері:

Сабақ құрылымы		
«Шақыру»	«Ойлау»	«Рефлексия»
- бар білімді жетілдіру; -жаңа ақпаратты алуға қызығушылықты ояту; - білім алушының өз жеке мақсаттарын айқындау	- жаңа ақпарат алу; -тақырыпқа қызығушылықты сақтау; - білім алушылардың мақсаттарына түзету енгізу	- рефлексия, жаңа білімнің пайда болуы; - білім алушының жаңа оқу мақсаттары; - болашақты жоспарлау

Сыни тұрғыда ойлау дайын жауаппен емес, сұрақтар мен проблемалардан басталады. Оқытудың бұл технологиясы көптеген әдістер мен тәсілдерді қамтиды. Мысалы, *INSERT* (INSERT-Interactive Noting System for Effective

Reading and Thinkeng- тиімді ойлау мен оқуға арналған белілеудің интербелсенді жүйесі) әдісінде:

«INSERT» әдісі тақырыпты оқып, белгілер қояды: «v» - бұрыннан білетіндері, «+» бүгінгі сабақтан білгені, «?» - оқушы үшін қызықты болғаны, «!» - түсінбегені бойынша белгілер қояды.

Оқушы сабақты тыңдағанда жекелей кестені толтырып отыруы тиіс:

бірінші («қанатша») бағанға оқушы сабақта кездестірген өздерінің бұрыннан білетін таныс мәліметтерді келтіреді.

Екінші («плюс») бағанға оқушы осы сабақта өздері үшін жаңа болып табылатын ақпаратты жазады.

Үшінші («минус») бағанға осы сабақта келтірілген қандай ақпараттың олардың бұрыннан білетініне қайшы келгенін жазады.

Төртінші («мен») бағанға тақырыптың оқушыға қалай септік тигізіп, қандай пайда келтіретіндігін жазады.

Сабақтың әр бөлігінен кейін білім алушылар өз кестелерін салыстырып, өзара талқылау жүргізіп отырғаны орынды. Ал мұғалім бұл тәсілді шығармашылық түрғыдан қарастырып, оған өзгертулер енгізуіне болады.

Мысалы, тақырып бойынша білім алушылар келесі түрдегі кестені толтырады:

«v»	**«+»**	**«-»**	**«?»**
«v» (иә) белгісін өзіңіз келісетін болсаңыз қойыңыз	«+» (плюс) белгісін ақпаратты өзіңіз үшін жаңалық деп есептесеңіз қойыңыз	«- » (минус), егер ойыңызға қайшы келсе қойыңыз	«?» өзіңізге түсініксіз болған жағдайда қойыңыз

Бұл білім алушыға өз оқыған мәтінін түсінуіне мүмкіндік береді. Сонымен қатар, «Инсерт» технологиялық әдісі ескі ақпараттан жаңасына өтуге мүмкіндік береді. Оқылған тақырып бойынша келесідей кестені де толтыруға болады, онда «v» - жаңа ақпарат, «+» - өте құнды мәлімет , «-» - ал менде басқаша, «?» - онша түсінбедім, таңғаламын дегенді білдіреді.

«Кубизм» әдісі арқылы оқыту. Кубиктің алты жағына жазылған сөздер бойынша жұмыс жасайды. Қандайда бір затты жан жақты талдайды, талқылайды, сол арқылы білімдерін қайталайды, жаңа білім қосады. Сипатта (түрі, түсі, көлемі)

Салыстыр (ұқсастығы, айырмашылығы)

Ұсын (қалай, қай жерде пайдаланылады?)-

Дәлелде (қарсы және қарсы емеспін)

Талда (қалай жасалған, неден тұрады?)

Ой толғау (бұл неден жасалған?)

Кубикпен жұпта немесе топта жұмыс жасайды. 1, 2 - сыныптарда үш жағын ғана пайдалануға болады.

«РАФТ» әдісі - жеке жұмыс ретінде, жұпта немесе топта жұмыс ретінде ұсынуға болады.

Р- рөл-оқушы

А- аудитория- адамдар

Ф- форма (хат, үндеу, ойтолғау, т.б. өз қалаулары бойынша)

Т- тақырып.

Оқушы қандайда бір объектіні алып, сол рольге еніп өз ойын жазады. Бұл стратегияны қолдануда бала сол зат туралы ойын жазба түрде, бірінші жақта хабарлайды. Мысалы 9-сыныптағы «Нейрондардың құрылысы мен қызметі. Жүйке ұлпаларының қызметі» тақырыбы бойынша осы әдісті былайша қолдануға болады:

-«Менің атым - нейрон. Үш бөліктен тұрамын: жасуша денесінен, дендриттерден және аксондардан тұрады.

-Менің қызметім- жүйке импульсін өткіземін.

-Менің жасушаларымның саны 10-нан 30 млрд-қа дейін жетеді.

-Функционалдық қасиеттерімізге байланысты үш түрге бөлінеміз: сезімтал (орталыққа тепкіш); қозуды рецепторлардан ОЖЖ алып келетін; қозғалтқыш (орталықтан тепкіш) .

Пәнаралық байланыс - бұл түрлі оқу пәндерін сәйкестендіріп оқытуға мүмкіндік беретін әдіс:

1) түрлі ғылымдарды кіріктіру процесі ретінде, ғылыми білімнің ерекшеліктерін көрсету;

2) білім алушыларда қоршаған әлемнің тұтас бейнесін қалыптастыруды.

«Жаратылыстану» білім саласы пәндерін оқытудағы пәнаралық байланыстар келесі әдістемелік тәсілдер мен жолдарды қолдану арқылы жүзеге асырылады:

- пәннің маңызды заңдылықтарын ашу үшін биология, география, химия, физика пәндерінен алған білімдеріне сүйену;

- пәнаралық негіздегі арнайы тапсырмалар мен жаттығуларды орындау, есептер шығару;

- кестелер мен иллюстрациялармен жұмыс істеу;

- пәнаралық тақырыптарды зерделеу және пәнаралық жобалар орындау;

- биологиядан алынған білімді қамтуды талап ететін ғаламдық, аймақтық, жергілікті және табиғат нысандарының проблемаларына кешенді сипаттама құрастыру;

- мектеп оқушыларын туған өлкенің табиғатын қорғау мен зерттеудің түрлі іс-әрекеттеріне қатыстыру.

Пәнаралық байланысты жүзеге асыру оқытудың ғылыми деңгейін арттырады, оқу материалының мазмұнына, мұғалім қолданатын оқытудың әдістеріне, сонымен қатар оқушылардың өз бетімен жүзеге асыратын оқу тәсілдеріне әсер етеді. Сонымен қатар, пәнаралық байланысты белсенді пайдалану, жаратылыстану бағыты пәндерін оқыту процесінде оңтайландыруға және білім алушыларға түсетін оқу жүктемесін жеңілдетуге мүмкіндік береді.

Пәнаралық байланыстар зерттеудің (эксперименттік әдіс, жобалық және модельдеу әдісі және т.б.) жалпы әдістерінде қолданылуы мүмкін.

Жаңартылған бағдарлама-бұл жаңа оқулықтар,, білім мазмұнындағы өзгерістер, ұзақ мерзімді, орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлаудың жаңа көрінісі ғана емес, сонымен қатар жаңа тәсілдер, әдістер, стратегиялар. Сондықтан педагогқа білім берудің жаңартылған мазмұнының әдіснамасы мен мазмұнын қабылдауға, білім беру қызметіндегі өзгерістерге, педагогикалық қызметтің мақсаттары мен тәсілдерін өзгертуге дайын болуы қажет.

Қысқа мерзімді сабақ жоспарын әзірлеу және критериалды бағалауды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар

Қысқа мерзімді жоспар немесе сабақ жоспарын дайындау барысында мұғалім оқушылардың жеке қажеттіліктері мен ерекшеліктерін ескере отырып, саралап оқыту тәсіліне ерекше назар аударғаны жөн. Қысқа мерзімді жоспар мұғалімге сабақты тиімді құруға көмектеседі. Ол үшін мұғалім оқу материалы мен сабақтағы әрекетті мұқият іріктеп алуы керек. Әр сабақтан кейін мұғалім оқушылар меңгере алмаған немесе түсінбеген жерлерін анықтау мақсатында сабақты талдап, рефлексия жасап отыруы керек.

Қысқа мерзімді жоспар құрған кезде мұғалім төмендегі ұсыныстарды басшылыққа ала алады:

- сабақты құрғанда оқу бағдарламасы мен оқу жоспарында көрсетілген оқу мақсаттарын басшылыққа алу;
- сабақтың мақсатын анық тұжырымдау, яғни нақты, өлшемді, қолжетімді, шынайы мақсаттар қою;
- оқу жоспарында көрсетілген барлық жаттығуларды, әдістемелік кеңестерді,

ресурстарды мұқият зерделеу;

- мұғалімнің қалауы бойынша қажеттілігіне қарай жаттығу түрі толықтырылып отырады.

Мұғалім жалғыз білім көзі ретінде емес, оқушылардың өздерінің оқу-танымдық қызметінің белсенді ұйымдастырушысы ретінде қызмет етуі тиіс.

Қысқа мерзімді сабақ жоспарында төмендегі жайттарды ескеру алу ұсынылады:

- сабақты ұйымдастырғанда оқу бағдарламасы мен оқу жоспарында көрсетілген оқу мақсаттарын басшылыққа алу. Яғни, дәстүрлі оқытуда сабаққа үш мақсат қойып, оны өзіміз анықтасақ, қазіргі жаңартылған білім беру мазмұны бойынша әр пән бойынша тақырыптарға берілген оқу мақсаты нақты берілген.
- Осы оқу мақсатына сәйкес, сабақтың мақсатын анық тұжырымдау, яғни нақты, өлшемді, қолжетімді, шынайы мақсаттар қою. Сабақ мақсаттары барлық оқушылар, оқушылардың көпшілігі, кейбір оқушылардың не істей алу керектігіне баса назар аударылады. Осы кезде саралап оқытудың негіздерін ескеру қажет.

Енді осы оқу мақсаты мен сабақ мақсаттарына жетуді көздейтін оқытудың тәсілдері мыналар:

- сенімді қатынас пен ынтымақтастық ахуалын қалыптастыру үшін жағдай жасау;
- әрбір оқушының жеке пікірін тыңдау және алынған білімдер мен түсініктерді қолдану мен оларды дамыту маңыздылығына мән беру;
- іс-әрекеттердің белсенді түрлерін ұйымдастыру және тиянақты сараланған тапсырмалар мен жаттығулар арқылы ынталандыру және дамыта оқыту;
- оқушылардың сабақта зерттеу жұмыстарын жүргізуін қажет ететін проблемалық жағдаяттар туындату және проблемаларды шешу стратегияларын модельдеу және көрсету;
- «оқу үшін бағалауды» қолдану арқылы оқушылардың оқуына қолдау көрсету;
- белсенді оқуға және зерттеу жобаларын орындауға негізделген оқушылардың зерттеу іс-әрекеттерін қолдау;
- оқушылардың сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамыту;
- өз ойын жеткізе білу және дәлелдер келтіре алу, мәселелерді анықтау үшін өз пікірлерін жеткізу, болжам құру және ұсыныс жасау қабілетін дамытуға ынталандыратын жағдайлар жасау;
- оқушылардың жеке мүмкіндіктерін және жас ерекшеліктерін есепке ала отырып, сараланған тапсырмалар әзірлеу;
- жеке, жұптық, топтық және ұжымдық оқыту әдістері белсенді қолданылатын жалпы сыныптық жұмыс түрлерін ұйымдастыру.

Оқушылардың оқу материалын немесе тақырыпты белгілі бір тапсырмаларды орындау, яғни әрекет арқылы игеретіндігі белгілі. Ол үшін білім алушыларға қандай тапсырма беруге болатынын алдына ала ойластыру қажет. Бұл жерде көп нәрсе мұғалімнің шеберлігіне байланысты, тапсырманың бәрі оқу мақсатына негізделуі керек. Бұл - басты мәселе. Бұдан былай мұғалімдер тек оқу мақсаттарымен жұмыс істейтін болады. Сондықтан да сабақтағы барлық тапсырмалар , әдіс-тәсілдер тек оқу мақсаты мен сабақ мақсатын ашуға, соған жетуге бағытталуы тиіс [15].

Қысқа мерзімді жоспарды жасау мұғалімнен ұқыптылық пен ізнемпаздықты талап ететін маңызды жұмыс. Сондықта сабақ жоспарын жасағанда, негізгі оқу мақсатын басшылыққа алумен қатар, оқушылардың жас ерекшеліктерін, қабілеттерін, мүмкіндерін ескеріп, оны дамытуға ықпал ететіндей етіп жасау қажет. Мұғалімдердің назарына қысқа мерзімді сабақ жоспарының үлгісі ұсынылады.

Қысқа мерзімді жоспар үлгісі

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі:	Мектебі :
Уақыты, күні:	Мұғалімнің аты-жөні:

Сынып :		Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы			
Оқу мақсаты (оқу бағдарламасына сүйеніп)			
Сабақ мақсаты			
Бағалау критерийлері			
Тілдік мақсаттар			
Құндылыққа бағытталуы			
Пәнаралық байланыс			
Алдыңғы білім			

Сабақ барысы		
Жоспарланған сабақ кезеңдері	Сабақта жоспарланған жаттығулардың түрлері	Ресурстар
Сабақтың басы		
Сабақтың ортасы		
Сабақтың соңы		

Дифференциация - қандай тәсілмен көбірек қолдауды қалайсыз? Басқалармен салыстырғанда қабілеті жоғары оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?	Бағалау-оқушының оқу материалын меңгеруін қалай тексересіз?	Денсаулықты және техникалық қауіпсіздікті сақтау

Сабақ бойынша рефлексия *Сабақтың нақты және қолжетімді мақсаты немесе оқу мақсаттары болды ма?Барлық оқушылар оқу мақсатына жетті ма? Егер оқушылар әлі мақсатқа жетпесе, неліктен деп ойлайсыз? Сабақта саралап оқыту дұрыс жүргізілді? Сабақ кезеңіндерінде уақытты тиімді пайдаландыңыз ба? Сабақ жоспарынан ауытқу болды ма және неге?*		
Жалпы бағалау Сабақта тиімді , пайдалы болған екі жағдай? 1: 2: Сабақ нәтижелі болуы үшін тағы не істеу керек еді? 1: 2: Мен бұл сабақта сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиындықтары туралы не білдім?		

Соңғы жылдары жаңа цифрлы білім беру ресурстары артып келеді. Соның ішінде отандық BilimMediaGroup электронды оқыту нарығын дамытушы инновациялық компанияны атап өтуге болады. Осы аталған компанияның Bilimland білім беру платформасында биология пәнінен виртуалды зертханалық жұмыстар жасап, тақырып бойынша бөлінген бейнефильмдер көріп, бекітуге арналған тапсырмалар орындап, тап сол сәтте әр оқушы орындаған тапсырмасын тексере алады.

Сонымен қатар аталмыш компанияның Twig компаниясымен бірлесе жасаған Twig-Bilim онлайн инновациялық оқыту құралы биология пәндері негізінде фильмдер, көрнекі құрал ретінде дайындалған тақырыпқа сай иллюстрациялар мен диаграммалар, кестелер мен интерактивті тест тапсырмалары берілген. Фильмдерге негіз болған материалдар әлемге танымал BBC және Associated Press студияларының мұрағатынан алынған. Соның арқасында қазіргі уақытта бұл білім беру платформасын көптілді білім беру жүйесін интеграциялау аясында биология пәнін оқытуда таптырмас құрал.

Практик-мұғалімдердің қысқа мерзімді жоспарларынан үлгілер

Информатика пәнінен қысқа мерзімді сабақ жоспары
Short term plan

Grade: 8	**School:** Дарынды балаларға арналған Абай атындағы №10 лицей-мектебі
Date:	**The name of the teacher:** Канапина Айнур Сериковна
Number of attendees:	**Number of missing:**
Theme of the lesson	2.1 Санау жүйелері (Number system)
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to (link to the Subject programme)	10.2.1.1 ондық санау жүйесіндегі бүтін сандарды екілік санау жүйесіне ауыстыру және керісінше
Lesson objectives	• сандар жүйесінің түрлерін ажырата білу • сандық жүйелерде сандарды дұрыс жазу; • нөмірлерді бір сандық жүйеден екіншісіне ауыстыру ережелерін қолданады. • кестелі әдіс арқылы сандарды екілік сегізден он алтылыққа аудару;
Success criteria	**All learners will be able to know:** Know what is a numeral system, binary system and decimal system, octal, hexadecimal alphabet **Most learners will be able to know:** How to translate numbers from decimal to n-based system and vice versa **Some learners will be able to know:** How to translate numbers from decimal to n-based system and vice versa Understand translations of the number of one number system to another Use different methods of translation n-based numbers
Language objectives	**Useful phrases for dialogue / writing** Numeral system is a ____ Translate number from binary system to decimal system… Binary numeral system ... Decimal numbering system ... The octal number system ... Hex number system ... The translation algorithm is carried out...
	A series of useful phrases for dialogue/writing:
Cross-curricular link	Maths, English, Russian, Kazakh language
Previous learning	

Plan

Planned stages of the lesson	Planned activities in the classroom	Resources
Start	Сәлемдесу, сабаққа дайындығын тексеру, психологиялық ахуал. Оқушыларды шеңберге тұрғызып, ағылшын тілінде берілген сөздердің	Интербелсенді тақта, флипчарт

	аудармасын қаншалықты білетіндерін анықтау (екілік, сегіздік, он алтылық, қосу, азайту, бөлу, тең болады …) 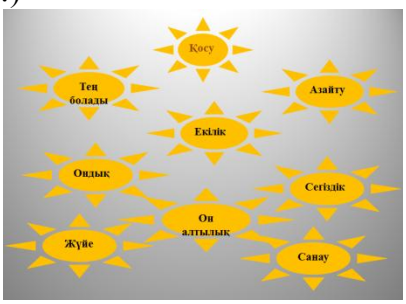 Тақтада үш есеп беріледі. 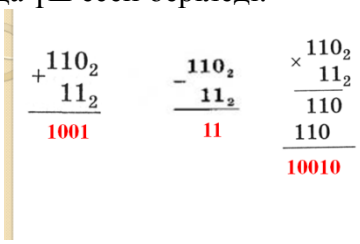 	
Middle	$15_{10}=111_2=17_8=F_{16}$ - Look at the blackboard! - Pay attention to these numbers. - They are equal. Why? - What do you think? - Your ideas pleas? You please. Сонымен балалар, бүгінгі сабақтың мақсаты қандай деп ойлайсыздар? 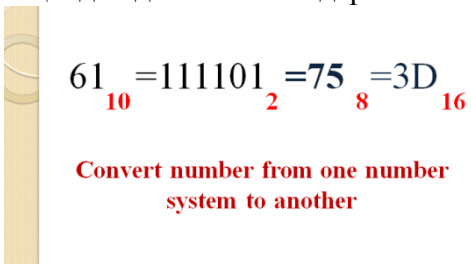 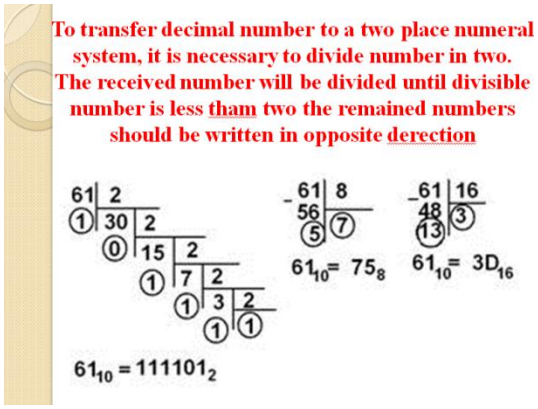 Есептер түсіндіріледі.	Презентация Сөздер жалыған плакат, үлестірмелі материал.

	Практикалық тапсырмалар қатар орындалып отырады. **Есепте:** $322_{10}=A_2$ **101000010_2** $488_{10}=A_8$ **750_8** $69_{10}=A_{16}$ **45_{16}** **Convert number to decimal number system** $A_2=A_{10}$ 3 2 1 0 $1101_2=1*2^3+1*2^2+0*2^1+1*2^0=8+4+0+1=13_{10}$ $A_8=A_{10}$ 1 0 $27_8=2*8^1+7*8^0=16+7=23_{10}$ $A_{16}=A_{10}$ 1 0 $E3_{16}=14*16^1+3*16^0=224+3=227_{10}$	
End	Ексельде тапсырма орындату 1.Сабақ барысында оқушылар постер арқылы бағаланып отырады. 2.Жер шары суретіне өз ойларын жапсыру.	

Differentiation - how do you plan to give more support? How do you plan to challenge the more able learners?	**Assessment - how are you planning to check learners' learning?**	**Health and safety check**

Reflection	**Use the space below to reflect on your lesson. Answer the most relevant questions from the box on the left about your lesson.**

Жалпы бағалау

Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті (оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз)?

1:

2:

Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді (оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз)?

1:

2:

Сабақ кезінде мен сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы нені анықтадым, келесі сабақтарда неге назар аудару қажет?

Физика пәнінен қысқа мерзімді сабақ жоспарының үлгісі

Short-term lesson plan

Section of the short-term plan	**Structure of substance**
School	**Lyceum №10 namedafterAbai**
Day: 6.11.18	**Teacher: Tussupova Guldariga Tlektessovna**
Grade: 7«A»	**Presents: 10 Unsupported:2**
Lesson's topic	**Atoms and molecules**
The learning objectives available in this lesson (link to the curriculum)	7.2.2.6 -**Describe the molecular structure of substances.** Заттардың молекулалық құрылысын сипаттау. 7.2.2.7 -**Describe the phenomenon of diffusion. Give examples ofadvantages and disadvantagesof diffusion.**Диффузия құбылысын сипаттау. Диффузияның пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру.
Lessonobjectives **Сабақтың мақсаттары**	**All students:**Atoms and molecules. Know the molecular structure of substances. Know terminological words. Атомдар және молекулалар. Заттардың молекулалық құрылысын білу. Термин сөздерді білу. **Most students:**Молекулалардың қозғалысын. Диффузия құбылысын білу. **Some students:** Calculation, analysis and application of molecules.Молекулаларды есептеу, талдау, қолдану.
Evaluation Criteria **Бағалау критерийі**	**Atoms and molecules. Knows the molecular structure of matter. Knows terminological words** Атомдар және молекулалар. Заттардың молекулалық құрылысын біледі. Термин сөздерді біледі. **Motion of molecules. Knows the phenomenon of diffusion.** Молекулалардың қозғалысын, диффузия құбылысын біледі. **Knows how to calculate, analyze and apply molecules.** Молекулаларды есептеуді, талдауды, қолдануды біледі.
Language objectives	**Knowing the terms of atoms, molecules, nucleus, protons, neutrons, states of mattertalking, arguing, listening.** (терминдерін білу, айту,

Тілдік мақсаттары	дәлелдеу, тыңдау.)
Attraction of values	Creative and critical thinking, Universal work. Globalization and independence
Intersubject communication	Mathematics
Previous knowledge	**Density of substance.** Заттың тығыздығы.

Сабақтың барысы

Сабақтың жоспарланған кезеңдері	**Жоспарланған сабақ кезеңдерінің жаттығу түрлері**	**Жаттығу бойынша жазбалар**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	1. Сәлемдесу,оқушылар ды түгендеу. Сабаққа психологиялық ахуал туғызу.	**What is an atom?** Жалпы сұрақ қою. **«Atom» ойыны**	
Сабақтың ортасы	2. **W-барлығы, топқа бөлу,** **Белсенді оқыту: Сұрақ қою жане талдау**әдісі. Үй тапсырмасын **«қарым-қатынас» , тілдік, логикалы ойлау дағдысын** т.б қалыптастыру арқылы тексеру. **What is an atom?** 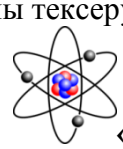 **«Atom» ойыны** **Оқушыларды шеңбер құру арқылы үй жұмысын сұрап, «атом» ойынын ойнау арқылы, сергіту. Атом ойыны арқылы жаңа тақырыпқа шығу. (3 мин)** 3. **W-барлығы.Белсенді оқыту.G-топпен жұмыс. Қалыптастырушы бағалау.(Тақырыпты өз бетінше меңгереді)** **-видео** тыңдау. **- «Мәтінмен жұмыс» топтық ұжымдық сұрақ әдісі** арқылы әр бала ойланып өзі жауап	**Критерий** / **птор** Атом, молекула түсініктерін білу / түрл ажы Атомға мысалдар келтіру / р кел алад **3. Критерий: Видеобейне, мәтін бойынша түсіндіре алады.. атом мен молекула шығу тарихын, заттың молекулалық құрылысын айта алады,** **Бағалау: «Басбармақ» арқылы оқушылар өздері бағалайды.**	Оқулық 7-сынып Башарұлы, Тоқберг енова, Байжасарова АКТ видео көрсету

	береді, дәптерге жазбаларын жазады. **«Сын тұрғысынан ойлау», «Сызбалар мен суреттермен жұмыс»** дағдысын қалыптастырады.)**(15 мин)**		
Сабақтың соңы	4-(жұппен жұмыс) **Саралап оқыту: «Ойлау дағдысын дамыту.** есептер шығарады. **(15 мин)** **<u>Есептер шығару</u>** Қалыптастырушы бағалау: **Үйге тапсырма: « Араласпайтын затты араластыру» Laboratory work (3 мин)**	**Бағалау критерийлері:** Есеп мәтінін түсіну.Формуланы қолдану. Есептей алу. **Дескриптор:** формуласын жаза алады, түрлендіре алады, физикалық шамаларды ХБЖ келтіре алады,график, күш бағытын анықтай алады. (0-2) ұпай	

Саралау-оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз?	**Бағалау-оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?**	**Денсаулық және қауіпсіздік техникасының сақталуы**
1.Өз бетінше жұмыс жасау (әр түрлі ақпарат көзімен жұмыс, калобаративті мәселені шешу) 2.Танымдық белсенділігінің деңгейін арттыру арқылы («Джиксо» белсенді оқыту 3.Тапсырмаларды орындау тәсілі арқылы (жазбаша, ауызша, әр түрлі ақпарат көзімен өздігінен жұмыс) 4. Бағалау деңгейі арқылы (өзін-өзі бағалау, тапсырма орындағанда, постер құру және қорғау)	1.Сабақтың тақырыбын мәселені шешу арқылы талдау. 2. Бағалау критерийлері мен дескриптор бойынша есепті бағалау 3. Графикті өзара бағалау 4. Қалыптастырушы бағалау бойынша тапсырмалар орындау 5. Рефлексия қорытындысы бойынша кері байланыс	Кабинетте жұмыс жасағанда техника қауіпсіздік ережесін сақтау. Психологиялық жайлылық.
Сабақ бойынша рефлексия: **«Сұрақ-жауап»тақтаға назар аудару, талдау арқылы оқушылар сабақ бойынша**		

ойларын қорытады. (4 мин)		

Кіріктірілген сабақ үлгісі

Күні: 23.11.2018	**Мұғалімнің аты-жөні: Kunafina M.N.**
Сынып: 8 Grade	**Қатысқандар саны:** **Қатыспағандар саны:**
Сабақ тақырыбы The theme (topic):	Қолданбалы есептерді шешу. Problem solving
Оқу мақсаттары Learning objectives	8.2.2.3-электронды кестені қолдана отырып есептерді шешуде кіріктірілген функцияларды қолдану. - use of built-in functions to solve problems using a spreadsheet.
Сабақ мақсаттары Lesson objectives:	**Барлығы:** Берілген кірістірілген функцияларды қолданып есептер шығару Total: solving problems using the given built-in functions **Көпшілігі:** Берілген тізімді қолдана отырып, электрондық кестемен жұмыс жасайды. Most: works with a spreadsheet using this list. **Кейбіреуі:** Берілген кірістірілген функцияларды пайдалана отырып, есептер құрастырады. Some of them: make reports using the specified built-in functions.
Бағалау критерийлері Assessments criterion:	• Кіріктірілген функциямен жұмыс жасай алады. • Can work with built-in function. • Кіріктірілген функцияны қолданып, практикада берілген есептерді орындайды. Using the built-in function, performs tasks in practice. • Электронды кесте формулаларындағы математикалық операторлар пайдалана алады. • Mathematical operators can be used in spreadsheet formulas.
Тілдік мақсаттар:	Кірістірілген функция - Встроенные функции - Built-in Functions. Функция шебері - Мастер функции - Functions Wizard. Статистикалық функциялар - Статистические функции - Statistical functions
Құндылықтарға баулу	Жеке тапсырмаларды орындау барысында бастамашы, креативті және шығармашыл тұлғаны тәрбиелеуге бағытталған дағдылық құндылықтар жүзеге асады.
Пәнаралық байланыстар	Математика, физика, ағылшын
АКТ қолдану	Дербес компьютер, интерактивті тақта, презентация, видео

дағдылары				
Тақырып бойынша алдыңғы білім	абсолютті және салыстырмалы сілтемелерді қолданады			
Уақыт	**Мұғалім іс-әрекеті**	**Оқушы іс-әрекеті**	**Бағалау критерийлері**	**Ресурс**
Introduction part (Сабаққа кіріспе бөлім)				
1 мин	Good morning, students. How are you? I wish you a good day.	Greeting students, organization moment		Слайд 1
5 мин	Before we move on to a practical part. Let's review our last lesson. *Teacher asks the students about last weeks lesson.*	Students answers the questions	Сұраққа толық жауап берді Қателіктері болды Жауап беруге қиналды	Kahoot.com
1 мин	Today's lesson is going to focus on problem solving and charts	Students needs to write data and theme of lesson		
Explanation part (Негізгі бөлімі)				
8 мин	What is graphical representation of data?	Work in groups, explane the theme. Students explans types of function, gives definitions of functions. Топпен жұмыс	-Тапсырманы толық орындады, ізденді - Ауызша идея қосты, қателіктері болды - Тапсырманы орындай алмады	
Vocabulary & terminology part(Лексика мен терминология бөлімі)				
2 мин	Chart - диаграмма To analyze - анализировать Graphical-графический Slice - часть, доля Statement - утверждение To compare - сравнить Region -регион Score - счет	Сөздерді жазу	Терминдердің аудармасының көбін жатқа біледі; Терминдердің аудармасының барлығын жатқа біледі	Слайд
Practice part(Практикалық бөлім)				
Let's moving on to practical part. Open your books, page 60				

15 мин	What problem can you solve every day with the built-in functions? Can you 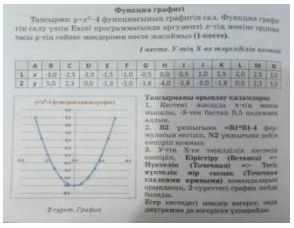 give me some opinion?	To resolve level tasks in spreadsheets.	1 деңгей Автозаполнение қолданады 2 деңгей Формуламен жұмыс жасай алады 3 деңгей- Берілген есептің графигін тұрғызады	Кітап
Conclusion part (Қортындылау бөлімі)				
5 мин	I think all students understand today's lesson. The key thing to take away from this is how easy to work with functions The next lesson we'll look at this topic in more depth. Let's fifnish this lesson with test in Bilimland portal.	Student needs to pass test	1 тест 2 тест 3 тест	Bilimland.kz
2 мин	Reflection: "Blobs tree"	Where are you?		
1 мин	Homework. To fill the table on page 61			

Оқушының аты - жөні:		
Тапсырмалар	Дескрипторлар	Қосу белгісін қойыңыз
Үй тапсырмасы	Сұраққа толық жауап берді	
	Қателіктері болды	
	Жауап беруге қиналды	
Топпен жұмыс	Тапсырманы толық орындады, ізденді	
	Ауызша идея қосты, қателіктері болды	
	Тапсырманы орындай алмады	
Сөздікпен жұмыс	Терминдердің аудармасының барлығын жатқа біледі	
	Терминдердің аудармасының көбін жатқа біледі	
Практикалық жұмыс	Автозаполнение қолданады	
	Формуламен жұмыс жасай алады	

	Берілген есептің графигін тұрғызады	

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Физикадан анықтамалық құрал. Дүйсембаев Б., Қазақбаев Д. Алматы «Рауан», 1996 жыл

2. Развитие технического творчества школьников П.Н. Андрианова, М.А. Галагузовой. Москва «Просвещение», 1990г.

3. Физика және Астрономия (7- класс) Башарұлы Р,. Тоқтарбергенова У., Қазақбаева Д. Алматы «Атамұра», 2007 жыл.

4. Физика және Астрономия (9- класс) Башарұлы Р,. Тоқтарбергенова У., Қазақбаева Д,. Бекбасар Н. Алматы «Мектеп», 2005 жыл.

5. Физика және Астрономия (8- класс) Дүйсембаев Б.М., Байжасарова Г.З., Медетбекова А.А. Алматы «Мектеп», 2007 жыл

Физика пәнін ағылшын тілінде меңгерту жолдары

Саулебекова Куралай Танирбековна
III деңгейлі физика пәні мұғалімі
№101 мектеп-лицейі

«Физика» пәні бойынша жаңартылған оқу бағдарламасы осы үдерістің құрамдас бөлігі болып табылады. Физика саласы бойынша оқушылардың білім, білік, дағдыларын қалыптастыру негізгі орта және жалпы орта білім беретін мектеп бағдарламасында жетекшіорын алады, бұл әлемнің біртұтас ғылыми бейнесін қалыптастырудағы физиканыңпрактикалық маңызымен айқындалады.

Физика – табиғат туралы ғылым. Оның мақсаты заттар мен денелердің, құбылыстар мен процестердің физикалық қасиеттерін танып-білу, табиғат құбылыстарының заңдылықтарын зерттеу болып табылады.

«Физика» пәнін табысты оқыту мұғалімнің тікелей кәсіби тәжірибесі мен құзыреттілігіне, оқу үдерісі нәтижелеріне басым көңіл бөлуіне байланысты. Қазіргі кезде табысты болу үшін оқушыларға білім қандай қажет болса, дағды да сондай қажет деген ойдың жақтастары көбейіп келеді. Бұл оқушылардың ақпаратты есте сақтап, алған білімдерін ұғынуын, түсінуін және әртүрлі салада қолдана білуін талап етеді. Білімді дәл осылай қолдану оқушыларға «XXI ғасыр дағдысы» деп жиі айтылып жүрген кең ауқымды құзыреттілікті меңгеруге мүмкіндік береді.

«Физика» пәнін оқып-үйренудің мақсаты – оқушыларда ғылыми көзқарастың негізін қалыптастыру, Әлемнің жаратылыстанымдық-ғылыми бейнесін тұтастай қабылдауды,бақылау қабілеттерін дамыту және табиғат құбылыстарын талдау және таңдау арқылы өміргеқажетті практикалық есептердің шешімдерін таба білуге дағдыландыру.

Үш тілде оқыту экспериментіндегі жұмысымды төрт бағытқа бөлемін:

- мұғалімнің өз білімін арттыру;

- тәжірибе алмасу;
- мұғалімнің шығармашылық зертханасы;
- нәтижесін қадағалау.

Осы бағытта жұмыс істеу үшін жаңа формациядағы мұғалім педагогикалық кадрлар біліктілігін арттыратын орталықтармен,қалалық, облыстық, республикалық семинарларға қатысу;экспериментке еңгізілген Республика көлеміндегі мектептермен тәжірибе алмасу; қосымша әдебиеттермен жұмыс істеу, интернетпен байланыста болу және оқушылардың әр нәтижесін қадағалау қажет.

Оқушылардың қызуғышылығын арттыру мақсатында жанжақты қамтылған мәліметтерімен қаруланып, әр сабаққа шығармашылықпен дайындалып дәстүрлі емес сабақтар өткізу мұғалімнің міндеті. Мысалы, өткізілген сабақтардан ерекше атап өтсе: интернет арқылы дистанциондық сабақ, шет тілі пәні мұғалімімен бірігіп сабақ өткізу, панорамалық сабақ, кіріктірілген сабақ, интеллектуалдық ойындар, әр тоқсан сайын өткізілетін терминологиялық тест, әр жыл соңында өткізілетін сынақ-сабағы т.б.

Мысалы 8 сыныпта өткізілген «Электр тогының жұмыс және қуаты» тақырыбындағы сабаққа тоқталсам, сабақ «Express Publishing» баспасының оқулығымен оқушының жұмыс дәптері арқылы жүргізілді. Алдыңғы білімді зерделеу мақсатында оқушыларға электр тізбегімен жұмыс берілді.

Primary education	**<u>Combination of resistors</u>:** a) **Series combination:** In series combination currents are equal, potential differences are added. b) **Parallel combination:**

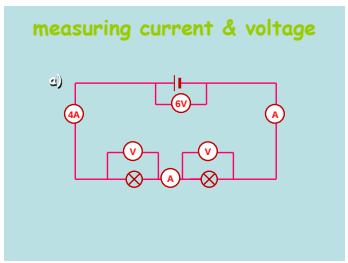

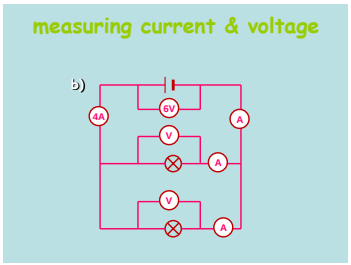

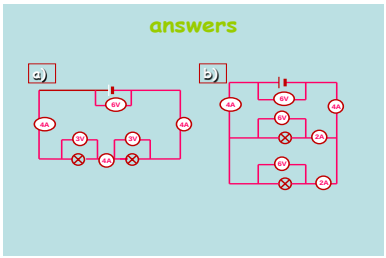

Оқушының жұмысы дұрыс жауап үлгісі арқылы жұппен тексерілді. Демек, «Have your friend mistake?» сұрағына жауап беру арқылы қатесі анықталды.
Келесі кезеңде: *«Devided into groups»-топтарға бірігеді, 1-electric lamp,2-electric kettle,3- iron, 4- Vacuum cleaner*, проблемалық сұрақ қойылады? *«The problem question: Do you think: does fire run out of work?»*

Оқушының сыни ойлауын қалыптастыруда *«Answer the questions: What is the symbol for current? What are the units of current? What is the relationship between current and time? What do we know about the current in a series circuit? How do we measure current?»* түрткі сұрақтарға жауап беріледі, оқушының

ағылшын тілінде сөйлеу дағдысы қалыптасады, көбінесе бұл кезеңде оқушы қате сөйлеуден қиналады, бірақ оны жою үшін күнделікті жаттықтыру қажет.

Жаңа тақырыпты меңгерту барысында топпен оқулықпен жұмыс жасалады, кілт сөздер, анықтамалар, формулалар жұмыс дәптеріне жазылады, досымен бөліседі. Жұптық жұмыс *«Activity the Bilim.land.kz»* білім беру ресурсындағы сәйкестендіру тапсырмасы орындалды

Сабақты бекіту үшін, яғни бүгінгі тақырыпты қаншалықты түсінгендігін анықтау үшін жеке жұмыс «*Individual work: worksheep»* жүргізілді.

1. The kernel's physical formula is defined by the formula ?

a) power of electric current;

b) the amount of heat produced by the electrical current at the time of the circuit;

c) the quantity of the electric charge that protects the time of the t;

d) the capacity of the heat sinking time t.

2. **The power of the electric current in the electroplate at 220 V and the current at 2 A?**

a) 100 W; b) 440 W; c) 4 kW; d) 0.01 W.

3. Distribute the electric current in the electroplate for 2 minutes, if the power is 400 W.

a) 48 kJ; b) 800 Дж; c) 200J; d) 3.3 J.

4. What type of heat sink is installed in the wiring 20 ohm for 10 minutes at the current 2 A?

a) 480 kJ b) 48 kJ; c) 24 kJ; d) 8 kJ

5. Electric cooker should be charged at 127 V and currents 0.5 A. Calculate the work current for 10 minutes.

a) 2 kJ; b) 40 kJ; c) 38,1 kJ; d) 1.5 kJ

оқушылардың білімін зерделеумен қатар бағалау үшін бағалау парағы пайдаланылды:

APPRAISAL PAPER

Group name :

№	Criteria	Homework	Group work	Questions	Example	Individual work	Appraisal
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

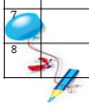

Физиканы ағылшын тілінде оқытудың ана тілінде оқытудан ерекшілігі физикалық терминдерді ағылшын тілінде енгізу, оқушылардың назарын әртүрлі пәндегі бір ғана терминдердің ағылшын тіліндегі мағынасы түрліше

болатынына назар аудару.Сонымен бірге, зертханалық жұмыстарда қолданылатын құралдардың, қондырғылар мен материалдардың атауларын оқушылар ағылшын тілінде білу, есептердің шығарылуын ағылшын тілінде түсіндіре білу, сабақты бекіту кезеңінде берілген сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру, алынған нәтижені түсіндіру, сәйкес қорытынды жасау қажет.

Ағымдағы оқу жылындағы алған білімінің нәтижесін қадағалау мақсатында оқу жыл соңында сынақ сабақтар өткізуді жоспарлап отырмын. Сол себептен, «Сынақ сабақтары» жинағы құрастырылды. Бір сынақ парағының құрамында 5 сұрақ:

1. Теория (қазақ тілінде)
2. Есеп (ағылшын тілінде)
3. Сөздік (терминдерді қазақ тіліне аудару)
4. Эксперименттік тапсырма (ағылшын тілінде)
5. Тест (ағылшын тілінде)

Сынақта оқушылардың зертханалық жұмыстарда қолданылатын құралдардың, қондырғылар мен материалдардың атауларын ағылшын тілінде білуі, есептердің шығарылуын ағылшын тілінде түсіндіре білуі және физика сабақтарында алынған теориялық білімдері қазақ тілінде тексеріледі.

XXI ғасыр - бұл компьтер, телекоммуникация техникасымен технологияның гүлденген заманында, біз ағылшын тілінде қарым-қатынас жасаумен бірге, техникалық тілді де ағылшынша еркін меңгереміз. Ертеңгі күні ол бала шетелге бара қалса да, білімін сол елде жалғастырғысы немесе жұмыс бабымен жүрсе де еш қиналмайды. Себебі, олар жанжақты даму үстінде. Міне біздің үш тілде оқыту экспериментінің тиімділігі осыдан көрінуде. Біздің оқушыларымыз әлемдік деңгейде өздерін көрсете білуі қажет. Ал осы жолда еңбек ету, тер төгу - біздің міндетіміз.

Ағылшын тілін меңгеру, сол тілде өз пәндеріңізді беру қиындау болар, бірақ қызықты және болашағы зор.

Физика пәнін ағылшын тілінде оқыту оқушылардың сөздік қорын кеңейте отырып, жаңалық ашуға, әртүрлі бақылаулар, тәжірибелер жүргізуге құлшындырады. Қарапайым көрсетулер оқушыны өз бетімен ізденуге, танымдық және шығармашылық икемділіктерін дамытуға бағыттайды. Сонымен қатар, алған білімі өмірге деген қажеттілігін қанағаттандыру мақсатында меңгерілуі қажет екендігі оқушы санасына сіңіріледі. Ең бастысы оқушының ағылшын тілін меңгерудегі сөздік қоры толығады, сөйлеу дағдысы қалыптасады.

Сабақ барысында қосымша берілетін физика-техникалық терминдер сөздігі оқушының сөз қорын қалыптастыруда өз көмегін тигізеді деген сенімдеміз. Сонымен қатар оқушылардыфизика пәнін ағылшын тілінде оқыту барысында мыналарды ескерген жөн:

Өз пәнін өте жақсы көру. Ағылшын тілінде сөздік қоры жеткілікті болу. Тілдің мүмкіндігі мен құдіретін көрсету, керісінше қиындығын көрсетпеу.

Сабақ барысында жылы , достық жағдай тудыру:оқушының жеке басындағы сенімсіздікті жоюға көмек беру;жеке дыбыстарды, сөзді, сөз тіркестерін,

сөйлемдерді, грамматикалық түрлерді дұрыс қолданбаған жағдайда оқушыны тоқтатпау, сөзін бөлмеу, қателіктеріне акцерт жасамау («шет тілде қате сөйлеуге құқығың бар!»);оқушының кез келген жауабын қабылдау; кіші-гірім қиындықтардан өткеннің өзінде қолдау жасау, енді үлкен жетістікке де жететініне сендіру;оқушының қате жауабына ескерту жасамау, қатені түзеткен оқушының мәртебесі басқалардың алдында жоғары деген жалған пікір қалыптастырмау;тек қайталау әдісі арқылы қателерді жою, қиындықтардан өту.Жаңа тақырып материалын тек жағымды үлгі арқылы ұсыну.Оқушының шығармашылық өсуіне және сенімділік жағдай орнату үшін көтеріңкі көңіл атмосферасын орнату. Оқушы баға үшін оқымайтындығы ойын қалыптастыру. Сондықтан төмен бағамен үрейлендірмеу. Қосымша қолданбалы материал ұсыну.Сабақ материалы «жанды», күнделікті өмірмен тығыз байланыстыру. Түрлі проблемалардан жол табу мүмкіндігін ескеру.

Сондықтан өз тәжірибемде ағылшын тілін өз бетіммен оқып, жеке өз білімімді толықтырып отыруды алға мақсат қылып осы бағытта жұмыстанудамын.

8-сыныптың физика оқулығымен бірге «Астана-Кітап» пен «Express Publishing» баспасынан шығарылған «Physics» оқулығын қатар қолданамын. Кей тақырыптар сәйкес келеді, кейбіреулері сәйкес келмейді. Сондықтан 8 сыныптың бағдарламасы бойынша физика сабақтарында ғылыми терминдер мен физикалық шамаларды орыс тілінде, ағылшын тілінде қолданып келемін.

Оқушылар өздері ағылшын тілінен білімдерін пайдаланып, немесе АКТ-ны қолдану арқылы ғаламтор беттерін тауып жауабын айтады.

Оқушылар оқулықтағы мәтінненқазақшамағынасынтабады, өзбеттерімен ізденеді, ағылшын тіліндегі нұсқасымен салыстырып, ойларын жинақтап өз ойларын ортаға салады. Менің сабақта қолданған әдіс-тәсілдерімнің артықшылығы: оқушы білімді өзі жинақтайды; олар бірін-бірі оқытады; топта жұмыс жасайды; өз бетімен жұмыс жасайды; өзара ой бөліседі; бірін-бірі тексереді. Ұстаздар осы жаңа әдіспен сабақ жүргізуді бәріміз бірдей қолға алып кіріссек, елімізді ең алдыңғы қатарлы елдер деңгейінен көрсете алар едік. Бұл әдістермен жұмыс жасаған соң, біздің өмірге деген көзқарасымыз өзгереді, өмірге жаңа көзқараспен қараймыз. Оқушыларымыз болашақта бірнеше тілде еркін сөйлеп, әлемнің алып елдерімен бірлесе жұмыс жасап, техника мен ғылымды жетік меңгерген тұлға қалыптасатынына сенемін.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Физика пәні мұғалімдергеарналғаннұсқаулық, үшіншібасылым. «Назарбаев Зияткерлікмектептері» ДББҰ, 2017
2. «Physics Grade 8» , Express Publishing баспасы, 2017ж
3. Үлестірмелі материалдар, екінші апта, үшінші басылым. «НазарбаевЗияткерлік мектептері» ДББҰ, 2017.

CLIL технологиясын қолдану жолдары

Үштілді білім беруде мұғалімдер тиімді CLIL технологиясын қолдануда. CLIL means Content and Language Integrated Learning - integration of foreign language and.other educational subjects teaching. CLIL consists of four C::

− CONTENT (Content) - these are knowledge, skills, abilities of subject field which progress;

− COMMUNICATION (Communication) - is ability to use foreign language in learning;

- COGNITION (Cognition) -development of cognitive and thinking skills, which form general idea (concrete or abstract);

− CULTURE (Culture) - representation of itself as part of culture, as well as adoption of alternative cultures.

CLIL - it is original term that combines a number of approaches that are used in different educational contexts. There is a number of terms describing various ways to implementation of CLIL, for example: full immersion, partial immersion "language shower", etc. In determining, the basic principles of CLIL in various European countries there are four main aspects covering cultural and linguistic environment and addressed to solving of subject and educational tasks. Each of four aspects is implemented differently depending on the age of students and social and linguistic environment and degree of immersion in CLIL.

CLIL әдісі оқушылардың тілдік қарым-қатынас қажеттілігі мен мүмкіндіктерін ана тілінде ойлануларына жағдай жасайды және бір мезгілде екі тілді бірдей меңгеруге мүмкіндік береді. Мұндағы негізгі назар тілге де, тілдік емес пәнге де аударылуға бағытталады. Сондай-ақ ағылшын тілін жаратылыстану бағыты пәндерімен кіріктіріп оқыту барысында қолданылатын белсенді әдіс-тәсілдерін атап көрсетер болсам: Белсенді оқыту - оқу үрдісі іс жүзінде барлық оқушы таным үрдісіне тартылатындай болып ұйымдастырылуында.

Талантты және дарынды балалар күрделі қабілет иелері, сондықтан оларға күрделі тапсырмаларды ұсына отырып, дарындылығын арттыруға жетілдіремін.

Олар: Оқу формалары: *Жеке», «Жұптық», «Топтық», «Сыныптық»*

Стратегиялар: *«Көңілді қалпақ», «Мозайка», «Бір қадам артқа», «Бағдаршам», «Көр,тыңда,ойлан», «Елші», «Тест», «Сәйкестендіру», «Телеграмма», «Модельдеу», «Карусель», «Үміт ағашы» рефлексия, «Бутерброд» кері байланыс және т.б.*

Ағылшын тілі арқылы жаратылыстану-математика бағытындағы атап айтқанда, биология, пәнін кіріктіріп оқытудың ұстанымдары мен тәсілдерін кеңінен ауқымды түрде қарастыруға назар аударамын.

Сабақ жоспарлаудың маңыздылығы неде? Жоспарлаудың маңыздылығы сол

Мақсаттар мен міндеттерді нақты белгілеу;

Мақсатқа жеткізетін тиімді әдіс-тәсілдерді дұрыс таңдау;

Мақсатқа жетуге арналған тапсырмаларды жоспарлау;

Ресурстарды жоспарлау;

Формативті бағалауды жоспарлау;

Табыс критерийлерін айқындау болып табылады.

Ресурстардан көптеген ағылшын тілінде сайттар, web материалдар қолданамын. Kahoot.it (тест кезінде), Learningapps.org (мәтінмен жұмыс жасағанда аудармада қолдануға болады), Plickers.com (тапсырмалар орындаған кезде), Мобильді қосымшалар (3D, 4D материалдарын көрсетуде), forms.google.com (интернеттің видеоматериалдарды дайындаған кезде, мультимедиялық редактирование, жүктеу кезінде), gradecam.com (аннимациялық тапсырмалар, суреттер мен картинкалармен жұмыстар орындаған кезде), Nearpod.com (суреттермен жұмыс орындарына қою, сәйкестендіру кезінде), Powtoon.com (тапсырмаларды ойын ретінде топпен жарыстар ұйымдастырған кезде) пайдалануға болады.

Осыған орай жаратылыстану пәндерінің ішінде биология пәнін ағылшын тілінде оқытудың маңыздылығы ең алдымен, оқушылардың биологиялық терминдерге байланысты сөздік қорын кеңейту, өз бетімен іздену, шығармашылық қабілеттерін шыңдау, өмірде болып жатқан әрбір биологиялық құбылыстарды ағылшын тілінде жеткізе білу дағдыларын қалыптастыруға бағыттаймын.

«Физика» пәнінен Серікбаев Ерденнің CLIL технологиясын қолдану тәжірибесінен

CLIL-ды тек тілді оның ішінде ағылшын тілін үйретуге бағытталған деуге келмейді (Марш, 2002). Оған дәлел ретінде “4Cs of CLIL” деген ең басты төрт бағытқа назар аударсақ, бұл әдістеменің ауқымы едәуір кең екеніне көз жеткіземіз. Олар келесі:

a) Content (Мазмұн). Бұл әдістеменің негізгі бөлігі болса керек. CLIL-ды тек терминология төңірегіндегі мәтіндермен шектеу дұрыс болмаса керек. Осыған дейін ана тілінде оқылған ақпаратты қайталауға да жарамсыз методика. Себебі CLIL - грамматика мен тілдік нормалардан гөрі түсіну және жеткізе білуге негізделген.

b) Communication (Жеткізе білу, байланыс құру). CLIL-дың негізгі қағидасы - тілді қолдануды сол тілді қолдана отырып үйрену. Сондықтан да жазбаша болсын, ауызша болсын ақпараттық алмасуды қамтамасыз ету тілдің кеңінен қолданылуына жол ашады.

c) Cognition (Ойлау қабілеті). CLIL-де оқушылардың ойлау қабілетін дамытуға ерекше көңіл бөлінген. Себебі оқушы өзінің оқу материалын меңгерудегі әрбір жетістігі оқушының ынтасына ынта қосады, әрі оқу бағдарламасына ерекше көңіл бөлуін қамтамасыз етеді.

d) Culture (Мәдениет). CLIL-дің маңызды бөлімдерінің бірі - болашақ қоғам мүшелерін мектеп жасынан бастап түрлі ұлт пен мәдениетті қамтыған қоғамның әрбір мүшесінің ойымен санасуды үйрету, толеранттық қалыптастырып, ұлтаралық немесе нәсіларалық келіспеушіліктердің алдын алу. Бұл тарихи я заманауи мәселелерге әртүрлі көзбен қарауға жол ашады.

Осы төрт бағыттың ішінде екінші және үшінші Communication және Cognition бөлімдеріне тоқталу маңызды. Себебі педагогикалық тұрғыдан бақылау барысында оқушылардың, әсіресе өз ұлтымыздың оқушылары өз ойларын еркін жеткізуде қиыншылықтарға тап болады. Бұл Азия халықтарының ортақ менталитеті десек те, я болмаса отбасылық тәрбие нәтижесі десек те болашақ өмірдегі кері әсер ететін қасиет екені ешкімге де жұмбақ емес. Көпшілік алдында сөйлей алмай, өз ойын өз ішіне түйіп алатын оқушы психологиясын жақсы арнаға бұру үшін дұрыс педагогикалық әдістер қолданылуы тиіс.

CLIL методикасы бойынша қысқаша әдістемелік нұсқау

CLIL методикасында оқу үрдісіне оң үлесін тигізер сан-алуан әдістер бар. Солардың ішінде өзіме ең маңызды деп көрінген тәсілдермен осы бөлімде бөліспекпін. Олар келесі:

a) Think-pair-share
b) Scaffolding
c) Group activities
d) Elicitation
e) Vocabulary self-assessment table
f) Pre-while-post video activities
g) Plane language

Think-pair-share

CLIL методикасындағы Think-Pair-Share атты оқушының өз ойын білдіре алу әдісі бойынша кез-келген оқушы өз алдындағы “ұялу”, “қорқу” белестерінен өтуге мүмкіндік алады. Бұл әдістің оқушыны үш нәрсеге адым-адым үйретеміз: олар “Think” - ойлау, “Pair” - Жұптаса ой бөлісу, “Share” - көпшілікпен ой бөлісу. Мысалыға өз сабағымда аталмыш әдісті келесі түрде қолданамын. Оқушыларға сабақтың барысында келесі сурет көрсетіледі.

Суретте көрсетілген екі көліктің “Қайсысы жылдам? Неге?” деген сұрақтарға оқушы ең алдымен өзі

ойланады. Осы тапсырмаға бір минут уақыт беріледі және ең маңыздысы - оқушы өз ойын бір параққа жазуы тиіс. Осылайша оқушы өз ойын қағаз жүзіне жазуды үйренеді. Келесі кезекте оқушылар сол ойларымен қасындағы досымен бөлісуі керек. Көпшілік алдында сөз сөйлеудің алғышарты осы болса керек, себебі өз ойын бір адамға жеткізе отырып оқушы өз ойына деген сенімін қалыптастырады.

Scaffolding

CLIL методикасы оқушыға ыңғайлы ізденіс ортасын қалыптастыруға негізделген. Scaffolding тәсілі бойынша кез-келген тақырыпқа кірмей тұрып, оқушыларға көрнекілік материалдар арқылы (фото, видео, демонстрация) болар тақырыпқа ең бірінші қадам жасауға мүмкіндік ашылады. Scaffolding (ағылш. құрылыс сұлба ағаштары) оқылып жатқан сабақ пен шынайы өмірдің, мұғалім мен оқушының арасында байланыс құрып, жандандыра түседі. Мысалыға оқушыларға Youtube видео желісінен “Pop corn with cell phones” атты бейнероликті көрсетуге болады. Ол видеода ұялы телефондар арасында жатқан жүгері дәндері телефондарға бір уақытта қоңырау соғылғанда поп-корнға айналады. Осының “Себебі неде?” деген тақырыпта кішігірім дискуссия жасау арқылы аталмыш сабақтың тақырыбына, яғни “Электромагниттік спектр” тақырыбына қадам басуға болады. Ең маңыздысы, бұл қадамды оқушылардың өздері жасап, физиканың күнделікті өмірмен байланысты екеніне көзі жетеді.

Оқушылар болса, дәл сол сабақтың бастамасында өз қызығушылықтарын ортаға салып, өздерін сабақтың барысына әсер ете алатын тұлға ретінде сезінулері тиіс. Кері жағдайда оқушылар түсініксіз тұстардың қай жерден басталып, қай жерден біткенін өздері де түсіне алмай, сабақтың ешбір бөлігін түсінбегендей әсер алады. Оқушы болғаннан кейін сөйлеуі керек, сұрауы керек, себебі бұның барлығы да ізденіс пен белсенділіктің белгісі. Алайда біздің санамыздағы оқушы қойдан жуас болып тып-тыныш қана отыруы тиіс. Артық сұрақ қойса “көп сөйлеме”, күлсе “тыныш отыр”, қателессе ашуланып жатамыз. Өкінішке орай бұның барлығы да оқушының еркін түрде өз ойын білдіруіне кері әсерін тигізеді. Бала “қорқақ” болады, “тұйық” болады. Себебі қателесуі үлкен қайғы. CLIL методикасында қателесу деген түсінік мүлдем жоқ. Оқушыға “қателестің” дегеннен гөрі оқушыны әрі қарай ойлануға шақырып, жауап іздеудің дұрыс бағыт-бағдарын беруіміз қажет.

Оған қоса CLIL методикасында оқушының ойлау белсенділігін арттырудың тиімді тәсілдері бар. Олар әр оқушының көбінесе ескеріле бермейтін эмоционалды жағдайын қарастыра жұмыстануға негізделген. Қазіргі заманғы оқушы психологиясы осыдан он жыл бұрынғы психологиядан өзгеше болғандықтан, балаға құр сабақтың ең негізгі бөлімін айта түсіндіру жеткіліксіз болғанын көпшілік мұғалімдер байқап жатқаны рас. Демек сабаққа баланы қызықтыра алу, ынталандыру, әрі оқушының санасындағы бар ақпаратты жаңғырта алу - сабақтың сіңімді әрі өнімді өтуінің кепілі болса керек. Қазіргі жаңартылған білім берудің негізі - оқушының білім тереңдігін дұрыс жіктеу, аталмыш CLIL методикасының әдістерінде ауқымды түрде қарастырылған.

Group activities

Әдіс түрі	Мысал
1. Антонимдер әдісі	What is the opposite of action, in the “Third Law of Motion”?
2. Өлшемдер әдісі	Millimeter, centimeter, meter and _____?
3. Синонимдер әдісі	It is the same as “changing current”, starts with “a”
4. Анықтамалар әдісі	It is the force between two charges.
5. Қайталау әдісі	Can you remember, in the last lesson we talked about heat _____
6. Көрнекілік әдісі	Look at this picture, what is it?
7. Бос орындар әдісі	The temperature at which solid turns into liquid is called the m _ _ _ _ _ g point.
8. Сөздік тап әдісі	Radio waves, UV rays and X-rays are examples of _____
9. Ой сұлба әдісі	Look at this word cloud and find the missing word
10. Жиі қателер әдісі	Instead of saying “injain” you have to tell _____

CLIL методикасында топтық жұмыстарға ерекше мән берілген. Себебі топтық жұмыстар оқушыларды өзгенің ойымен санасуды, сыйлауды үйретеді. Берілген тапсырмаларды орындаған бір-біреулеп шыққан оқушылардан гөрі оқушылардың топ болып жұмыстануы озат оқушылардың көшбасшылық қабілетін дамытса, екпінді және орташа оқушылардың өз қабілеттеріне деген сенімін арттырып, еркіндік береді. Оқушылардың өз араларында креативтілік қабілеттері айқын көрініс тауып, оқушылар ең жақсы нәтижеге қол жеткізудің ең басты жолы - жұмыла жұмыстану екеніне көздері жетеді.

Elicitation

Elicitation (ағылш. “ортаға шығару, тартып шығару”) оқушылардың тілімен өздеріне жаңа сөздерді үйрету тәсілі. Бұл әдеттегі сөздің аудармасымен шектеле салу емес, себебі тек аудармасымен шектелген кезде сөздердің жатталуы оқушы санасындағы реттіліктен гөрі шашыраңқы болып, уақытша ғана жатталуына әкеледі. Ал Elicitation дегеніміз - ескі білім мен жаңа білім, яғни білетін сөздер арқылы жаңа сөздерді жаттау болып табылады. Осыған орай әр сөздің өз сипаттамасы, ассоциациялық мағынасы болуы тиіс. Аталмыш әдістің өз түрлері бар. Олар:

Vocabulary self-assessment table

CLIL әдістемесінде сөздерді жаттауға ерекше көңіл бөлінген. Алайда бұл біздің санамыздағы “жаттау” сөзінен аздап айырмашылығы бар. Естеріңізде болса бір кездері біздер де ағылшынша-қазақша сөздік-дәптерлер арнаған болатынбыз. Оның ішінде сөздердің транскрипциясы да жазылатын. Өкінішке орай ол әдістің асқан пайдасы болмағанын көрдік. Себебі сөздің аудармасын жаттау Блум таксономиясы бойынша алғашқы деңгейлік тапсырма болып табылады. Ал сөздерді болашақ өмірінде кеңінен қолданғысы келетін адам үшін сөздердің жатталу деңгейін, яғни санаға қону тереңдігін бақылай білу өте маңызды. Мысалыға Vocabulary Self-Assessment парақшалары арқылы оқушылар өтілген сабақтардың өз есінде қандай деңгейде сақталғаны жайлы біле алады. Бұл сумматив бағалауға жатпайды, бұл - оқушыны өзін-өзі бағалау құралы. Төменде аталмыш парақша кестесі көрсетілген.

Word **Сөз**	**Have heard** **Естігенмін**	**Can translate** **Аудара аламын**	**Can spell** **Жазылуын білемін**	**Can use in a sentence** **Сөйлемде қолдана аламын**	**Do not know** **Білмеймін**
Process					
Power					
Piston					

Осы кестені оқушы “+” немесе “-” жазу арқылы толтырады. Бұл жердегі мақсат оқушының өзінің деңгейін көруі арқылы сөздің жатталу тереңдігін арттыру. Бұл кесте дағдылы жұмыс істеуге арналған, яғни түп соңында оқушы сөздің аудармасын білумен қатар, оның жазылуын біліп, сөйлем ішінде қолдана алуы керек. Әдетте бұндай кестені мұғалім сабақтың басында таратып, өткен сабақта үйренген сөздерді қайталағаны дұрыс.

Pre-while-post video activities

Сабақта оқушыларға қанша минут видео көрсетілуі тиіс? Осыған қатысты әр түрлі ойлар бар. Алайда CLIL методикасы бойынша бұған ешқандай шектеу жоқ. Жалғыз шарты - оқушыларға видеоны белгілі бір мақсатпен көрсету. Яғни оқушылар көрсетілген видеоның тақырыбын, әрі көру барысында мән беретін жерлерін анықтап алулары керек. Бұл әдіс Pre-while-post video activities (Видео-алды, видео-кезінде, видео-соңы жұмыстар) деп аталады. Мысалыға, Youtube видео желісінен Electromagnetic Spectrum атты видеоны көрсетпестен бұрын әр жұп оқушыға бір-бір төмендегідей сұрақтарды таратуымыз қажет. Оқушылар видео басталмас бұрын сұрақтарға бір көз жүгіртіп көруіне болады. Кейбір кездері бұл жерге Think-Pair-Share әдісіне негізделген Scaffolding жұмыстары кіріктіріледі. Бұл Pre-video жұмысы болып табылады.

While-video жұмысы оқушының сол видеоны көру барысында

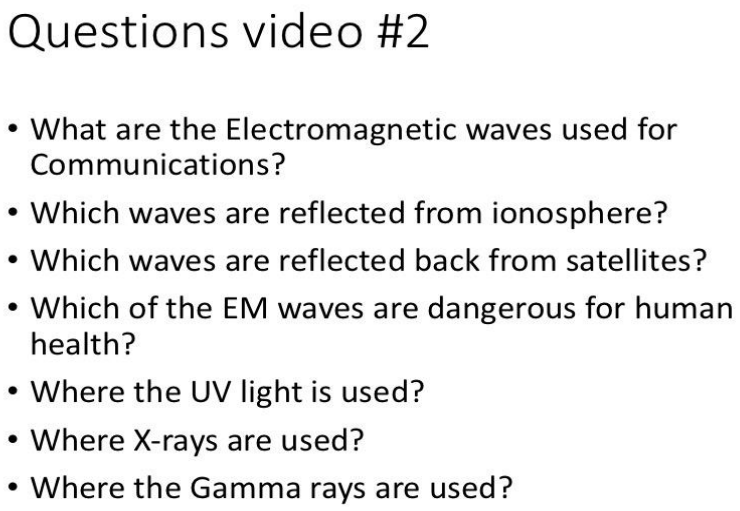

берілген сұрақтарға байланысты ақпаратқа зер салу болып табылады. Видео бітісімен берілген сұрақтарға жауап жазу - Post-video жұмысына жатады. Осылайша кез-келген бейнематериалды тиімді түрде көрсетуге болады.

Plane language

Сабақ уақытында байланыс құруды тілдің қолданылуына сәйкес ең басты бес топқа бөлуге болады:

1) BICS (Basic Interpersonal Communicative Skills) Ex: How are you today?
2) LCR (Language of Classroom Routines) Ex: Who is absent today?
3) LI (Language of Instructions) Ex: Take notes, please.
4) SRBL (Subject Related Basic Language) Ex: When ice melts, it becomes water.
5) CALP (Cognitive Academic Language Proficiency) Ex: In winter we can observe thermal contraction.

Байқағаныңыздай, BICS сөйлеудің ең қарапайым тілі - жалпақ тіл. Ал CALP керісінше, сөйлеудің академиялық тұрғыдан күрделі түрі. Осы екеуінің арасында дұрыс баланс сақталмаған кезде оқушының тілді дұрыс меңгеруі қиынға соғады. CLIL мұғалімі ретінде сабақ BICS, LCR және LI деңгейлерінде SRBL және CALP-ке қарағанда көбірек жүргізілгені дұрыс. Сабаққа таңдалған мәтіндер де оңайлатылған болуы керек. Ол үшін арнайы интернет-ресурстар бар. Мысалыға, www.rewodify.com сайтында күрделі мәтіндерді оңайлатып алу мүмкіндігі бар. Төмендегі мәтіннің осы сайт арқылы оңайлатылған түріне назар аударыңыздар:

Оқулықтағы мәтін	Rewordify.com
Newton realized that a single isolated force could not exist.	Newton (understood/made real/achieved) that a single (far apart from others) force could not exist.

Forces always occur in pairs. Thus, Newton stated the third law of motion as follows When one object exerts a force on a second object, the second object exerts an equal but opposite force on the first.	Forces always happen in pairs. So, Newton stated the third law of movement as fo llows When one object (uses/puts into action) a force on a second object, the second object (uses/puts into action) an equal but opposite force on the first.

Көргендеріңіздей, осындай ресурстар арқылы күрделі мәтіндерді оқушыларға түсіндіру әлдеқайда жеңіл болмақ.

Қорытынды

CLIL методикасы заманауи білім берудегі ең озық әрі тиімді методикалардың бірі болып табылады. Осы әдістемені қолдана отырып оқушыларымыздың сабаққа деген қызығушылығы әрі білім ордасы - мектепке деген махаббаты артады деген үміттеміз.

Қолданылған әдебиеттер

1. Marsh D., 2002. CLIL/EMILE - The European Dimension.
2. Navarro Gill N., 2012. Content Language Integrated Learning.

Жаратылыстану сабақтарындағы «Төңкерілген оқыту» педагогикалық әдісін қолданудың оқу үдерісіне әсері

Жумабаев Ринат
Унбаева Салтанат
Назарбаев Зияткерлік мектебі, Қазақстан

Кіріспе

Бұл жұмыста авторлар өздерінің математика, физика, биология пәндерінде қолданған «төңкерілген оқыту» педагогикалық тәсілінің қорытындысын ұсынып отыр. «Төңкерілген оқыту» - интернетті қолдана отырып, сабақты видео түрінде көрсетуге негізделген педагогикалық методика. Қазақстанның білім беру жүйесінде бұл жаңа методика түрі болып табылады. Қазақстан республикасының Ақтау қаласындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінде (кейіннен басқа НЗМ) зерттеу және оны іске асыру 2015-2017 оқу жылдары басталды. Зерттеудің негізгі мақсаты Қазақстандық мектептерде бұл әдісті қолданудағы артықшылықтар мен кемшіліктерді білу болатын. Осы уақытта дейін студенттерге IT технологияның әсері жайлы көптеген зерттеулер жүргізіліп, олардың барлығы IT технологиядан студенттер өздеріне қажетті тиімділікке жете ала ма деген сұрақ төңірегінде қарастырылды (2016 Drijvers The Uses of Technology in Lower Secondary Mathematics Education pp 22). Бұл зерттеу «төңкерілген оқыту» әдісінің нақты пайдалы тұстары мен жаратылыстану бағытындағы пән мұғалімдерінің видеосабақтарға мән беру қажеттігін көрсетеді. Аталған зерттеу әр түрлі бағытта практикаға енгізіліп, орта мектептегі оқушылар мен мұғалімдерден ауызша сауалнама мен интервью алу арқылы жүргізілді. Зерттеушілер оқушылар, мұғалімдер мен ата-аналар жауаптарына мұқият талдау жүргізді. Нәтижесінде бұл жаңа әдістің артықшылықтары мен кемшіліктерін біліп, педагогикалық тәсіл ретінде мұғалімдер үшін рекомендация жиналды.

Зерттеу барысы «іс-әрекетті зерттеу» ағымында жүзеге асырылып, мұғалімдер бірінші рет өз практикаларында 80 видео дайындау арқылы «Төңкерілген оқыту» методикасын қолданды.

Зерттеу мақсаты:

• «Төңкерілген оқыту» қолданудағы артықшылықтар мен кемшіліктерді білу

• Бұл әдіс түрі мектептің педагогикалық бағытындағы (математика, биология, физика) пәндеріне қандай өзгеріс пен тиімділік алып келетінін зерттеу.

Негізінде зерттеу еліміздегі тек 22 НЗМ мектептеріне әсер етуі қажет. Дегенмен мектептерде IT технологияны пайдалану соңғы жылдары арта түсті. Технологияның әсері әлі күнге дейін практикада зерттеліп, артықшылықтары мен кемшіліктері қарастырылуда. Oh Nam (2015) өз зерттеуінде «төңкерілген оқыту» методикасын қолдану жайлы, қазіргі таңда дәстүрлі лекциялар мен үй жұмыстарының түпкілікті өзгергенін, Оқушылар қысқаша шолу арқылы видео мен онлайн-сабақтар қарайтынын және сабақ барысында тек талқылау мен тапсырмаларға мән беру керектігін сипаттаған. «Төңкерілген оқыту» методикасын қолданудың себептері көп болғанымен, ең бастысы, Оқушылардың ұялы телефонға қажеттілігін тиімді пайдалану арқылы жаратылыстану бағытындағы пәндерді оқуға болатынын түсіндірді.

Барлық НЗМ мектептеріндегі студенттер үшін смартфондар мен IPad қолжетімді. Оқушылар онлайн немесе ұялы телефондары арқылы WhatsApp желісін пайдаланып, өз ойлары мен идеяларымен бөлісіп, өзекті мәселелерді цифрлық технология көмегімен шешіп, мәселе шешімдерін математикалық талқылаулар арқылы байланыстыра алады (2016 Liljedahl Problems Solving in Mathematics Education pp 38).

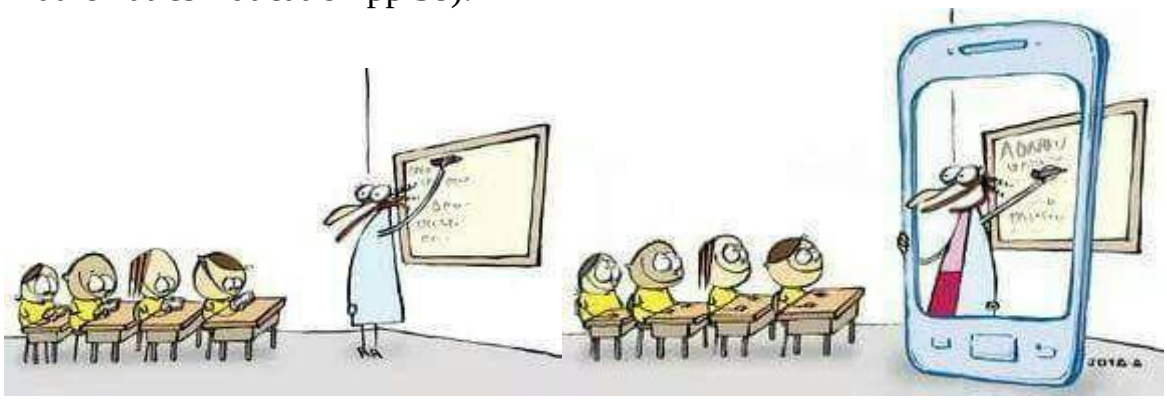

Математик, физик, биолог мұғалімдерден өз практикасында кездесетін қиындықтар жайлы сұрағанда көбісінің жауабы саралап оқытуды қалай қолдану жайлы болатын. Оқушылар ақпаратты меңгеру мен қабылдау жылдамдықтарының әркелкілігімен ерекшеленеді. Кейбір оқушыларға ақпаратты меңгеру қысқа уақытта, ал кейбірі қабылдау жылдамдығының баяу екендігіне байланысты көп уақытты қажет етуі мүмкін. Мұғалімдер саралап оқыту технологиясын қолданғанымен оқушылардың барлығы бір деңгейде болғанын қалар еді. Сонымен қатар, оқушылар меңгеру қабілеті бойынша да ерекшеленеді (Teaching Secondary Students Through Their Individual Learning Styles, Rita Stafford and Kenneth J. Dunn; Allyn and Bacon, 1993). Мұғалім уақыты сабақта санаулы болғандықтан, барлық оқушырға тиесілі көңіл бөле алмауы мүмкін. Осы мәселені шешуде мұғалімдер «төңкерілген оқыту» методикасымен танысып, практикада жүзеге асырып көруді жөн көрді. Сонымен, «төңкерілген оқыту» қандай болмақ?

Ол сабақтарды видео түсірілім арқылы көрсетіп, білу, түсіну дағдыларын дамыту мақсатында, үй тапсырмасы ретінде ұсынылатын педагогикалық тәсіл түрі. Аралас сабақтарда жаңа тақырыптың теориясын сыныпта талқылап, (өзіміз түсіндіреміз, оқулықты оқытамыз, т.б.), ал үйге практикалық тапсырма беріледі (жаттығуларды орындау немесе есептерді шығару, т.б.). Теория – сыныпта, практика – үйде (Светлана Яскевич, «Технология смешанного обучения перевернутый класс», 2014).

Оқушыларға үй жұмысы алған білімдерін бекіту мақсатында беріледі. Жаратылыстану бағытындағы пәндерде (математика, биология, физика) 50% жуық сабақ уақыты теорияны түсіндіруге кетеді. Уақыттың жеткіліксіздігінен кейбір мұғалімдер сабақ үстінде орындау қажет тапсырмаларды үйге беріп жіберуге мәжбүр болады. «Төңкерілген оқыту» әдісінде бұл үдеріс мүлдем басқаша орын алады. Мұғалім жаңа материалды видео арқылы көрсетіп, сабақ барысында оқушылардың теориялық білімін практика жүзінде тапсырмалар беру арқылы жаңа тақырыпты меңгеруін бақылайды. Нәтижесінде оқушыларға

көп практикалық тапсырмалар мен жұмыстар жүргізіледі. Төңкерілген оқыту арқылы мұғалім белігілі бір сабақ ішінде оқушылардың алған білімін қолдану дағдыларын дамыта алады (Jonathan Bergmann and Aaron Sams, 2015).

Сол арқылы уақыттың жеткілікті болуы мұғалімнің әр оқушымен жеке жұмыстануына мүмкіндік береді.

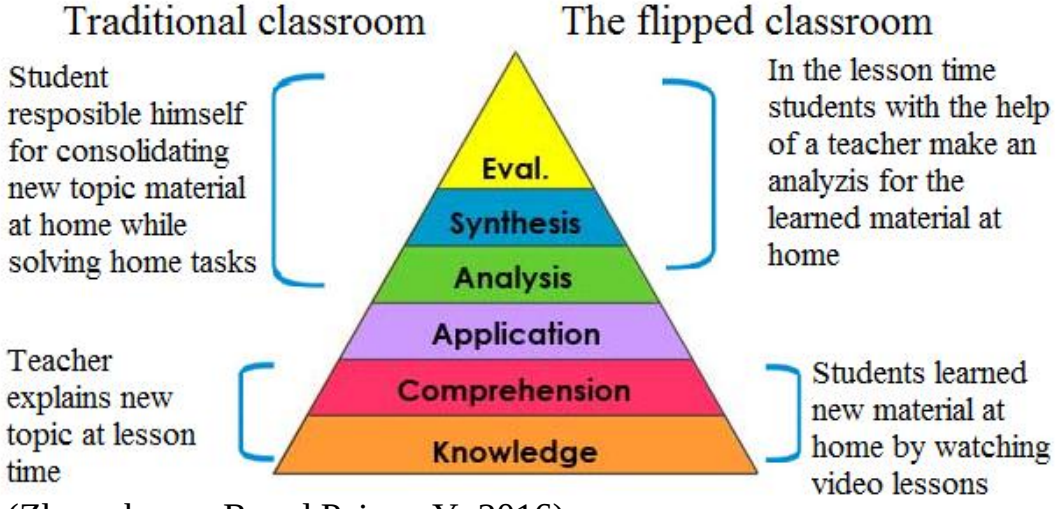

(Zhumabayev R and Paizov Y, 2016)

«Төңкерілген оқыту» - барлық НЗМ мектептерінде қолданылып келе жатқан жаңа педагогикалық тәсіл. Бұл әдіс арқылы оқушыларды мотивациялап, көптеген жетістіктерге жете алады және өздігінен білім алуына жағдай жасалынады (Brian Bennet, 2012). Аталған педагогикалық әдіс жаратылыстану пәндерінде IT технологияны қолдану мен оқушылардың оқуға деген жауапкершілікті сезінуге оң әсерін тигізеді (Jonathan Bergmann, Aaron Sams, 2015). Оқыту сыныптан тыс үйде жүзеге асып, сабақ барысында мұғалім көмегімен білімдерін бекітеді. Оқушылар алдын-ала теориялық материалды меңгеріп келгендіктен сабақта мұғалім көмегімен теориялық білімін практика жүзінде тапсырмаларды орындайды (Zhumabayev R, Paizov Y, 2016). Зерттеу жұмысын нәтижелі ету үшін мұғалімдер жыл бойына 80 видео дайындап, математика пәніне байланысты (40 видеосабақ), биология (25 видеосабақ), физика (15 видеосабақ) түсірілді. Түсірілген видеосабақтар мұғалімдердің YouTube каналына салынып, қазіргі таңда 40,000 көрсетілім жинап отыр. Видеосабақ сілтемелері оқушыларға электронды пошта немесе WhatsApp мобилді желісі арқылы жіберіледі. Бастапқы кезде видеосабақтарға оқушылар таң қалып жүрсе, артынан күнделікті қолданылатын құнды оқу ресурсына айналды.

Зерттеу бөлімі

Зерттеудің методологиясы, құралдары мен әдістері немесе қолданылатын дереккөздер

Зерттеу барысында бірнеше жауаптан және ашық сұрақтардан тұратын ауызша, жазбаша сауалнамалар алынды. Сонымен қатар оқу бағдарламасының сапасы жайлы пікірлерді білу мақсатында мектепішілік интернет-сауалнама мен интервью алынған болатын. Зерттеушілер сондай-ақ, қатысушылардан да видеосабақтардың сапасын арттыру мақсатында сауалнама жүргізді.

Қатысушылар: 141 орта мектеп (30 студент – 11 сынып, 32 студент – 7 сыныптар арасында математика пәні бойынша, 25 студент – 10 сыныптан биология бойынша, 54 студент физика пәні бойынша), 30 мұғалім математика, физика, биология пәнінен қатысты. Тіпті, 10 ата-анадан интервью алынып, алынған нәтижелерге сапалы анализ (Excell MS, YouTube, Google форма) жүргізіп, интерпретацияланды.

Сауалнамадағы бірінші сұрақ оқушылар үшін математика пәнін оқуға видеосабақтардың қаншалықты табысты екенін білу мақсатында қойылды.

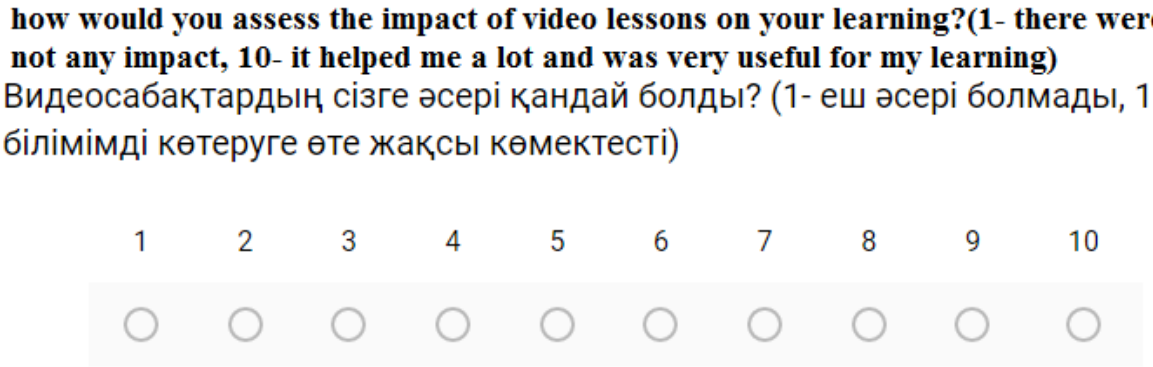

Сіздің математика пәнін оқуға видеосабақтар арқылы оқу қаншалықты пайдалы болды? (1-мүлдем пайдалы болған жоқ, 10-өте пайдалы болды). Оқушылар бағалау шкаласы бойынша 1-ден 10-ға дейін таңдады. Сауалнама қорытынды орташа бағасы -8,5 көрсетіп, математика пәні бойынша видеосабақтардың әсері оқушылардың сабақты түсінуіне тиімді болды деген ой түйілді. Биология мен физика пәндері бойынша барлық оқушылар өте пайдалы деген рекомендациялар берді. Зерттеу жұмысын бағалау ретінде оқушылар мен ата-аналардан жазбаша кері байланыс алынды. Солардың бірнешеуі төменде көрсетілген:

Пән: «Биология»

• «Мен мұғалімнің түсіріп жүрген видео сабақтарын үзбей қараймын, себебі, мұғалімнің даусын естіп, түрін көру арқылы сабақты үй жағдайында жылдам, әрі сапалы меңгере аламын. Алдағы келе жатқан 10 сыныптар арасындағы сыртқы жиынтық бағалау емтиханына дайындалуға мұғалімнің видео сабақтары бірден-бір көмекші құрал болып табылады»

• «Видеосабақтардың бір жақсы жері – кез-келген жерде, өзіңе қолайлы уақытта, (тіпті автобуста, көшеде, үйде) қарау арқылы сабаққа дайындалуға болады. Өз басым сол арқылы уақытымды үнемдеймін» 10 сынып оқушысы

• «Маған видео сабақтар ұнайды, себебі, азғантай 5-6 минуттың ішінде жаңа тақырыпты тез меңгеріп алуға болады. Өзіме қызықты болған жоғары сынып сабақтарын да қарап, биология пәнінен өз білімімді арттырып жүрмін» 8-сынып оқушысы

Мұғалімдер сондай-ақ, ата-аналардан да жақсы әсерлі кері байланыс алып, болашақта ғылыми жұмыстармен жұмыстануға болатынына көздері жетті. Мұғалімдердің де мотивациялары күшейіп, жаңа педагогикалық әдіс-тәсілдерді меңгере бастады.

Ата-аналардан интервью алу кезіндегі олардың кейбір жауаптары:

- «Кейбір видео сабақтар мысалы, «Өзіңіздің миыңыз жайлы сіз білмейтін қызықтар» атты видео бізге де ұнап, балаларымызбен бірге қарадық» 10 сынып ата-анасы
- Түнімен кітап оқып, көзін ауыртпай, аз уақыттың ішінде видео сабағын қарап, керек жерін дәптерге түртіп алу арқылы уақыттарын үнемдеді. 7 сынып ата-анасы
- Қажет емес, артық сілтемелердің барлығын іздемей, нақты видеосабақ арқылы сабағын түсінеді 10 сынып ата-анасы
- Емтихандарға дайындалуға қажетті өте тиімді тәсіл, қысқа уақыттың ішінде барлық тоқсан тақырыптарын қайталай алады 12 сынып ата-анасы

Видеосабақтар түсіруге арналған IT иструменттер

Видеосабақтар түсіру мен өңдеуге арналған қолжетімді программалар өте көп. Төменде мұғалімдер қолданған бірнеше видеосабақ түсірудің жолдары мен түрлері көрсетілген.

Видеосабақтар түсіру түрлері	Студенттер үшін алып келер әсері мен ерекшелігі
Мұғалім тақта алдында көрініп тұру арқылы түсірілетін видеосабақ түрі, оқушы өз мұғалімін көріп, есті алады.	Бұл видео көбіне ұялы телефон не IPad түсіріледі. I-Movie программасы Бұл программа – ең қарапайым, барлық мұғалімдер үшін қолайлы тәсіл. 7-8 сыныптар үшін мұғалімді көріп, есту арқылы көрілген видеосабақ визуалды есте сақтау қабілетін дамытуға әсер етеді.
Презентацияны қолдана отырып, тек мұғалім даусын есту арқылы түсірулген видеосабақ	Screen-o-matic. Видеосабақ түсірудің ең оңай түрі, ол үшін алдын-ала перезентация жасалынуы қажет. Бірақ, математика пәндерінде тиімді болмауы мүмкін, себебі, есептер шығару қиындық алып келеді.
Интерактивті тақтаны пайдалана отырып, мұғалім тақтаға сызып, жазып түсіндіру арқылы даусын есті алады, бірақ мұғалім бейнесі көрінбейді.	Интерактивті тақта Студия Camtasia Vittle Барлығы ақылы, бірақ тиімділігі жоғары, видеосабақты қызықты

	етіп түсіруге мүмкіндік көп.

Видеосабақтарға деген көзқарасқа нұсқаулық

Өздігінен оқытуға әсер ету	Видеосабақтарды қарау арқылы тақырыпты өз бетімен меңгеріп, өз бетінше оқуына жағдай жасауға болады. Оқушылардың өз бетімен оқуына ықпал етіп, білім сапасын арттыру мақсатына жетуге болады Үшінші (базалық деңгей) – мұғалімдерге арналған нұсқаулық
Оқушы жасы	Міндетті түрде мұғалім *оқушы жасы* ескерілуі қажет: • Оқушы жасы неғұрлым кіші болса, видео уақыты да соншылықты аз болып, сабақты тез ұғынып алулары үшін жан-жақты, толықтай таныстыруды қажет • Жоғары сыныптарға күрделі терминдермен түсіндіріп, әр терминге анықтама беріп отырудың қажеті жоқ • Мұғалімдер қажетті терминдерді қолдана алады • Егер де видео ұзақ уақытты қамтыса, қызығушылығы төмендеп кетуі мүмкін. (1 - журнал «Pedagogical Dialog» - №4 (14), 2015 жыл)
Оқушылардың қабылдау қабілеті оқыту тәсілі	Визуал студенттерге көру арқылы, аудиалдарға есту арқылы түсірілген видео түрін тиімді болады. Бірақ, бұл кинестетиктер үшін қолайлы болмауы мүмкін.
IT технологиясын жетілдіру	Төңкерілген оқыту барысында мұғалімдер мен студенттер әртүрлі IT құралдарымен таныcты: https://drive.google.com, https://b.socrative.com www.edmodo.com, Camtasia-студия, I Movie, Educreàtions.com. зерттеу барысында IT меңгеру дағдысы геометриялық прогреспен дамыды.

Hermann Ebbinghaus айтуы бойынша (1885), біздің есте сақтау қабілетімізге бірнеше фактор әсер етеді:

• есте сақтау күші,

• оқуды бастаған уақыт саны.

Зерттеу қорытындысы бойынша сіз ақпараттың жартысын 3 апта аралығында сақтай аласыз. Сыныпта өтілетін тақырыптың 90%-н бір айдың тіпті, бір аптаның ішінде тез естен шығып кетеді (Hermann Ebbinghaus, 1885). Ақпаратты ұзық мерзімді жадыға айналдырудың екі жолы бар:

- Қайталау
- Сапалы есте сақтау қабілеті

Біз, күнделікті бір ақпаратты есте сақтау үшін бірнеше рет қайталауымыз мүмкін. Есте сақтау қабілетін дамытудың бір жолы: үнемі қайталау арқылы видеосабақтарды қарап отыру (Marc Augustin, 2014). Marc Augustin, зерттеуі үнемі видеосабақтарды көру ақпаратты ұзақ есте сақтауға әсер ететіндігін дәлелдеді.

https://sidsavara.com/the-ebbinghaus-curve-of-forgetting

Оқу бағдарламасы оқушылардың ауқымды ақпараттың барлығын есте сақтауларына негізделеді, бірақ көбіне студенттер кешегі өткен тақырыпты да ұмытып жататын кездері болады. «Төңкерілген оқыту» арқылы өз бетімен білім алып қоймай, есте сақтау қабілетін де дамытып, үйренген дағдыларын өмірмен байланыстыруына жол ашады.

НЗМ оқушылары мен ата-аналары үй жұмысының көптігіне көп шағымданған болатын. Қазақстандағы ПИЗА-2012 нәтижесі бойынша орташа есеппен студенттер тәуліктің 8,8 сағатын үй жұмысын орындауға жібереді екен. Зерттеуші мұғалімдер бұл аталғанды да есепке алып, үй жұмысы ретінде төңкерілген оқытудың әсері қаншалықты екенін сауалнама түрінде алған кезде:

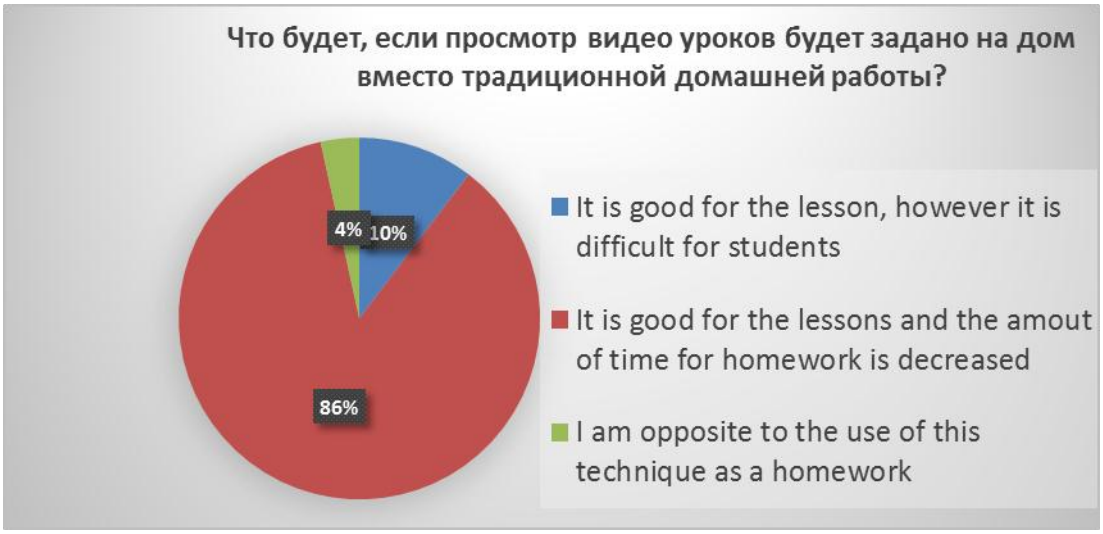

Көк: сабақ үшін жақсы, бірақ оқушылар үшін қиын.
Қызыл: сабақ үшін жақсы және үй жұмысына кететін уақыт азайды
Жасыл: үй жұмысы ретінде ретінде беру қолайлы.

Сауалнама нәтижесі бойынша көріп тұрғандай, видеосабақтар арқылы үй жұмысына кететін уақытты үнемдеуге болады. Оқушылар уақытты үнемдеу арқылы бұл әдісті қолданып, есте сақтау қабілетін де дамыта алды. Ата-аналар да видеосабақ арқылы үй тапсырмасын беру қолайлы тәсіл екендігін қолдады. Мұғалімдер оқушылардан видеосабақтардың артықшылықтарын анықтау мақсатында келесі сұрақтарды қойды:

Video lessons made by my teachers .....

Видеосабақтың маған тиімді әсері -.....(бір немесе бірнеше жауапты таңдауға болады)

- ☐ ұмытып қалған материалды қайталаймын **helped me to recall materials learned previously**
- ☐ тақырыпты меңгеру жеңілдейді **made easier to understand topics**
- ☐ бірнеше рет көруге болатындығы **I can watch them many times**
- ☐ бөлім мен тоқсанға арналған іішкі жиынтық бағалауға дайындық **helped me to prepare for summative works**
- ☐ еш тиімділігі болмады **were not useful**
- ☐ қандай да бір себептермен сабақты босатып алған кезде тақырыпты сол арқылы үйрену **I used them to learn topics when I could not attend classes**

Төменде оқушылар жауабы көрсетілген гистограмма тұр. Барлығы дерлік (89%) видео материалдар алдыңғы білімдерін шыңдау үшін таптырмайтын тәсіл екендігін, 86% - оқу мен меңгеру қабілетін дамытқанын, 62% - қайталау арқылы есте ұзақ уақыт сақтай алатындарын айтса, сонымен қатар 82% емтихандарға дайындық ретінде қолданғанын айтты. Ешкім мүлдем

пайдалы емес деген жауапты таңдаған жоқ, яғни бұл әдістің жақсы тұстарының көп екендігін көрсетеді.

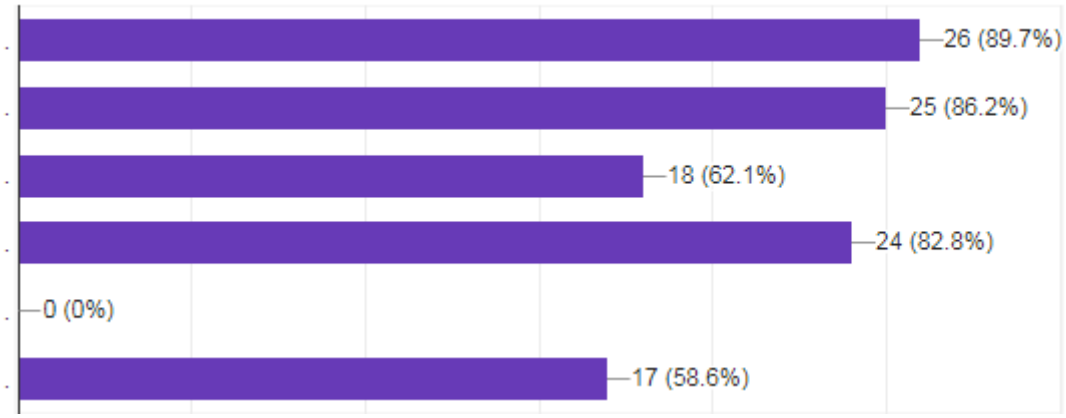

Оқушылар келесі күні мұғалім көмегімен материалды талдау өте маңызды, себебі өздері оқып танысқан материалға қатысты сұрақтар босла, мұғаліммен талқылағаны жөн. Егер де оқушы өз бетінше тақырыпты алдын-ала меңгеріп келсе, сабақта тақырыпты тереңінен талқылауға мүмкіндік болады. Қабілеті жоғары оқушылар видеосабақты қабілеті төменге қарағанда тек бірнеше көрсетілім жасап, сабақ барысында да қойылатын сұрақтар саны аз болады. Мұғалімге видеосабақтар сапасы мен материалдың таралу жолы жайлы кері байланыс берген болатын. Талқылау барысында қандай сабақ тақырыбына видео түсіру қажеттілігі бар екендігін, видеосабақтар сапасы уақыт өте, бірнеше видео түсіру арқылы артатындығына көздері жетті.

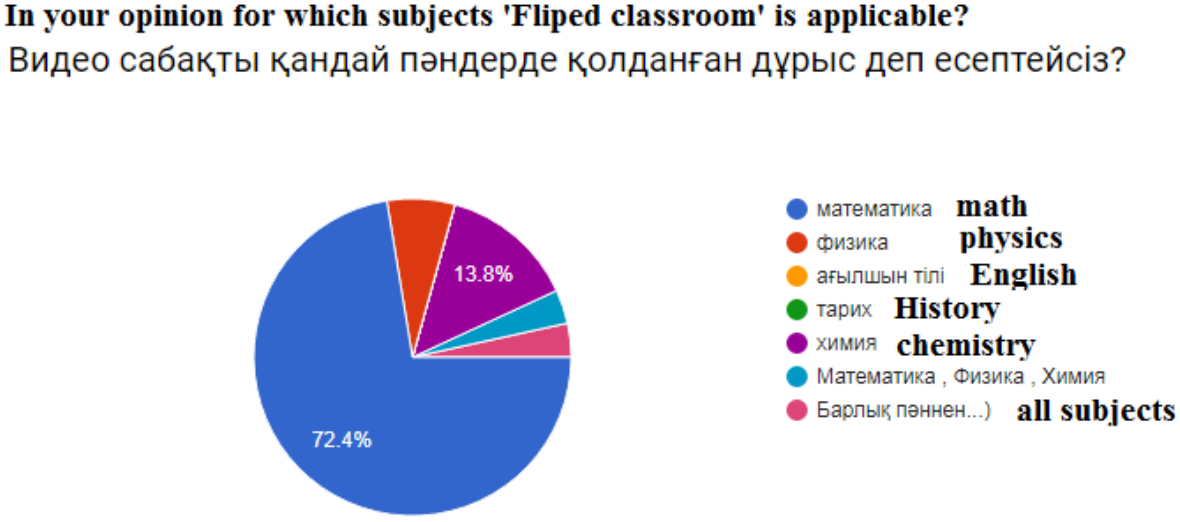

Зерттеуші мұғалімдер көбіне математика пәндерінде «төңкерілген оқыту» методикасын қолданғанмен, оқушылар кері байланыс беру кезінде химия секілді практикалық жұмысы көп сабақтарда да осы тәсілді қолданғанын қалайтыны жайлы пікір қалдырды. Оқушылардың пікірі бойынша, бұл әдіс барлық сабақ үшін әмбебап тәсіл деп есептейді. Сондай-ақ, биология пәні бойынша орыс тілінде видеосабақтардың аздығын, пән бойынша видеосабақтар санын көбейтуді ұсынды. Оқушылар кері байланысы бойынша гуманитарлық пәндерге қарағанда көбіне жаратылыстану бағытындағы пәндерге видеосабақтардың қажеттілігі бар екендігін айтты.

Жоғарыда аталғанды негізге ала отырып, «Төңкерілген оқыту» бойынша

• кейбір оқушылар қабылдау қабілетінің ұзақтығына байланысты сабақ үстінде толық меңгеріп үлгермейтіндер үшін видеосабақтар таптырмайтын тиімді тәсіл. Дегенмен видеосабақ түсіруде оқушы жасы міндетті түрде ескерілуі қажет. Ең ұзақ 15 минутты қамтитын видеосабақтарды ең жоғарғы 12 сынып оқушыларына арнап түсіруге болады; видеосабақ уақыты ұзақ болса, оқушы сабақ тақырыбына деген қызығушылығы төмендеп кетуі мүмкін. Төмендегі графикте көріп тұрғандай, 7 сыныптар үшін 5-6 минуттық, 8 сынып үшін кішкене ұзартып 7 минуттық, ал 9-10 сыныптар үшін күрделі терминдерді қолдана отырып 8-9 минуттық видеосабақ түсіруге болады. Ал 12 сынып үшін 12 минут аралығы жеткілікті.

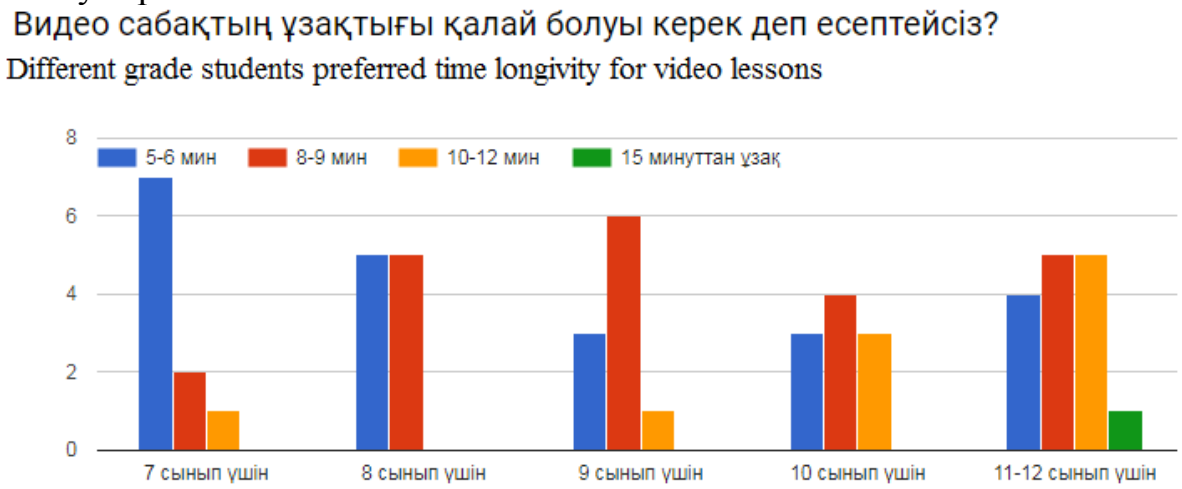

• Видеосабақты түсірместен бұрын сабақ тақырыбына сай жоспар құрып, қандай терминдер мен ресурстарын дайындап алғаны жөн. Видеосабақта айтылатын ақпарат оқушы үшін нақты, сапалы болуы шарт .

• Әрқашанда оқушылардан видеосабақатың сапасы жайлы кері байланыс алған дұрыс.

• Мұғалім даусы анық, нақты шығып, студент үшін түсінікті болуы қажет.

• Оқушылар видеосабаққа көрсетілім жасағаннан кейін олардың талқылауын жұптық жұмыс арқылы сыни ойлауын дамытқаны жөн. Жаңа тақырып бойынша дискуссия жүргізу арқылы педагогикалық бірлесе оқыту, Learning cafe, Jigsaw, Dialogical Method, PBL секілді тәсілдерді қолдануға болады.

Мұғалімдер оқушылардың өздері сыныптастары үшін видеосабақ түсіруді де дамытып көрді. Croft et al. (2013) зерттеулері бойынша оқушылардың өздері математикалық есептер шығару секілді видеосабақтарда түсіруі АКТ-ны меңгеру дағдысын дамытып қана қоймай, зерттеушілік қабілетін арттырып, коммуникативті қабілеттерін де дамытатындығын анықтады. 12 сынып оқушылары математикалық есептер шығару жолдары бойынша 10 видеосабақтар жасап, оқушылардың мотивациялары артып, басқа оқушылар үшін оқыту үрдісін жеңілдетті.

Кез-келген әдіс-тәсілдер секілді бұл методиканың да кемшілік тұстары бар. Бұл методикамен жұмыстануда бірнеше қиындықтарға кездестік. Ең басты

соқтысқан қиындық аз уақыттың ішінде әрқашанда жаңа тақырыпты түсіндіру оң нәтиже бермеді. Мұғалім оқу жоспарына қарай, оқу материалымен танысып, «төңкерілген оқыту» әдісі сай келетіндігі жайлы ойлануы қажет. Келесі бір кемшілігі интернеттің кейде қолжетімсіздігі, ол отбасылық жағдайға байланысты болуы мүмкін.

Қорытынды

Пилоттық мектептердің сауалнамасы барлық аймақтар бойынша ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқытудың оң үрдісін көрсетті.

Пилоттық жоба басшыларының және мұғалімдерінің әлеуеті, мұғалімдер мен білім алушылардың жоғары мотивациясы (қызығушылығы, ағылшын тілін меңгеру деңгейін арттыруға деген ынтасы мен ниеті, пилоттық оқыту процесімен қанағаттануы), елдің «100 қадам» Ұлт жоспарында жалпы білім беретін мектептердің жоғары сыныптарында ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқытуға көшуге қатысты қойылған тапсырмаларды орындауға оң бастау алғандығы туралы нық сеніммен айтуға негіз болды.

Ағылшын тілін меңгеру деңгейін, сонымен қатар ЖМБ мұғалімдерінің CLIL-құзыреттіліктерін арттыруды жалғастыра отырып, мектептерде ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде және «Ағылшын тілі» пәнін сапалы оқытуға баса назар аудару қажет. Сонымен қатар, ағылшын тілінде ЖМБ пәндерді оқыту үшін диагностикалық тест өткізу және қалыптастырушы, жиынтық бағалауды өткізу үшін әдістемелік ұсынымда берген ұсыныстармен танысу қажет. Аймақтарда менторлықты жандандыру міселесін қарастырған жөн.

Қосымша

Онлайн-сауалнама сұрақтары

Физика, химия, биология және информатика мұғалімдеріне арналған сұрақтар:

1 Өзіңіз туралы мәліметтер
- Тегіңіз
- Атыңыз
- Әкеңіздің аты
- Ұялы телефоныңыздың нөмірі
- Электронды поштаңыз

2 Өз жасыңызды көрсетіңіз
- 30 жасқа дейін
- 40 жасқа дейін
- 50 жасқа дейін
- 50 жастан асқан

3 Өзіңіздің педагогикалық жұмыс өтіліңізді көрсетіңіз
- Үш жылға дейін
- Бес жылға дейін
- Жеті жылға дейін
- Он жылға дейін
- Он жылдан астам

4 Өзіңіздің біліктілік санатыңызды көрсетіңіз
- Алдыңғы нұсқа
  - Санаты жоқ
  - Екінші санат
  - Бірінші санат
  - Жоғарғы санат
- Жаңа нұсқа
  - Педагог
  - Педагог- модератор
  - Педагог-сарапшы
  - Педагог-зерттеуші
  - Педагог-шебер

5 Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе?
- Иә

Онда нақты көрсетіңіз
- *НЗМ курстары*
- *«Өрлеу» курстары*
- Жоқ

6 CLIL-технологиясы бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе?
- Иә

Онда нақты көрсетіңіз

- *НЗМ курстары*
- *«Өрлеу» курстары*
- *Өздігімнен*
- *Басқа*

o Жоқ

7 Ағылшын тілі бойынша біліктілікті арттыру курстарынан (тілдік курстар) өттіңіз бе?

o Иә

Онда нақты көрсетіңіз

- *Назарбаев Университетінің курстары*
- *«Өрлеу» курстары*
- *Өздігімнен*
- *Басқа*

o Жоқ

8 Ағылшын тілін меңгеру деңгейіңізді көрсетіңіз

o A1
o A2
o B1
o B2
o C1
o C2

9 Өзіңіздің ағылшын тілін меңгеру деңгейіңізді көтеруге деген мақсат/ықыласыңыз бар ма?

o Иә
o Жоқ

10 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін ағылшын тілінде оқытатын сыныпты/сыныптарды көрсетіңіз

o 7
o 8
o 9
o 10
o 11

11 Нақтырақ айтқанда, сіздің ағылшын тілінде жүргізетініңіз

o Инвариантық компоненттегі пән
o Факультативтік сабақ (вариативті компонент)
o Өз пәніңіз бойынша жекелеген сыныптан тыс іс-шаралар

12 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін оқытуда CLIL технологиясын қолданасыз ба?

o Иә
o Жоқ

13 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін ағылшын тілінде ***ішінара енгізу*** режимінде жүргізетін сыныптарды көрсетіңіз ***(ішінара енгізу*** *деген сабақтың жекелеген кезеңдерінің ағылшын тілінде (Т3) жүргізілуі)*

- 7-сыныпта
- 8-сыныпта
- 9-сыныпта
- 10-сыныпта
- 11-сыныпта

14 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін ағылшын тілінде ***толықтай енгізу*** режимінде жүргізетін сыныптарды көрсетіңіз *(**Толықтай енгізу** деген сабақтың толықтай ағылшын тілінде (Т3) жүргізілуі)*

- 7-сыныпта
- 8-сыныпта
- 9-сыныпта
- 10-сыныпта
- 11-сыныпта

15 Сіз ағылшын тілін сабақтың қай кезеңінде қолданасыз?

- қайталау кезеңінде
- бекіту кезеңінде
- жаңа тақырып кезеңінде
- режимдік сәттер уақытында

16 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәні бойынша ағылшын тілінде оқу-дидактикалық, оқу-көрнекілік немесе өзге де көмекші материалдар әзірледіңіз бе?

- Иә
- Жоқ

17 Әзірленген жағдайда (алдыңғы сұрақ) қандай сыныптарға арналған?

- 7-сыныпқа
- 8-сыныпқа
- 9-сыныпқа
- 10-сыныпқа
- 11-сыныпқа

18 Сізде сабақтардың, сыныптан тыс іс-шаралардың, элективті курстардың т.б. патенттелген әзірлемелері бар ма?

- Иә
- Жоқ

19 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәні бойынша БЖБ және ТЖБ үшін ағылшын тілінде тапсырмалар әзірледіңіз бе?

- Иә
- Толық көлемде емес
- Жоқ

20 Сіз білім алушылардың **тілдік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалауды** қай сабақта жүргізесіз?

- Ағылшын тілі сабағында
- Өз пәніңіз бойынша сабақтарда
- Ағылшын тілі және өз пәніңіз бойынша сабақтарда

21 Сіз білім алушылардың **пәндік құзыреттіліктеріне қалыптастырушы бағалауды** қай сабақта жүргізесіз?

- Ағылшын тілі сабағында
- Өз пәніңіз бойынша сабақтарда
- Ағылшын тілі және өз пәніңіз бойынша сабақтарда

22 Сіз білім алушылардың **тілдік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды** қай сабақта жүргізесіз?

- Ағылшын тілі сабағында
- Өз пәніңіз бойынша сабақтарда
- Ағылшын тілі және өз пәніңіз бойынша сабақтарда

23 Сіз білім алушылардың **пәндік құзыреттіліктеріне жиынтық бағалауды** қай сабақта жүргізесіз?

- Ағылшын тілі сабағында
- Өз пәніңіз бойынша сабақтарда
- Ағылшын тілі және өз пәніңіз бойынша сабақтарда

24 Сіздің сабақ беретін пәніңіз бойынша білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктеріне диагностика жүргізіледі ме?

- Иә, оқу жылының басында және соңында
- Иә, оқу жылы бойы
- Жүргізілмейді

25 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін ағылшын тілінде оқыту білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттілік деңгейіне қалай әсер етті?

Назар аударыңыз!

Бұл сұраққа жеке тәжірибеңізге сүйене отырып жауап беріңіз. Егер аталған сыныпта оқитын балалар өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін бұдан бұрын оқыған болса, аталған сынып балаларының жетістіктерін биылғы оқу жылында бір параллельде оқитын сынып балаларының жетістіктерімен салыстыра аласыз немесе осы сынып балаларының жетістіктерін өткен оқу жылындағы аталған параллельде оқыған сыныптардың жетістіктерімен салыстыра аласыз.

- **пәндік** құзыреттілік деңгейі **артты**
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі **артты**
- **пәндік** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері **артты**
- **пәндік** құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ, **тілдік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді**
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі **артты**, бірақ, **пәндік** құзыреттілік деңгейі **төмендеді**
- **пәндік құзыреттілік** деңгейі **төмендеді**
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі төмендеді
- **пәндік** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері төмендеді
- **пәндік** құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды
- жауап беруге қиналамын

26 Сіз білім алушылардың ағылшын тілінде сөйлеу барысында жіберген қателеріне реакцияңыз қандай?

- мән бермеймін
- коммуникативті маңызды қателерді (айтылғанның мазмұнына нұқсан келтіретін қателерді) түзетемін
- барлық қателерді түзетемін
- білім алушы тарапынан қате жіберілген жағдайда оның жауабын нормативтік грамматикаға сәйкестендіріп, қайталаймын

27 CLIL технологиясын қолданғанда білім алушылардың ағылшын тілі пәні бойынша оқу жетістіктерін қалай бағалайсыз?

- білім алушылардың тек оқу пәні бойынша ғана оқу жетістіктерін бағалаймын
- білім алушылардың оқу пәні және ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін бағалаймын
- білім алушылардың ағылшын тілі пәні бойынша жетістіктерін қалыптастырушы бағалау барысында ғана бағалаймын

28 Пилоттық оқыту проблемаларын қайда талқылайсыздар?

- ЖМЦ мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде
- Ағылшын тілі мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде
- ЖМЦ және ағылшын тілі мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде
- Мектептегі Пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта
- Қала/аудандағы Пилоттық жоба бойынша шығармашылық топта
- Көбінесе жетекшілік ететін оқу-ісі жөніндегі меңгерушімен

29 Сізге ағылшын тілі мұғалімдерінің тарапынан қолдау көретіледі ме?

- Иә, үнемі
- Иә, бірақ үнемі емес
- Жоқ

30 Пилоттық жоба жұмысында мектеп әкімшілігі тарапынан қолдауды сезесіз бе?

- Иә, үнемі
- Иә, бірақ үнемі емес
- Жоқ

31 Кабинеттеріңізде мультимедиялық жабдықтар бар ма?

- Менің кабинетім жабдықталған
- Әр оқу кабинетінде дерлік мұғалімнің жұмыс орны компьютермен жабдықталған
- Мектепте жергілікті желі бар және ресми сайт жұмыс жасайды

32 Сіздің ойыңызша, мектеп кітапханасында оқу пәнін ағылшын тілінде тиімді оқытуға және оқуға арналған оқулықтар мен оқу құралдары бар ма?

- Саны жеткілікті
- Саны аз
- Жоқ деуге болады

33 Оқу пәнінен сабақтарды ағылшын тілінде жүргізгеніңіз үшін еңбекақыңызға үстеме ақы қосылады ма?

- Иә
- Жоқ

34 Өзіңіз сабақ беретін оқу пәнін ағылшын тілінде жүргізу барысында кездесетін проблемаларды көрсетіңіз

оұйымдастырушылық сипаттағы мәселелер

_____
_____
_____
_____

- мазмұндық сипаттағы мәселелер

_____
_____
_____
_

Онлайн-сауалнама: ПЕДАГОГТЕР, қазақ тілінде оқытатын мектептердің қазақ тілі оқу пәнінің (Т1) мұғалімдері

1. 6, 7-сыныптардың оқушылары ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқиды. Бұл жағдай білім алушылардың қазақ тілін меңгерулеріне әсер етті ме?
   - Иә, теріс әсер етті
   - Иә, оң әсер етті
   - Жоқ, әсер етпеді

Онлайн-сауалнама: ПЕДАГОГТЕР, орыс тілінде оқытатын мектептердің қазақ тілі (Т2) оқу пәнінің мұғалімдері

1. 6, 7-сыныптардың оқушылары ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқиды. Бұл жағдай білім алушылардың қазақ тілін меңгерулеріне әсер етті ме?
   - Иә, теріс әсер етті
   - Иә, оң әсер етті
   - Жоқ, әсер еткен жоқ

Онлайн-сауалнама: ПЕДАГОГТЕР, орыс тілінде оқытатын мектептердің орыс тілі оқу пәнінің (Т1) мұғалімдері

1. 6, 7-сыныптардың оқушылары ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқиды. Бұл жағдай білім алушылардың орыс тілін меңгерулеріне әсер етті ме?
   - Иә, теріс әсер етті
   - Иә, оң әсер етті
   - Жоқ, әсер еткен жоқ

Онлайн-сауалнама: қазақ тілінде оқытатын мектептердің орыс тілі (Я2) оқу пәнінің мұғалімдері

1. 6, 7-сыныптардың оқушылары ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқиды. Бұл жағдай білім алушылардың орыс тілін меңгерулеріне әсер етті ме?
   - Иә, теріс әсер етті

- Иә, оң әсер етті
- Жоқ, әсер еткен жоқ

Онлайн-сауалнама: Пилоттық мектептер директорларының орынбасарлары

1 Өзіңіз туралы мәліметтер
- Тегіңіз
- Атыңыз
- Әкеңіздің аты
- Ұялы телефоныңыздың нөмірі
- Электронды поштаңыз

2 Өз жасыңызды көрсетіңіз
- 30 жасқа дейін
- 40 жасқа дейін
- 50 жасқа дейін
- 50 жастан асқан

3 Өзіңіздің жетекшілік жұмыс өтіліңізді көрсетіңіз
- Үш жылға дейін
- Бес жылға дейін
- Жеті жылға дейін
- Он жылға дейін
- Он жылдан астам

4 Өзіңіздің біліктілік санатыңызды көрсетіңіз
- Педагог
- Педагог- модератор
- Педагог-сарапшы
- Педагог-зерттеуші
- Педагог-шебер

5 Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе?
- Иә

Онда нақты көрсетіңіз
- *НЗМ курстары*
- *«Өрлеу» курстары*
- Жоқ

6 CLIL-технологиясы бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өттіңіз бе?
- Иә

Онда нақты көрсетіңіз
- *НЗМ курстары*
- *«Өрлеу» курстары*
- *Өздігімнен*
- *Басқа*
- Жоқ

7 Мектептеріңізде ЖМЦ мұғалімдерінің барлық саны қанша?

- Физика оқу пәні мұғалімдерінің саны
- Информатика оқу пәні мұғалімдерінің саны
- Химия оқу пәні мұғалімдерінің саны
- Биология оқу пәні мұғалімдерінің саны

8 Мектептегі ЖМЦ мұғалімдерінің нешеуі тілдік курстардан өткен?

- Физика оқу пәні мұғалімдерінің саны
- Информатика оқу пәні мұғалімдерінің саны
- Химия оқу пәні мұғалімдерінің саны
- Биология оқу пәні мұғалімдерінің саны

9 ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқыту мәселелері бойынша 7-11-сыныптардың білім алушылары мен ата-аналары арасында түсіндірме жұмыстары жүргізілді ме?

- Иә
- Жоқ

10 ЖМЦ бір немесе басқа да пәндерін ағылшын тілінде оқу ынтасын анықтау мақсатында 7-11-сыныптарының білім алушылары арасында сауалнама/сұрау жүргізілді ме?

- Иә
- Жоқ

11 Ағылшын тілінде оқытылатын ЖМЦ пәндері бойынша білім алушылардың тілдік және пәндік құзыреттіліктерінің диагностикасы жүргізіледі ме?

- Иә, оқу жылының басында және соңында
- Иә, оқу жылы бойы
- Жүргізілмейді

12 Алдынғы №11 сұрақта «Иә» жауабын таңдасаңыз, мектеп шеңберіндегі аталған диагностика нені көрсетті?

- **пәндік** құзыреттілік деңгейі артты
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі артты
- **пәндік** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері артты
- **пәндік** құзыреттілік деңгейі артты, бірақ, **тілдік** құзыреттілік деңгейі төмендеді
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі артты, бірақ, **пәндік** құзыреттілік деңгейі төмендеді
- **пәндік** құзыреттілік деңгейі төмендеді
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі төмендеді
- **пәндік** және **тілдік** құзыреттілік деңгейлері төмендеді
- **пәндік** құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды
- **тілдік** құзыреттілік деңгейі өзгеріссіз қалды
- жауап беруге қиналамын

13 Сабақ ағылшын тілінде жүргізілетін сыныптарда оқу пәндерінен білім сапасы туралы мәліметтерді (%) көрсетіңіз

ынып	2017/2018 оқу жылының 3-тоқсаны				2018/2019 оқу жылының 3-тоқсаны			
	Химия	**Физика**	**Биология**	**Информатика**	**Химия**	**Физика**	**Биология**	**Информатика**
0								
1								

14 Пилоттық оқыту мәселелерін қайда талқылайсыздар?

- ЖМЦ мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде
- Ағылшын тілі пәні мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде
- ЖМЦ және ағылшын тілі пәндері мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде
- Мектептің пилоттық жоба бойынша шығармашылық тобында
- Қала/ауданның пилоттық жоба бойынша шығармашылық тобында

15 Мектептеріңіздегі ағылшын тілі мұғалімдерінің және ЖМЦ мұғалімдерінің бірлескен жұмыстарының түрлерін атап жазыңыз _____

- _____
- _____
- _____

16 Сізге қала/аудан/облыс әдістемелік кабинеттерінің тарапынан қолдау көрсетіледі ме?

- Иә
- Жоқ

17 Егер №16 сұраққа «Иә» жауабын таңдасаңыз, қолдау сипатын қысқаша жазып көрсетіңіз

_____
_____
_____
_____
_____

18 Пилоттық жобаға байланысты бір немес екі ұйымдастырушылық және мазмұндық сипаттығы мәселелерді көрсетіңіз

- _____
_____
_____
_____

- _____
_____
_____
_____

19 6, 7-сыныптардың оқушылары ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқиды. Бұл жағдай білім алушылардың қазақ тілін меңгерулеріне әсер етті ме?

- Иә, теріс әсер етті
- Иә, оң әсер етті
- Жоқ, әсер еткен жоқ

20 6, 7-сыныптардың оқушылары ағылшын тілін бірінші сыныптан бастап оқиды. Бұл жағдай білім алушылардың орыс тілін меңгерулеріне әсер етті ме?

- Иә, теріс әсер етті
- Иә, оң әсер етті
- Жоқ, әсер еткен жоқ

Онлайн-сауалнама: білім алушылар

Құрметті білім алушылар!

Сіздердің бұл онлайн-сауалнамаға қатысуларыңыз ЖМБ (химия, физика, биология, информатика) пәндерін ағылшын тілінде оқытудың сіздерге жағымды және жағымсыз әсер етуін түсінуге көмектеседі.

Сіздердің берген жауаптарыңыз шынайы болады деп үміттенеміз.

Онлайн-сауалнамаға қатысқандарыңыз үшін алғыс білдіреміз.

Құрметпен, Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының ұжымы.

1 Сіз қай сыныпта оқисыз?

- 7-сынып
- 8-сынып
- 9-сынып
- 10-сынып
- 11-сынып

2 Сіз ағылшын тілін қайда оқыдыңыз/оқисыз?

- Мектептегі сабақта ғана
- Мектепте қосымша сабақтарда ғана
- Мектептен тыс тілдік орталықтарда (курстарда)
- Өздігімнен

3 Өзіңіздің ағылшын тілін білу деңгейіңізді бағалаңыз. Бастапқыда әр деңгей сипаттамасын *мына* сілтемеге өту арқылы мұқият оқып шығыңыз

- Меңгермегенмін
- A1
- A2
- B1
- B2
- C1
- C2

4 Сіз ағылшын тілін меңгеру деңгейіңізді көтеруді қалайсыз ба?

- Иә
- жоқ

5 Сыныбыңызда қандай оқу пәні ағылшын тілінде жүргізіледі?

- Физика
- Химия
- Биология
- Информатика

6 Бұл оқу пәнін ағылшын тілінде оқу сізге ұнайды ма?

- Иә
- Жоқ
- Онша ұнамайды

7 ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқу барысында қиындықтар туындайды ма?

- Иә, үнемі
- Иә, кейде
- Жоқ, туындамайды

8 ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқу барысында қиындықтар туындаған жағдайда, оларды көрсетіңіз

_____
_____
_____
_____
_____
_____

9 Сіздің ата-анаңыз ЖМЦ пәндерінің сыныптарыңызда ағылшын тілінде оқытылуына қалай қарайды?

- Қарсылық білдіреді
- Қарсылық білдірмейді
- Жауап беруге қиналамын

10. Ағылшын тілінің оқу бағдарламасына енгізілуі сізге қазақ тілін меңгеруге бөгет жасай ма?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

11. Ағылшын тілінің оқу бағдарламасына енгізілуі сізге орыс тілін меңгеруге бөгет жасай ма?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

Онлайн-сауалнама: ата-аналар

Құрметті ата-аналар!

Сіздердің бұл онлайн-сауалнамаға қатысуларыңыз бізге ЖМЦ (химия, физика, биология, информатика) пәндерін ағылшын тілінде оқытудың жағымды жақтарын және проблемалық тұстарын түсінуге көмектеседі.

Сіздердің берген жауаптарыңыз шынайы болады деп үміттенеміз.

Онлайн-сауалнамаға қатысқандарыңыз үшін алғыс білдіреміз.

Құрметпен, Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының ұжымы.

1 Балаңыз қандай тілде сөйлейді?

- Қазақ тілінде
- Орыс тілінде
- Ағылшын тілінде
- Басқа тіл

2. Сіз бір немесе бірнеше ЖМЦ пәнін (химия, физика, биология, информатика) ағылшын тілінде оқыту идеясын қолдайсыз ба?

- Қолдаймын
- Қолдамаймын
- Жауап беруге қиналамын

3. Балаңыздың ағылшын тілін үйренгісі келеді ме?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

4 Балаңыздың ЖМЦ пәндерін (химия, физика, биология, информатика) ағылшын тілінде оқуына мектеп тарапынан көмек көрсетіледі ме?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

5. Балаңызға мектепте жүргізілетін ЖМЦ пәндерінің (химия, физика, биология, информатика) ағылшын тілінде оқытылуы сізді қанағаттандырады ма?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

6 Балаңызға ЖМЦ пәндерін (химия, физика, биология, информатика) ағылшын тілінде оқу барысында қиындықтар кездеседі ме?

- Иә, үнемі
- Иә, кейде
- Жоқ, кездеспейді

7 Егер балаңызға ЖМЦ пәндерін ағылшын тілінде оқу барысында қиындықтар кездессе, оларды көрсетіңіз

_____
_____
_____
_____

8 Балаңызға ағылшын тілінің оқу бағдарламасына енгізілуі қазақ тілін меңгеруге бөгет жасай ма?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

9 Балаңызға ағылшын тілінің оқу бағдарламасына енгізілуі орыс тілін меңгеруге бөгет жасай ма?

- Иә
- Жоқ
- Жауап беруге қиналамын

Мазмұны

Кіріспе 3
1 ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқытудың пилоттық жобасының нәтижесін талдау 4
2 ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде оқытудың пилоттық жобасының қорытындысы бойынша әдістемелік ұсынымдар 120
Қорытынды..... 170

Қосымшалар.....171

Введение

Важнейшей стратегической задачей образования Казахстана является сохранение лучших казахстанских образовательных традиций и развитие их лингвистического сознания, в основе которого - овладение государственным, родным и иностранными языками. Внедрение в учебно-воспитательный процесс общеобразовательной школы обучения на трех языках - это, безусловно, значительный шаг вперед в направлении реализации Концепции развития образования Республики Казахстан.

Переход на английский язык обучения ряда предметов естественно-математического цикла предусмотрен Планом нации «100 шагов», в котором 79-м шагом предусмотрен «Поэтапный переход на английский язык обучения в системе образования - в старшей школе и вузах».

Достижение данной цели отражено в Государственной программе развития образования и науки РК на 2016-2019 годы, кроме того, в 2015 году принята Дорожная карта развития трехъязычного образования на 2015-2020 годы.

Данный мониторинг проводился в онлайн-режиме. Онлайн-опрос, который является частью мониторинга, был предназначен для следующих категорий респондентов:

- учитель физики;
- учитель химии;
- учитель биологии;
- учитель информатики.

В онлайн опросе приняли участие 153 школы, в которых в пилотном режиме предметы естественно-математического направления преподаются на английском языке, в которых осуществляется внедрение элементов преподавания предметов естественно-математического направления на английском языке (приказ МОН РК № 556 от 31.11.2017 г.)

1 Анализ результатов пилотного проекта обучения предметам ЕМН на английском языке

В онлайн-опросе приняли участие 153 Пилотные школы, преподающие предметы «Биология», «Химия», «Физика» и «Информатика» на английском языке. В онлайн-опросе приняли участие (таблицы 1 и 2):

Таблица 1 – Сведения о 153 школах, принявших участие в мониторинге

	Наименование региона	Наименование пилотной школы
	2	3
	г.Нур-Султан	Школа-гимназия № 4 им.Ж.Жабаева, Гимназия № 5, Школа «Зерде» № 9, Школа-гимназия № 10, Школа-лицей № 56, Школа-гимназия № 58, Школа № 63, Школа-гимназия № 69, Школа-лицей № 72, Школа-лицей № 73, Школа-гимназия № 77, «Astana English School» № 81 для одаренных детей, Лицей-интернат "Білім-инновация" для одаренных юношей", Лицей-интернат "Білім-инновация" для одаренных девочек".
	г.Алматы	Школа-гимназия №152, Общеобразовательная школа №160, Общеобразовательная школа №67, Гимназия №132, Школа-гимназия №153 им. А.Розибакиева, Гимназия № 27, Гимназия № 175 "Жаңа Ғасыр", Гимназия № 138 им. М.Базарбаева, Гимназия № 105 им. Ураза Джандосова , Специализированный лицей № 92 им.Махатма Ганди, Школа-гимназия № 101, Школа-гимназия № 148, Специализированная гимназия № 12 им. Ш.Уалиханова, Гимназия №35, Гимназия №56 им.К. Сатпаева, Гимназия №159 им.Ы.Алтынсарина, Лицей №161 им.Ж.Жабаева, Школа-гимназия № 59, Гимназия № 83, Лицей №107, Общеобразовательная школа № 84, Общеобразовательная школа №85.
	Акмолинская область	Егиндыкольская СШ №2, СШЛ №2, Лицей-интернат "Білім-инновация", СШГ № 1 , СШЛ № 6 Отдела образования г.Кокшетау, СШГ №17 Отдела образования г.Кокшетау, Областная специализированная школа-интернат № 2.
	Алматинская область	Казахская средняя школа №1 им. Д.А. Кунаева, Средняя школа-гимназия имени Албан Асан Барманбекулы с дошкольным мини-центром, Средняя школа №19 с дошкольным мини-центром, Средняя школа им. Абылай хана, Каргалинская средняя школа № 4, Алматинская областная специализированная физико-математическая школа интернат для одаренных детей им. Ш.Смагулова, Лицей-интернат "Білім - Инновация" г.Талдыкорган, Средняя школа №14.

Продолжение таблицы 1

	2	3
	Атырауская область, город Атырау	Специализированная школа-гимназия №30 для одаренных детей с обучением на трех языках, Атырауский областной лицей-интернат "Білім-Инновация", Специализированная школа-лицей-интернат для одаренных детей, Жылыойский лицей-интернат для одаренных детей Атырауской области, Средняя школа им. Г.Масалимова.
	Восточно-Казахстанская область, г.Усть-Каменогорск	Средняя школа №1 им.Шакарима, Общеобразовательная школа №2, Школа-лицей №3 им Ш.Уалиханова, Средняя школа №9, Школа-лицей №11, Средняя школа №18, Школа-центр дополнительного образования № 19, Средняя школа №26, Школа-гимназия №43 им. К.Нургалиева, Гимназия №37 г.Семей, Областная специализированная школа-лицей для детей одаренных в области математики, физики, информатики, Областная специализированная школа-гимназия-интернат им. Жамбыла для одаренных детей, Восточно-Казахстанский областной специализированный лицей "БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ" для одаренных детей г.Семей, Восточно-Казахстанский областной специализированный лицей "БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ" для одаренных детей г.Усть-Каменогорск.
	Жамбылская область, город Тараз	Специализированная школа-интернат "БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ" для одаренных мальчиков, Специализированная школа-интернат «Білім-Инновация» для одаренных девочек имени Айша-биби, Специализированная школа для одаренных детей с обучением на трех языках.
	Западно-Казахстанская область	Средняя общеобразовательная комплекс «Школа-детский сад» Махамбет, Средняя общеобразовательная комплекс «Школа-детский сад» Асан, Средняя общеобразовательная школа № 25 г.Уральск, Школа-лицей №28 естественно-математического направления», Западно-Казахстанская областная специализированная школа- интернат для одаренных детей, Западно-Казахстанская областная специализированная школа-лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных детей.
	Карагандинская область	Лицей-интернат «Білім-инновация» №1, Лицей-интернат "БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ" №2, Лицей-интернат "БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ" №3, Специализированная школа-интернат им. Н.Нурмакова, Специализированная школа-интернат "Мурагер", Специализированная школа-интернат "Дарын", Специализированная школа-интернат им. Жамбыла, Гимназия № 93, Школа-лицей №14 г.Темиртау, Казахская школа-гимназия №15 г.Темиртау.
0	Костанайская область	Средняя школа № 10, Затобольская школа-гимназия, Пешковская средняя школа, Школа-гимназия № 10 г.Рудный, Школа-интернат для одаренных детей им. И.Алтынсарина, Лицей-интернат Білім-инновация для одаренных детей.

Продолжение таблицы 1

	2	3
1	Кызылординская область, город Кызылорда	Областной лицей-интернат "Білім-инновация" для одаренных детей № 9, Областной лицей-интернат "Білім-инновация" для одаренных детей №10, Областная школа-интернат №4 для одаренных детей, Школа-лицей №3 имени С.Толыбекова, Государственная общеобразовательная школа-лицей №15 имени М.Дүйсенова, Школа-лицей №10 имени И. Алтынсарина, Школа-лицей №5 имени И.В.Панфилова, Школа-лицей №11, Школа-лицей №264, Школа-лицей №136 имени Т. Жургенова, Школа -гимназия №9 имени Н. Ильясова, Школа"Мурагер" со специализированными классами для одаренных детей с обучением на трех языках, Школа-лицей №101" имени А.Муслимова, Школа-гимназия №1 имени К. Мухамеджанова, Школа-гимназия № 212, Школа-лицей №23 имени Ж. Кизатова.
2	Мангистауская область	Специализированная Форт-Шевченковская школа-интернат с углубленным изучением отдельных предметов, Лицей-интернат «Білім-инновация», Жанаозенский лицей-интернат «Білім-инновация».
3	Павлодарская область	Средняя общеобразовательная школа №37, Школа-лицей № 16, Средняя общеобразовательная школа № 34 инновационного типа, Общеобразовательная средняя школа имени Ныгманова, Основная общеобразовательная школа № 38, Средняя общеобразовательная школа № 25, Средняя общеобразовательная школа №1, Средняя общеобразовательная школа №4 им.Макпалеева, Специализированная общеобразовательная школа «Зерде» с государственным языком обучения для одаренных детей, Специализированная гимназия для одаренных детей города Аксу, Областной многопрофильный полиязычный лицей для одаренных детей, Лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных юношей», Лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных девочек, СОШ №14 г.Екибастуз, Караобинская средняя общеобразовательная школа, СШ № 4, Средняя школа имени К.Камзина, СШ им.Бауыржана Момышұлы, Жамбылская средняя школа сельского округа имени Мамаита Омарова, Школа-лицей №8 для одаренных детей, Специализированная школа 'Жас дарын', Областная казахская гимназия-интернат для одаренных детей имени И.Алтынсарина, Областной многопрофильный лицей-интернат для одаренных детей, Жамбылская СОШ, Тлектесская СОШ.
4	Южно-Казахстанская область	Кентауский лицей-интернат "Білім-инновация" №3 для мальчиков, Лицей-интернат "Білім-инновация" №1 для мальчиков, Лицей-интернат "Білім-инновация" №2 для девочек.
5	Северо-Казахстанская область	Покровская средняя школа, Бескольская средняя школа-гимназия, Кишкенекольская СШ №2 с пришкольным интернатом, Школа-лицей им. Аль-Фараби, Средняя общеобразовательная школа- комплекс эстетического воспитания № 8, Гимназия «БЭСТ», Средняя школа № 21, Первый городской общеобразовательный лицей, Первая гимназия, Средняя школа № 44, Областной специализированный лицей-интернат «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» для одаренных детей.

Таблица2 – Сведения об учителях предметов ЕМЦ, принявших участие в онлайн-опросе

Название преподаваемого предмета	всего	каз.яз обучения			рус.яз обучения		
		всего	село	город	всего	село	город
Физика	169	116	31	85	53	14	39
Химия	120	86	28	58	34	13	21
Биология	166	121	34	87	45	15	30
Информатика	190	150	41	109	40	12	28
Итого	**645**	**473**	**134**	**339**	**172**	**54**	**118**

Учебный предмет «Биология» в школах с казахским языком обучения

Сведения об учителях биологии в школах с казахским языком обучения

В онлайн-опросе участвовало 121 учитель биологии, из них: из сельской школы-34, городских школ – 87 респондентов.

Число респондентов до 30 лет – всего 59, что составляет 48,7 %, из них, в сельских школах- 16- 47%, в городских школах- 43-49, 4% соответственно.

Число респондентов до 40 лет- всего-28, что составляет 23,1%.Из них: сельские школы-8-23,5%, городские школы-20-22,9%.

Число респондентов до 50 лет-25,что составляет 20,6%.

Из них: сельские школы- 6- 17,6%, городские школы- 19- 21,8%.

Число респондентов старше 50 лет-всего 9 учителей биологии с казахским языком обучения, что составляет 7,4%. Из них: сельские школы- 4-11,7%, городские школы- 5-5,7%.

В целом, доля учителей биологии в возрасте до 30 лет преобладает в городских школах-49,4%, в сельских школах- также до 30 лет- 47%.

В основном, в онлайн-опросе участвовали учителя биологии городских школ. Доля учителей биологии, работающих в городских школах с казахским языком обучения, которая составляет 72%, превалирует над долей учителей из сельских школ- 28%.

Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей биологии с казахским языком обучения

Участвовало в онлайн-опросе всего 53 учителя биологии, из сельских школ- 14, городских школ- 39.

Количество учителей биологии, имеющих вторую квалификационную категорию-12, что составляет 22,6 %, село- 5, город- 7.

Количество учителей, имеющих первую квалификационную категорию всего 6, что составляет 11,3%, все они работают в городских школах.

Количество учителей биологии с высшей квалификационной категорией 9 человек, что составляет 16,9%, - 2 –из сельских школ, 7- из городских школ.

Количество учителей, имеющих по итогам прохождения аттестации категорию «Педагог»- всего 8, что составляет 15%, из них: из сельских школ- 3- 21,4%, из городских школ- 5- 12,8%.

Количество учителей биологии, получивших по итогам работы категорию «Педагог-модератор» - 2 , что составляет - 3,7 %. Из них: 1 педагог из сельской школы, 1- из городской школы.

Количество учителей, имеющих категорию- «Педагог- эксперт» - 3, все они из городских школ, что составляет 5,6%.

Количество учителей, имеющих категорию «Педагог-исследователь» - 11 человек, что составляет 20,7%. Из них: 2- из сельских школ- 14,2%, 9- из городских школ- 23%. Учителя биологии принимают активное участие в работе научно-практических конференций, семинаров, имеют методические материалы, утвержденные на городском и областном уровнях.

Количество учителей, имеющих категорию «Педагог-мастер» -2- 3,7%. В том числе: 1- из сельской школы, 1- из городской школы.

По стажу работы

Учителя, имеющие стаж работы до 3-х лет -2, что составляет 3,7%. Сельские школы- 1, городские- 1.

Учителя, имеющие стаж работы до 5-ти лет -4 учителя биологии- 7,5%. Из сельской школы- 1, из городских школ -3.

Учителя, имеющие стаж работы до 7-и лет 12- 22,6%. Работают в сельских школах- 2 педагога, в городских школах- 10.

Учителя, имеющие стаж работы до 10-ти лет – 5- 9,4%. Респонденты, работающие в сельских школах - 2 учителя биологии, в городских школах- 3.

Учителя, имеющие стаж работы свыше 10-ти лет- 30 педагогов, что составляет 56,6 %. В сельских школах работает 8 педагогов, в городских- 22.

Таким образом, в числе респондентов солидную долю представляют учителя биологии со стажем работы свыше 10 лет.

Сведения о повышении квалификации учителей биологии в школах с казахским языком обучения

Из 121 учителя биологии прошли курсы по обновленному содержанию образования: «Өрлеу» 21 – 17%, в том числе: из сельских школ- 7, из городских школ- 14.

Обучались на курсах обновленного содержания образования в АОО «НИШ- 53 учителя биологии, что составляет 43,8%. Учителей биологии сельских школ- 14, городских школ- 39.

Не проходили курсовую подготовку по обновленному содержанию образования 39 человек, что составляет 32%. Из сельских школ- 13, из городских- 26 учителей биологии.

Сведения по прохождению курсов по CLIL-технологии

Количество учителей, прошедших курсы по CLIL-технологии в Өрлеу»- 19, что составляет 15,7%. Представители сельских школ- 2, городских школ- 17 изучали особенности планирования уроков на основе методики предметно-языкового интегрированного обучения CLIL.

Количество учителей биологии, обучившихся в АОО «НИШ» по CLIL-технологии -11- 9%. Из них, работающие в сельских школах- 5, в городских школах- 6 учителей биологии с казахским языком обучения.

С целью совершенствования знаний английского языка самостоятельно прошли курсы 2 учителя биологии(1,6%),1- из сельской школы, 1- из городской школы.

Курсовую переподготовку по CLIL-технологии в других организациях прошел 41 учитель биологии, что составляет 33%. Из них: из сельских школ- 12, из городских школ- 29.

Не проходили курсы по CLIL-технологии 48 учителей, что составляет 39,6%. Представители сельских школ- 13, городских школ- 35.

Курсы по английскому языку (языковые курсы)

На Языковых курсах в «Өрлеу» обучилось 16 человек - 13%. В том числе: из сельских школ- 3, из городских школ - 13 учителей биологии с казахским языком обучения.

В Назарбаев университете курсы повышения прошли 12 учителей биологии – 9%. Из них: 4- из сельских школ, 8 - из городских школ.

Самостоятельно прошли курсы по английскому языку 8 человек, что составляет 6%. По месту проживания: из села- 2 учителя биологии, из города- 6.

Прошли курсы в других организациях- 52 учителя биологии. Процент охвата обучением составляет- 43%. Из сельских школ- 16, из городских школ- 36.

Не прошли курсы повышения квалификации по английскому языку 36 человек- 29,7%. В том числе, учителей биологии из сельских школ- 10, из городских школ- 26.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей биологии в школах с казахским языком обучения

Участвовал в онлайн-опросе всего 121 учитель биологии с казахским языком обучения. В том числе: 34- из сельских школ, 87- из городских школ.

Результаты онлайн-опроса по определению уровня владения английским языком следующие

Уровнем А1 владеют всего10 респондентов, что составляет- 8%. Из сельских школ- 3, из городских- 7 учителей биологии.

Уровнем А 2 владеют 8 учителей биологии- 6% . Из сельских школ- 3, из городских школ- 5 учителей биологии.

Уровнем В1 владеют 26 учителей биологии с казахским языком обучения, что составляет 21,4%. Из сельских школ- 7, из городских школ- 19 учителей биологии.

Уровнем В 2 владеет 41 респондент- 33,8%. Из сельских школ- 13, из городских школ- 28 человек.

Уровнем С1 владеют 32 учителя биологии с казахским языком обучения, что составляет 26,4 %. Сельских школ- 8, городских школ- 24.

Уровнем С2 владеют 4 педагога из городских школ, что составляет 3%.

Таким образом, большинство учителей биологии владеют английским языком на уровне В2.

Намерение/желание повысить уровень владения английским языком характерно для учителей биологии из сельских школ. Онлайн-опрос показал, что 113 учителей английского языка (93%)проявляют заинтересованность, потребность в изучении и непрерывном совершенствовании знаний английского языка.

Не проявляют желание и заинтересованность в изучении английского языка 8 учителей, что составляет 6,6%, Из них: 2 учителя биологии сельских школ - 6 учителей из городских школ.

Сведения о классах в школах с казахским языком обучения, в которых биология преподается на английском языке

Всего участвовал 121 респондент, из них представители сельских школ 34, городских школ - 87. Учебный предмет «Биология» преподают на английском языке в следующих классах:

В 7-х классах работает 52 учителя, что составляет 42,9%. В сельских школах 9 учителей, в городских школах - 43.

В 8 классах 73 учителя проводят уроки по предмету «Биология» - 60%. Респондентов из сельских школ, участвовавших в онлайн-опросе, 24. Учителей биологии из городских школ- 49.

В 9 классах 27 (22%) учителей биологии с казахским языком обучения, применяя инновационные технологии обучения, проводят уроки. Пять педагогов работают в сельских школах, 22- в городских школах.

В 10 классах 25 учителей биологии- 20,6% проводят уроки, учитывая практико-ориентированность в обучении. Из них из сельских школ-9, 16-городских школ.

В 11 классах проводят уроки биологии на английском языке 16 учителей в школах с казахским языком обучения, что составляет 13%. Из них 4- в сельских школах, 12- в городских школах.

Сведения о варианте преподавания биологии

Всего участвовал 121 респондент. В том числе: из сельских школ- 34,из городских школ- 87.

Преподавание биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения из инвариантного компонента выбрали 55 учителей, что составляет 45,4%, в том числе: сельские школы-19, городские школы- 36.

Преподавание биологии на английском языке на факультативных занятиях из вариативного компонента выбрали всего 62 учителя, что составляет 51,2 %, из них: сельские школы – 13, городские школы – 49

Изучение биологии на английском языке на внеклассных мероприятиях выбрали 14 учителей- 11,5%. Из сельских школ- 5, из городских школ- 9 учителей биологии.

Сведения о режиме преподавания биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

В онлайн-опросе участвовал 121 учитель биологии, в том числе: 34- из сельских школ, 87- из городских школ.

Применяют CLIL –технологию 105 учителей биологии, что составляет 86,7%. Из сельских школ- 29, городских школ- 76

Не применяют 16- 13% респондентов, в том числе: 5 учителей сельских школ, 11- городских школ.

В режиме **частичного погружения** динамика по классам следующая: в 159 классах организовано изучение биологии на английском языке в режиме частичного погружения. Из них, 42 – в сельских школах- 26%, 117- в городских школах, что составляет 74 %.

7 класс- 51 класс- 42%(9 классов в сельских школах, в городских школах – 42 класса);

8 класс - 65 классов-53,7% (в 22 классах школ с казахским языком обучения сельской местности, в 43 классах городских школ);

9 класс - в 19 классах изучение биологии организовано с частичным применением английского языка - 15,7% (5-сельских школ, 14- городских школ).

10 класс - в 16 классах(13%) школ с казахским языком обучения учителя биологии объясняют учебный материал, доступный для понимания на английском языке- 5-в школах, расположенных в сельской местности, в 11классах городских школ.

11 класс - в восьми классах школ организовано обучение биологии на английском языке в режиме частичного погружения-6%(1 класс сельской школы, 7 классов городских школ).

В основном, учителя биологии выбирают 7-8 классы для преподавания предмета на английском языке в режиме частичного погружения.

В режиме полного погружения организовано обучение биологии в 163 классах школ с казахским языком обучения.

В 43 классах (7 кл) учителя проводят уроки на английском языке в режиме полного погружения-35%. 7 классов- сельских школ, 36- городских школ.

Этот показатель преобладает у 8-классников – 66 классов - 54,5%, в том числе: 23- сельских школ, 43- городских школ.

Среднюю позицию занимают 9 классы. Всего в 22 классах учителя биологии выбирают режим полного погружения-18%. В основном, это городские школы. (2- сельские, 20 - городских).

Доля 10 классов, в которых уроки биологии проводят с учетом методики CLIL составляет 16,5% (7- сельские школы, 13- городские школы). Всего 20 школ.

Наименьший показатель в 11 классах школ, где всего в 12 классах (9,9%), 2-х сельских и 10-ти городских школах, организовано обучение биологии на английском языке.

Сведения об этапах урока в режиме частичного погружения по предмету «Биология» на английском языке в школах с казахским языком обучения

Учителя биологии применяют методику CLIL на уроках, уделяя большое внимание формированию активного словаря, владения учащимися лексическим и грамматическим минимумом английского языка, необходимым для чтения и перевода (со словарем) заданий по биологии, составления отчетов по лабораторным работам, объяснения выполнения практических заданий.

На этапе повторения учебного материала 50 педагогов применяют методику CLIL в режиме частичного погружения -41% (16 педагогов из школ сельской местности, 34- городских школ).

На этапе закрепления учебного материала на английском языке 50 педагогов - 41% организуют работу с учащимися в режиме частичного погружения(17- респонденты сельских школ, 33- городских школ).

При изучении нового материала на английском языке (новая тема)-78 педагогов - 64% учителей биологии применяют активные методы обучения(18- из сельских, 60- городских школ).

Во время режимных моментов 44 учителя биологии (36%) эффективно применяют инновационные технологии с целью закрепления знаний учебного материала на английском языке. Из них: 13 работают в сельских школах, 31- в городских школах.

Сведения о разработанных учебно-дидактических, учебно-наглядных материалах по биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Результаты онлайн-опроса свидетельствуют о том, что 53 респондента (43,8%) разработали учебно-дидактические материалы с целью совершенствования педагогического процесса, повышения качества знаний учащихся по биологии. Из них: 12 учителей биологии сельских школ, 41 – городских школ. Всего разработано 77 пособий на английском языке-64%.

Учителя биологии Кызылординской области разработали наибольшее количество – 20 пособий.

Не разрабатывали дидактические материалы по предмету «Биология» на английском языке 68 учителей (56%): 22- сельских школ, 46- городских школ.

Если рассматривать разработанные дидактические материалы в разрезе классов, то заметно, что для учащихся 7-8 классов разработаны и эффективно применяю на уроках биологии учебно-дидактические материалы.

Для учащихся:

7 классов разработано 28 пособий (3- учителями сельских школ, 25- городских школ) -23 %;

8 классов-31 пособие -25% (11- учителями сельских школ, 20- городских школ);

9 классов- 7 пособий -5,7%(1- учителем сельской школы, 6- городских школ);

10 классов- 6 пособий-4,9% (2- разработаны учителями сельских, 4- городских школ);

11 классов- 5 пособий –4% (4- из которых разработаны учителями городских школ, 1- респондентом из сельской школы).

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по биологии на английском языке

Запатентовано 27 разработок -22%, 4- из которых разработаны учителями биологии сельских школ, 23 –городских школ. Учителя биологии Кызылординской области лидируют по количеству запатентованных разработок- 14, что составляет 35%. В Павлодарской области учителями разработано и запатентовано 4 пособия-30%.

Не имеют запатентованных разработок из опыта работы 94 педагога, что составляет 77,6%.

Сведения о заданиях для СОР и СОЧ по биологии на английском языке

Задания на английском языке для СОР и СОЧ по предмету «Биология» разработал 21 учитель (17%), трое из которых работают в сельских школах, 18- в городских школах. Лидирует по данному показателю Кызылординская область- 8 разработано заданий для СОР и СОЧ.

Не в полном объеме подготовили задания 38 учителей биологии- 31% от общего количества принявших участие в онлайн-опросе(11- сельских школ, 27- городских школ).

Не разрабатывали для учащихся задания на английском языке 62 учителя биологии, что составляет 51%(в том числе: 20- из сельских школ, 42- из городских школ).

Сведения о формативном оценивании языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке

Формативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка проводят 7 учителей(5,7%), 3- из сельских школ 4- из городских школ.

Формативное оценивание на уроках по своему предмету проводят 84 учителя биологии, что составляет 69% (23- сельские школы, 61- городские школы).

На уроках английского языка по своему предмету («Биология») проводят формативное оценивание языковых и предметных компетенций 30 учителей, что составляет 24,7%. Из них: 8- из сельских школ, 22 –городских школ.

Формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка проводят 5 педагогов-4% (2- из сельских школ, 3- городских школ).

На уроках по своему предмету 96 учителей биологии (79%) отметили, что эффективно, своевременно проводят формативное оценивание предметных компетенций. В том числе, 25- учителей сельских школ, 71- городских школ.

Лучший показатель по областям: Кызылординская область- 33 учителя, Павлодарская- 12 и Карагандинская – 10 учителей.

Формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят 20 педагогов, что составляет 16,5% от общего количества респондентов онлайн-опроса. В том числе: 7- сельских, 13- городских школ.

Сведения о суммативном оценивании языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Суммативное оценивание предназначено для определения уровня сформированности знаний и учебных навыков при завершении обучения блока учебной темы(раздела программы по биологии). Суммативное оценивание проводится по результатам выполнения констатирующих работ различных видов(тестов, контрольных работ, проектов).

Суммативному оцениванию языковых компетенций на уроках английского языка уделяют внимание 7 респондентов-5,7%(3- сельские школы, 4- городские школы).

Суммативное оценивание на уроках по своему предмету «Биология» проводят 92 учителя – 76% от общего количества респондентов. В том числе: 25- сельские школы, 67- городские школы. Хорошие показатели в Кызылординской (33), Павлодарской (10), Карагандинской (9) областях, 10- в Акмолинской области и 11- в г.Нур-Султан.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка по своему предмету («Биология») проводят 22 учителя биологии- 18%. Из них: 6- сельских школ, 16- городских школ).

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка проводят 7 респондентов-5,7% (3- сельские школы, 4- городские школы).

Суммативное оценивание на уроках по своему предмету «Биология» проводят 99 учителей-81,8 %. Из них: 26- учителей сельских школ 73- городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка по своему предмету проводят 15 учителей-12 %. Из сельских школ- 5, городских- 10 учителей биологии.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Из 121 респондента диагностику языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке в начале года провели 39 учителя биологии, что составляет 32 %. Из них: 9- учителей из сельских школ, 30- из городских школ.

В течение учебного года проводят 72 учителя, что составляет 59,5%. Из них: 20- сельских, 52- городских школ.

Не проводится диагностика языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке в 10 школах, что составляет 8% (5- сельских, 5- городских школ).

Влияние преподавания предмета биологии на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций

Преподавание биологии на английском языке способствует повышению уровня предметных компетенций, считают 13 учителей биологии(10,7%), в том числе- 5 из сельских, 8-из городских школ.

В повышении уровня языковых компетенций заинтересованы 11 учителей биологии, что составляет 9,09%. Из них: учителей из сельских школ- 4, 7- из городских школ.

Основная задача, решаемая учителями биологии на уроках - повышение предметных и языковых компетенций у учащихся. 62 респондента онлайн-опроса успешно работают над формированием предметных и языковых компетенций при организации уроков с применением инновационных технологий. Из 51% опрошенных респондентов, 13 из которых - учителя сельских школ, 49- городских школ, считают, что формируя у учащихся компетенции в области биологии, они способствуют более углубленному изучению английского языка и стимулировании потребности в расширении знаний, компетенций по предмету и иностранному языку.

Повышение уровня предметных, но снижение уровня языковых компетенций - мнение 2 респондентов (1,65%), работающих в городских школах.

Предметно-языковое интегрированное обучение будет способствовать только формированию языковых компетенций, но снижает уровень предметных -так считают 7 учителей биологии, что составляет 5,7 %.

Это обучение будет способствовать снижению уровня предметных компетенций, считает 1 респондент (0,82%).

Возможно снижение уровня предметных и языковых компетенций- считает один респондент из городской школы, что составляет 0,82%.

Три учителя биологии считают, что уровень предметных компетенций останется неизменным - 2,47%.

Один респондент считает, что уровень языковых компетенций останется прежним- 0,82%(городская школа).

Затруднения вызвал данный вопрос у 20 учителей биологии- 16,5 %. Из них: 20 учителей биологии,9- из сельских школ, 11- из городских школ.

Сведения о реакции учителей биологии на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с казахским языком обучения

Игнорируют ошибки 12 учителей - 9,9% (5- из сельских школ, 7- из городских школ)

Исправляют коммуникативно значимые ошибки 57 учителей биологии(47%), в том числе 13- из сельских, 44- из городских школ

Исправляю все ошибки- мнение 19 респондентов (15,7%). Из них: 6- учителей сельских школ, 13- городских школ.

При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики - такой позиции придерживаются 33 учителя биологии- 27 %. Из них, 10 учителей биологии сельских, 23- городских школ.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей биологии в школах с казахским языком обучения

При оценивании уделяю внимание только своему предмету- мнение 48 учителей биологии (39,6%), в том числе: 14- из сельских школ, 34- из городских школ.

Я оцениваю достижения учащихся по предмету и по английскому языку- такое правило у 50 респондентов, что составляет 41,3%. Из них: 14- учителя сельских, 36- городских школ.

Я оцениваю достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании- на этот вопрос 23 учителя биологии ответили утвердительно(19%). Из них, учителей биологии, работающие в сельских школах- 6, в городских школах- 17.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

На заседании МО учителей естественно-математического цикла состоялось обсуждение проблем обучения учащихся по предмету «Биология» на английском языке.

Из 121 респондента 30 учителей биологии приняли активное участие в работе методического объединения, что составляет 24,7% (в том числе: из сельских школ- 7, из городских- 23 учителя).

Обучение особенностям преподавания биологии на английском языке состоялось на заседании методического объединения учителей английского языка, в котором приняло участие 20 педагогов, что составляет 16,5%(5- из сельских школ, 15- городских школ).

На заседании МО учителей естественно-математического цикла и английского языка педагоги обсуждали проблемы понимания основных принципов организации обучения на уроках по биологии, умения планировать учебное занятие на основе методики предметно-интегрированного обучения CLIL. 23 учителя биологии(19%) проявили заинтересованность в обсуждении методики предметно-интегрированного обучения. Из них: 5- респондентов сельских школ, 18- городских школ.

Творческие группы в школе также обсуждали проблемы пилотного обучения по биологии на английском языке. 32 участника - 26.4%(16- сельских, 16- городских школ) подчеркнули важность повышения качества обучения, развитие и совершенствование компетенций учащихся в области биологии и английского языка. Обучение по данной методике позволит учащимся получить

не только практические знания и навыки по английскому языку, но и повысить уровень знаний по биологии.

Творческие группы, организованные в районе(городе), считают, что для повышения эффективности в процессе реализации пилотного проекта по предметно-интегрированному обучению будут эффективны различные образовательные технологии, формы и методы обучения и контроля. Респондентов, принявших участие, в онлайн-опросе, 12 (9,9%), в том числе: 2-учителя сельских школ,10- городских школ.

Проблемы пилотного обучения обсуждались и с заместителем директора по учебной работе школы. 27 респондентов- 22% , в том числе: 10- из сельских, 17-из городских школ рассматривали вопросы с курирующим завучем по методике планирования урока, критериальному оцениванию знаний учащихся, разработке учебных пособий.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по биологии на английском языке

Поддержка со стороны учителей английского языка оказывалась постоянно, отметили 54 респондента, что составляет 44,6% (11- сельские школы, 43- городские школы).

Помощь и поддержка в решении проблемных вопросов по пилотному проекту по биологии на английском языке была оказана, но не на постоянной основе - такое мнение высказали 49 учителей биологии, что составляет 40,4 % (17- сельские школы, 32- городские школы).

Вообще не оказывалась помощь со стороны учителей английского языка по методике внедрения пилотного проекта-, считают 18 респондентов, что составляет 14,8 %.(6 человек- из сельских, 12- из городских школ).

Поддержка со стороны администрации школы оказывалась постоянно, за такое мнение высказалось 77 респондентов, что составляет 63,6 %(25- сельские школы, 52- городские школы).

Поддержка оказывалась администрацией школы, но не постоянно-мнение 37 учителей биологии- 30,5 %. Из них: 8- из сельских школ, 29- из городских школ.

Администрация школ вообще не оказывала помощь в реализации пилотного проекта. За такое мнение- 7 респондентов, что составляет 5,7%. В том числе: один учитель биологии сельской школы, 6- городских школ.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета биологии в школах с казахским языком обучения

Оборудован мой кабинет с учетом рекомендаций, - отметили 37 учителей биологии, что составляет 30,5%. В том числе, оборудованы кабинеты биологии в 12 сельских школах, в 25 городских школах.

Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером - мнение 50 учителей биологии-41,3%, в том числе

19- из сельских школ, 31- из городских школ подтвердили, что для проведения уроков биологии созданы необходимые условия.

В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт-показатель, который отметили 34 респондента, участвовавшие в онлайн-опросе(28%). Из них: в сельской школе- 3 педагога, в городской- 31 учитель.

Лидирует Кызылординская область, где в 40 кабинетах полностью сосредоточено оборудование для проведения уроков по биологии с учетом методических рекомендаций. В основном, оборудованы кабинеты в городских школах. Все респонденты- 40 учителей биологии, отметили, что оборудованы кабинеты и имеется компьютер в каждом кабинете биологии, а также имеется локальная сеть и функционирует официальный сайт в 18 кабинетах.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, необходимой для преподавания биологии на английском языке

Достаточное количество литературы, необходимой для проведения уроков биологии на английском языке, считают 36 учителей биологии (29,7%). Из них: 12- сельских, 24- городских школ.

В недостаточном количестве оборудованы кабинеты биологии, считают 53 респондента-43,8%, которые отметили. Из них: 13 учителей - из сельских школ, 40-из городских школ.

Нет вообще оборудования для преподавания предмета «Биология» на английском языке, - ответили 32 респондента- 26,4% (9- из сельских школ, 23-городских школ).

Сведения о доплате к заработной плате учителям биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Доплата к заработной плате за преподавание на английском языке произведена 87 респондентам, что составляет 71,9%. Учителей биологии из сельских школ, принявших участие в онлайн- опросе- 27, городских- 60.

Не получают доплату за преподавание биологии на английском языке 34 респондента, что составляет 28%(7- сельских школ, 27- городских).

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по биологии на английском языке в школах с казахским языком обучения

В онлайн-опросе участвовал 121 респондент. В том числе: 34- учителя биологии сельских школ, 87- из городских школ.

При организации и проведении уроков биологии испытывают следующие организационные проблемы учителя биологии сельских школ:

- ✓ Специальный дневник, методический материал, применяемый при проведении СОР и СОЧ должны быть разработаны на английском языке(Нур-Султан);
- ✓ разный уровень владения английского языка у учащихся;
- ✓ затруднение разговорный речи на английским языке;

✓ кабинет не оснащен мультимедийным оборудованием, ограниченный доступ к интернету (Нур-Султан- сельские школы),

✓ нет возможности деления учащихся на подгруппы, что очень благоприятно повлияло бы на повышение уровня языковых и предметных компетенций Нур-Султан- сельские школы);

✓ В связи с приемом учащихся в лицейские классы необходимо проведение дополнительных занятий с принятыми учащимися (Мангистауская область).

Учителя биологии из городских школ, Мангистауской, Костанайской областей не испытывают затруднения организационного характера при проведении уроков биологии на английском языке.

✓ заметно повышение уровня языковых компетенций, но снижение уровня предметных компетенций(-Алматы);

✓ Учителя биологии Кызылординской школы отметили, что нет лингафонных кабинетов, интерактивной доски, недостаточно учебников на английском языке. С целью повышения профессиональных умений необходима методическая поддержка со стороны ментора со знанием английского языка. Респонденты Западно-Казахстанской, Жамбылской, Карагандинской областей считают, что недостаточно учебников, пособий по биологии на английском языке.

✓ Учителя биологии сельской школы Павлодарской области предлагают провести курсы на повышение уровня владения английским языком.

Проблемы по содержанию:

✓ наличие большого количества методологических вспомогательных средств преподавания дисциплины на английском языке (Алматы);

✓ не могут полностью изложить содержание темы по биологии на английском языке, так как много времени расходуется на закрепление языковых компетенций(Алматы- сельские школы, Нур-Султан)

✓ Нет адаптированных учебников по биологии на английском языке для старших классов(Северо-Казахстанская область);

✓ Больше поддержки со стороны родителей(Мангизстауская область).

городские школы

✓ учащиеся слабо владеют английским языком, что сказывается на результатах усвоения учебного материала по биологии. Отсутствие учебников, ресурсов, используемых на уроке влияют на качество преподавания предмета. Необходимы учебники, учебные пособия на английском языке по биологии. Сложно проводить практические работы(решение задач, к примеру) (Кызылординская область).

Сложно подобрать соответствующий комплекс упражнений для учеников с разными ведущими каналами информации (аудиалы, кинестетики, визуалы). Отсутствие учебников по предмету естествознания для 6-7 классов, недостаточное количество учебных пособий, в том числе электронных, сказывается на усвоении учебного материала. Сложно разрабатывать разно-уровневые упражнения для учащихся по предмету. Есть вопросы по

систематизации проведения суммативных работ по биологии, преподаваемой на английском языке (Павлодарская область)

Нет методических пособий по предметам, отсутствие учебников для 8 классов (Шымкент).

В связи с недостаточным знанием английского языка у учащихся возникает трудность в усвоении учебного материала(Карагандинская область).

Нет проблем содержательного характера при проведении уроков по биологии в городских школах, Костанайской, Мангистауской областей.

Решением всех указанных затруднений у преподавателей биологии будет проведение курсов повышения квалификации(языковых курсов) по предметно-интегрированному обучению, укрепление материально- технической базы общеобразовательных школ, обеспечение учебниками, дидактическим материалом по биологии на английском языке с учетом методических рекомендаций.

Учебный предмет «Информатика» в школах с казахским языком обучения

Сведения об учителях информатики в школах с казахским языком обучения

Всего участвовало респондентов 150, из них: сельские школы – 41, городские школы - 109.

Число респондентов до 30 лет - всего 69, что составляет 46%, из них: сельские школы – 17 - 41,4%; городские школы - 52 - 47,7%.

Число респондентов до 40 лет - всего 48, что составляет 32%, из них: сельские школы – 14-31,4%; городские школы – 34 – 31,1%.

Число респондентов до 50 лет - всего 26, что составляет 17,3 %, из них: сельские школы – 8 – 19,5%; городские школы – 18- 16,5%.

Число респондентов старше 50 лет - всего 7 , что составляет 4,6%. Из них: сельские школы – 2 – 4,8%; городские школы – 5 – 4,5%.

В целом, доля учителей информатики в возрасте до 30-ти лет преобладает в городских школах – 47,7% с казахским языком обучения. Другая картина наблюдается у учителей в возрасте до 50-ти лет: доля учителей информатики сельских школ, которая составляет 19,5 % в школах с казахским языком преобладает над долей учителей, работающих в городских школах - 16,5% – в школах с казахским языком.

Сведения о педагогическом стаже учителей

Учителя, имеющие стаж работы до 3-х лет – 2, что составляет 3,7%. Из них из сельских школ -1, городских школ – 1.

Учителя, имеющие стаж работы до 5-ти лет – 4, что составляет 7,5%, из сельских школ - 1, городских школ – 3.

Учителя, имеющие стаж работы до 7-и лет - 12, что составляет 22,6%. Представители сельских школ – 2, городских школ – 10.

Учителя, имеющие стаж работы до 10-ти лет - 5, что составляет 9,4%. Учителей сельских школ – 2, городских школ – 3.

Учителя, имеющие стаж работы свыше 10-ти лет - 30, что составляет 56,6%, из сельских школ – 8, городских школ – 22.

Таким образом, в числе респондентов солидную долю составляют педагоги, имеющие стаж работы свыше 10-ти лет.

Сведения о квалифицированных категориях учителей ЕМЦ пилотных школ

Участвовало респондентов всего – 150, из сельских школ – 41, городских школ – 109.

Количество учителей информатики, имеющих вторую категорию - 12, что составляет 22,6%, из сельских школ - 5, городских школ – 7. Количество учителей, имеющих первую категорию всего - 6, что составляет 11,3%, из них все работающие в городе.

Количество учителей информатики, имеющих высшую категорию - 9, что составляет 16,9%. Из них из сельских школ – 2, городских школ – 7.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог», всего – 8, что составляет 15%, из них: из сельских школ - 3, городских школ – 2.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-модератор» - 2, из них: представители сельских школ -1, городских школ - 1.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-эксперт» – 3, что составляет 5,6%. Все представители городских школ – 3.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-исследователь» - 11, что составляет 20,7%. Из них: учителя сельских школ – 2, городских школ - 9.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-мастер» – 2, что составляет 3,7 %. Из них из сельских школ -1, городских школ - 1.

Сведения о повышении квалификации учителей информатики в школах с казахским языком обучения

Всего участвовало респондентов – 150, из них: из сельских школ – 41, городских школ – 109.

Прошли курсы по обновленному содержанию образования: «Өрлеу» – 41учитель информатики, что составляет 27,3%, из сельских школ - 13, городских школ – 28.

Обучались на курсах обновленного содержания образования в АОО «НИШ» – 64 педагога информатики, что составляет 42,6%. Не прошли курсы обновленного содержания образования – 42 человека, что составляет 28%. Из них из сельских школ – 9, городских школ – 33.

В целом, основная часть учителей обучились по учебным программам обновленного содержания образования.

Сведения по прохождению курсов по CLIL-технологии

Количество учителей информатики, обучившихся в «Өрлеу» по CLIL-технологии составляет всего 23, что составляет 15,3%, из сельских школ 7, городских школ 23.

Количество учителей информатики, обучившихся в АОО «НИШ» по CLIL-технологии всего 17, что составляет 11,3%, из сельских школ – 4, городских школ – 13.

Самостоятельно прошли курсы 5 педагогов, что составляет 3,3%. Это учителя только городских школ – 5.

Прошли курсы по CLIL-технологии в других организациях – 63 педагога, что составляет 42%, из сельских школ – 17, городских школ – 46.

Не проходили курсы по CLIL-технологии 45 человек, что составляет 30%, из сельских школ– 13, городских школ -32.

Курсы по английскому языку (языковые курсы)

Языковые курсы в «Өрлеу» прошли всего 25 учителей информатики, что составляет 16,6%, из сельских школ – 8, городских школ– 17.

В Назарбаев университете обучились 17 учителей информатики, что составляет 11,3%, из сельских школ -7, городских школ – 10.

Самостоятельно прошли курсы всего 9 человек, что составляет 6%, из сельских школ – 2, городских школ – 7.

Прошли курсы в других организациях всего 68 человек, что составляет 65,3%, из сельских школ – 19, городских школ – 49.

Не прошли курсы всего 40 человек, что составляет 26,6%, из сельских школ – 11, городских школ – 29.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей информатики в школах с казахским языком обучения

Участвовало всего 150 учителей информатики, что составляет 9,7%, из сельских школ – 41, городских школ – 109.

Уровни владения английским языком выглядят следующим образом:

Уровнем А1 владеют всего 8 учителей, что составляет 5,3%, из сельских школ – 4, городских школ – 4.

Уровнем А2 владеет всего 1учитель, что составляет 0,6%, представитель городской школы.

Уровнем В1 владеют всего 38 учителей, что составляет 25,35, из сельских школ - 9, городских школ - 29.

Уровнем В2 владеют всего 55 педагогов, что составляет 36,6%, из сельских школ – 19, городских школ – 36.

Уровнем С1 владеют всего 39 педагогов, что составляет 26%, из сельских школ - 7, городских школ - 32.

Уровнем С2 владеют всего 9 учителей, что составляет 6%, из сельских школ - 2, городских школ - 7.

Таким образом, более всего учителя владеют уровнем В2.

Намерение/желание повысить уровень владения английским языком

Желают повысить уровень владения английским языком всего 147 педагога, что составляет 98%. Из них из сельских школ желают 39 учителей, городских школ - 108. Не желают повышать уровень владения английским языком 3 учителя, что составляет 2%, из сельских школ - 2, городской школы - 1.

Сведения о классах в школах с казахским языком обучения, в которых информатика преподается на английском языке

Всего участвовало 150 респондентов, из них представители сельских школ 41, городских школ - 109. Учебный предмет «Информатика» преподают в следующих классах:

- В 7-х классах преподают всего 76 учителей, что составляет 50,6%. В сельских школах 14 учителей, в городских школах - 62.
- В 8-х классах преподают всего 101учитель, что составляет 67,3. В сельских школах 30 учителей, в городских школах - 71.
- В 9-х классах преподают всего 41 учитель, что составляет 27,3%. В сельских школах 8 учителей, в городских школах - 33.
- В 10-х классах преподают всего 33 учителя, что составляет 22%. В сельских школах преподают 7 учителей, в городских школах - 26.
- В 11-х классах преподают всего 26 учителей, что составляет 17,3. В сельских школах 6 учителей, в городских школах 20 учителей.

Сведения о варианте преподавания информатики на английском языке в школах с казахским языком обучения

Всего участвовало 150 респондентов. В том числе из сельских школ 41 педагог, городских школ 109 учителей.

Преподавание информатики на английском языке из инвариантного компонента выбрали 86 учителей, что составляет 57,3%, в том числе из сельских школ - 32, городских школ - 54.

Преподавание информатики на английском языке на факультативных занятиях из вариативного компонента выбрали всего 71 учитель, что составляет 47,3%, из них: сельские школы - 9, городские школы - 62.

Изучение информатики на английском языке на внеклассных мероприятиях выбрали 10 учителей, что составляет 6,6%. Из них: сельские школы - 1, городские школы - 9.

Применение CLIL технологии

Всего участвовало 150 респондентов, из сельских школ 32, городских школ 93 учителя. О том, что применяют технологию CLIL ответили «Да» 125 учителей, что составляет 83,3%; «Нет» 25 – 16,6%.

Режим частичного погружения

В режиме частичного погружения в 7 классах работают 79 учителей, что составляет 52,6%, из сельских школы17, городских школ 62.

В режиме частичного погружения в 8 классах работают 75 учителей, что составляет 50%, из сельских школ 21, городских школ 54.

В режиме частичного погружения в 9 классах работают 20 педагогов, что составляет 13,3%, из сельских школ 7, городских школ 13.

В режиме частичного погружения в 10 классах работают 12 учителей, что составляет 8%, их сельских школ 4, городских школ 8.

В режиме частичного погружения в 11 классах работают 11 педагогов, что составляет 7,3%, из сельских школ 3, городских школ 8.

Режим полного погружения

В режиме полного погружения в 7 классах работают 53 учителя, что составляет 35,3%, их сельских школ 12, городских школ 41.

В режиме полного погружения в 8 классах работают 93 педагога, что составляет 62%, из сельских школ 28, городских школ 65.

В режиме полного погружения в 9 классах работают 35 учителей, что составляет 23,3%, из сельских школ 7, городских школ 28.

В режиме полного погружения в 10 классах работают 28 учителей, что составляет 18,6%, из сельских школ 6, городских школ 22.

В режиме полного погружения в 11 классах работают 19 учителей, что составляет 12,6%, из сельских школ 4, городских школ 15.

Сведения об этапах урока по предмету «Информатика» в школах с казахским языком обучения

Применяют английский язык на этапе повторения всего 90 учителей, что составляет 60%, в том числе учителя сельских школ 28, городски школ 62.

Применяют английский язык на этапе закрепления всего 68 учителей, что составляет 45,3%, в том числе учителя сельских школ 21, городских школ 47.

Применяют английский язык на этапе новой темы всего 99 педагогов, что составляет 66%, из сельских школ 29, городских школ 70.

Применяют английский язык во время режимных моментов всего 65 учителей, что составляет 45,3%, из сельских школ11, городских 54.

Сведения о разработанных учебно-дидактических, учебно-наглядных материалов по информатике в школах с казахским языком обучения

На вопрос: Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Информатика» на английском языке? ответили «Да» 65 учителей, что составляет 43%, из сельских школ 15, городских 50.

На этот же вопрос ответили «Нет» 85 учителей, что составляет 56,6%, из сельских школ 26, городских 59.

Разработаны учебно-дидактические, учебно-наглядные материалы по информатике в школах с казахским языком обучения (по классам)

Приняли участие в разработке учебно-дидактических, учебно-наглядных или других вспомогательных материалов по предмету «Информатика» на английском языке:

- для 7 класса всего 31 учитель, что составляет 26,69%, из сельских школ 6, городских школ 25;
- для 8 класса 46 учителей, что составляет 30,6%, из сельских школ 9, городских школ 37;
- для 9 класса всего 18 учителей, что составляет 12%, из сельских школ 5, городских школ 3;
- для 10 класса всего 8 учителей, что составляет 5,3%, из сельских школ 2, городских школ 6;
- для 11 класса всего 6 учителей, что составляет 4%, из сельских школ 1, городских школ 5.

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по информатике в школе с казахским языком обучения

Учителя, имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по информатике ответили «Да» всего 36 учителей, что составляет 24%, в том числе из сельских школ 10, городских 26. На данный вопрос ответили «Нет» всего 114 учителей, что составляет 76%, в том числе из сельских школ 31, городских школ 83.

Сведения о заданиях по СОР и СОЧ по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

На вопрос были ли разработаны задания по информатике на английском языке для СОР и СОЧ ответили «Да» всего 33 учителя, что составляет 22%, в том числе из сельских школ 9, городских 24.

Не в полном объеме участвовали в разработке 45 учителей, что составляет 30%, из сельских школ10, городских школ 35.

Ответили «Нет» 72 учителя, что составляет 8%, из сельских школ 22, городских школ 50.

Сведения о формативном оценивании языковых компетенций по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Проводят формативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка 10 учителей, что составляет 6,6%. Из них все из городских школ.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание *языковых компетенций* всего 113 педагогов, что составляет 75,3%, из сельских школ 35, городских школ 78.

На уроках английского языка и по своему предмету проводят формативное оценивание *языковых компетенций* 27 учителей, что составляет 18%, из сельских школ 6, городских школ 21.

Формативное оценивание предметных компетенций

Проводят формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка всего 5 учителей, что составляет 3,3%, из сельских школ 1, городских школ 4.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание предметных компетенций всего 124 педагога, что составляет 82,6%, в том числе из сельских школ 34, городских школ 90.

Проводят формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету всего 21 учитель, что составляет 14%, из сельских школ 6, городских школ 15.

Сведения о суммативном оценивании языковых компетенций по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка проводят 10 учителей, что составляет 6,6%, из сельских школ 1, городских школ 9.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках по своему предмету всего проводят 117 учителей, что составляет 78%, из сельских школ 33, городских школ 84.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят 2 учителя, что составляет 15,3%, из сельских школ 7, городских школ 16.

Суммативное оценивание предметных компетенций

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка всего проводят 3 учителя, что составляет 2%, все из городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках по своему предмету проводят130 учителей, что составляет 86,6%, из сельских школ 36, городских школ 94.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят 17, что оставляет 11,3%, из сельских школ 5, городских школ 12.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Диагностика языковых и предметных компетенций

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций в начале учебного года 42 учителя, что составляет 28%, в том числе из сельских школ 8, городских школ 24.

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций в течение учебного года всего 87учителей, что составляет 58%, из сельских школ 24, городских школ 63.

Не проводят диагностику языковых и предметных компетенций 21 учитель, что составляет 14%, из сельских школ 9, городских школ 12.

Влияние преподавания предмета на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня предметных компетенций отметили 22 учителя, что составляет 14,6%, из сельских школ 6, городских школ 16.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня языковых компетенций отметили 22 учителя, что составляет 14,6%, из сельских школ 8, городских школ 14.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня языковых и предметных компетенций указали 52 учителя, что составляет 34,6%, из сельских школ13, городских школ 39.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня предметных компетенций, но наблюдается снижение уровня языковых компетенций указали 8 учителей, что составляет 5,3%, из сельских школ 4, городских школ 4.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня языковых компетенций, но наблюдается снижение уровня предметных компетенций указали 8 учителей, что составляет 5,3%, из сельских школ 4, городских школ 4.

Преподавание информатики на английском языке не повлияло на снижение уровня предметных и языковых компетенций.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на снижение уровня и предметных и языковых компетенций указал 1 педагог, что составляет 0,6% из городской школы.

Влияние преподавания информатики на английском языке на уровень предметных компетенций остался прежним указали 7 учителей, что составляет 4,69%, из сельских школ 2, городских школ 5.

Влияние преподавания информатики на английском языке на уровень языковых компетенций остался прежним указали 3 учителя, что составляет 2%, все из городских школ.

Затрудняются в ответах ответили 28 учителей, что составляет 18,6%, из сельских школ 8, городских школ 20.

Сведения о реакции учителей информатики на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с казахским языком обучения

Игнорируют ошибки в речи учащихся 14 учителей, что составляет 9,3%, из сельских школ 4, городских школ 10.

Исправляют коммуникативно значимые ошибки в речи учащихся 72 учителя, что составляет 8%, из сельских школ 24, городских школ 48.

Исправляют все ошибки 21 учитель, что составляет14%, из сельских школ 3, городских школ 18.

При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики ответили 43 учителя, что составляет 28,6%, из сельских школ 10, городских школ 33.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей информатики в школах с казахским языком обучения

При оценивании я уделяю внимание только своему предмету ответили 70 учителей, что составляет 6,6%, из сельских школ 22, городских школ 48.

Я оцениванию достижения учащихся по предмету и по английскому языку ответили 54 педагога, что составляет 36%, из сельских школ 13, городских школ 41.

Я оцениванию достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании ответили 26 учителей, что составляет 17,3%, из сельских школ 6, городских школ 20.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Проблемы пилотного обучения обсуждаются

Проблемы пилотного обучения обсуждаются на МО учителей ЕМЦ указали 50 учителей, что составляет 33,3%, из сельских школ 12, городских школ 38.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются на МО учителей английского языка указали 27учителей, что составляет 18%, из сельских школ 7, городских школ 20.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются на МО учителей ЕМЦ и английского языка ответили 21 учитель, что составляет 14%, из сельских школ 8, городских школ13.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в школе указали 44 учителя, что составляет 29,3%, из сельских школ 16, городских школ 28.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в городе/районе отметили 20 учителей, что составляет 13,3%, из сельских школ 7, городских школ 13.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются с курирующим завучем указали 50 учителей, что составляет 33,3%, из сельских школ 15, городских школ 35.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Поддержка со стороны учителей английского языка

О том, что оказывают поддержку ответили «Да, постоянно» 75 учителей, что составляет 50%, из сельских школ 22, городских школ 53.

О том, что оказывают поддержку ответили «Да, но не постоянно» 42 учителя, что составляет 28%, из сельских школ 10, городских школ 32.

О том, что не получают поддержки ответили «Нет» 33 учителя, что составляет 22%, из сельских школ 9, городских школ 24.

Поддержка со стороны администрации школы

О том, что оказывается поддержка со стороны администрации школы ответили «Да, постоянно» 101 учитель, что составляет 67,3%, из сельских школ 30, городских школ 71.

О том, что оказывают поддержку ответили «Да, но не постоянно» 41 учитель, что составляет 27,3%, из сельских школ 7, городских школ 34.

О том, что оказывают ли поддержку ответили «Нет» ответили 8 учителей, что составляет 5,3%, из сельских школ 4, городских школ 4.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета информатики в школах с казахским языком обучения

Оборудован мой кабинет ответили 67 учителей, что составляет 44,6%, из сельских школ 17, городских школ 50.

Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером ответили 68 учителей, что составляет 45,3%, из сельских школ 19, городских школ 49.

В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт ответили 15 педагогов, что составляет 10%, из сельских школ 5, городских школ 10.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, полезные для преподавания информатики на английском языке в школах с казахским языком обучения

На достаточное количество литературы в школьной библиотеке ответили 63 учителя, что составляет 42%, из сельских школ 16, городских школ 47.

На наличие малого количества литературы в школьной бибилиотеке ответили 53 учителя, что составляет 5,3%, из сельских школ 16, городских школ 37.

Практически нет литературы в школьной бибилиотеке ответили 34 учителя, что составляет 22,6%, из сельских школ 9, городских школ 25.

Сведения о доплате к заработной плате учителям информатики на английском языке в школах с казахским языком обучения

Да, получают доплату 126 учителя, что составляет 84%, из сельских школ 31, городских школ 95.

Ответили «Нет», не получают доплату 24 учителя, что составляет 16%, из сельских школ 10, городских школ 14.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по информатике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Организационные проблемы по регионам следующие:

1.Недостаточный уровень владения английским языком обучающимися.

2. Большое количество обучающихся в группе.

3.Низкий авторитет предмета из-за неоптимальности нынешней методики преподавания, соответственно низкая мотивация со стороны учащихся.

4. Отсутствует КТП для инвариатного компонента.

5.Нехватка планшетов, отсутствие wi-fi.

6. Нет учебника за 7 класс.

7. Для изучения предмета слишком мало часов, за 1 час невозможно усвоить весь материал, а тем более на английском языке.

8. Недостаточная оснащенность кабинета информатики, отсутствие мультимедийного оборудования.

9. Урок информатики проходит в режиме 1 раз в неделю, 40 минут. Этого недостаточно для ведения предмета на английском языке, т.к. неминуемо будет происходить потеря либо языка, либо содержания предмета. В дальнейшем желательно или увеличение часов хотя бы до 2 раз в неделю или проведение факультативных занятий на английском языке.

10. Учебников недостаточно. В школе есть билингвальные учебники для 8 классов. Но на один класс-комплект.

11. Разный уровень знаний языка у учеников.

12. Морально и физически устаревшие компьютеры, отсутствие мультимедиа (наушники, микрофоны, аудио колонки для компьютера, проектор).

13. Проблемы бывают разные, соответственно ученики должны быть готовы.

14. Методическая поддержка после обучения английского курса.

15.Нехватка учебного материала.

16. Пока на стадии осмысления.

17. Иногда приходиться находить альтернативные выражения для объяснения материала, но к сожалению не всегда это с легкостью удается делать.

18. Необходима поддержка и обеспечение учебно-методическими материалами учителей и учащихся, в частности методическими пособиями по организации уроков, к разработанным учебникам.

19. Рекомендуемое издание «Астана кітап».

20. Нет мотивации, так как не оцениваются 5-ти бальной шкалой.

21. Языковой барьер учащихся.

22. Разный уровень владения языка у учителя и учеников.

23. Недостаточный уровень знания языка обучающимися.

24. При преподавании повышаются языковые навыки, но снижаются предметные навыки.

Проблемы содержательного характера:

1. Существуют трудности психологического и лингво-педагогического характера, связанные с индивидуальными особенностями субъектов образовательного процесса.

2.Ученики недостаточно владеют английским языком для понимания и усвоения материала, нет учебников по обновленному содержанию по предмету на английском языке. Третья часть урока информатики уходит на английский, а не на сам предмет.

3. Разный уровень знания языка обучающимися.

4. Нехватка учебников на английском языке, предмет один раз всего в неделю.

5.Недостаточно коротких видеороликов по основным темам предмета на английском языке.

6. Из учебных пособий на английском языке по информатике только пилотный учебник НИШ - не соответствует программе информатики за 8 класс.

7. Недостаточно дидактического материала, содержание учебников на английском языке для 8 класса не совпадает с учебной программой.

8. Мало литературы по поддержке предмета.

9.Учащимся сложно усваивать сложные темы (программирование) в режиме полного погружения.

10. Низкая интенсивность речевой деятельности обучающихся. Поверхностность в формировании базовых умений. Высокая степень забывания учебного материала за время каникул и других перерывов в обучении.

11. Необходимы методические пособия и рекомендации по преподаванию предмета «Информатика» на английском языке.

12. Отсутствуют учебники по программе 10-11-х классов.

13. Чаще проводить курсы.

14. Недостаточная подготовленность обучающихся в плане владения английским языком.

15. Побольше методической литературы для учителей и для учеников.

16. Содержание предмета «Информатика» по календарному плану или по учебникам не всегда совпадает. Приходится импровизировать или часть уроков не использовать билингвальный учебник совсем.

17. Отсутствие методической литературы по билингвальному обучению информатике и программированию.

18. Не разработаны планы на английском языке.

19.Учебные пособия не соответствуют программе.

20.Учащиеся поэтапно изучают данный предмет, начиная с терминологии. Это правильное направление.

21. Учебной литературы на английском языке практически нет, всю информацию беру с интернета.

22. Надо было нас учить с университета.

23. Возникают проблемы с переводом некоторых отдельных слов, касающихся непосредственно предмета.

24. Необходимо увеличить количество часов английского языка в общеобразовательной средней школе для повышения уровня знаний английского языка учащихся.

25. Уровень знаний обучающихся мал, интерес к учебе пропадает и существует языковой барьер.

26.Низкий уровень мотивации обучающихся изучать предмет на английском языке.

27. При преподавании повышаются языковые навыки, но снижаются предметные навыки.

Сведения о влиянии английского языка на изучение казахского языка (Т1) в школах с казахским языком обучения

Участвовало 136 респондентов, из них из сельских школ 34, городских школ 102.

Ответили «Да, отрицательно» всего 19 педагогов, что составляет 13,9%, из сельских школ 5, городских школ 14.

Ответили «Да, положительно» всего 26 учителей, что составляет 19,1%, из сельских школ 5, городских школ 21.

Ответили «Нет, не повлияло» всего 91 учитель, что составляет 66,9%, из сельских школ 24, городских школ 67.

Сведения о влиянии английского языка на изучение русского языка (Я2) в школах с казахским языком обучения

Участвовало 81 респондент, из них из сельских школ 19, городских школ 62.

Ответили «Да, отрицательно» всего 1 педагог, что составляет1,2% из сельской школы 1.

Ответили «Да, положительно» всего 17 учителей, что составляет 20,9%, из сельских школ 4, городских школ 13.

Ответили «Нет, не повлияло» всего 63 учителя, что составляет 77,7%, из сельских школ 14, городских школ 49.

Учебный предмет «Химия» в школах с казахским языком обучения

Сведения об учителях химии в школах с казахским языком обучения

По данным опроса, среди учителей химии школ с казахским языком обучения количество учителей в возрасте до 30 лет составляет 40, т. е. 46,5%, из них сельских учителей -15, это - 53,5%, городских учителей – 25, что составляет – 43,1%, а до 40 лет - 23 учителя - 26,7%, из них сельских учителей – 4 -14,2%, учителей города - 19, т. е. 32,7%, учителей до 50 лет – 16, что

составляет – 18,6%, высшее -7, что составляет 8,1%, сельские учителя – 3, т. е. 10,7%, учителей города-4, т. е. 6,3%,

Итог: по результатам мониторинга в школах с казахским языком обучения преобладают учителя в возрасте до 30 лет, их число составляет 40-46,5%, а респонденты до 40 лет – 23 – 27,3%, до 50 лет-16 -18,6% и свыше 50 лет - 7 учителей – 8,1% (рис.1). Молодые специалисты преобладают в школах Кызылординской, Павлодарской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Карагандинской областей, особенно среди учителей города.

Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей химии

Количество учителей химии, имеющих высшую категорию 9-16,9%, из них сельских учителей – 2 -14,2%, городских учителей – 6 -11,3%; первой категории – 6 -11,3%, из них сельских учителей – 0, городских учителей – 6 -15,3%, второй категории – 12 - 22,6 % , из них сельских учителей – 5-35,7%, городских учителей – 7 -17,9%, учителей без категории нет.

В целом, по результатам онлайн опроса наблюдается, что среди респондентов больше учителей химии второй категории-22,6%, доля сельских учителей преобладает над долей городских, учителей высшей категории-16,9%, где доля городских учителей преобладает над долей городских. Учителей без категории вообще нет**.**

Сведения о педагогическом стаже учителей химии школ с казахским языком обучения

По данным онлайн-опроса среди респондентов педагогический стаж учителей химии с казахским языком обучения следующий:

Количество учителей до 3 лет 2, т. е. доля составляет 3,8%, из них сельских учителей -1 -7,1%, городских учителей -1 -2,6%;

Количество учителей до 5 лет – 4-7,5%, в том числе сельских учителей - 1 -7,1%, городских-3-7,7% %;

Количество учителей до 7 лет -12-22,6%, в том числе сельских учителей - 2 -14,3%, городских-10-25,6 %;

Количество учителей до 10 лет 5-9,4%, в том числе сельских учителей--2 -14,3%, городских-3-7,7 %;

Количество учителей более 10 учителей-30-56,6%, из них сельских учителей-8 -57,1%, городских – 22 -7,7 %.

В целом, количество учителей, принявших участие в онлайн - опросе – 53 -61,6%, в том числе учителей сельских учителей– 14 -26%, городских учителей – 39-62%, что свидетельствует о том, что среди учителей, преподающих предметы ЕМН на английском языке преобладает доля учителей, имеющих педагогический стаж более семи лет и более десяти лет. Вместе с тем наблюдается низкая доля сельских учителей и молодых специалистов.

Сведения о повышении квалификации учителей химии в школах с казахским языком обучения

Сведения о повышении квалификации учителей химии в школах с казахским языком обучения следующие:

Всего приняло участие – 86 респондентов, из них учителей сельских школ-28-32, 5%, учителей города-58-67, 4%.

Курсы по обновленному содержания образования

Количество учителей, прошедших курсы обновленного содержания образования через "Өрлеу" 33 - 38,3%, из низ сельских учителей 10-35,7%, городских учителей 23-39,6%.

Количество учителей, прошедших курсы обновленного содержания образования через АОО « НИШ» 30 -34,8%, из них сельских учителей-12-42,8%, городских учителей 18-31% ;

Количество учителей , не прошедших курсы составляет 20-23,3 %, в том числе сельских учителей – 6 - 21,4%, городских учителей – 14 - 24,1%.

По CLIL-технологии

Количество учителей, прошедших курсы по CLIL-технологии через «Өрлеу " составляет 12 -13,9%, из них сельских учителей – 2 - 7,1%, городс учителей – 10 - 17,2%% .

Количество учителей, прошедших курсы по CLIL-технологии через АОО «НИШ» составляет 13-15,1%, из них сельских учителей – 3 - 10,7%, городских учителей – 10 - 17,2%%.

Количество учителей, прошедших курсы самостоятельно 6-6, 9%, из них сельских учителей 1-3,5%, городских учителей 5-5,6 %.

Количество учителей, прошедших не названные, а другие курсы – 31-36%, из них сельских учителей-11-39,2%, городских учителей 20-34,4 %;

Количество учителей, не прошедших курсы-25-29%, в том числе сельских учителей – 11 - 39,2%, городских учителей – 14 - 24,1%.

Курсы английского языка

Количество учителей, прошедших курсы через «Өрлеу " – 14-16,2%, из них сельских учителей-5-17,8%, городских учителей-9-15,5 %;

Количество учителей, прошедших курсы через «НИШ» 13-15, 1%, из них сельских учителей 4-14,2%, городских учителей 9-15,5 %.

Количество учителей, прошедших курсы самостоятельно 12-15, 9%, из них сельских учителей-5-17,8%, городских учителей-7-12 %.

Количество учителей, прошедших другие курсы – 25-29%, в том числе сельских учителей – 8 – 28,2%, городских учителей 17-29,5 %;

Количество учителей, не прошедших курсы-19-22%, из них сельских учителей 6 - 21,4%, городских учителей – 13 - 22,4 %.

В целом, по обновленному содержанию образования преобладает количество учителей, прошедших курсы через «Өрлеу», которое составляет 33 – 38,3%, затем АОО «НИШ» 30 -34,8%, доля учителей,прошедших курсы 73,1%, не прошедших курсы 23,3%, доля учителей, прошедших курсы по английскому языку – 72%, доля учителей не прошедших курсы – 28%, по CLIL

– технологии доля учителей, прошедших курсы – 72 %, доля учителей, не прошедших курсы-28 %.

По результатам анкетирования большее количество учителей прошли курсы по CLIL-технологии в Кызылординской, Павлодарской, г. Алматы, г. Нурсултан, Карагандинской области.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей химии

Из числа респондентов всего учителей химии с английским языком обучения 86, из них сельских учителей – 28 и городских – 58.

Количество учителей, владеющих уровнем А2-1-1%, из них сельских учителей-0, городских учителей-1-1, 7%.

Количество учителей, владеющих уровнем В1-19-22%, из них сельских учителей-6-21,4%, городских учителей-13-22, 4%.

Количество учителей, владеющих уровнем В2 36-41,8%, из них сельских учителей-12-42,8%, городских учителей-24-41, 4%.

Количество учителей, владеющих уровнем С1-24-27,9%, из них сельских учителей 5-17,8%, городских учителей-19-32,7%.

Количество учителей, владеющих уровнем С2-1-1, 2%, из них сельских учителей-0, городских учителей-1-1,7%.

В целом, большинство учителей имеют уровни В1, В2, С1. Наибольшее количество учителей имеют уровни В2 (41,8%) и С1 (27,9%). Из числа участников онлайн-опроса 80 учителей -93% имеют намерение повысить уровень английского языка, 6 учителей – 6,7% не хотят повысить уровень английского языка, из них сельских учителей 1-3, 6%, городских учителей 5-8, 6%. Среди желающих повысить уровень владения английским языком преобладают учителя Кызылординской, Павлодарской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Карагандинской областей и городов Алматы, Нур-Султан.

Сведения о классах в школах с казахским языком обучения, в которых химия преподается на английском языке

По результатам анкетирования химия на английском языке преподают в следующих классах:

В 7 классе в 34 классах , что составляет 39,5%, из них в сельских школах в 11 классах – 39,2%, в городских школах в 23 классах -39,6%;

В 8 классе в 61 классе-70,9%, из них в сельских школах в 18 классах – 64,2%, в городских школах в 43 классах–74,1%.%;

В 9 классе в 33 классах-38,3%, из них в сельских школах в 10 классах-35,7%, в городских школах в 23 классах -39,6%;

В 10 классе в 22 классах -25,5%, из них в сельских школах в 7 классах – 25%, в городских школах в 15 классах – 25,8%;

В 11 классе в 17 классах -19,7%, из них в сельских школах в 4 классах-14,2%, в городских школах в 13 классах – 22,4%.

В целом, по результатам онлайн-опроса занятия по химии на английском языке в основном проводятся в 7 -, 8 -, 9-классах, а также в городских школах

преобладает. Пилотный проект по химии на английском языке в школах с казахским языком обучения ведется в 167 классах.

Сведения о варианте преподавания химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Преподавание химии на английском языке из инвариантного компонента выбрали 47 учителей, что составляет 54,6%, из них сельских учителей 22-78,5%, городских учителей 25-43,1%.

Факультативные занятия из вариативного компонента проводят 42 учителя, что составляет 48,3%, из них сельских учителей-6-21, 4%, городских учителей-36-62%.

Внеурочные мероприятия на английском языке ведут 9 учителей-10,4%, из них сельских учителей – 1-3, 6%, городских учителей-8-13, 7%.

В целом, по результатам данных онлайн-опроса химия на английском языке ведется в основном из компонента инвариант. Это в следующих регионах: г. Алматы, Кызылординской области, г. Нурсултан, Карагандинской, Восточно-Казахстанской, Павлодарской областях. Факультативные занятия проводятся в Акмолинской области, г. Нур-Султан, г. Алматы, Северо-Казахстанской, Павлодарской областях. Внеурочные мероприятия по химии организуются на английском языке в Восточно-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Костанайской, Кызылординской областях**.**

Сведения о режиме преподавания химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Результаты онлайн-опроса показали, что количество учителей, использующих технологию CLIL 81-13, 7%, из них сельских учителей – 25-89%, городских учителей – 55-94,8%.

В целом, технология CLIL в основном используется учителями городов, особенно в Кызылординской области, г. Алматы, Павлодарской, Восточно-Казахстанской областях.

В учебном процессе из инвариантного и вариативного компонентов режим частичного погружения используется следующим образом:

7 класс

Количество учителей, работающих в режиме частичного погружения 37-43%, из них сельских учителей 10-35,7%, городских учителей 27-46,5%.

8 класс

Количество учителей, работающих в режиме частичного погружения 45-57%, из них сельских учителей 15-53, 5%, городских учителей 34-58, 6%.

9 класс

Количество учителей, работающих в режиме частичного погружения 20-23, 6%, из них сельских учителей – 7-25%, городских учителей – 13-22,4%.

10 класс

Количество учителей, работающих в режиме частичного погружения 8-93%, из них сельских учителей-4-14, 3%, городских учителей-4-6, 9%.

11 класс

Количество учителей, работающих в режиме частичного погружения 6-7%, из них сельских учителей-3-10, 7%, городских учителей-3-5, 2%.

Режим полного погружения

По результатам анкетирования в режиме полного погружения **работают** 86, из них сельских учителей – 28-27,4%, городских учителей – 58-72,6%.

7 класс

Количество учителей ,принявших участие в опросе 25 -29% учителей , из них сельских учителей 6-21,4%, городских учителей 19-32,7%.

8 класс

Количество учителей ,принявших участие в опросе 55 - 64% учителей , из них сельских учителей 17- 60,7%, городских учителей 33- 65,5%.

9 класс

Количество учителей ,принявших участие в опросе 27-31,4%, из них сельских учителей – 8-28,6%, городских учителей 19-32,7%.

10 класс

Количество учителей ,принявших участие в опросе 18-21%, из них сельских учителей 5-17,8%, городских учителей 13-22,4%.

11 класс

Количество учителей ,принявших участие в опросе 14-16,3%, из них сельских учителей – 2-7,1%, городских учителей 12-20,7%.

В целом, онлайн-опрос о выборе режима преподавания предметов ЕМН на английском языке показал следующие результаты:

Режим частичного погружения применяется в 7,8,9 классах. Так, в 7 классе используют 37 учителей-43%, в 8 классе 49-56,9%, в 9 классе – 20-23,2%. По результатам опроса наибольшую активность проявляют учителя Кызылординской, Павлодарской, Шымкентской, Восточно-Казахстанской, Атырауской областей и г. Алматы.

Режим полного погружения активно применяется в следующих классах:

в 7 классе-25 учителей, т. е. 29%, в 8 классе-55 – 63% , в 9 классе - 27-31,3%. В режиме полного погружения работают учителя Кызылординской, Атырауской, Павлодарской областей и г. Алматы.

Сведения об этапах урока по предмету «Химия» в школах с казахским языком обучения

По данным опроса режим частичного погружения применяют на этапе повторения 56 учителей, т. е. 65%, из них доля сельских учителей 13-23, 2%, доля городских учителей 43-76, 7%, на этапе закрепления используют 38 учителей-44%, из них сельских учителей 7-18, 4%, городских учителей 31-81, 5%, на этапе новой темы – 36-41, 8%, на время режимных моментов 35 учителей -40,7%, из них сельских учителей-15-42, 8%, городских учителей-20-57, 1%.

В целом, в режиме частичного погружения используют английский язык на этапе новой темы, доля учителей составляет 65%. Учителя

Кызылординской, Павлодарской, Восточно-Казахстанской областей и г. Алматы активно применяют английский язык на этапе новой темы.

Сведения о разработанных учебно-дидактических, учебно-наглядных материалов по химиие в школах с казахским языком обучения

По результатам опроса респондентами были подготовлены материалы для 7-8-9 классов.

Количество всех учебно-дидактических материалов для 7-х классов – 14 -16,2%, из них сельских учителей 4 -14,2%, городских учителей 10-17, 2%;

Количество учебно-дидактических материалов для 8-х классов – 33 - 38,3%, из них сельских учителей 9-32,1%, городских учителей 41,3%;

Количество учебно-дидактических материалов для 9-х классах 14 -16,2%, из них количество сельских учителей 6 -21,4%, городских учителей 8-13, 8%;

Количество учебно-дидактических материалов для 10 классов 8 -9,3%, из них сельских учителей 3 -10,7%, городских учителей 5-8, 6%;

Количество учебно-дидактических материалов для 11 классов 4 -4,6%, из них сельских учителей-1 -3,5%, городских учителей 3-5, 1;

В целом, УДМ и УНМ были разработаны для 7,8,9 классов. Учителя Павлодарской, Восточно-Казахстанской, Кызылординской, Жамбылской областей принимали активное участие в разработке учебно-дидактических, учебно-наглядных материалов.

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по химии в школах с казахским языком обучения

Количество запатентованных разработок по элективным курсам, внеклассным мероприятиям 4 – 11,7%, из них сельских учителей 3-23%, городских учителей 1-4,8%. Активное участие в подготовке запатентованных разработок принимали участие учителя Кызылординской, Северо-Казахстанской областей и г. г.Алматы, Нурсултан.

Сведения о заданиях по СОР и СОЧ по химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Для СОР и СОЧ задания по химии на английском языке разработали 15 учителей, т. е. 17,4%, из них сельских учителей 7-14, 1%, городских учителей 13-22, 4%. Для СОР и СОЧ на английском языке подготовивших задания не в полном объеме 35-40, 6%, из них сельских учителей 14 - 50%, городских учителей 21 - 36,2% . Количество учителей, не принявших участие 36-41,8%, из них сельских учителей 12-42,8%, городских учителей 24- 41,3% .

В целом, по результатам опроса 17,4% учителей подготовили задания по химии на английском языке для для СОЧ и СОР, остальные учителя сделали задания не в полном объеме или вообще не делали. Активное участие принимали учителя Кызылординской, Павлодарской, Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Туркестанской областей и г. Шымкент в разработке заданий по химии на английском языке.

Сведения о формативном оценивании языковых компетенций по предметам ЕМН на английском языке в школах с казахским языком обучения

Формативное оценивание языковых компетенций на уроках по своему предмету проводят 67 учителей, что составляет 77,9%, из них сельских учителей 22-78,6%, городских учителей 45-76%.

На уроках английского языка и по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций 14 учителей, что составляет 16,3%, из сельских школ 5-17,8%, городских школ 9-15,5%.

Формативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка проводит 5 учителей – 5,8%, в том числе сельских учителей – 1-3,8%, городских учителей – 4- 6,8%.

Формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка проводит всего 1 учитель, что составляет 1,2%, из них сельских учитель 0, городских учителей 1-1,7%.

Формативное оценивание предметных компетенций на уроках по своему предмету проводят всего 70 педагогов, что составляет 81,3%, в том числе из сельских школ 23-82,1%, городских школ 47-31%.

Формативное оценивание предметных компетенций проводят на уроках английского языка и по своему предмету всего 15-17,4% учителей, из сельских школ 5-17,8%, городских школ 10-17,2%.

В целом, формативное оценивание языковой компетенции обучающихся на уроках по своему предмету проводят 78% учителей, а формативное оценивание предметной компетенции - 81,4% .

Сведения о суммативном оценивании языковых компетенций по предмету химия на английском языке

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка проводят 5 учителей, что составляет 5,8%, из них сельских учителей 1-3,5%, городских учителей 4-6,9%.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках по своему предмету всего проводят 67 учителей, что составляет 78%, из сельских школ 22-78,5%, городских школ– 45- 77,5%; .

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят – 14 – 16,3% учителей, из них сельских учителей 5 – 17,8%, городских учителей 9- 15,5%.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка проводит 1 -1,1%, все учителя из городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках по своему предмету проводят 70 учителей, что составляет 81,3%, из сельских школ 23-82,1%, городских учителей школ 47-81%;.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят 15, что составляет 17,4%, из них сельских учителей 5- 17,8%, городских учителей 10-17,2%.

В целом, учителя химии проводят суммативное оценивание языковых компетенций обучающихся на своих уроках, что составляет 70 учителей - 81 %.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Показатели по диагностике языковых и предметных компетенций обучающихся следующие:

Диагностику языковых и предметных компетенций в начале учебного года проводят 26 учителя, что составляет 30,2%, из них учителя из сельских школ 8 - 28,5%, городских учителей – 18-31%.

Диагностику языковых и предметных компетенций в течение учебного года проводят 44 учителя, что составляет 53,5%, из них учителей сельских школ 15 - 53,5%, городских учителей 29-50%.

Не проводят диагностику языковых и предметных компетенций 16 учителей, что составляет 18,6%, из них учителей сельских школ 5 - 17,8%, городских учителей 11-9%.

В целом, учителя в течение всего года проводят диагностику языковых и предметных компетенций обучающихся, особенно такая работа проводится учителями Кызылординской области, г. Алматы, Павлодарской и Восточно-Казахстанской областей.

Результаты анкетирования влияния обучения химии на английском языке на уровень языковой и предметной компетентности обучающихся:

Повышение уровня предметных компетенций отметили 4 учителя, что составляет 4,6%, из них сельских учителей 2-7,1%, городских учителей 2-3,4%.

Повышение уровня языковых компетенций отметили 13-15,1% учителей, из них сельских учителей 6-21,4%, городских учителей 7-12%.

Повлияло на повышение уровня языковых и предметных компетенций отметили 44-51,1% учителя, из них сельских учителей 12-42,8%, городских учителей 32-55,1%.

Повышение уровня предметных компетенций, но наблюдается снижение уровня языковых компетенций отметили 3-3,5% учителей, из них учителей сельских школ 1-3,6%, учителей городских школ 2-3,4%.

Повлияло на повышение уровня языковых компетенций, но наблюдается снижение уровня предметных компетенций указали 5-5,8%, из них сельских учителей 3-10,7%, городских учителей 2-3,4%.

Повлияло на снижение уровня предметных компетенций отметили 1-1,1%, из них учителей сельской местности 1-3,5%, городских учителей 0.

Повлияло на снижение языковых компетенций никто не указал.

Повлияло на снижение уровня языковых и предметных компетенций указал 1-1,2 %педагог из городской школы.

Уровень предметных компетенций остался прежним указал 1 - 1,2%учитель, из сельских школ 1, городских нет.

Уровень языковых компетенций остался прежним никто не указал.

Затрудняются в ответах отметили 14-16,2%, из сельских школ 2-7,14%, городских школ 12-20,6%.

В целом, по результатам анкетирования на повышение уровня предметных и языковых компетенций обучающихся на английском языке указали 44 учителя-51,1%, из них сельских учителей-12-42,8%, городских учителей – 32-55, 1%. Эта тенденция прослеживается в Кызылординской области, г. Алматы, Восточно-Казахстанской области, Павлодарской, Алматинской, Атырауской областях. Повысился уровень языковой компетентности, но снизился уровень предметных компетенций указали 5 учителей-5,8%, из них сельских учителей-3-10,7%, городских учителей – 2-3, 4%. Эту тенденцию отметили учителя г.Алматы, Мангистауской, Павлодарской областей. 14 учителей-16,2 %, из них сельских учителей – 2 - 7,14%, городских учителей – 12-20,6% отметили что затрудняются ответить.

Сведения о реакции учителей предмета химии на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с казахским языком обучения

Ответы учителей на вопрос «Как Вы реагируете на ошибки в речи обучающихся на английском языке?»:

Игнорируют ошибки в речи учащихся 10- 11,6%, из них учителей из сельских школ 4-14,2%, городских школ 6-10,3%.

Исправляют коммуникативно значимые ошибки в речи обучающихся 33 -38,3 % учителя, из них сельских 10 – 35,7%, городских учителей 23-39,6%.

Исправляют все ошибки 11-12,7%, из них из сельских школ 2 – 7,1, городских школ 9-15,5%.

При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики ответили 32-37,2 % учителя, из сельских школ 12-42,8%, городских 20-34,4%.

В целом, большинство учителей ответили, что исправляют важные коммуникативные ошибки -33 учителя-38,3 %. Особенно активны учителя в Кызылординской области, г. Алматы, Павлодарской, Атырауской областей. При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики ответили 32-37,2 % учителя.Это учителя Кызылординской области, г. Алматы, Павлодарской области, г. Нур-Султана, Акмолинской, Алматинской, Восточно-Казахстанской областей.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей предмета «Химия» в школах с казахским языком обучения

Ответы учителей по результатам онлайн-опроса следующие:

При оценивании уделяют внимание только своему предмету 32-37,2% учителей, из них учителей сельских школ 12-42,8%, городских учителей 20-34,4%.

Оценивают достижения учащихся по предмету и по английскому языку 38-44,1%, из них учителей сельских школ 11-39,2%, городских 27-46,5%.

Оценивают достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании 16 -18,6 % учителей, их них учителей сельских школ 5 - 17,8%, городских учителей 11-18,9%.

В целом, оценивают достижения учащихся по предмету и по английскому языку 38-44,1% учителей. Это учителя из Қызылординской, Павлодарской, Атырауской областей и г. Алматы.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Проблемы пилотного обучения обсуждают:

На методическом объединении учителей ЕМЦ отметили 27 -31,3 % учителей, из них сельских учителей 8-28,5%, городских учителей 19-32,7%;

На методическом объединении учителей английского языка указали 3 -3,4 % , из них сельских учителей 0, городских учителей 3-5,1%;

На методическом объединении учителей ЕМЦ и английского языка 13-15,1 %, из них сельских учителей 7-25%, городских учителей 6-10,3%;

В творческой группе по Пилотному проекту в школе отметили 19 -22 %, из них сельских учителей 9-32,1%, городских учителей 10-17,2%;

В творческой группе по Пилотному проекту в городе/районе указали 15 -17,4 %, из них сельских учителей 4- 14,2%, городских учителей 11-18,9%;

В основном с курирующим завучем отметили 31-36 %, из них сельских учителей– 10-35,7%, городских учителей 21-36,2%.

В целом, проблемы пилотного обучения обсуждаются учителями на заседании методических объединений предмета 27 -31,3 %. В основном на заседании методических объединений рассматриваются учителями Кызылординской области, г. Алматы, Восточно-Казахстанской области, г. Нур-Султана, Жамбылской области. Кроме того, педагоги Павлодарской, Карагандинской, Кызылординской, Атырауской, Восточно-Казахстанской областей, г. Алматы, г. Нур-Султана рассматривают эти проблемы с курирующими завучами.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

О поддержке учителей химии со стороны учителями английского языка:

Да, постоянно получают поддержку со стороны учителей английского языка отметили 35 -40,7 % учителей, из них сельских учителей 15-53,6%, городских учителей 20-34,5% ;

Да, но не постоянно отметили 27-31,4 %, из них сельских учителей 7-25,7%, городских учителей 20-34,5%.

Нет отметили 24 -27,9 % учителя, из них сельских учителей 6-21,4%, городских учителей 18-31%.

В целом, пилотный проект по химии на английском языке поддерживается учителями английского языка Павлодарской,

Кызылординской, г. Алматы, Алматинской, Актюбинской, Жамбылской, Западно-Казахстанской областей.

О поддержке администрацией школы пилотного проекта были даны следующие ответы:

Да, постоянно ответили 56 -65,1 % учителей, из них сельских учителей 22-78,5%, городских учителей 34-58,6%.

Да, но не постоянно отметили 26 -30,2 %, из них сельских учителей 4-14,2%, городских учителей – 22-37,9%.

Нет отметили 4 -4,6 % учителя, из них сельских учителей 2-7,1%, городских учителей 2-3,4%.

В целом, учителя Павлодарской, Кызылординской, Карагандинской, Алматинской, Жамбылской областей и г. Алматы отметили, что работа пилотного проекта администрацией школы поддерживается постоянно.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета химии в школах с казахским языком обучения

В результате анкетирования на вопросы были даны следующие ответы:

Оборудован мой кабинет отметили 37-43,2 %, из них сельских учителей 4-14,2%, городских учителей 22-37,9%.

Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером - 34 -39,5 %, из них сельских школ 9-32,1%, городских учителей 25-43,4%.

В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт 15 -17,4 %, из них сельских учителей 4-14,2%, городских учителей 11-18,9%.

В целом, 37-43,2% ответили, что кабинет оборудован. Оборудованные кабинеты есть в Кызылординской области, г. Алматы, Павлодарской, Атырауской областях и г. Нур-Султан.

На вопрос «Есть ли в школе локальная сеть и работает ли официальный сайт?» - не ответили учителя Акмолинской, Актюбинской, Карагандинской, Костанайской, Мангистауской, Северо-Казахстанской, Туркменской областей и г.г. Алматы и Шымкент.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, необходимой для преподавания химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

На достаточное количество литературы в школьной библиотеке ответили 12 -37,2 %, из них сельских учителей 13-46,4%, городских учителей 29-32,7%.

На наличие малого количества литературы в школьной бибилиотеке ответили 33 -38,7 % учителей , из них сельских учителей 7-25%, городских учителей 26-44,8%.

Практически нет литературы в школьной бибилиотеке ответили 21-24,4 %, из них сельских учителей 8-28,5%, городских учителей 13-22,4%.

В целом, учителя г. Алматы, Атырауской, Восточно-Казахстанской, Павлодарской областей ответили, что в школьной библиотеке достаточное количество учебников и учебных пособий для эффективного обучения и

изучения учебного предмета на английском языке, учителя Кызылординской, Павлодарской, Алматинской областей и г. Шымкента ответили, что в школьной библиотеке мало учебников и учебных пособий для изучения учебного предмета на английском языке.

Сведения о доплате к заработной плате учителям химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

Оплачивается ли доплата к заработной плате за преподавание предмета на английском языке? Ответили следующим образом:

Да-72 учителя-83,7 %, из них сельских учителей – 22-78, 5%, городских учителей-50-86, 2%;

Нет-14 учителей-16,3 %, из них сельских учителей-6-21, 4%, городских учителей-8-13, 8%.

В целом, всем учителям идет доплата.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по химии на английском языке в школах с казахским языком обучения

В преподавании английского языка выявлены следующие организационные проблемы:

- отсутствие базового уровня;
- уровень знаний студентов по английскому очень разный, поэтому план и назначение учителя занимают много времени;
- Затрудняет работа с полным классом;
- не хватает учебников и учебных пособий для эффективного преподавания и изучения английского языка и не хватает дидактических материалов;
- трудности возникают при выполнении суммативного оценивания;
- организация основных понятий и терминов;
- не хватает дисков на английском языке по химии;
- недостаточно материала на английском языке;
- высокие требования к знанию английского языка;
- нет учебников по английскому языку как для учителя и ученика;
- затрудняюсь при объяснении новой темы;
- затрудняюсь при организации уроков;
- нет дидактических материалов;
- обучающиеся не готовы участвовать в учебном процессе на английском языке;
- было бы полезно, если бы на английском языке было достаточно книг по предмету школьной программы;
- у обучающихся меньше шансов развить языковые навыки из-за их смущения;
- обучающиеся не готовы на английском языке изучать предмет;
- очень много вопросов, связанных с методологией;
- учебники доступны не всем ученикам.

Проблемы по содержанию:

1. Недостаточно языковых ресурсов.
2. Нехватка школьных ресурсов.
3. Учебник по английскому не подходит программе.
4. Chemisrtry для 8 классов мало.
5. Уроки ставят последним уроком в расписании.
6. Интернет недоступен.
7. Неспособность обучающихся говорить по-английски.
8. Требуется бесплатный контент для разработки веб-контента;
9. Нет дополнительных дидактических материалов, дисков и информаций на английском языке в школах, расположенных в отдаленных районах.
10. Сложно обучать в начале учебного года на английском языке. Первые шесть месяцев года необходимо увеличить количество уроков английского языка, но во второй половине года основные дисциплины преподавать только на английском языке, это даст хорошие результаты.
11. Классные комнаты должны быть полностью оснащены мультимедийным оборудованием и в школьных библиотеках должно много быть учебников и учебных пособий для учащихся и учителей.
12. Есть ошибки в тексте на английском языке учебников 8 класса.
13. Для развития языка необходимо проводить конкурсы.
14. В казахских классах с 9 класса изучать химию на английском языке.
15. Уровень владения языком не соответствует.
16. Повысить уровень владения английским языком.
17. Нам нужно больше работать над собой.
18. Обучающиеся не смогут полностью освоить материал на английском, поэтому существует проблема с суммативным оцениванием.
19. необходимо чтобы в учебниках были даны не терминология, а материалы частичного погружения.
20. От терминологии к обучению - правильный выбор.
21. В классе 23 ученика, из них 60% учеников понимают английский, остальные 40% страдают.
22. Нехватка учебников, нехватка ресурсов во время обучения.
23. Буду продолжать помогать говорению на английском языке.
24. Мало заданий по говорению, правилам правописания.
25. Я хотел бы посетить дополнительные курсы для развития английского языка.
26. Если были бы готовы к использованию СОР и СОЧ.
27. учебников мало.
28. Описание отчетов.

Сведения о влиянии английского языка на изучение казахского языка (Т1) в школах с казахским языком обучения

Участвовало 136 респондентов, из них из сельских школ 34, городских школ 102.

Ответили «Да, отрицательно» всего 19 педагогов, что составляет 13,9%, из сельских школ 5, городских школ 14.

Ответили «Да, положительно» всего 26 учителей, что составляет 19,1%, из сельских школ 5, городских школ 21.

Ответили «Нет, не повлияло» всего 91 учитель, что составляет 66,9%, из сельских школ 24, городских школ 67.

Учебный предмет «Физика» в школах с казахским языком обучения

Сведения об учителях физики в школах с казахским языком обучения

В онлайн-опросе приняли участие **116 учителей физики школ с казахским языком обучения** из **15** регионов: Акмолинской, Актюбинской, Алматинской, Атырауской, ВКО, Жамбылской, ЗКО, Карагандинской, Кызылординской, Мангистауской, Павлодарской, Туркестанской областей и городов Нур-Султан, Алматы и Шымкента. **31** человек из числа респондентов работают в сельских школах, **85** – в городских. Основная возрастная категория учителей физики, принявших участие в онлайн-опросе – учителя **до 30 лет** их **59** человек, что составляет **50,9% (45,16%** работают в сельских школах, **52,94%** - в городских**); до 40 лет** – **29** человек, что составляет **25%** от числа респондентов (**25,8%** работают в сельских школах, **24,7%** - в городских); **до 50 лет** – **16** человек – **это 13,79% (19,35%** в сельских школах и **11,75%** – в городских) и **старше 50 лет** – **12** человек, что составляет **13,8%** всех респондентов-учителей физики, (**9,67%** работают в сельских школах и **10,58%** – в городских).

В разрезе регионов в школах с казахским языком обучения возрастной состав учителей-респондентов, ведущих учебный предмет «Физика» на английском языке представлен следующими данными: учителей в возрасте **до 30 лет** в Актюбинской и Туркестанской областях - 100%; 80% - в Атырауской области, по 67% - в Акмолинской, Жамбылской, Западно-Казахстанской и Мангистауской областях. Наименьший показатель учителей этого возраста в Алматинской области – 25%; учителей физики – респондентов данного опроса в возрасте до 40 лет больше всего в Кызылординской области – 35,7%; в Акмолинской, Западно-Казахстанской и Мангистанской областях – по 33,3%, наименьший показатель в Павлодарской области – 12,5%. Среди опрошенных нет респондентов в возрасте **до 50 и старше 50 лет** в Акмолинской, Актюбинской, Алматинской, Атырауской, Западно-Казахстанской, Карагандинской, Мангистауской и Туркестанской областях; больше всех респондентов возраста **до 50 и старше 50 лет** представлены в Жамбылской области – 33,3%.

Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей физики в школах с казахским языком обучения

В числе респондентов учителей физики, преподающих на английском языке в школах с казахским языком обучения **17 учителей не имеют**

категории (14,65%), из них 6 работают в сельских школах (19,3%), 11 – в городских (12,9%). **2-категорию** имеют **9** учителей, из них 1 (3,2%) работает в сельской школе, 8 (6,4%) – в городской. **1-ю категорию** имеют 7 учителей (6%), из них 1 (3,2%) работает в сельской школе, 6 (7%) – в городской; **высшую категорию** из числа респондентов имеют **14 (12%)** человек, из них 5 (16%) – из сельских школ, 9 (10,5%) – из городских.

Квалификационную категорию **«Педагог»** – имеют **26** (22%) респондентов, из них в сельских школах работают 7 (22,58%), в городских – 19 (22,53%); категорию **«Педагог-модератор»** имеют **18** (15,5%) респондентов, из них 5 (16%) работают в сельских школах, 13 (15%) – в городских; категорию **«Педагог-эксперт»** имеют **6 (5,1%)** респондента данной категории**,** из них 1 учитель работает в сельской школе, 5 – в городских школах; категорию **«Педагог-исследователь»** из числа респондентов имеют **17** (14,6%) учителей, из которых 5 (16%) из сельских школ, 12 (14,6%) – из городских; категорию **«Педагог-мастер**» из общего числа респондентов имеют всего **2** педагога, что составляет 1,7% от общего числа преподающих на английском языке учителей-физиков школ с казахским языком обучения. Надо отметить, что оба учителя из Павлодарской области.

Педагогический стаж **до 3-х лет** в этой категории респондентов имеют 2**8** (24,8%) учителей, из них 10 (32%) учителей работают в сельских школах, 18 (21%) – в городских; стаж до **5-ти лет** имеют **21** (18%) учитель физики, из них 3 (9,6%) учителя работают в сельских школах, 18 (21%) – в городских; респондентов-учителей физики со стажем **до 7-и лет** – **8** (6,8%) учителей, 2-е (6,4%) работают в сельских школах, 8 (6,8%) – в городских; с педагогическим стажем **до 10-ти** лет среди респондентов-учителей физики – **16** (13,7%) человек, из них 2 (6,45%) учителя из сельских школ и 14 (16,4%) – из городских; педагогический стаж **свыше 10-ти лет** имеют **43** (37%) учителя, из них 14 (45,1%) работают в сельских школах, 29 (31,1%) – в городских.

Сведения о повышении квалификации учителей физики в школах с казахским языком обучения

Всего участвовало респондентов – 107 из них: из сельских школ – 31, городских школ – 76.

Прошли курсы по обновленному содержанию образования: «Өрлеу» – 37 учителей физики (31,89%), из них из сельских школ – 13, из городских школ – 24. Обучались на курсах обновленного содержания образования в АОО «НИШ» – 41 учитель физики (35,3%). Не прошли курсы обновленного содержания образования – 29 человек (25%), из них из сельских школ – 6, городских – 23.

В целом, основная часть учителей обучились по учебным программам обновленного содержания образования.

Сведения по прохождению курсов по CLIL-технологии

Количество учителей физики, обучившихся по CLIL-технологии в «Өрлеу» 27 учителей (23,27%), из них 7 из сельских школ, 20 – из городских школ.

Количество учителей физики, обучившихся в АОО «НИШ» по CLIL-технологии составляет всего 12 (10,34%), из них из сельских школ – 3, городских школ – 9.

Самостоятельно курсы по CLIL-технологии прошли 4 учителя физики, 2 – из сельских школ, 2 – из городских.

Прошли курсы по CLIL-технологии в других организациях – 47 учителей (40,51%), из них учителей сельских школ – 10, городских школ – 37.

Не проходили курсы по CLIL-технологии 29 человек (25%), из них из сельских школ – 9, городских школ - 20.

Сведения по прохождению курсов по английскому языку

Количество учителей физики, обучившихся на курсах по английскому языку в «Өрлеу» 17 учителей (14,6%), из них 3 из сельских школ, 14 – из городских школ; обучившихся в АОО «НУ» на курсах по английскому языку всего 14 (12%), из них учителей сельских школ – 4, городских школ –10.

Самостоятельно английский язык изучали 9 учителей физики, 2 – из сельских школ, 7 – из городских.

Прошли курсы по английскому языку в других организациях – 53 учителя (45,69%), из них из сельских школ – 14, городских школ – 39.

Не проходили курсы по английскому языку 26 человек, что составляет 22,4%. Из них из сельских школ – 7, городских школ - 19.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей физики в школах с казахским языком обучения

Участвовало всего 116 учителей физики, из сельских школ – 31, городских школ – 85.

Уровни владения английским языком выглядят следующим образом:

Уровнем А1 владеют **6** учителей (16,1%), из них 1 представитель сельской школы, 5 – городских школ.

Уровнем А2 владеют всего **3** учителя, что составляет 2,58%, из них учителей сельских школ - 2, городской школы – 1.

Уровнем В1 владеют всего **26** учителей (22,4%), из них учителей сельских школ - 5, городских школ – 21.

Уровнем В2 владеют всего **43** учителя (37%), из них учителей сельских школ - 13, городских школ – 30.

Уровнем С1 владеют всего **32** учителя (37%), из них 8 учителей сельских школ, 24 учителя городских школ.

Уровнем С2 учителя владеют **6** учителей (5,1%), из них учителей сельских школ - 2, городских школ – 4.

Таким образом, среди респондентов данной категории преобладают учителя, которые владеют английским языком на уровне В2, одинаковое количество учителей, владеющих английским языком на уровне А1 и С2.

О своем намерении повысить уровень владения английским языком (вопрос 9) заявили 109 респондентов, что составляет 93,96% опрошенных, 29 представителей сельских школ, 80 –городских. О нежелании повышать уровень владения английским языком заявили 7 учителей, из них 2 учителя сельских школ, 5 – из городских.

Сведения о классах в школах с казахским языком обучения, в которых физика преподается на английском языке

Согласно данным мониторинга:

- В 7-х классах в 51 класс-комплекте учебный предмет «Физика» преподается на английском языке. В 9 классах сельских школах, в 42 городских школах .
- В 8-х классах преподают в 78 класс-комплектах , из них в сельских школах 21 классе, в городских школах – в 57 классах.
- В 9-х классах преподают в 52 класс-комплектах , из них в 14 сельских школах, в 38 городских школах.
- В 10-х классах преподают в 28 класс-комплектах, из них в 6 сельских школах, в 22городских школах .
- В 11-х классах преподают в 20 класс-комплектах , из них в 5 сельских школах, в 15 городских школах.

Сведения о варианте преподавания физики на английском языке в школах с казахским языком обучения

Учебный предмет «Физика» на английском языке из инвариантного компонента преподавали **66** учителей (56,89%), в том числе 25 в сельских школах, 41 – в городской школе.

Преподавание физики на английском языке на факультативных занятиях из вариативного компонента проводили **57** учителей (49% от числа респондентов), из них 9 работают в сельских школах, **48** – в городских.

Внеклассные мероприятия на английском языке по физике проводят 12 учителей (10,34%), из них 2 работают в сельских школах, 10 – в городских.

Сведения о режиме преподавания предмета физика на английском языке в школах с казахским языком обучения

Применение CLIL технологии

Всего участвовало 116 респондентов, из сельских школ 31, городских 85 учителей.

Применяют технологию CLIL ответили «Да» 105 учителей, что составляет 95,51%, из сельских школ - 27, городских школ - 78.

Ответили «Нет», не применяют 11 учителей, что составляет – 9,48%, из сельских школ – 4, городских школ - 7.

Режим частичного погружения

В режиме частичного погружения в 7 классах работают 52 учителя, что составляет 44,8%, в сельских школах - 9, городских школах - 43.

В режиме частичного погружения в 8 классах работают 66 учителей, что составляет 56,8%, в сельских школах - 19, городских школ - 47.

В режиме частичного погружения в 9 классах работают 32 учителя, что составляет 27,5%, в сельских школах - 8, городских школах - 24.

В режиме частичного погружения в 10 классах работают 20 учителей, что составляет 17,24%, в сельских школах – 5, городских школах - 15.

В режиме частичного погружения в 11 классах работают 12 учителей, что составляет 10,34%, в сельских школах 4, городских школах 8.

Режим полного погружения

В режиме полного погружения в 7 классах работают 39 учителей, что составляет 33,6%, в сельских школах – 6, городских школах 33.

В режиме полного погружения в 8 классах работают 72 учителя, что составляет 62%, в сельских школах – 20, городских школах 52.

В режиме полного погружения в 9 классах работают 39 учителей, что составляет 33,6%, в сельских школах – 10, городских школах 19.

В режиме полного погружения в 10 классах работают 25 учителей, что составляет 21,5%, в сельских школах – 6, городских школах 19.

В режиме полного погружения в 11 классах работают 13 учителей, что составляет 11,2%, в сельских школах – 2, городских школах - 11.

Сведения об этапах урока в режиме частичного погружения по предмету физика на английском языке в школах с казахским языком обучения

Этапы урока в режиме частичного погружения

Применяют английский язык на этапе повторения всего 68 учителей, что составляет 58,6%, в том числе учителя сельских школ 20, городских школ 48.

Применяют английский язык на этапе закрепления всего 49 учителей, что составляет 42,2%, в том числе учителя сельских школ 16, городских школ 33.

Применяют английский язык на этапе новой темы всего 75 учителей, что составляет 64,65%, из сельских школ 23, городских школ 52.

Применяют английский язык во время режимных моментов всего 59 учителей, что составляет 50,86%, из сельских школ 11, городских 48.

Сведения о разработанных учебно-дидактических, учебно-наглядных материалах по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

На вопрос «Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Физика» на английском языке?» ответили «Да» 58 учителей, что составляет 50%, из сельских школ 13, городских 45.

На вопрос «Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Физика» на английском языке?» ответили «Нет» 58 учителей, что составляет тоже 50%, из сельских школ 18, городских 40.

Участие учителей в разработке учебно-дидактических, учебно-наглядных или других вспомогательных материалов по учебному предмету «Физика» на английском языке в школах с казахским языком обучения (по классам):

- для 7 класса всего 6 учителей, что составляет 11,3%, из сельских школ 2, городских школ 4;
- для 8 класса 41 учитель, что составляет 35,34%, из сельских школ 10, городских школ 31;
- для 9 класса всего 21 учителей, что составляет 18%, из сельских школ 5, городских школ 16;
- для 10 класса всего 9 учителей, что составляет 7,75%, из сельской школы 1, городских школ 8;
- для 11 класса всего 3 учителя, что составляет 2,58%, из сельской школы 1, городских школ 2.

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Учителя, имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по физике ответили «Да» 37 учителей, что составляет 31,89%, в том числе из сельской школы 5, городских школ 32.

Учителя, не имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по физике ответили «Нет» всего 79 учителей, что составляет 68,1%, в том числе из сельских школ 26, городских школ 53.

Сведения о заданиях для СОР и СОЧ по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

На вопрос были ли разработаны задания по физике на английском языке для СОР и СОЧ ответили «Да» 30 учителей, что составляет 25,86%, из сельских школ - 7, городских школ - 23.

Не в полном объеме участвовали в разработке 38 учителей, что составляет 32,75%, из сельских школ - 8, городских школ - 30.

Не участвовали в разработке заданий по физике на английском языке, ответили «Нет» 48 учителей, что составляет 41,3%, из сельских школ - 16, городских школ - 32.

Сведения о формативном оценивании языковых и предметных компетенций по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Формативное оценивание языковых компетенций

Участвовали 116 учителей, из сельских школ 31, городских школ 85.

Формативное оценивание языковых компетенций ***на уроках английского языка*** проводили 7 учителей, что составляет 6,03%. Из сельских школ - 4, из городских - 3.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций всего 86 учителей, что составляет 74,1%, из сельских школ - 24, городских школ - 62.

На уроках английского языка и по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций 23 учителя, что составляет 19,8%. Из сельских школ - 3, из городских - 20.

Формативное оценивание предметных компетенций

Участвовали 116 учителей, из сельских школ 31, городских школ 85.

Формативное оценивание предметных компетенций ***на уроках английского языка*** проводили 6 учителей, что составляет 5,17%. Из сельских школ - 1, из городских - 5.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание предметных компетенций 88 учителей, что составляет 75,86%, в том числе из сельских школ - 26, городских школ - 62.

Формативное оценивание предметных компетенций ***на уроках английского языка и по своему предмету*** проводят 22 учителя, что составляет 18,96%, в том числе из сельских школ - 4, городских школ - 18.

Сведения о суммативном оценивании языковых и предметных компетенций по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Участвовали 116 учителей, из сельских школ 31, городских школ 85.

Суммативное оценивание языковых компетенций

Суммативное оценивание языковых компетенций ***на уроках английского язык***а проводят 12 учителей, что составляет 10,34%, из сельских школ 4, городских школ 8.

Суммативное оценивание языковых компетенций ***на уроках по своему предмету*** всего проводят 87 учителей, что составляет 75%, из сельских школ 25, городских школ 62.

Суммативное оценивание языковых компетенций ***на уроках английского языка и по своему предмету*** проводят 17 учителей, что составляет 14,65%, из сельских школ 2, городских школ 15.

Суммативное оценивание предметных компетенций

Суммативное оценивание предметных компетенций ***на уроках английского языка*** всего проводят 6 учителей, что составляет 5,17%, все учителя из городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций ***на уроках по своему предмету*** проводят 95 учителей, что составляет 81,89%, из сельских школ 27, городских школ 68.

Суммативное оценивание предметных компетенций ***на уроках на уроках английского языка и по своему предмету*** проводят 15 учителей, что составляет 12,93%, из сельских школ 4, городских школ 11.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций ***в начале учебного года*** 26 учителей, что составляет 22,41%, в том числе из сельских школ - 7, городских школ - 19.

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций ***в течение учебного года*** всего 76 учителей, что составляет 65,5%, из сельских школ - 23, городских школ - 53.

Не проводят диагностику языковых и предметных компетенций 14 учителей, что составляет 12%, из сельской школы – 1, из городских школ – 13.

Влияние преподавания предмета на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня предметных компетенций*** отметили 16 учителей, что составляет 13,7%, из сельских школ - 10, городских школ - 6.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня языковых компетенций*** отметили 7 учителей, что составляет 6%, из сельских школ – 2, городских школ – 5.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня языковых и предметных компетенций*** указали 58 учителей, что составляет 50%, из сельской школы 12, городских школ 46.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня предметных компетенций, но наблюдается снижение уровня языковых компетенций*** указал 1 учитель, что составляет 0,86 % , учитель из городской школы.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня языковых компетенций, но наблюдается снижение уровня предметных компетенций*** указали 6 учителей, что составляет 5,17 % , из сельской школы – 2, городских школ – 4.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на ***снижение уровня языковых компетенций*** не отмечено.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло ***на снижение уровня и предметных и языковых компетенций*** указал 1 учитель, что составляет 0,86%, учитель из сельской школы.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на ***уровень предметных компетенций остался прежним*** указали 6 учителей, что составляет 5,1%, из сельской школы – 1, из городских школ – 5.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на ***уровень языковых компетенций остался прежним*** указал 1 учитель городской школы, что составляет 0,86%.

Затрудняются в ответах 14 учителей, что составляет 12%, из сельских школ 2, городских школ 12.

Сведения о реакции учителей физики на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с казахским языком обучения

Игнорируют ошибки в речи учащихся 16 учителей, что составляет 13,79%, из сельских школ – 8, из городских школ – 8.

Исправляют коммуникативно значимые ошибки в речи учащихся 59 учителей, что составляет 50,86%, из сельских школ – 13, городских школ – 46.

Исправляют все ошибки 8 учителей, что составляет 6,89%, 1 учитель из сельской школы, 7 – их городских школ.

При ошибке повторяют данный учащимся ответ, приведя его в соответствие с требованиями нормативной грамматики 33 учителя, что составляет 28,44%, из сельских школ – 9, их городских школ – 24.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей физики в школах с казахским языком обучения

Ответ «При оценивании я уделяю внимание только своему предмету» выбрали 51 учитель, что составляет 43,96%, из сельских школ – 15, яз городских школ – 36.

Ответ «Я оцениванию достижения учащихся по предмету и по английскому языку» выбрали 46 учителей, что составляет 39,65%, из сельских школ – 11, из городских школ – 35.

Ответ «Я оцениванию достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании» выбрали 19 учителей, что составляет 16,37%, 5 учителей из сельской школы, 14 – из городских школ.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются на МО учителей ЕМН*** указали 49 учителей, что составляет 42,24%, из сельских школ – 10, из городских школ – 39.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются на МО учителей английского языка*** указали 10 учителей, что составляет 8,62%, из сельских школ – 4, из городских школ – 6.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются на МО учителей ЕМЦ и английского языка*** ответили 20 учителей, что составляет 17,24%, из сельских школ – 8, из городских школ – 15.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в школе*** указали 23 учителя, что составляет 19,82%, из сельских школ 1, городских школ 13.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в городе/районе*** отметили 18 учителей, что составляет 15,51%, из сельских школ – 6, городских школ – 12.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются с курирующим завучем*** указали 31 учителей, что составляет 26,72%, из сельских школ – 12, городских школ – 19.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

Поддержка со стороны учителей английского языка

О том, что оказывают поддержку ответили «**Да, постоянно**» 46 учителей, что составляет 39,65%, из сельских школ 13, из городских школ 33.

О том, что оказывают поддержку ответили «**Да, но не постоянно**» 45 учителей, что составляет 38,79%, из сельских школ – 11, из городских школ – 34.

О том, что не получают поддержки – ответ «**Нет**» выбрали 25 учителей, что составляет 21,55%, из сельских школ – 7, из городских школ – 18.

Поддержка со стороны администрации школы

О том, что оказывается поддержка со стороны администрации школы (вопрос 30) ответ «**Да, постоянно**» выбрали 74 учителя, что составляет 63,79%, из сельских школ – 23, из городских школ – 51.

О том, что оказывает поддержку администрация школы ответ «**Да, но не постоянно**» выбрали 30 учителей, что составляет 25,86%, из сельских школ – 7, их городских школ – 23.

О том, что оказывает ли поддержку администрация школы ответили «Нет» 12 учителей, что составляет 10,34%, из сельских школ – 1, их городских школ – 12.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета физики в школах с казахским языком обучения

Ответ ***«Оборудован мой кабинет»*** выбрали 46 респондентов, что составляет 39,65%, из них 14 из сельских школ, 32 – из городских.

Ответ ***«Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером»*** выбрали 53 учителя, что составляет 45,68%, из них 14 из сельских школ, 39 – из городских школ.

Ответ ***«В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт»*** выбрали 17 респондентов, что составляет 14,65%, из них 3 учителя из сельских школ, 14 – из городских школ.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, полезные для преподавания физики на английском языке в школах с казахским языком обучения

Вариант ответа «Достаточное количество литературы в школьной библиотеке» отметили 40 учителей, что составляет 34,48%, из сельских школ – 12, из городских школ – 28.

Вариант ответа «Малое количество» отметилили 48 учителей, что составляет 41,37%, 12 учителей из сельских школ, 36 – из городских школ.

Вариант ответа «Практически нет» отметили 28 учителей, что составляет 24,13%. Из сельских школ 7 учителей, 21 – из городских школ.

Сведения о доплате к заработной плате учителям физики на английском языке в школах с казахским языком обучения

Ответили «Да», получают доплату 95 учителей, что составляет 81,89%, из сельских школ – 27 , городских школ – 68.

Ответили «Нет», не получают доплату 21 учитель, что составляет 18%, из сельских школ 4, городских школ 17.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по физике на английском языке в школах с казахским языком обучения

В ходе опроса учителя выделили следующие *проблемы организационного плана:*

1. Проблема в обеспечении учебными методическими комплексами преподавателей и обучающихся соответствующими образовательной программе обновленного содержания.
2. Редко проводятся семинары по методике преподавания предметов ЕМН на английском языке.
3. Факультативные занятия в основном ставят в субботу, это расхолаживает учеников.
4. Не все учителя проходили языковые курсы.
5. Не во всех школах есть доступ к интернету.
6. Нет мультимедийного проектора.
7. Недостаточно учебников по учебным предметам ЕМН на английском языке;
8. Накопляемость учащихся в классах очень большая, разный уровень знания английского языка. Классы, где предметы ЕМН изучаются на английском языке, нужно делить на подгруппы по принципу обучения иностранным языкам.

В ходе онлайн-опроса учителя выделили следующие *проблемы содержательного плана:*

1. Для эффективного обучения и изучения предметов ЕМН на английском языке недостаточно учебников и учебных пособий, дидактических материалов.
2. Небходимы дополнительные дидактические материалы.
3. Нужны курсы по CLIL-технологии для учителей предметов ЕМН.
4. Нужны учебники на 3-х языках, учебники Express publish 2018 не соответствуют ГОСО.
5. Необходимо разработать рабочие тетради по предметам ЕМН на английском языке.

Учебный предмет «Биология» для школ с русским языком обучения

Сведения об учителях биологии в школах с русским языком обучения

Всего в онлайн - опросе участвовало 45 респондентов, в том числе: 15 учителей биологии, работающих в сельских школах, 30- в городских школах с русским языком обучения.

По возрасту:

Учителей биологии до 30 лет 11 человек, что составляет 24,4%. Из них: 4 респондента(26,6%) проводят уроки биологии на английском языке в сельских школах, 7- 23,3% педагогов работают в городских школах.

Количество учителей биологии до 40 лет-8 человек- 17,7%. В том числе: 3- проводят уроки в сельских школах(20%), 5- в городских школах (16,6%).

Респондентов, имеющих возраст до 50 лет, - 16 человек,-- 35,5%. С учетом места проживания и расположения учебного заведения: из сельской местности- 6(40%), из города- 10 (33,3%).

Общее количество учителей биологии старше 50-ти лет- 10 человек, что составляет 22,2%. В том числе: организуют уроки по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения, расположенных в сельской местности,- 2-13,3%, в городах- - 8 респондентов, что составляет 26,6%.

Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей биологии в школах с русским языком обучения

Из 45 учителей биологии (в том числе-15-из сельских школ, 30- из городских школ) со второй квалификационной категорией 8 педагогов- 17,7%, в том числе: из сельских школ- 4-26,6%, городских школ- 4(13,3%).

С первой квалификационной категорией 4 учителя- 8,8%. Из них: преподают биологию в сельских школах- 1(6,6%), в городских школах- 3 преподавателя(10%).

Учителей биологии, имеющих высшую квалификационную категорию и принявших участие в онлайн-опросе, 9 человек, что составляет 20%. Из них: 2 респондента из сельских школ Северо-Казахстанской области,-13,3%, 7-ро-из городских школ- 23,3%.

Учителей, имеющих квалификационную категорию «Педагог» - 2, что составляет 4,44%. В разрезе областей:- 1- из Акмолинской(6,66%), 1- Восточно-Казахстанской – областей(3,33%).

С квалификационной категорией «Педагог- модератор» всего один респондент из Западно-Казахстанской области (2,22%).

Из 9-ти учителей биологии (20%), имеющих квалификационную категорию «Педагог - эксперт», уделяющих большое внимание результативности своей деятельности, качественному усвоению учебного материала обучающимися при проведении уроков, 3 работают в сельских школах(20%), 6 учителей в городских школах (20%).

Учителей биологии, имеющих квалификационную категорию «Педагог-исследователь»- 10 человек- 22,2 %.

В том числе, 3 респондента из сельских школ (20%), 7 учителей из городских школ (23,3%). Из общего количества принявших участие в онлайн-опросе респондентов по 2 педагога-исследователя из Алматинской и

Карагандинской областей, владеющих навыками исследования урока и разработки инструментов оценивания, осуществляющих наставничество.

Учителей биологии, имеющих квалификационную категорию «Педагог-мастер»- 2 респондента, что составляет 4,44 % . Из них: 1- из сельской школы(6,66%), 1- из городской школы(3,33%). Учителя биологии из Костанайской и Павлодарской областей, обеспечивающих практико-ориентированность в обучении, динамику роста качества знаний по предмету «Биология», а также участвующих в олимпиадах, конкурсах.

По стажу работу:

- до 3-х лет- 1 учитель биологии сельской школы,2,22%;

-до 5-ти лет –4 респондента(8,88%). Из них: 2- работают в сельских школах, 2 - в городских школах;

-до 7 лет 5 учителей биологии(11,1%), в том числе: 1 преподает биологию в сельских школах с русским языком обучения, 4-ро – в городских школах;

-до 10 лет- всего 6 учителей биологии (13,3%), 3- из сельских школ, 3- из городских школ;

-свыше 10 лет- 29 педагогов, что составляет 64,4%. В том числе: 8 респондентов работают в сельских, 21- в городских школах.

Сведения о повышении квалификации учителей биологии в школах с русским языком обучения

Обновление содержания образования требует поиска новой модели среднего образования, его содержания, нормативно-правовых документов, регламентирующих педагогический процесс.

Весь комплекс мероприятий в рамках обновления содержания направлен на создание условий, обеспечивающих получение качественного, доступного образования на всех уровнях обучения. Курсы повышения квалификации для учителей биологии - одно из направлений деятельности педагогов, в основе которых - совершенствование педагогического мастерства, изучение и апробация передового, педагогического опыта в практику. Учителя биологии на курсах переподготовки рассматривают вопросы методики преподавания с учетом инновационных технологий, обеспечивающих достижение качества знаний, умений и компетенций обучающихся, создания условий, позволяющих обучающимся реализовать свой интерес к познанию, освоить различные формы учебной деятельности и сделать познание привычной, осознанной потребностью, необходимой для саморазвития и адаптации в обществе.

Из 45 учителей биологии курсы повышения квалификации по обновлению содержания образования прошли всего 38 учителей биологии- 84,4%.

По обновлению содержания образования, организованных на базе «Өрлеу», проши курсы повышения квалификации 13 педагогов- 28,8%. В том числе- 5- из сельских школ с русским языком обучения, 8- из городских школ.

Курсовой переподготовкой на базе НИШ было охвачено 25 учителей биологии, что составляет 55,5 %. Респондентов работающих в школах сел- 8, в городских школах -17.

Из 45 респондентов 6 учителей биологии(13,3%) не прошли курсы повышения квалификации по изучению методики перехода на обновление содержания обучения.

В связи с модернизацией системы образования, интеграции в мировое образовательное пространство необходимо повышение качества знаний обучающихся по английскому языку. С этой целью организованы курсы повышения квалификации по CLIL –технологии.

Количество учителей, прошедших курсы по CLIL-технологии в Өрлеу»-8, что составляет 17,7%. Из них: 3- учителя биологии, работающие в сельских школах, 5- в городских школах.

Курсовой переподготовкой, организованной на базе НИШ, было охвачено 11 учителей биологии- 24,4%. Из них: 3- учителя из сельских школ, 8- из городских школ.

С целью совершенствования знаний английского языка и применения CLIL –технологии в практической деятельности самостоятельно обучился 1 педагог-2,22%, работающий в Карагандинской городской школе.

Курсовую переподготовку по CLIL-технологии в других организациях прошли 11 учителей биологии, что составляет 24,4%. Три педагога из сельских школ, 8- из городских школ.

Не прошли курсы повышения квалификации 14 учителей биологии-31,1%. Из них: 5 респондентов из сельских школ, 9- из городских школ.

Курсы по английскому языку (языковые курсы)

Курсы по английскому языку, организованные с целью совершенствования профессиональных компетенций педагогических работников в условиях обновления содержания, прошли все респонденты онлайн-опроса. В том числе: 16 учителей биологии сельских школ, 33 - городских школ. Необходимо отметить, что из 45 опрошенных респондентов 4 учителя биологии дополнительно прошли языковые курсы.

Курсы повышения квалификации организованные «Өрлеу», прошли 11 человек- 24,4%, в том числе 5- биологи сельских школ, 6- учителя городских школ.

Курсы по развитию практических навыков и умений на базе Назарбаев Университета прошли 13 учителей биологии, что составляет 28,8 %. Из них: 5-респондентов из сельских школ, 8- из городских школ.

Проявили заинтересованность и самостоятельно прошли курсы для лучшего понимания английского языка и преподаваемого предмета - биологии-3 респондента (6,66%), это учителя городских школ.

Методику межпредметного языкового интегрирования изучали 15 респондентов-33,3%. в других организациях образования, осуществляющих курсовую подготовку педагогических работников и имеющих лицензию. Курсы повышения квалификации прошли 5 учителей биологии сельских школ, 10- из городских школ.

Не прошли курсы повышения квалификации 7 учителей биологии-15,5%, в том числе: 1 учитель сельской школы, 6- городских школ.

Применение методики предметно-языкового интегрирования позволит: значительно повысить мотивацию учащихся к изучению иностранных языков, научить детей осознанно и свободно использовать иностранный язык при изучении предмета «Биология», а также в повседневном общении; расширять кругозор учащихся, подготовить их к продолжению образования по выбранной специальности.

Сведения об уровне владения английским языком учителей биологии в школах с русским языком обучения

Количество учителей, владеющих знанием английского языка на уровне А 1, - 5, что составляет - 11,1%. Из них: село- 3, город- 2.

Знают английский язык на уровне А 2 только учителя биологии городских школ с русским языком обучения - 2 респондента - 4,44%.

Всего учителей, владеющих знанием английского языка на уровне В 1-15 человек, (33,3 %), в том числе: село- 4, город- 11

Учителей, владеющих знанием английского языка на уровне В 2- 14, что составляет - 31,1 %. В том числе, 6- учителя из сельских школ, 8 – из городских школ.

Уровнем С 1 владеют 9 учителей биологии(20%) в школах с русским языком обучения, принявших участие в онлайн-опросе. В том числе: село- 2, город- 7.

Уровнем С 2 никто из участвовавших в онлайн-опросе, не владеет.

Намерение (желание) повысить уровень владения английским языком учителей биологии в школах с русским языком обучения поддержали 39 респондентов- 86,6%. Из них: 14- село, 25 –город.

Не планируют и нет желания изучать английский язык- у 6 учителей биологии- 13,3% респондентов. Из них: педагоги, работающие в сельских школах- 1, в городских -5.

Сведения о классах в школах с русским языком обучения, в которых биология преподается на английском языке

Всего в онлайн-опросе участвовало 45 респондентов, из них представители сельских школ- 15 учителей, городских школ - 30.

Количество учителей, преподающих биологию на английском языке в 7-х классах, -15 респондентов, что составляет 33,3%. Из них: 2 учителя сельских школ, 13- городских школ.

Предметно-языковое интегрированное обучение в процессе преподавания биологии на английском языке в 8-х классах организовано 27 учителями(60%). Из них: 8 работают в сельских, 19- в городских школах.

В 9 классах 17 учителей (37,7%) биологии проводят уроки, подчеркивая положительные стороны как для изучения иностранного языка так и неязыкового предмета. В том числе, 8 учителей биологии работают в сельских школах, 9- в городских школах.

В 10 классах 5 учителей биологии(11,1%), работающих в городских школах проводят уроки биологии, учитывая практико-ориентированность в обучении.

В 11 классах только в городских школах организовано преподавание предмета «Биология» на английском языке. Учителей биологии- 4, что составляет 8,88%.

Сведения о варианте преподавания биологии

Всего респондентов, участвовавших в онлайн-опросе - 45, в том числе: 15- из сельских школ, 30- из городских школ.

Преподавание биологии на английском языке в школах с русским языком обучения из инвариантного компонента выбрали 26 учителей, что составляет 57,7%, в том числе: сельские школы- 9, городские школы-17.

Преподавание биологии на английском языке на факультативных занятиях из вариативного компонента выбрали всего 25учителей, что составляет 55,5%, из них: респонденты из сельских школ – 7, городских школ – 18.

Изучение биологии на английском языке на внеклассных мероприятиях выбрали 2 учителя- 4,44%. Из сельской школы- 1, из городской школы- 1 учитель биологии.

Сведения о режиме преподавания предмета биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

Из 45 респондентов 37 учителей биологии применяют CLIL технологии на уроках, что составляет 82,2%. Из них: 11 учителей работают в сельских школах, 26- в городских школа с русским языком обучения.

Не применяют предметно-интегрированное обучение на уроках биологии 8 учителей- 17,7%. В том числе, 4- из сельских, 4- из городских школ, в которых педагогический процесс организован на русском языке.

В режиме **частичного погружения** динамика по классам следующая: в 54 классах организовано изучение биологии на английском языке в режиме частичного погружения. Из них,16–в сельских школах (30%),38-в городских школа(70%). В разрезе классов:

7 класс- 16 классов-35,5%, в том числе: в 4- сельских школах, 12-городских школах;

8 класс - в 21 классе организовано обучение биологии с применением методики CLIL, что составляет 46,6%. По месту расположения: 7 - сельские школы, 14- городские школы;

9 класс - всего в 11 классах республики (24,4%), 4- из которых-организованы в сельских школах, 7- в городских школах, учителя проводят уроки биологии в режиме частичного погружения.

10 класс– организовано обучение в 4 классах (8,88%) обучающихся по методике CLIL в режиме частичного погружения. Учителя биологии применяют активные методы обучения, формы и способы оценивания знаний

учащихся с учетом интеграции предметов. Один класс сельской школы, 3класса - городских школ;

11 класс - в режиме частичного погружения организовано обучение в 2 классах городских школ с русским языком обучения, что составляет -4,44%.

Как видно по результатам опроса респондентов, наибольшее количество классов- 8-х, в которых организовано преподавание предмета «Биология» на английском языке в режиме частичного погружения.(всего- 21класс - 46,6%), наименьшее, в 11 классах, где всего в 2-х организовано обучение, что составляет -4,4%.

Наибольшая доля классов, в которых организовано преподавание биологии на английском языке в режиме полного погружения, приходится на 8 классы (26 классов- 57,7%).

В режиме **полного погружения** с учетом методических рекомендаций по CLIL –технологии организовано обучение биологии в 55 классах общеобразовательных школ. Из них: 16- расположены в сельских школах (30%), 39- в городских школах (70%).

7-х классов – 12(26,6), 3- сельские школы, 9- городские школы;

8- х классов- 26 (57,7%), в том числе: 8- в сельских школах, 18- в городских школах;

9-х классов- 9 (20%), из них: 5- в сельских школах, 4- в городских школах;

10-х классов- 4- 8,88%. Все классы городских школ с русским языком обучения;

11-х классов- 4- 8,88%. Все классы городских школ с русским языком обучения.

Сведения об этапах урока в режиме частичного погружения по предмету «Биология» на английском языке в школах с русским языком обучения

Предметно-языковое интегрированное обучение преследует две цели:

- изучение предмета биологии посредством английского языка;
- изучение английского языка через преподаваемый предмет.

Применение методики *CLIL* на уроках биологии позволяет использовать активные методы обучения для развития у учащихся знаний, умений и навыков предметной области, закрепления английского языка при выборе тем, практических заданий.

На этапе повторения учебного материала 26 педагогов применяют методику CLIL в режиме частичного погружения- 57,7%. В том числе: 9- учителя сельских школ, 17- городских школ.

На этапе закрепления учебного материала 25 учителей биологии (55%) обеспечивают вовлечение и погружение учащихся в учебную деятельность с целью активизации, углубления знаний по предмету и формированию языковых навыков. Учителей биологии, работающих в сельских школах, 9, в городских- 16.

На этапе раскрытия новой темы по предмету «Биология» 34 респондента (75,5%) активно применяют элементы методики CLIL. Из них: 13- из сельских школ, 21- из городских школ.

Во время режимных процессов 22 респондента (48,8%) применяя активные методы обучения, способствуют формированию у учащихся умения излагать свои мысли и идеи по обсуждаемой проблеме по биологии на английском языке. В том числе: 6- из сельских школ, 16- городских школ.

Сведения о разработанных учебно - дидактических, учебно-наглядных материалах по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

В онлайн-опросе по данному вопросу приняло участие 45 респондентов, 15 из сельских школ, 30 из городских школ.

Разработано 25 учебно - дидактических, учебно-наглядных материалах по биологии на английском языке, что составляет 55,5%. Авторы учебно-методических пособий работают: 4- в сельских школах, 21- в городских школах.

20 респондентов (44,4%) не разработали учебно-дидактический, учебно-наглядный материал. Из них: 11 учителей биологии работают в сельских, 9 в городских школах с русским языком обучения.

Учебно - дидактические, учебно-наглядные материалы по биологии на английском языке разработаны для учащихся:

- ✓ 7-х классов- 9 (20%), в том числе 1- учителем сельской школы, 8- городских школ;
- ✓ 8-х классов- 14 пособий (31,1%) -2- респондентами сельских школ, 12- городских школ;
- ✓ 9-х классов - разработано 6 пособий (13,3%). Из них: 2 учителя, работающих в сельской школе, 4- в городских школах;
- ✓ 10-х классов - разработано 1 пособие учителем городской школы (2,22%);
- ✓ 11-х классов – разработано 1 пособие учителем городской школы (2,22%).

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

Запатентовано 8 разработок -17,7%, одно пособие разработано учителем биологии сельской школы, 7 –городских школ.

Не имеют запатентованных разработок из опыта работы 37 педагогов, что составляет 82,2%. Из них: 14 учителей биологии сельских школ, 23 – городских школ

Сведения о заданиях для СОР и СОЧ по биологии на английском языке

Из 45 респондентов, участвовавших в онлайн-опросе, задания на английском языке для СОР и СОЧ по предмету «Биология» разработали 5 учителей(11,1%), в том числе: 2- из сельских школ, 3- из городских школ.

Не в полном объеме разработали задания для СОР и СОЧ 15 учителей биологии, что составляет 33,3%. Из них: 2- из сельских школ, 13- из городских школ.

Не разработали задания для СОР и СОЧ 25 учителей биологии, что составляет 55,5%. В том числе: 11- учителей, работающих в сельских школах, 14- в городских школах.

Сведения о формативном оценивании языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке

Формативное оценивание используется в повседневной практике(поурочно, ежедневно, по расписанию), это целенаправленный непрерывный процесс наблюдения за достижениями учащихся, позволяющий корректировать учителю учебную деятельность для улучшения результатов обучения.

Формативное оценивание языковых компетенций проводят на уроках английского языка 5 учителей (11,1%). В том числе: 3- из сельских школ, 2- из городских школ.

Формативное оценивание языковых компетенций на уроках по своему предмету проводят 35 учителей биологии, что составляет 77,7%. Из них: 11- из сельских школ, 24- из городских школ.

Формативное оценивание языковых компетенций на уроках английского и по своему предмету проводят 5 учителей -11,1%. В том числе: 1- из сельской школы, 4- из городских школ.

Формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка проводит один учитель из городской школы (2,22%).

На уроках по своему предмету формативное оценивание предметных компетенций проводят 39 педагогов, что составляет 86,6%. В том числе: 14- из сельских школ, 25- из городских школ.

На уроках английского языка и по своему предмету формативное оценивание предметных компетенций проводят 5 педагогов- 11,1%. В том числе: 1- из сельской школы, 4- из городских школ.

Сведения о суммативном оценивании языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

Суммативное оценивание предполагает проведение различного вида контрольно-проверочных работ, заданий, которые разрабатываются педагогами на основе Государственного общеобязательного стандарта образования и учебных программ.

Учителя для проверки уровня достижений учащихся разрабатывают варианты вопросов, тесты, или применяют вопросы и другие инструменты оценки.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка применяет один учитель, работающий в городской школе (2,22%).

На уроках по своему предмету суммативное оценивание языковых компетенций предусматривают 39 учителей, что составляет 86,6%. Из них: 14- из сельских школ, 25- из городских школ.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского и по своему предмету проводят 5 респондентов (11,1%). Из них: 1- из сельской школы, 4- из городских школ

Суммативное оценивание предметных компетенций проводят:

- на уроках английского языка--- не проводят учителя биологии;
- на уроках по своему предмету- 41 педагог, что составляет 91,1%, в том числе: 14- из сельских школ, 27- из городских школ;
- на уроках английского языка и по своему предмету- 4 учителя-8,88%. В том числе: 1- из сельской школы, 3- из городских школ.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

В начале учебного года учителя проводят диагностику языковых и предметных компетенций по биологии 14 респондентов, что составляет 31,1%. Из них: 3- учителя сельских школ,11- из городских школ.

Результаты языковых и предметных компетенций по биологии проводят 24 респондента (53,3%) в течении учебного года, обсуждаются на заседании педагогического совета и способствуют определению основных направлений деятельности учителей по повышению качества знаний учащихся. В том числе: 9- из сельских школ, 15- из городских школ.

Не проводят диагностику 7 респондентов, что составляет 15,5%.Из них: 3 учителя биологии сельских школ, 4- из городских школ.

Влияние преподавания предмета биологии на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций

1 респондент (2,22%), учитель биологии городской школы, отметил, что изучение биологии учащимися на английском языке способствует формированию предметных компетенций.

Значительное влияние оказывает преподавание предмета биологии на английском языке на совершенствование языковых компетенций, считают 7 респондентов, что составляет 15,5 %. В том числе: 7- учителя биологии городских школ с русским языком обучения.

Изучение биологии на английском языке повышает интерес к обучению, углублению знаний по биологии и английскому языку, умение применять их на практике, в речевой деятельности, считают 18 респондентов (40%). Влияние преподавания биологии на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций отметили 6 респондентов сельских школ, 12- городских школ.

На вопрос: «Влияет ли преподавание биологии на английском языке на повышение уровня предметных, но снижение уровня языковых компетенций»- респонденты не ответили.

Респонденты считают, что повышение уровня языковых компетенций на уроках биологии способствует снижению уровня предметных компетенций. Утвердительно ответили 4 респондента -8,88%. Из них: 3- сельских школ, 1- из городской школы.

Возможно снижение уровня предметных компетенций, считают 3 респондента, что составляет 6,66%. Из них: 1- из сельской школы, 2- из городских школ.

Не влияет на снижение уровня языковых компетенций – показатель- 0

Не влияет на снижение уровня языковых и предметных компетенций – показатель- 0

Таким образом, респонденты отметили, что преподавание биологии на английском языке не направлено на снижение уровня языковых, языковых и предметных компетенций.

Уровень предметных компетенций остался прежним, считают 5 респондентов, что составляет 11,1%. Из них: 1 учитель из сельской школы, 4-из городских школ.

Уровень языковых компетенций остался прежним - такого вывода не придерживается никто из 45 респондентов.

Затрудняюсь ответить, считают 7 респондентов, что составляет 15,5%. В том числе: 4- учителя биологии из сельских школ, 3- из городских школ.

Сведения о реакции учителей биологии на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с русским языком обучения

Игнорируют ошибки- 4 респондента, что составляет 8,88%. В том числе: 1- из сельской, 3- из городских школ.

На уроках биологии исправляю коммуникативно значимые ошибки - ответ 25 учителей биологии, участвующих в онлайн-опросе (55,5%). Из них 9- работают в сельских школах, 16 –в городских школах с русским языком обучения.

Исправляют все ошибки при ответах учащихся на уроках биологии 5 учителей (11,1%). Из них: 1- респондент работает в сельской школе, 4- в городских школах.

При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствие с требованиями нормативной грамматики, что значительно повлияет на повышение уровня владения языком, мотивируя учащихся на активизацию словаря, развитие навыков общения на иностранном языке. Так ответили 11 респондентов (24,4%), в том числе: 4- из сельских школ, 7- из городских школ.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей биологии в школах с русским языком обучения

При оценивании уделяют внимание только своему предмету 20 респондентов - 44,4%. Из них: 7- из сельских школ, 13- из городских школ.

Оценивают достижения учащихся по предмету и по английскому языку 22 учителя биологии в школах с русским языком обучения, что составляет 48,8%. Из них: 8- учителя сельских, 14- городских школ.

Только при формативном оценивании оценивают достижения учащихся по английскому языку 3 респондента, работающие в городских школах (6,66%)..

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по биологии на английском языке в школах с русским языком обучения

На заседании МО учителей естественно-математического цикла один из основных вопросов на повестке дня - обсуждение проблем обучения учащихся по предмету «Биология» на английском языке в пилотном режиме.

Из 45 респондентов 26 учителей биологии приняли активное участие в работе методического объединения, что составляет 57,7 % (в том числе: из сельских школ- 11, из городских- 15 учителей).

На МО учителей английского языка участвовало 2 респондента из сельской школы, что составляет 4,44%.

На МО учителей английского языка и естественно-математического цикла приняли участие 10 учителей биологии- 22,2%. В том числе: 4 из сельских школ, 6- из городских школ. Учителя делятся опытом работы по проведению уроков с учетом предметно-языкового интегрированного обучения, разработке дидактических пособий, оцениванию достижений учащихся.

Активное участие в составе творческих групп учителей биологии по пилотному проекту в школе принимают 20 учителей- 44,4%. В том числе:5- в сельских школах, 15- в городских школах.

В творческих группах учителей биологии по пилотному проекту в городе/районе работают 11 респондентов -24,4%. Из них: 4- в сельских школах, 7 –в городских школах.

Проблемы преподавания биологии на английском языке в пилотном режиме обсуждают и совместно с заместителем директора по учебной работе(курирующим завучем). 11 респондентов(24,4%)делятся опытом, занимаются разработкой учебно-методических комплексов по предметно-интегрированному обучению, определяют направления по совершенствованию педагогического процесса в классах, где в пилотном режиме организовано внедрение методики CLIL. Из них: 2- в школах, расположенных в сельской местности, 9- в городских школах.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по биологии на английском языке

Поддержка со стороны учителей английского языка оказывается постоянно, ответили 27 респондентов, что составляет 60%. В том числе: 10- из сельских, 17- из городских школ.

Учителя биологии, ведущие обучение предмета на английском языке, ощущают поддержку учителей английского языка, но не на постоянной основе. Такого мнения придерживается 10 респондентов- 22,2%, в том числе: 4- работающие в сельских школах, 6- в городских школах.

Не оказывается поддержки учителями английского языка, ответили 8 респондентов, что составляет 17,7%. Из них: из сельской школы - 1, городских школ- 7 человек.

При внедрении предметно-интегрированного обучения необходима и заинтересованность администрации в реализации пилотного проекта.

Из 45 респондентов, принявших участие в онлайн - опросе, 33 учителя биологии отметили, что при проведении уроков, разработке и применении пособий, консультировании при возникновении проблемных вопросов постоянно была поддержка администрации школ. Процент участия администрации в реализации пилотного проекта- 73,3%. В онлайн-опросе приняло участие 11 учителей биологии сельских школ, 22- городских школ.

Поддержка со стороны администрации школ имеется, но не на постоянной основе, подчеркнули 11 респондентов, что составляет 24,4%. Из них: 4- из сельских школ, 7- из городских школ.

Не оказывают поддержки вообще, ответил 1 респондент, работающий учителем биологии в городской школе- 2,22%.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета биологии в школах с русским языком обучения

Информационно - коммуникационные технологии обеспечивают применение ИКТ в различных предметных областях. Использование Internet - ресурсов, мультимедийных образовательных комплексов способствуют повышению качества образования.

Из 45 респондентов 20 (44,4%) отметили, что для проведения уроков биологии оборудован кабинет с учетом методических рекомендаций. В том числе: 9 учителей биологии, преподающих предмет в сельских школах, 11- в городских школах.

Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером, ответили 19 респондентов, что составляет 42,2%. Из них: 4-учителя биологии сельских школ,15- городских школ.

В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт, отметили 6 респондентов онлайн-опроса- 13,3%. Из них: 2 учителя биологии, работающие в сельских школах, 4- в городских школах.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, полезной для преподавания биологии в школах с русским языком обучения

В школьной библиотеке имеется достаточное количество литературы, рекомендуемой для использования при организации уроков по биологии и

английскому языку. Из 45 респондентов 12 ответили утвердительно- 26,6%. В том числе: 5- из сельских школ, 7- городских школ.

Малое количество необходимой для проведения уроков литературы сосредоточено в школьной библиотеке, считают 17 респондентов, что составляет 37,7%. Из них: 6- учителя биологии сельских школ, 11- городских школ.

Практически нет литературы, отметили 16 респондентов- 35,5%. В том числе: 4- из сельских школ, 12- из городских школ.

Сведения о доплате к заработной плате учителям биологии, преподающим на английском языке школах с русским языком обучения

За проведение уроков биологии на английском языке дополнительно оплачивают 37 учителям, что составляет 82,2%. В том числе: 11- преподают биологию в сельских школах, 26- в городских школах. Наибольшее количество респондентов по г. Караганде- 6 респондентов, получающих доплаты к заработной плате.

- Не получают доплаты за проведение уроков биологии на английском языке 8 учителей (17,7%), в том числе: 4- из сельских школ, 4- из городских школ.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера

Из 45 респондентов городских и сельских школ определили основные проблемы, которые затрудняют преподавание биологии на английском языке:

- нет доступа к Интернету (Акмолинская область);
- низкий уровень знаний английского языка, что сказывается на недостаточно полном усвоении содержания учебного материала по биологии;
- отсутствие наглядных пособий для проведения лабораторных работ;
- не были проведены курсы повышения квалификации для преподавателей биологии, владеющих иностранным языком на уровне А 1, А 2 (Костанайская область);
- требуется большое количество часов на изучение биологии на английском языке для лучшего усвоения терминологии по биологии;
- не предусмотрено посткурсовое сопровождение учителей (Костанайская область).

Городские школы:

Учителя биологии городских школ Северо-Казахстанской области отмечают, что в классах с наполняемостью более 15 человек трудно осуществлять преподавание предмета по методике CLIL, так как методика предполагает чтение текста, аудирование, письмо. Все это сложно осуществить при большом количестве учащихся. Необходимо деление на группы, как при преподавании иностранного языка, для того, чтобы в полной мере осуществлять преподавание по CLIL.

✓ Недостаточно разработано УМК для проведения уроков биологии с учетом предметно-интегрированного обучения на английском языке

(Акмолинская область), необходимо мультимедийное оборудование (Павлодарская область).

✓ Нет приказа об освобождении учителей от уроков при проведении занятий ментором по английскому языку, проводимых, в основном, в субботу. У учителей нет возможности посещать данные курсы (Восточно-казахстанская область).

✓ Отсутствие учебников по биологии для учащихся 9 классов (Карагандинская область).

✓ Не всегда уроки биологии проводятся в классах с интерактивной доской (Карагандинская область).

✓ Большая численность учащихся на уроке, необходимо обучение по подгруппам на уроке биологии(Кызылординская область, Карагандинская область). Это затрудняет и проведение формативного оценивания учащихся на уроке.

✓ Необходимо повышать уровень английского языка.

✓ Необходимы ежегодные курсы для корректировки и повышения уровня знаний по английскому языку (Жамбылская область).

✓ Недостаточно методического обеспечения (г.Алматы).

✓ Низкий уровень знаний английского языка (г. Нур-Султан).

Проблемы содержательного характера

Респонденты, работающие в сельских школах, отметили, что испытывают следующие проблемы при организации и проведении уроков биологии:

✓ недостаточное владение терминологией по биологии на английском языке(Акмолинская область);

✓ необходимо большое количество учебных пособий и методической литературы по биологии на английском языке;

✓ недостаточное количество методических разработок(г.Алматы, сельские школы);

✓ необходима методическая помощь, отметили респонденты сельских школ (г.Нур-Султан).

Основной процент неуспевающих именно по биологии с английским языком преподавания, отметили учителя Западно-Казахстанской области.

Городские школы:

слабые языковые знания (компетенции) обучающихся, что влияет на понимание учебного материала по предмету на английском языке(Акмолинская область);

учителя испытывают затруднения при переводе, чтении текста(Акмолинская область);

недостаточно дидактического материала для проведения уроков биологии на английском языке (Акмолинская область). Необходимо большее количество учебных пособий и методической литературы по биологии на английском языке;

учебники редакции express publishing, за 8 класс) не соответствуют календарно-тематическим планам, сложные доя педагога и школьника (Восточно-Казахстанская область);

учебники редакции Express published не соответствуют программе (Восточно-казахстанская область).

Учителя биологии Жамбылской области считают, что недостаточно выделено часов на предмет, тем более, что за 40 минут не всегда успевают охватить весь материал; больше литературы профильного характера и методических рекомендаций на английском языке по предмету.

При изучении материала учащиеся показывают слабый уровень владения английским языком на уроках биологии, отметили учителя Западно-Казахстанской области.

Имеющиеся в наличии билингвальные учебники для 8 класа не всегда можно применить на уроках биологии в 7 классах. Нет программы по изучению предмета на английском языке, методологии преподавания предмета на русском языке и английском различны. В основном, синхронный перевод материала учебников по биологии. Нет единых программ и дидактического материала. В основном, на уроках биологии закрепляем английский язык, не материал по предмету, отмечают учителя городских школ Карагандинской области.

Учителя биологии городских школ Павлодарской области предлагают разработать словари пор биологии на английском языке, провести языковые курсы, создать сайт. Они также отмечают, что нет учебников биологии на английском языке.

Респонденты школ Северо-Казахстанской области подчеркивают, что нельзя преподавать предметы ЕМЦ на английском языке, так как они и так сложны для усвоения материала. Преподавание на английском языке предполагает двойной перевод содержания для учащихся, что еще больше затрудняет уровень усвоения учебного материала. Они предлагают развивать языковые навыки на факультативных занятиях

Учителя биологии г. Шымкент отмечают, что материал для изучения на английском языке должен быть простым, понятным, вызывать естественный интерес к учебе у школьников.

В целом, учителя биологии испытывают серьезные затруднения при проведении уроков биологии на английском языке, которые необходимо решать при активном содействии со стороны управлений образования, городских отделов образования и администраций школ.

Учебный предмет «Информатика» для школ с русским языком обучения

В онлайн-опросе приняли участие педагоги Акмолинской, Актюбинской, Атырауской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской, Павлодарской, Северо-Казахстанской областей, городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент.

Сведения об учителях информатики в школах с русским языком обучения

Всего участвовало респондентов 40, из них: сельские школы – 12, городские школы - 28.

Число респондентов до 30 лет - всего 13, что составляет 32,5%, из них: – сельские школы - 5 – 41,6%; городские школы - 8 – 28,5%.

Число респондентов до 40 лет - всего 11, что составляет 27,5%, из них: сельские школы – 4 – 33,3%; городские школы – 7 – 25%.

Число респондентов до 50 лет - всего 15, что составляет 37,5 %, из них: сельские школы – 3 – 25%; городские школы – 12- 42,8%.

Число респондентов старше 50 лет - всего - 1, что составляет 2,5%, из городской школы – 1 – 3,5%.

В целом, доля учителей информатики в возрасте до 30-ти лет преобладает в сельских школах – 41,6% с русским языком обучения. Другая картина наблюдается у учителей в возрасте до 50-ти лет: доля учителей информатики городских школ, которая составляет 42,8% в школах с русским языком преобладает над долей учителей, работающих в сельских школах - 25% – в школах с русским языком.

Сведения о педагогическом стаже учителей

Учителя, имеющие стаж работы до 3-х лет – 4, что составляет 10%, все из городских школ.

Учителя, имеющие стаж работы до 5-ти лет – 5, что составляет 12,5%. Сельские школы - 3, городские школы – 2.

Учителя, имеющие стаж работы до 7-и лет - 7, что составляет 17,5%. Представители сельских школ – 3, городских школ – 4.

Учителя, имеющие стаж работы до 10-ти лет - 3, что составляет 7,5%. Учителей сельских школ – 2, городских школ – 1.

Учителя, имеющие стаж работы свыше 10-ти лет - 21, что составляет 52,5%. Сельские школы – 4, городские школы – 17.

Таким образом, в числе респондентов солидную долю составляют педагоги, имеющие стаж работы свыше 10-ти лет.

Сведения о квалифицированных категориях учителей ЕМЦ пилотных школ

Участвовало всего – 40, из сельских школ – 12, городских школ – 28.

Количество учителей информатики, не имеющих категорию 2, что составляет 5%, из сельской школы – 1, городской школы – 1.

Количество учителей информатики, имеющих вторую категорию – 5, что составляет 12,5 %, из сельской школы – 1, городских школ – 4. Количество учителей, имеющих первую категорию всего - 2, что составляет 5%, из них из сельской школы – 1, городской школы - 1.

Количество учителей информатики, имеющих высшую категорию - 4, что составляет 10%, все из городских школ.

Количество учителей информатики участвовавших в квалификационной категории «Педагог» всего – 6, что составляет 15%, из них: из сельских школ - 2, городских школ – 4.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-модератор» - 9, что составляет 22,5%, из них: представители сельских школ -2, городских школ - 7.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-эксперт» – 8, что составляет 20%, из сельских школ -4, городских школ – 4.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-исследователь» - 3, что составляет 7,5%. Из них: учителя сельских школ – 1, городских школ - 2.

Количество учителей информатики, участвовавших в квалификационной категории «Педагог-мастер» – 1, что составляет 2,5 %, представитель городской школы.

Сведения о повышении квалификации учителей информатики в школах с русским языком обучения

Всего участвовало респондентов – 40 из них: из сельских школ – 12, городских школ – 28.

Прошли курсы по обновленному содержанию образования: «Өрлеу» – 9 учителей информатики, что составляет 22,5%. Из сельских школ - 4, городских школ – 5.

Обучались на курсах обновленного содержания образования в АОО «НИШ» – 16 педагогов информатики, что составляет 40%. Не прошли курсы обновленного содержания образования – 15 человек, что составляет 37,5%. Из них из сельских школ – 2, городских – 13.

В целом, основная часть учителей обучились по учебным программам обновленного содержания образования.

Сведения по прохождению курсов по CLIL-технологии

Количество учителей информатики, обучившихся по CLIL-технологии в «Өрлеу» 4 учителя, что составляет 10%, все из городских школ.

Количество учителей информатики, обучившихся в АОО «НИШ» по CLIL-технологии составляет всего 13, что составляет 32,5%. Представители сельских школ – 3, городских школ – 10.

Самостоятельно курсы по CLIL-технологии никто не проходил.

Прошли курсы по CLIL-технологии в других организациях – 14 педагога, что составляет 35%. Представители сельских школ – 1, городских школ – 13.

Не проходили курсы по CLIL-технологии 10 человек, что составляет 25%. Из них из сельских школ– 7, городских школ - 3.

Курсы по английскому языку (языковые курсы)

Языковые курсы в «Өрлеу» прошли всего 4 учителя информатики, что составляет 10%. Из них представители сельских школ – 2, городских школ– 2.

В Назарбаев университете обучились 11 учителей информатики, что составляет 27,5%. Из сельских школ - 4, городских школ – 7.

Самостоятельно прошли курсы всего 1 человек, что составляет 2,5%, из городской школы.

Прошли курсы в других организациях всего 24 человека, что составляет 60%. Из сельских школ – 6, городских школ – 18.

Не прошли курсы всего 2 человека, что составляет 2,5%. Из них из сельских школ – 1, городских школ – 1.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей информатики в школах с русским языком обучения

Участвовало всего 40 учителей информатики, из сельских школ – 12, городских школ – 28.

Уровни владения английским языком выглядят следующим образом:

Уровнем А1 не владеют учителя.

Уровнем А2 владеет всего 1 учитель, что составляет 2,5%, представитель сельской школы.

Уровнем В1 владеют всего 14 учителей, что составляет 35%. Из сельских школ - 5, городских школ – 9.

Уровнем В2 владеют всего 16 педагогов, что составляет 40%. Представители сельских школ – 3, городских школ – 13.

Уровнем С1 владеют всего 9 педагогов, что составляет 22,5%. Из сельских школ - 3, городских школ - 6.

Уровнем С2 учителя не владеют.

Таким образом, более всего учителя владеют уровнем В2.

Намерение/желание повысить уровень владения английским языком

Желают повысить уровень владения английским языком всего 36 педагога, что составляет 90%. Из них из сельских школ желают 10 учителей, городских школ - 26.

Не желают повышать уровень владения английским языком 4 учителя, что составляет 10%, из сельских школ -2, городской школы - 2.

Сведения о классах в школах с русским языком обучения, в которых информатика преподается на английском языке

Всего участвовало 40 респондентов, из них представители сельских школ 12, городских школ - 28. Учебный предмет «Информатика» преподают в следующих классах:

- В 7-х классах преподают всего 13 учителей, что составляет 32,5%. В сельских школах 1 учитель, в городских школах - 12.
- В 8-х классах преподают всего 26 учителей, что составляет 65%. В сельских школах 8 учителей, в городских школах - 18.
- В 9-х классах преподают всего 9 учителей, что составляет 22,5%. В сельских школах 4 учителей, в городских школах - 5.
- В 10-х классах преподают всего 7 учителей, что составляет 17,5%. В сельских школах преподают 2 учителя, городских школах - 5.
- В 11-х классах преподают всего 6 учителей, что составляет 15%. В сельских школах 2 учителя, городских школах 4 учителя.

Сведения о варианте преподавания информатики на английском языке в школах с русским языком обучения

Всего участвовало 40 респондентов. В том числе из сельских школ 12 педагогов, городских школ 28 учителей.

Преподавание информатики на английском языке из инвариантного компонента выбрали 24 учителей, что составляет 60%, в том числе сельские школы - 10, городские школы - 14.

Преподавание информатики на английском языке на факультативных занятиях из вариативного компонента выбрали всего 17 учителей, что составляет 42,5%, из них: сельские школы - 3, городские школы - 14.

Изучение информатики на английском языке на внеклассных мероприятиях выбрали 2 учителя, что составляет 5%. Из городских школ - 2.

Применение CLIL технологии

Всего участвовало 40 респондентов, из сельских школ 12, городских 28 учителей.

Применяют технологию CLIL ответили «Да» 39 учителей, что составляет 97,5%, из сельских школ -11, городских школ 28.

Ответили «Нет», не применяют 1 учитель, что составляет – 2,5%, из сельской школы.

Режим частичного погружения

В режиме частичного погружения в 7 классах работают 13 учителей, что составляет 32,5%, из сельских школы1, городских школ 12.

В режиме частичного погружения в 8 классах работают 22 учителей, что составляет 25%, из сельских школ 7, городских школ 15.

В режиме частичного погружения в 9 классах работают 8 педагогов, что составляет 20%, из сельских школ 3, городских школ 5.

В режиме частичного погружения в 10 классах работают 5 учителей, что составляет 12,5%, их сельских школ 2, городских школ 3.

В режиме частичного погружения в 11 классах работают 11 педагогов, что составляет 7,3%, из сельских школ 3, городских школ 8.

Режим полного погружения

В режиме полного погружения в 7 классах работают 53 учителя, что составляет 35,3%, их сельских школ 12, городских школ 41.

В режиме полного погружения в 8 классах работают 93 педагога, что составляет 62%, из сельских школ 28, городских школ 65.

В режиме полного погружения в 9 классах работают 35 учителей, что составляет 23,3%, из сельских школ 7, городских школ 28.

В режиме полного погружения в 10 классах работают 28 учителей, что составляет 18,6%, из сельских школ 6, городских школ 22.

В режиме полного погружения в 11 классах работают 4 учителя, что составляет 10%, из сельских школ 2, городских школ 2.

Сведения об этапах урока по предмету «Информатика» в школах с русским языком обучения

Применяют английский язык на этапе повторения всего 27 учителей, что составляет 67,5%, в том числе учителя сельских школ 7, городских школ 20.

Применяют английский язык на этапе закрепления всего 21 учитель, что составляет 52,5%, в том числе учителя сельских школ 5, городских школ 16.

Применяют английский язык на этапе новой темы всего 31 педагогов, что составляет 77,5%, из сельских школ 9, городских школ 22.

Применяют английский язык во время режимных моментов всего 22 учителей, что составляет 55%, из сельских школ 8, городских 14.

Сведения о разработанных учебно-дидактических, учебно-наглядных материалов по информатике в школах с русским языком обучения

На вопрос «Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Информатика» на английском языке?» ответили «Да» 16 учителей, что составляет 40%, из сельских школ 2, городских 14.

На вопрос «Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Информатика» на английском языке?» ответили «Нет» 24 учителя, что составляет 60%, из сельских школ 10, городских 14.

Разработаны учебно-дидактические, учебно-наглядные материалы по информатике в школах с русским языком обучения (по классам)

Приняли участие в разработке учебно-дидактических, учебно-наглядных или других вспомогательных материалов по предмету «Информатика» на английском языке (вопрос 17):

- для 7 класса всего 5 учителей, что составляет 12,5%, из сельских школ 1, городских школ 4.
- для 8 класса 9 учителей, что составляет 22,5%, все из городских школ.
- для 9 класса всего 1 учитель, что составляет 2,5%, из городской школы.
- для 10 класса всего 3 учителя, что составляет 7,5%, из сельской школы 1, городских школ 2.
- для 11 класса всего 2 учителя, что составляет 5%, из сельской школы 1, городской школы 1.

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по информатике в школе с русским языком обучения

Учителя, имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по информатике ответили «Да» всего 3 учителя, что составляет 7,5%, в том числе из сельской школы 1, городских школ 2.

Учителя, не имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по информатике ответили «Нет» всего 37 учителей, что составляет 92,5%, в том числе из сельских школ 11, городских школ 26.

Сведения о заданиях по СОР и СОЧ по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

На вопрос были ли разработаны задания по информатике на английском языке для СОР и СОЧ ответили «Да» всего 2 учителя, что составляет 2,5%, из городских школ.

Не в полном объеме участвовали в разработке 10 учителей, что составляет 25%, из сельских школ 2, городских школ 8.

Не участвовали в разработке заданий по информатике на английском языке ответили «Нет» 28 учителей, что составляет 70%, из сельских школ 10, городских школ 18.

Сведения о формативном оценивании языковых компетенций по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

Участвовали 40 учителей, из сельских школ 12, городских школ 28.

Никто не проводит формативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций всего 36 педагогов, что составляет 90%, из сельских школ 12, городских школ 24.

На уроках английского языка и по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций 4 учителя, что составляет 10%, из городских школ.

Формативное оценивание предметных компетенций

Участвовали 40 учителей, из сельских школ 12, городских школ 28.

Никто не проводит формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание предметных компетенций всего 39 педагогов, что составляет 97,5%, в том числе из сельских школ 12, городских школ 27.

Проводят формативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету всего 1 учитель, что составляет 2,5%, из городской школы.

Сведения о суммативном оценивании языковых компетенций по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка проводят 12 учителей, что составляет 22,6%, из сельских школ 3, городских школ 9.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках по своему предмету всего проводят 37 учителей, что составляет 69,8%, из сельских школ 11, городских школ 26.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят 4 учителя, что составляет 7,5%, из городских школ 4.

Суммативное оценивание предметных компетенций

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка всего проводят 2 учителя, что составляет 3,7%, все из городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках по своему предмету проводят 51 учителей, что составляет 96,2%, из сельских школ 14, городских школ 37.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету учителя не проводят.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций в начале учебного года 18 учителей, что составляет 45%, в том числе из сельских школ 5, городских школ 13.

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций в течение учебного года всего 16 учителей, что составляет 40%, из сельских школ 5, городских школ 11.

Не проводят диагностику языковых и предметных компетенций 6 учителей, что составляет 15%, из сельских школ 2, городских школ 4.

Влияние преподавания предмета на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня предметных компетенций отметили 1 учитель, что составляет 2,5%, из городской школы.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня языковых компетенций отметили 9 учителей, что составляет 22,5%, из сельских школ 2, городских школ 7.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня языковых и предметных компетенций указали 9 учителей, что составляет 22,5%, из сельской школы 1, городских школ 8.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на повышение уровня предметных компетенций, но наблюдается снижение уровня языковых компетенций указали 4 учителя, что составляет 10 % из городских школ.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на снижение уровня и предметных и языковых компетенций указал 3 педагога, что составляет 7,5% из сельских школ.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на снижение уровня языковых компетенций не ответили.

Преподавание информатики на английском языке повлияло на снижение уровня и предметных и языковых компетенций не ответили.

Влияние преподавания информатики на английском языке на уровень предметных компетенций остался прежним указал 1 учитель, что составляет 2,5%, из городской школы.

Влияние преподавания информатики на английском языке на уровень языковых компетенций остался прежним указали 1 учитель, что составляет 2,5% из городской школы.

Затрудняются в ответах 11 учителей, что составляет 27,5%, из сельских школ 4, городских школ 7.

Сведения о реакции учителей информатики на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с русским языком обучения

Игнорируют ошибки в речи учащихся 1 учитель, что составляет 2,5%, из сельской школы.

Исправляют коммуникативно значимые ошибки в речи учащихся 31 учитель, что составляет 77,5%, из сельских школ 10, городских школ 21.

Исправляют все ошибки 1 учитель, что составляет 2,5%, из городской школы.

При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики ответили 7 учителей, что составляет 17,5%, из сельской школы 1, городских школ 6.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей информатики в школах с русским языком обучения

«При оценивании я уделяю внимание только своему предмету» ответили 16 учителей, что составляет 40%, из сельских школ 5, городских школ 11.

«Я оцениванию достижения учащихся по предмету и по английскому языку» ответили 17 педагогов, что составляет 42,5%, из сельских школ 5, городских школ 12.

«Я оцениванию достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании» ответили 7 учителей, что составляет 17,5%, из сельских школ 2, городских школ 5.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

Проблемы пилотного обучения обсуждаются на МО учителей ЕМЦ указали 23 учителей, что составляет 57,5%, из сельских школ 8, городских школ 15.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются на МО учителей английского языка указали 6 учителей, что составляет 15%, из сельских школ 1, городских школ 5.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются на МО учителей ЕМЦ и английского языка ответили 8 учителей, что составляет 20%, из сельских школ 3, городских школ 5.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в школе указали 14 учителя, что составляет 35%, из сельских школ 1, городских школ 13.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в городе/районе отметили 9 учителей, что составляет 22,5%, из сельских школ 1, городских школ 8.

Проблемы пилотного обучения обсуждаются с курирующим завучем указали 10 учителей, что составляет 25%, из сельских школ 5, городских школ 5.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

Поддержка со стороны учителей английского языка

О том, что оказывают поддержку ответили «Да, постоянно» 19 учителей, что составляет 47,5%, из сельских школ 7, городских школ 12.

О том, что оказывают поддержку ответили «Да, но не постоянно» 15 учителей, что составляет 37,5%, из сельских школ 3, городских школ 12.

О том, что не получают поддержки ответили «Нет» 6 учителей, что составляет 15%, из сельских школ 2, городских школ 4.

Поддержка со стороны администрации школы

О том, что оказывается поддержка со стороны администрации школы (вопрос 30) ответили «Да, постоянно» 31 учитель, что составляет 77,5%, из сельских школ 10, городских школ 21.

О том, что оказывает поддержку администрация школы ответили «Да, но не постоянно» 8 учителей, что составляет 20%, из сельских школ 1, городских школ 7.

О том, что оказывает ли поддержку администрация школы ответил «Нет» 1 учитель, что составляет 2,5%, из сельской школы.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета информатики в школах с русским языком обучения

На вопрос «Оборудован мой кабинет» ответили 23 учителя, что составляет 57,5%, из сельских школ 10, городских школ 13.

Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером ответили 12 учителей, что составляет 30%, из сельских школ 2, городских школ 10.

О том, что в школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт ответили 5 педагогов, что составляет 12,5%, из городских школ.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, полезные для преподавания информатики на английском языке в школах с русским языком обучения

На достаточное количество литературы в школьной библиотеке ответили 4 учителя, что составляет 10%, из сельских школ 2, городских школ 2.

На наличие малого количества литературы в школьной бибилиотеке ответили 23 учителя, что составляет 57,5%, из сельских школ 5, городских школ 18.

Практически нет литературы в школьной бибилиотеке ответили 13 учителей, что составляет 32,5%, из сельских школ 5, городских школ 8.

Сведения о доплате к заработной плате учителям информатики на английском языке в школах с русским языком обучения

Ответили «Да», получают доплату 36 учителя, что составляет 90%, из сельских школ 11, городских школ 25.

Ответили «Нет», не получают доплату 4 учителя, что составляет 10%, из сельских школ 1, городских школ 3.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по информатике на английском языке в школах с русским языком обучения

***Организационные проблемы*:**

1. Недостаточный уровень владения английским языком обучающимися.
2. Большое количество обучающихся в группе.
3. Низкий авторитет предмета из-за неоптимальности нынешней методики преподавания, соответственно низкая мотивация со стороны учащихся.
4. Отсутствует КТП для инвариатного компонента.
5. Нехватка планшетов, отсутствие wi-fi.
6. Нет учебника за 7 класс.
7. Для изучения предмета слишком мало часов, за 1 час невозможно усвоить весь материал, а тем более на английском языке.
8. Недостаточная оснащенность кабинета информатики, отсутствие мультимедийного оборудования.
9. Урок информатики проходит в режиме 1 раз в неделю, 40 минут. Этого недостаточно для ведения предмета на английском языке, т.к. неминуемо будет происходить потеря либо языка, либо содержания предмета. В дальнейшем желательно или увеличение часов хотя бы до 2 раз в неделю или проведение факультативных занятий на английском языке.
10. Учебников недостаточно. В школе есть билингвальные учебники для 8 классов. Но на один класс-комплект.
11. Разный уровень знаний языка у учеников.
12. Морально и физически устаревшие компьютеры, отсутствие мультимедиа (наушники, микрофоны, аудио колонки для компьютера, проектор).
13. Проблемы бывают разные, соответственно ученики должны быть готовы.
14. Методическая поддержка после обучения английского курса.
15. Нехватка учебного материала.
16. Пока на стадии осмысления.
17. Иногда приходиться находить альтернативные выражения для объяснения материала, но к сожалению не всегда это с легкостью удается делать.
18. Необходима поддержка и обеспечение учебно-методическими материалами учителей и учащихся, в частности методическими пособиями по организации уроков, к разработанным учебникам.

19. Рекомендуемое издание «Астана кітап».

20. Нет мотивации, так как не оцениваются 5-ти бальной шкалой.

21. Языковой барьер учащихся.

22. Разный уровень владения языка у учителя и учеников.

23. Недостаточный уровень знания языка обучающимися.

24. При преподавании повышаются языковые навыки, но снижаются предметные навыки.

Проблемы содержательного характера:

1. Существуют трудности психологического и лингво-педагогического характера, связанные с индивидуальными особенностями субъектов образовательного процесса.

2.Ученики недостаточно владеют английским языком для понимания и усвоения материала, нет учебников по обновленному содержанию по предмету на английском языке. Третья часть урока информатики уходит на английский, а не на сам предмет.

3. Разный уровень знания языка обучающимися.

4. Нехватка учебников на английском языке, предмет один раз всего в неделю.

5.Недостаточно коротких видеороликов по основным темам предмета на английском языке.

6. Из учебных пособий на английском языке по информатике только пилотный учебник НИШ - не соответствует программе информатики за 8 класс.

7. Недостаточно дидактического материала, содержание учебников на английском языке для 8 класса не совпадает с учебной программой.

8. Мало литературы по поддержке предмета.

9.Учащимся сложно усваивать сложные темы (программирование) в режиме полного погружения.

10. Низкая интенсивность речевой деятельности обучающихся. Поверхностность в формировании базовых умений. Высокая степень забывания учебного материала за время каникул и других перерывов в обучении.

11. Необходимы методические пособия и рекомендации по преподаванию предмета «Информатика» на английском языке.

12. Отсутствуют учебники по программе 10-11-х классов.

13. Чаще проводить курсы.

14. Недостаточная подготовленность обучающихся в плане владения английским языком.

15. Побольше методической литературы для учителей и для учеников.

16. Содержание предмета «Информатика» по календарному плану или по учебникам не всегда совпадает. Приходится импровизировать или часть уроков не использовать билингвальный учебник совсем.

17. Отсутствие методической литературы по билингвальному обучению информатике и программированию.

18. Не разработаны планы на английском языке.

19.Учебные пособия не соответствуют программе.

20.Учащиеся поэтапно изучают данный предмет, начиная с терминологии. Это правильное направление.

21. Учебной литературы на английском языке практически нет, всю информацию беру с интернета.

22. Надо было нас учить с университета.

23. Возникают проблемы с переводом некоторых отдельных слов, касающихся непосредственно предмета.

24. Необходимо увеличить количество часов английского языка в общеобразовательной средней школе для повышения уровня знаний английского языка учащихся.

25. Уровень знаний обучающихся мал, интерес к учебе пропадает и существует языковой барьер.

26.Низкий уровень мотивации обучающихся изучать предмет на английском языке.

27. Нет УМК по предмету.

28. При преподавании повышаются языковые навыки, но снижаются предметные навыки.

Сведения о влиянии английского языка на изучение русского языка (Я1) в школах с русским языком обучения

Участвовало 54 респондента, из них из сельских школ 12, городских школ 42.

На вопрос «Да, отрицательно» никто не ответил.

Ответили «Да, положительно» всего 13 учителей, что составляет 24%, из сельских школ 1, городских школ 12.

Ответили «Нет, не повлияло» всего 41 учитель, что составляет 75,9%, из сельских школ 11, городских школ 30.

Сведения о влиянии английского языка на изучение казахского языка (Я2) в школах с русским языком обучения

Участвовало 67 респондента, из них из сельских школ 6, городских школ 61.

Ответили «Да, отрицательно» всего 4 педагога, что составляет 5,9% все из городской школы.

Ответили «Да, положительно» всего 17.

Ответили «Нет, не повлияло» всего 45 учителей, что составляет 67,1%, из сельских школ 5, городских школ 40.

Учебный предмет «Химия» для школ с русским языком обучения

Сведения об учителях химии в школах с русским языком обучения

По данным опроса среди учителей химии школ с русским языком обучения количество учителей в возрасте до 30 лет составляет 8, т. е. 23,5%, из них сельских учителей - 4, это 30,7%, городских учителей – 4, это 19%, а до 40

лет - 8 учителей – 23,5%, из них сельских учителей – 2 -15,3%, городских учителей - 6, т. е. 28,5%, учителей до 50 лет-11, это 3263%, из них сельских учителей – 4, - 7, что составляет – 20,5%, сельские учителя – 3, т. е. 23 %, количество учителей города-4, т. е. 19 %,

В целом, по результатам мониторинга в школах с русским языком обучения преобладают учителя химии в возрасте до 30,40 лет, их количество составляет – 12 - 13%, свыше 50 лет – 7 учителей составляют -20,5%. Молодые специалисты преобладают среди учителей школ Павлодарской, Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской областей и г. Нур-Султана, г. Алматы.

Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей химии

Количество учителей высшей категории составляет 10-29,4%, из них сельских учителей 4 -30,7%, городских учителей – 6 -28,6%.

Количество учителей первой категории – 3 - 8,8%, в том числе сельских учителей – 1-7,7%; городских учителей – 2 - 9,5% .

Количество учителей 2 категории - 0.

Учителей без категории нет.

В целом, среди респондентов преобладают учителя высшей категории-29,4%, затем учителя первой категории-8,8%. А учителей без категории вообще нет.

Количество учителей, имеющих квалификационную категорию «Педагог-модератор» 4 – 14,7%, из них сельских учителей 1, что составляет – 7,7%, городских учителей-3-14,3%.

Количество учителей, имеющих квалификационную категорию «Педагог – эксперт» – 6 -17,6%, из них сельских учителей 1 – 7,7%; городских учителей – 5-23, 8%.

Количество учителей, имеющих квалификационную категорию «Педагог – исследователь - 7 – 20,6%, из них сельских учителей - 2 – 15,4%, городских учителей 5-23,8%.

Количество учителей, имеющих квалификационную категорию «Педагог – мастер»-0.

В целом, среди респондентов преобладают «Учителя – исследователи», количество которых составляет 7, т. е. 20,6%, этой категория учителей в городе больше, «Педагогов-эксперт» -6-17,6%, категории «Педагог-мастер» и учителей без категории нет. Учителя, имеющие валификационную категорию «Педагог-исследователь» в основном работают в Карагандинской, Актюбинской, Павлодарской, Северо-Казахстанской, Кызылординской областях.

Сведения о повышении квалификации учителей химии в школах с русским языком обучения

Сведения о повышении квалификации учителей химии в школах с казахским языком обучения следующие:

Всего приняло участие – 86 респондентов, из них учителей сельских школ-28-32, 5%, учителей города-58-67, 4% .

Курсы по обновленному содержания образования

Количество учителей, прошедших курсы обновленного содержания образования через "Өрлеу" 11 – 32,3%, из низ сельских учителей 6-46,1%, городских учителей 5-23,8% .

Количество учителей, прошедших курсы обновленного содержания образования через АОО « НИШ» 20 -58,8%, из них сельских учителей 4-30,7%, городских учителей 16- 76,2% ;

Количество учителей , не прошедших курсы составляет 3- 8,8 %, в том числе сельских учителей – 2 - 15,4%, городских учителей – 1 - 4,8% .

По CLIL-технологии

Количество учителей, прошедших курсы по CLIL-технологии через «Өрлеу " составляет 4 -11,7%, из них сельских учителей 1 - 7,7%, городских учителей – 3 – 14,3% .

Количество учителей, прошедших курсы по CLIL-технологии через АОО «НИШ» составляет 12-35,3%, из них сельских учителей – 5 – 38,5%, городских учителей – 7 – 33,3%.

Количество учителей, прошедших курсы самостоятельно 0.

Количество учителей, прошедших не названные, а другие курсы – 8-23ү5%, из них сельских учителей 1- 23%, городских учителей 5-23,8 %;

Количество учителей, не прошедших курсы 10-29,4%, в том числе сельских учителей 3 - 23%, городских учителей 7 – 33,3%.

Курсы английского языка

Количество учителей, прошедших курсы через «Өрлеу " 4-11,7%, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 3-14,3 %;

Количество учителей, прошедших курсы через «НИШ» 10-29,4%, из них сельских учителей 5-38,5%, городских учителей 5-23,9 %.

Количество учителей, прошедших курсы самостоятельно 0.

Количество учителей, прошедших другие курсы – 11-32,4%, в том числе сельских учителей – 4-30,7%, городских учителей 7- 33,3 %;

Количество учителей, не прошедших курсы 11-32,4%, из них сельских учителей 3 - 23%, городских учителей – 8 - 38 %.

В целом, доля учителей по обновленному содержанию образования составляет 91%, доля учителей, прошедших через «НИШ» 20 - 58,8 %, не прошедших курсы – 3 - 8,8 %, доля учителей, прошедших курсы по английскому языку – 34 %, доля учителей, не прошедших курсы – 29,4%, по CLIL-технологии – 28 %, доля учителей, не прошедших курсы-29,4 %. По результатам онлайн-опроса активное участие по повышению квалификации принимали учителя Павлодарской, Актюбинской, Северо-Казахстанской, Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской областей и г. Алматы.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей химии в школах с русским языком обучения

Из числа респондентов всего учителей химии с английским языком обучения 86, в том числе сельских учителей – 28 и городских – 58.

Количество учителей, владеющих уровнем А1-1-2, 9%, из них сельских учителей-1-7,7%, городских учителей -0.

Количество учителей, владеющих уровнем А2-2-5, 9%, из них сельских учителей-0, городских учителей-1-1, 7%.

Количество учителей,владеющих уровнем В1 – 8-23, 5%, из них сельских учителей-1-7,7%, городских учителей-7-33, 3%.

Количество учителей, владеющих уровнем В2-14-41,1%, из них сельских учителей 6-46, 1%, городских учителей 8-38%.

Количество учителей, владеющих уровнем С1-9-26, 4%, из них сельских учителей-5-38,4%, городских учителей-4-19%.

Количество учителей, освоивших уровень С2 – 0.

В целом, большинство учителей имеют уровни В1, В2, С1. В2 -41,1%) и С1 -26,4%.

Сведения о классах в школах с русским языком обучения, в которых химия преподается на английском языке

По результатам анкетирования химия на английском языке преподается в следующих классах:

В 7 классе в 13 классах-38,2%, из них в сельских школах в 3 классе-23%, в городских школах в 10 классах – 47,5%;

В 8 классе в 18 классах -52,9%, из них в сельских школах в 9 классе – 69,2%, в городских школах в 9 классах-42,8%.%;

В 9 классе в 11 классах-32,3%, из них в сельских школах в 6 классах – 46,1%, в городских школах в 5 классах–23,8%.%;

В 10 классе в 7 классах-20,6%, из них в сельских школах в 2 классах – 15,4%, в городских школах в 5 классах–23,8%.%;

В 11 классе в 2 классах -5,8%, их них в сельских школах в 1 классе-7,6%, в городских школах в 1 классе – 4,7%.

В целом, по результатам онлайн-опроса занятия по химии на английском языке будут проводиться в 7 -, 8 -, 9-классах, а также в горошколах города больше, чем в 10-и 11-х классах. В целом, пилотный проект по химии в школах с русским языком обучения ведется в 51 классе на английском языке.

Сведения о варианте преподавания химии на английском языке

Преподавание химии на английском языке из инвариантного компонента выбрали 17 учителей, что составляет 50%, из них сельских учителей 9-69,2%, городских учителей 8-38%.

Факультативные занятия по вариативному компоненту проводят 18 учителей, что составляет 52,9%, из них сельских учителей-4-30, 7%, городских учителей-14-66, 7%.

Внеурочные мероприятия на английском языке вообще не проводятся.

В целом, по результатам данных опроса занятия по химии на английском языке проводятся и из инвариантного и вариативного компонентов в г. Алматы, г. Нурсултан, Карагандинской, Восточно-Казахстанской, Павлодарской областях. Факультативные занятия проводятся в Акмолинской области, г. Алматы, Северо-Казахстанской, Павлодарской областях. Внеурочные мероприятия по химии на английском языке не проводятся

Сведения о режиме преподавания предмета химии на английском языке

Результаты онлайн-опроса показали, что количество учителей, использующих технологию CLIL – 34, из них сельских учителей – 13, городских учителей-21.

В целом, технология CLIL в основном используется учителями города и чаще в Карагандинской, Павлодарской, Кызылординской, Северо-Казахстанской, Акмолинской областях.

Результаты опроса по применению ***частичного режима*** в учебном процессе следующее:

7 класс

Количество учителей, использующих режим частичного погружения 14-41, 4%, из них сельских учителей – 5-38,5%, городских учителей – 9-42,8%.

8 класс

Количество учителей 17-50%, из них сельских учителей 7-53, 8%, городских учителей 10-47, 7%.

9 класс

Количество учителей-7-20,6%, из них сельских учителей – 3-23%, городских учителей – 4-19%.

10 класс

Количество учителей 5-14,7%, из них сельских учителей – 0, городских учителей-5-23, 8%.

11 класс

Количество учителей-2-5, 9%, из них сельских учителей – 0, городских учителей 2-9,5%

По результатам онлайн-опроса 34 учителя используют технологию CLIL, в том числе 13 сельских учителей, городских учителей 21.

В целом, технология CLIL чаще используется городскими учителями в Карагандинской, Павлодарской, Кызылординской, Северо-Казахстанской и Акмолинской областях.

Режим полного погружения:

7 класс

Количество учителей, работающих в режиме полного погружения составляет 8-23,5%, из них сельских учителей 3-23%, городских учителей, 5-23,8%.

8 класс

Количество учителей составляет 16 - 47%, из них сельских учителей 6-46% , городских учителей 10 - 47,6%.

9 класс

Количество учителей составляет 10-29,4%, из них сельских учителей - 4-30,8%, городских учителей – 6 - 28,6%.

10 класс

Количество учителей составляет 6-17,6%, из них сельских учителей 2-15,3%, городских учителей 4 - 19%.

11 класс

Количество учителей составляет 2-5,9%, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей и 1- 4,8%.

В целом, частичное погружение активно используется в следующих классах: 7 класс -14 учителей, т.е. 41,1%, в 8-х классах 17 - 50%. Активно используется частичное погружение в Акмолинской, Северо-Казахстанской, Кызылординской, Актюбинской, Восточно-Казахстанской и Павлодарской областях.

Сведения об этапах урока в режиме частичного погружения по предмету «Химия» на английском языке в школах с русским языком обучения

По данным опроса английский язык в режиме частичного погружения применяют на этапе новой темы 23 учителя, т. е. 67,6%, из них доля сельских учителей-10-77%, доля городских учителей – 13-62%, на этапе повторения 19 учителей– 55,9%, из них сельских учителей –8-61, 5%, городских учителей-11-52, 4%, на этапе закрепления– 23-67, 6%, из них сельских учителей 23-67%, городских учителей 14-66,7%, на этапе режимных моментов 12-35,3% учителей, из них сельских учителей– 4-30,8% , городских учителей – 8-38%.

В целом, английский язык используется в режиме частичного погружения на этапе новой темы , доля учителей составляет 67,6%.

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по химии

Количество запатентованных разработок по элективным курсам, внеклассным мероприятиям -21 – 24,4%, из них сельских учителей 3-10,7%, городских учителей 18-31%. Запатентованные разработки имеются у учителей Кызылординской, Павлодарской, Жамбылской областей и г. Алматы.

Сведения о заданиях по СОР и СОЧ по предметам ЕМН на английском языке в школах с русским языком обучения

Для СОР и СОЧ по химии задания на английском языке разработали 5 учителей, т. е. 9,4%, из них сельских учителей 1-7,1%, городских учителей 4-10,3%. Количество учителей, не в полном объеме подготовивших задания по химии для СОР и СОЧ 15-28, 3%, из них сельских учителей 4-28,6%, городских учителей 11 - 28,2% . Количество учителей, не принявших участие

в разработке заданий на английском языке для СОР и СОЧ 33-62,3%, в том числе сельских учителей 9-64,3%, городских учителей 24 - 61,5% .

В целом, по результатам опроса задания по химии на английском языке для СОР и СОЧ подготовили 9,4% учителей, остальные учителя разработали задания не вполном объеме или вообще не принимали участие. Активное участие в разработке заданий по химии на английском языке для СОР и СОЧ приняли учителя Атырауской, Карагандинской областей и г. Шымкент, Алматы.

Сведения о формативном оценивании языковых и предметных компетенций по предметам ЕМН на английском языке в школах с русским языком обучения

Формативное оценивание языковой компетенции обучающихся на уроках английского языка проводят 6 учителей – 17,6%, в том числе сельских учителей - 2-15,4%, городских учителей - 4-19%. На уроках английского языка и по своему предмету 1-2,9%, в том числе сельских учителей - 1-7,6%, городских учителей - 0.

Формативное оценивание предметных компетенций обучающихся не проводится на уроках английского языка не проводится.

Формативное оценивание предметных компетенций обучающихся на уроках по своему предмету проводят 34 - 100%, в том числе сельских учителей - 13-100%, городских учителей - 21- 100%.

Формативное оценивание предметных компетенций обучающихся на уроках по своему предмету и на уроках английского языка никто не проводит.

В целом, формативное оценивание языковой компетентности обучающихся на уроках химии проводят 78% учителей, а формативное оценивание предметной компетентности на уроках своего предмета проводят 81,4% учителей.

Сведения о суммативном оценивании языковых и предметных компетенций по химии на английском языке в школах с русским языком обучения

По результатам онлайн опроса были выявлены следующие показатели суммативного оценивания языковых компетенций:

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка проводят 6 учителей, что составляет 17,6%, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 5 – 23,8%.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках по своему предмету всего проводят 27 – 79,4 % учителей, из них сельских учителей 11 – 84,6%, , городских учителей 16- 76,1%.

Суммативное оценивание языковых компетенций на уроках английского языка и по своему предмету проводят 1 - 13,9%, из них сельских учителей – 0 - 10,7%, городских учителей 1 – 15,5%.

По результатам онлайн опроса были выявлены следующие показатели суммативного оценивания предметных компетенций:

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка не проводится.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках по своему предмету проводят 34 учителя, что составляет 100%, из них сельских учителей 13 – 100%, городских учителей 21- 100%.

Суммативное оценивание предметных компетенций на уроках английского языка и по своему предмету не проводится.

В целом, суммативное оценивание языковых компетенций обучающихся на своих уроках проводят 27 учителей-79,4 %.

Суммативное оценивание языковых компетенций обучающихся на своих уроках проводят учителя Акмолинской, Актюбинской, Восточно-Казахстанской, Павлодарской, Карагандинской, Костанайской, Кызылординской областей и г. Шымкент.

Суммативное оценивание предметных компетенций обучающихся

34 учителя-100%. Активны учителя Карагандинской, Павлодарской, Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской областей.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по химии на английском языке в школах с русским языком обучения

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций

Диагностику языковых и предметных компетенций обучающихся по своему предмету проводят в начале и в конце учебного года 12-35,3% учителей, из них сельских учителей 4-30,7%, городских учителей 8-38%.

В течение всего учебного года проводят 18-52,9%, из них сельских учителей 7-53,8%, городских учителей 11-52,4%.

Не проводят 4-11,8%, из них сельских учителей 2-15,4%, городских учителей 2-9,5%.

В целом, учителя проводят диагностику языковых и предметных компетенций обучающихся в течение всего года. Это учителя Павлодарской, Северо-Казахстанской, Костанайской, Кызылординской, Актюбинской, Восточно-Казахстанской областей и г. Алматы.

По результатам анкетирования обучение химии на английском языке повлияло на уровень языковой и предметной компетентности обучающихся следующим образом:

Повлияло на повышение уровня предметных компетенций отметили 3-8,8%, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 2-9,5%.

Повлияло на повышение уровня языковых компетенций отметил 1-2,9%, из сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 0.

Повлияло на повышение уровня языковых и предметных компетенций указали 19-55,8%, из них сельских учителей 8-61,5%, городских учителей 11-52,4%.

Повлияло на повышение уровня предметных компетенций, но наблюдается снижение уровня языковых компетенций указали 0 учителей.

Повлияло на повышение уровня языковых компетенций, но наблюдается снижение уровня предметных компетенций указали 6-17,6% учителей, из них сельских учителей 1-7,6%, городских учителей 5-23,8%.

Повлияло на снижение уровня предметных компетенций отметили 1-2,9% учителей, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 0.

Понижение языковых компетенций никто не отметил.

Снижение уровня предметных и языковых компетенций никто не отметил.

Предметная компетенция осталась без изменений – 0.

Влияние преподавания химии на английском языке на уровень языковых компетенций остался прежним указали 3 учителя-8,8%, из них учителей сельских школ 0, городских школ -3-14,3%.

Затрудняются в ответах ответил 1 учитель-2,9%, из них учителей сельских школ 1-7,7%, учителей городских школ нет.

В целом, повышение уровня предметных и языковых компетенций обучающихся на уроках химии на английском языке указали 19 учителей-55,9%, из них сельских учителей-8-61,5%, городских учителей – 11-52, 4%. В Кызылординской области, г. Алматы, Восточно-Казахстанской, Северо-Казахстанской, Костанайской, Павлодарской, Актюбинской, Акмолинской областях учителями были отмечены повышение уровней предметных и языковых компетенций обучающихся.

Сведения о реакции учителей предмета химии на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с русским языком обучения

Ответы учителей на вопрос «Как Вы реагируете на ошибки в речи обучающихся на английском языке?»:

Игнорируют ошибки в речи учащихся 2- 5,8%, из них учителей из сельских школ 1-7,7%, городских школ 1-4,7%.

Исправляют коммуникативно значимые ошибки в речи обучающихся 33 -38,3 % учителя, из них сельских 5 – 38,5%, городских учителей 10-47,6%.

Исправляют все ошибки 4-11,7%, из них из сельских школ 2 – 15,3%, городских школ 2-9,5%.

При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики ответили 13-38,2 % учителя, из сельских школ 5-38,5%, городских школ 8-38%;.

В целом, многие учителя ответили, что исправляют важные коммуникативные ошибки 15 -44,1 учителей %. В этом отношении активны учителя Кызылординской области, г. Алматы, Павлодарской, Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Северо-Казахстанской областей и г. Шымкент. При ошибке повторяю данный учащимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики ответили 13 учителей-38,2 %. Это учителя Акмолинской, Актюбинской, Карагандинской, Костанайской, Павлодарской, Северо-Казахстанской областей и г. Нур-Султан, г. Алматы.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей предмету «Химия» в школах с русским языком обучения

Ответы учителей по результатам онлайн-опроса следующие:

При оценивании уделяют внимание только своему предмету 13-38,2% учителей, из них учителей сельских школ 4-30,7%, городских учителей 20-34,4%.

Оценивают достижения учащихся по предмету и по английскому языку 13-38,2%, из них учителей сельских школ 3-23%, городских 10-47,6%.

Оценивают достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании 8-23,5 % учителей, их них учителей сельских школ 6 – 46,14%, городских учителей 2-9,5%.

В целом, оценивают достижения учащихся по предмету и по английскому языку 13-38,2% учителей. Это учителя из Қызылординской, Павлодарской и г. Алматы.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по химии на английском языке в школах с русским языком обучения

Проблемы пилотного обучения обсуждают:

На методическом объединении учителей ЕМЦ отметили 16 -47% учителей, из них сельских учителей 4-30,8%, городских учителей 12-57,1%;

На методическом объединении учителей английского языка указали 1 -2,9 %, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 0;

На методическом объединении учителей ЕМЦ и английского языка 12-35,3 %, из них сельских учителей 5-38,5%, городских учителей 7-33,3%;

В творческой группе по Пилотному проекту в школе отметили 11 -32,3 %, из них сельских учителей 3-23%, городских учителей 8-38%;

В творческой группе по Пилотному проекту в городе/районе указали 6 -17,6 %, из них сельских учителей 2- 15,3%, городских учителей 4-19%;

В основном с курирующим завучем отметили 8-23,5 %, из них сельских учителей– 4-30,8%, городских учителей 47-19%.

В целом, проблемы пилотного обучения обсуждаются учителями ЕМН на заседании методического объединения - 16-47 %. Обсуждают проблемы пилотного обучения на заседании МО учителями Кызылординской области, г. Алматы, Восточно-Казахстанской области, Акмолинской, Северо-Казахстанской областей. Кроме того, с замдиректорами школ обсуждают проблемы педагоги Павлодарской, Карагандинской, Кызылординской, Атырауской, Костанайской областей.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по химии на английском языке

О поддержке учителей химии со стороны учителями английского языка:

Да, постоянно получают поддержку со стороны учителей английского языка отметили 21 -61,8 % , из них сельских учителей 8-61,5%, городских учителей 13-61,9% .

Да, но не постоянно отметили 10-29,4 %, из них сельских учителей 4-30,8%, городских учителей 6-28,6%.

Нет отметили 3 -8,8 % учителя, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 2-9,5%.

В целом, пилотный проект по химии на английском языке поддерживается учителями английского языка Павлодарской области, г. Алматы, Алматинской, Северо-Казахстанской областей.

30 О поддержке администрацией школы пилотного проекта были даны следующие ответы:

Да, постоянно ответили 30-88,2 %, из них сельских учителей 11-84,6%, городских учителй 19-90,5%.

Да, но не постоянно отметили 3 -8,8 %, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей – 2-9,5%.

Нет отметили 1 -2,9 % учителя, из них сельских учителей 1-7,7%, городских учителей 0.

В целом, пилотный проект по химии на английском языке поддерживается администрацией школы Северо-Казахстанской, Павлодарской, Акмолинской, Кустанайской, Кызылординской и г.Алматы.

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета химии в школах с русским языком обучения

В результате анкетирования на вопросы были даны следующие ответы:

Оборудован мой кабинет отметили 11-32,3% учителей, из них сельских учителей 3-23%, городских учителей 8-38%.

Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителями оборудовано компьютером 18-25,3%, из них сельских учителей 7-53,8%, городских учителей 11-52,3%.

В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт 5 -14,7 %, из них сельских учителей 3-23%, городских учителей 2-9,5%.

В целом, 18-52,3% учителей ответили, что кабинет оснащен компьютером. Оборудованные кабинеты есть в Павлодарской, Акмолинской, Карагандинской, Северо - Казахстанской областях, г. Нурсултан и г. Алматы

На вопрос «Есть ли в школе локальная сеть и работает официальный сайт?» ответили есть только учителя Северо-Казахстанской, Павлодарской областей и г. Алматы.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, необходимой для преподавания химии на английском языке в школах с русским языком обучения

На достаточное количество литературы в школьной библиотеке ответили 7 -20,6 % учителей, из них сельских учителей 4-30,7%, городских учителей 3-14,3%;

На наличие малого количества литературы в школьной бибилиотеке ответили 14 -41,1 %, учителей , из них сельских учителей 3-23%, городских учителей 11-52,4%.

Практически нет литературы в школьной бибилиотеке ответили 13 -38,2 %, из них сельских учителей 6-46%, городских учителей 7-33,3%.

В целом, учителя г. г.Алматы, Нур-Султан, Карагандинской, Северо-Казахстанской, Павлодарской областей ответили, что в школьной библиотеке достаточное количество учебников и учебных пособий для эффективного обучения и изучения учебного предмета на английском языке, учителя Кызылординской, Акмолинской, Актюбинской , Павлодарской, Алматинской областей и г. Шымкента ответили, что в школьной библиотеке мало учебников и учебных пособий для изучения учебного предмета на английском языке.

Сведения о доплате к заработной плате учителям химии на английском языке в школах с русским языком обучения

Оплачивается ли доплата к заработной плате за преподавание предмета на английском языке? Ответили следующим образом:

Да-29 учителей-85,3 %, из них учителей села-10-76, 9%, учителей города-19-90, 5%;

Нет-5 учителей-14,7 %, из них сельских учителей-3-23%, городских учителей-2-9, 5%.

В целом, всем учителям, преподающим химию на английском языке идет доплата.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по химии на английском языке в школах с русским языком обучения

Выявлены следующие *проблемы организационного характера*:

1. Обучающиеся не готовы.
2. Много времени уходит на подготовку материалов для занятий по английскому языку.
3. Требуется больше практики.
4. Нет учебных пособий для 7 класса.
5. Уровень английского языка в классе разный.
6. Нужно разработать СОР и СОЧ на английском языке.
7. Недостаток времени для сбора материалов на английском языке, нехватка учебных пособий и учебных пособий на английском языке.
8. Из-за суммативного оценивания обучающиеся имеют отрицательное мнение и не имеют стимула выполнять домашнюю работу.
9. Обучающиеся имеют разное знание английского языка.
10. Отсутствие учебных пособий.
11. Недостаток времени, чтобы изучить тему и развить язык.
12. Нет учебных пособий для 7-го класса.
13. Уровень английского языка в классе разный.
14. Недостаточно времени, чтобы заниматься химией на английском языке.
15. Недостаточно часов по темам.
16. Недостаточный уровень знания языка.

17. Для изучения химии на английском языке необходимо выполнять другие задания, упражнения, так как 25-30 учеников имеют разный уровень знания материала и поэтому не все успевают.

18. Нехватка часов.

19. Недостаточный уровень знания английским языком как учителей, так и обучающихся.

20. Нехватка учебных пособий - литература со специализированными словарями, инструкциями и примерами.

21. На подготовку не хватает времени, учебные материалы трудны для обучающихся.

22. Отсутствие учебников и учебников.

Проблемы содержательного характера:

1. Издательство «Астана кітап» в учебнике химии для 8 класса материал представлен в недостаточном объеме и в очень упрощенном виде представлен читаемый материал.
2. Программа с логической точки зрения не сформирована.
3. Дано мало времени на развитие языка.
4. Есть недостаток дидактических материалов по теме на английском языке.
5. Недостаточен материал по темам на английском языке.
6. Нет учебных пособий для учителей и обучающихся.
7. Не хватает литературы, программ, дидактических материалов, отсутствует базовый минимум, необходимый для отработки материала обучающимся, утвержденный перечень научно-обоснованных идей, основных концепций, минимумов термина.
8. Знание обучающимися английского языка на низком уровне.
9. Программа для изучения темы на английском языке отсутствует.
10. Методика преподавания дисциплины на русском и английском языках различна.
11. Учебные материалы разработаны с помощью перевода.
12. Дидактические и раздаточные материалы, готовые единые программы, учебники практически отсутствуют.
13. В классе мы не делаем повторения и углубления полученных знаний, потому что углубляем английский язык.
14. Трудно понять тему.
15. На элективных занятиях для потенциальных заинтересованных обучающихся необходимо развивать языковые навыки.
16. У нас нет повседневной разговорный среды, самое главное, что, на мой взгляд, нет необходимости переводить обучение с родного языка на иностранный.
17. Незнание обучающимися английского языка, недостаточный уровень у меня преподавания.
18. Мало учебников.
19. Изучение предмета на иностранном языке очень сложно.

20. Необходимо совершенствовать языковой уровень.

21. Недостаток учебных материалов.

22. На наш взгляд, в школе должны быть значительно упрощены методы, системы и процессы преподавания английского языка. То есть материал должен быть осознанным, доступным и понятным каждому ученику. Необходимо просто и четко объяснять грамматические основы, а также прививать у учащихся естественный интерес к изучению.

23. Необходимо оказывать методическую помощь, влияющую на процентную успеваемость. Грамотность низкая, а также скорость чтения;

24. Кабинет не оснащен мультимедийной аппаратурой, что не позволяет качественно проводить занятия.

25. Не все учащиеся владеют английским языком. С точки зрения грамотности чтения, письма. Основной процент не успевает, начать обучение с начального звена на английском языке.

Учебный предмет «Физика» для школ с русским языком обучения

Сведения об учителях физики в школах с русским языком обучения

В онлайн-опросе приняли участие **53 учителя физики школ с русским языком** обучения **из 11 регионов**: Акмолинской, Актюбинской, Атырауской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской, Костанайской, Павлодарской, Северо-Казахстанской областей и городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент. Из них **14** учителей работают в сельских школах, **39** – в городских.

Возрастные категории учителей, преподающих учебный предмет «Физика» на английском языке в школах с русским языком обучения распределились следующим образом: учителя **до 30 лет – 15** человек, что составляет **28,3%; до 40 лет – 13** учителей-респондентов, **24,5%; до 50 лет – 14** учителей, **26,4%** и старше **50 лет – 11** учителей, **20,75%.**

В сельских школах с русским языком обучения учителей-респондентов в возрасте **до 30 лет**, преподающих учебный предмет «Физика» на английском языке – 4 человека, что составляет **28,5%,** в городских **– 11**, т.е. **28,2%;** в возрасте **до 40 лет** в сельских школах преподают **3** физика-респондента (**21%**), в городских – **10 (25,6%), до 50 лет** в сельских школах – **4 (28,5%),** в городских – **10 (25,6%), старше 50 лет** в сельских школах – **3 (21,4%)** и в городских **– 8 (20,5%).**

Сравнительный анализ показал: учителей в возрасте **до 30 лет**, преподающих учебный предмет «Физика» на английском языке больше в процентном соотношении в школах с казахским языком обучения по сравнению со школами с русским языком обучения: 50,9% против 28,3%. Количество учителей-физиков в возрасте **до 40 лет** в процентном отношении в школах с казахским языком обучения и в школах с русским языком обучения примерно одинаковое – **25% и 24,5%** соответственно. Из этого следует, что учебный предмет «Физика» на английском языке как в школах с казахским

языком обучения, так и в школах с русским языком обучения ведут учителя, имеющие хороший опыт работы в школе.

Сведения о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей физики в школах с русским языком обучения

В числе респондентов учителей физики, преподающих учебный предмет «Физика» на английском языке в школах с русским языком обучения **учителей, не имеющих категории нет**; респондентов, имеющих **2-категорию 12 (22,6%)** учителей, из них 5 (35,7%) работает в сельской школе, 7 (17,9%) – в городской; **1-ю категорию** имеют **6** учителей (11,3%), все работают в городских школах; **высшую категорию** из числа респондентов имеют **9 (16,9%)** учителей, из них 2 (14,28%) – из сельских школ, 7 (17,9%) – из городских.

Квалификационную категорию **«Педагог»** – имеют **8** (15%) респондентов, из них в сельских школах работают 3 (21,4%), в городских – 5 (12,8%); категорию **«Педагог-модератор»** имеют **2** (3,77%) респондентов, из них 1 (7%) работает в сельских школах, 1(2,5%) – в городской; категорию **«Педагог-эксперт»** имеют **3 (5,6%)** респондента данной категории**,** все работают в городских школах; категорию **«Педагог-исследователь»** из числа респондентов имеют **11** (20,75%) учителей физики, из которых 2 (14%) из сельских школ, 9 (23%) – из городских; категорию **«Педагог-мастер**» из общего числа респондентов данной категории имеют всего2 **учителя**, что составляет 3,77%, по 1 учителю из Карагандинской области и СКО.

Педагогический стаж **до 3-х лет** имеют **2** (3,7%) респондентов-учителей физики, из них 1 учитель работает в сельской школе, 1 – в городской; стаж до **5-ти лет** имеют **4** (7,54%) учителя физики, из них 3 учителя работают в сельских школах, 1 – в городской; респондентов-учителей физики со стажем **до 7-и лет** – **12** (22,6%) учителей, 2 учителя работают в сельских школах, 10 – в городских; с педагогическим стажем **до 10-ти** лет среди респондентов-учителей физики – **5** (13,7%) учителей данной категории респондентов, из них 2 учителя из сельских школ и 3 – из городских; педагогический стаж **свыше 10-ти лет** имеют **30** (56,6%) учителей, из них 8 работают в сельских школах, 22– в городских.

Сравнительный анализ сведений о квалификационных категориях и педагогическом стаже учителей физики в школах с казахским языком обучения и русским языком обучения показал, что в процентном отношении учителей-физиков с опытом педагогической деятельности **до 10 лет в** школах с казахским языком обучения и русским языком обучения примерно одинаковое количество – 13,7% и 13,5% соответственно. Из этого следует, что учебный предмет «Физика» как в школах с казахским языком обучения, так и в школах с русским языком обучения ведут молодые, но уже опытные учителя.

Сведения о повышении квалификации учителей физики в школах с русским языком обучения

Прошли курсы по обновленному содержанию образования: «Өрлеу» – 14 (26,4%) учителей физики, из них 5 – из сельских школ, 9 – из городских.

Обучались на курсах обновленного содержания образования в АОО «НИШ» – 30 (56,6%) учителей, из них 6 - из сельских школ, 24 – из городских. Не прошедших курсы обновленного содержания образования – 10 человек (18,8%), из них из сельских школ – 3, городских – 7.

В целом, основная часть учителей обучились по учебным программам обновленного содержания образования.

Сведения по прохождению курсов по CLIL-технологии

Количество учителей физики, обучившихся по CLIL-технологии в «Өрлеу» 10 учителей (18,86%), из них 2 из сельских школ, 8 – из городских школ.

Количество учителей физики, обучившихся в АОО «НИШ» по CLIL-технологии составляет всего 18 (13,96%), из них из сельских школ – 6, городских школ – 12.

Самостоятельно курсы по CLIL-технологии прошли 2 (3,7%), учителя физики, по одному из сельской и городской школы.

Прошли курсы по CLIL-технологии в других организациях – 11 учителей (20,75%), из них учителей сельских школ – 5, городских школ – 6.

Не проходили курсы по CLIL-технологии 16 человек (30%), из них из сельских школ – 3, городских школ - 13.

Сведения по прохождению курсов по английскому языку

Количество учителей физики, обучившихся на курсах по английскому языку в «Өрлеу» 12 учителей (22,6%), из них 4 из сельских школ, 8 – из городских школ; обучившихся в АОО «НУ» на курсах по английскому языку всего 16 (30%), из них учителей сельских школ – 6, городских школ –10.

Самостоятельно английский язык изучали 3 учителей физики, 1 – из сельской школы, 2 – из городских.

Прошли курсы по английскому языку в других организациях – 22 учителя (41,5%), из них из сельских школ – 5, городских школ – 17.

Не проходили курсы по английскому языку 4 человека, что составляет 7,5%. Из них из сельской школы – 1, городских школ - 3.

Сведения об уровнях владения английским языком учителей физики в школах с русским языком обучения

Участвовало всего 53 учителя физика, из сельских школ – 14, городских школ – 39.

Уровни владения английским языком выглядят следующим образом:

Уровнем А1 владеют **2** учителя, что составляет 3,7% от общего количества респондентов данной категории. Оба учителя работают в городских школах.

Уровнем А2 владеет также **2** учителя, что составляет 3,7%, оба – представители городских школ.

Уровнем В1 владеют всего **11** учителей, что составляет 20,75%. Все из городских школ.

Уровнем В2 владеют всего **27** учителей, что составляет 50,9%. Представители сельских школ – 10, городских школ – 17.

Уровнем С1 владеют всего **11** учителей, что составляет 20,75%. Из сельских школ - 4, городских школ - 7.

Уровнем С2 учителя не владеют.

Таким образом, более всего учителя владеют уровнем В2.

О своем намерении повысить уровень владения английским языком заявили 45 респондентов, что составляет 84,9% опрошенных, 11 представителей сельских школ, 34 – городских. О нежелании повышать уровень владения английским языком заявили 8 учителей (15%), из них 3 учителя из сельских школ, 5 – из городских.

Сведения о классах в школах с русским языком обучения, в которых физика преподается на английском языке

- В 7-х классах в 14 класс-комплектах учебный предмет «Физика» преподается на английском языке, из них в сельских школах 5 учителей, в городских школах - 9.
- В 8-х классах преподают в 37 класс-комплектах, из них в 11 сельских школах, в 26 городских школах.
- В 9-х классах преподают в 15 учителей, из них в сельских школах 3 учителя, в городских школах - 12.
- В 10-х классах преподают всего 11 класс-комплектах, из них 2 сельских школах, в 9 городских школах.
- В 11-х классах преподают в 6 класс-комплектах городских школ.

Сведения о варианте преподавания физики на английском языке в школах с русским языком обучения (ответы на вопрос 11)

Учебный предмет «Физика» на английском языке из инвариантного компонента преподавали **31** учитель (58,4% от числа респондентов данной категории опрашиваемых), в том числе 11 в сельских школах, 20 – в городских школах.

Преподавание физики на английском языке на факультативных занятиях из вариативного компонента проводили **31** учитель (58,49% от числа респондентов), из них 5 работают в сельских школах, 26 – в городских.

Внеклассные мероприятия на английском языке по физике проводит 1 учитель из городской школы.

Сведения о режиме преподавания предмета физика на английском языке в школах с русским языком обучения

Применение CLIL технологии

Всего участвовало 53 респондента, из сельских школ 14, городских 39 учителей.

Применяют технологию CLIL ответили «Да» 46 учителей, что составляет 86,79%, из сельских школ - 13, городских школ - 33.

Ответили «Нет», не применяют 7 учителей, что составляет – 13,2%, из сельской школы – 1, городских школ - 6.

Режим частичного погружения

В режиме частичного погружения ***в 7 классах*** работают 18 учителей, что составляет 33,9%, в сельских школах – 6, городских школах 12.

В режиме частичного погружения ***в 8 классах*** работают 34 учителя, что составляет 64%, в сельских школах – 10, городских школах 24.

В режиме частичного погружения ***в 9 классах*** работают 11 учителей, что составляет 20,75%, в сельских школах – 1, городских школах 10.

В режиме частичного погружения ***в 10 классах*** работают 8 учителей, что составляет 15%, в сельских школах – 1, городских школах – 7.

В режиме частичного погружения в 11 классах работают 3 учителя, что составляет 5,6%, все учителя работают в городских школах.

Режим полного погружения

В режиме полного погружения *в 7 классах* работают 10 учителей, что составляет 18,8%, в сельских школах - 2, городских школах - 8.

В режиме полного погружения *в 8 классах* работают 28 учителей, что составляет 52,8%, в сельских школах - 7, городских школ - 28.

В режиме полного погружения в *9 классах* работают 12 учителей, что составляет 22,6%, в сельских школах – 3, городских школах – 9.

В режиме полного погружения в *10 классах* работают 8 учителей, что составляет 15%, в сельских школах – 2, городских школах - 6.

В режиме полного погружения в *11 классах* работают 3 учителя, что составляет 5,6%, в сельских школах 4, городских школах – 8.

Сведения об этапах урока в режиме частичного погружения по предмету физика на английском языке в школах с русским языком обучения

Этапы урока в режиме частичного погружения

Применяют английский язык на ***этапе повторения*** всего 32 учителя, что составляет 60,37%, в том числе учителя сельских школ 8, городских школ 24.

Применяют английский язык на ***этапе закрепления*** всего 37 учителей, что составляет 69,81%, в том числе учителя сельских школ 9, городских школ 28.

Применяют английский язык на ***этапе новой темы*** всего 36 учителей, что составляет 67,92%, из сельских школ 10, городских школ 26.

Применяют английский язык во время режимных моментов всего 22 учителей, что составляет 41,5%, из сельских школ 7, городских 15.

Сведения о разработанных учебно-дидактических, учебно-наглядных материалах по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

На вопрос «Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Физика» на английском языке?» ответили «Да» 31 учитель, что составляет 58,49%, из сельских школ 7, городских 24.

На вопрос «Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по предмету «Физика» на

английском языке?» ответили «Нет» 22 учителя, что составляет тоже 41,5%, из сельских школ 7, городских 15.

Участие учителей в разработке учебно-дидактических, учебно-наглядных или других вспомогательных материалов по учебному предмету «Физика» на английском языке в школах с русским языком обучения:

- для 7 класса всего 6 учителей, что составляет 11,3%, из сельских школ 2, городских школ 4;
- для 8 класса 24 учителя, что составляет 45,28%, из сельских школ 8, городских школ 18;
- для 9 класса всего 11 учителей, что составляет 20,75%, из сельских школ 4, городских школ 7;
- для 10 класса всего 5 учителей, что составляет 9,43%, из сельской школы 1, городских школ 4;
- для 11 класса всего 2 учителя, что составляет 3,77%, оба учителя работают в городских школах.

Сведения о запатентованных разработках уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

Учителя, имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по физике ответили «Да» 7 учителей, что составляет 13,2%, все из городских школ.

Учителя, не имеющие запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов по физике ответили «Нет», их 46 учителей, что составляет 86,79%, в том числе из сельских школ 14, городских школ 32.

Сведения о заданиях для СОР и СОЧ по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

На вопрос были ли разработаны задания по физике на английском языке для СОР и СОЧ ответили «Да» всего 5 учителей, что составляет 9,43%, из сельских школ - 1, городских школ - 4.

Не в полном объеме участвовали в разработке 15 учителей, что составляет 28,3%, из сельских школ - 4, городских школ - 11.

Не участвовали в разработке заданий по физике на английском языке, ответили «Нет» 33 учителя, что составляет 62,26%, из сельских школ 9, городских школ 24.

Сведения о формативном оценивании языковых и предметных компетенций по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

Формативное оценивание языковых компетенций

Формативное оценивание языковых компетенций ***на уроках английского языка*** проводили 7 учителей, что составляет 13,2%. Из сельских школ – 2, из городских – 5.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций всего 41 учитель, что составляет 77,35%, из сельских школ - 12, городских школ - 29.

На уроках английского языка и по своему предмету проводят формативное оценивание языковых компетенций всего 5 учителей, что составляет 9,43%, все из городских школ.

Формативное оценивание предметных компетенций

Формативное оценивание предметных компетенций ***на уроках английского языка*** проводили **2** учителя, что составляет 3,77%. Один из сельской школы, один – из городской.

На уроках по своему предмету проводят формативное оценивание предметных компетенций **49** учителей, что составляет 92,45%, в том числе из сельских школ - 13, городских школ - 36.

Формативное оценивание предметных компетенций ***на уроках английского языка и по своему предмету*** проводят **2** учителя, что составляет 3,77%, оба учителя из городских школ.

Сведения о суммативном оценивании языковых и предметных компетенций по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

Суммативное оценивание языковых компетенций

Суммативное оценивание языковых компетенций ***на уроках английского язык***а проводят 12 учителей, что составляет 22,64%, из сельских школ 3, городских школ 9.

Суммативное оценивание языковых компетенций ***на уроках по своему предмету*** всего проводят 37 учителей, что составляет 69,81%, из сельских школ 11, из городских школ – 26.

Суммативное оценивание языковых компетенций ***на уроках английского языка и по своему предмету*** проводят 4 учителя, что составляет 7, 54%, все учителя из городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций

Суммативное оценивание предметных компетенций ***на уроках английского языка*** всего проводят 2 учителя, что составляет 3,77%, все учителя из городских школ.

Суммативное оценивание предметных компетенций ***на уроках по своему предмету*** проводят 51 учитель, что составляет 96,22%, из сельских школ - 14, городских школ - 37.

Суммативное оценивание предметных компетенций ***на уроках на уроках английского языка и по своему предмету*** ни один учитель не проводит.

Сведения о диагностике языковых и предметных компетенций по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций ***в начале учебного года*** 14 учителей, что составляет 26,41%, в том числе из сельских школ – 3, городских школ – 11.

Проводят диагностику языковых и предметных компетенций ***в течение учебного года*** 33 учителя, что составляет 62,26%, из сельских школ – 10, городских школ – 23.

Не проводят диагностику языковых и предметных компетенций 6 учителей, что составляет 11,3%, из сельской школы – 1, из городских школ – 5.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня предметных компетенций*** отметили 3 учителя городских школ, что составляет 5,66%.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня языковых компетенций*** отметили 11 учителей, что составляет 20,75%, из сельских школ – 3, городских школ – 8.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня языковых и предметных компетенций*** указали 20 учителей, что составляет 37,73%, из сельской школы 7, городских школ 13.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня предметных компетенций, но наблюдается снижение уровня языковых компетенций*** указал всего 1 учитель, что составляет 1,88 % , учитель из городской школы.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло на ***повышение уровня языковых компетенций, но наблюдается снижение уровня предметных компетенций*** указали 5 учителей, что составляет 9,43 % , из сельской школы – 1, городских школ – 4.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на ***снижение уровня языковых компетенций*** не отмечено.

Преподавание учебного предмета «Физика» на английском языке повлияло ***на снижение уровня и предметных и языковых компетенций*** указал только 1 учитель городской школы, что составляет 1,88% от общего количества респондентов данной категории.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на ***уровень предметных компетенций остался прежним*** указали 2 учителя из городской школы, что составляет 3,77% от общего количества респондентов данной категории.

Влияние преподавания учебного предмета «Физика» на английском языке на ***уровень языковых компетенций остался прежним*** указал 1 учитель сельской школы, что составляет 1,88% от общего количества респондентов данной категории.

Затрудняются ответить 6 учителей, что составляет 11,32%, из сельской школы – 1, городских школ – 5.

Сведения о реакции учителей физики на речевые ошибки учащихся на английском языке в школах с русским языком обучения

Игнорируют ошибки в речи учащихся 5 учителей, что составляет 9,43%, из сельской школы – 2, из городской школы – 3.

Исправляют коммуникативно значимые ошибки в речи учащихся 31 учитель, что составляет 58,49%, из сельских школ – 8, городских школ – 23.

Исправляют все ошибки 4 учителя, что составляет 7,54%, 1 учитель из сельской школы, 3 – их городских школ.

При ошибке повторяют данный учащимся ответ, приведя его в соответствие с требованиями нормативной грамматики 13 учителей, что составляет 24,5%, из сельских школ – 3, их городских школ – 10.

Сведения о способах оценивания учебных достижений школьников по английскому языку учителей физики в школах с русским языком обучения

Ответ «При оценивании я уделяю внимание только своему предмету» выбрали 22 учителя, что составляет 41,5%, из сельских школ – 6, из городских школ – 16.

Ответ «Я оцениванию достижения учащихся по предмету и по английскому языку» выбрали 24 учителя, что составляет 45,28%, из сельских школ – 7, из городских школ – 17.

Ответ «Я оцениванию достижения учащихся по английскому языку только при формативном оценивании» выбрали 7 учителей, что составляет 13,2%, 1 учитель из сельской школы, 6 – из городских школ.

Сведения об обсуждении проблем пилотного обучения по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются на МО учителей ЕМН*** указали 22 учителя, что составляет 41,5%, из сельских школ – 5, из городских школ – 17.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются на МО учителей английского языка*** указали 3 учителей, что составляет 5,62%, 2 учителя из сельских школ, 1 – из городской школы.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются на МО учителей ЕМЦ и английского языка*** ответили 17 учителей, что составляет 32%, из сельских школ – 6, из городских школ – 11.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в школе*** указали 17 учителей, что составляет 32%, из сельских школ – 8, из городских школ – 9.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются в творческой группе по пилотному проекту в городе/районе*** отметили 17 учителей, что составляет 32%, из сельских школ – 5, из городских школ – 12.

Проблемы пилотного обучения ***обсуждаются с курирующим завучем*** указали 15 учителей, что составляет 28,3%, из сельских школ – 5, городских школ – 10.

Сведения о поддержке со стороны учителей английского языка и администрации школы пилотного проекта по физике на английском языке в школах с русским языком обучения (ответы на вопросы 29; 30)

Поддержка со стороны учителей английского языка

О том, что оказывают поддержку ответили «**Да, постоянно**» 28 учителей, что составляет 52,83%, из сельских школ – 10, из городских школ – 18.

О том, что оказывают поддержку ответили «**Да, но не постоянно**» 20 учителей, что составляет 37,73%, из сельских школ – 3, из городских школ – 17.

О том, что не получают поддержки – ответ «**Нет**» выбрали 5 учителей, что составляет 9,43%, из сельских школ – 1, из городских школ – 4.

Поддержка со стороны администрации школы

О том, что оказывается поддержка со стороны администрации школы ответ «**Да, постоянно**» выбрали 42 учителя, что составляет 79,24%, из сельских школ – 13, из городских школ – 29.

О том, что оказывает поддержку администрация школы ответ «**Да, но не постоянно**» выбрали 10 учителей, что составляет 18,86%, из сельской школы – 1, их городских школ – 9.

О том, что оказывает ли поддержку администрация школы 1 учитель городской школы (1,8%) ответил «Нет».

Сведения о мультимедийном оборудовании кабинета физики в школах с русским языком обучения

Ответ ***«Оборудован мой кабинет»*** выбрали 15 респондентов, что составляет 28,3%, из них 5 из сельских школ, 10 – из городских.

Ответ ***«Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером»*** выбрали 27 учителей, что составляет 50,94%, из них 8 из сельских школ, 19 – из городских.

Ответ *«В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт»* выбрали 11 респондентов, что составляет 20,75%, из них 1 учитель из сельской школы, 10 – из городских.

Сведения о наличии в школьной библиотеке литературы, полезные для преподавания физики на английском языке в школах с русским языком обучения

Ответ «Достаточное количество литературы в школьной библиотеке» отметили 17 учителей, что составляет 32%, из сельских школ – 7, из городских школ – 10.

Ответ «Малое количество» отметили 21 учитель, что составляет 39,62%, 4 учителя из сельских школ, 17 – из городских школ.

Ответ «Практически нет» отметили 15 учителей, что составляет 28,3%. Из сельских школ 3 учителя, 12 – из городских школ.

Сведения о доплате к заработной плате учителям физики на английском языке в школах с русским языком обучения

Ответили «Да», получают доплату 50 учителей, что составляет 94,33%, из сельских школ – 13 , городских школ – 37.

Ответили «Нет», не получают доплату 3 учителя, что составляет 5,66%, 1 учитель из сельской школы, 2 – из городских школ.

Сведения о проблемах организационного и содержательного характера по физике на английском языке в школах с русским языком обучения

В ходе опроса учителя сельских школ выделили следующие проблемы организационного плана:

1. Школы необходимо оборудовать современным мультимедийным оборудованием.
2. Для проведения групповых работ и работы в парах накопляемость учащихся большая, классы необходимо делить на подгруппы по принцупу обучения иностанным языкам.
3. Внеделю 2 урока по 40 минут – это очень мало.
4. Недостаточно учебников и учебных пособий;

В ходе опроса учителя выделили следующие проблемы содержательного плана:

1. Языковая подготовка обучающихся на низком уровне.
2. Учебники на английском языке не соответствуют учебной программе.
3. Отсутствие УМК с заданиями для использованием CLIL.
4. Необходимо разработать сборники задач на английском языке, которые содержат словарь для удобства использования при обучении предметам ЕМН.
5. Практически отсутствует дидактический и методический материал по всем параллелям. Очень много материала приходиться разрабатывать и распечатывать самим учителям.
6. Нет систематизированных материалов для подготовки к уроку, это порождает дефицит времени.
7. Недостаточное количество оригинальных заданий на английском языке, которые можно применить по конкретной теме. Вследствие этого приходится создавать, а именно переводить существующие задания на английский язык, что в свою очередь не всегда оказывается правильным, необходима помощь учителей английского языка.

Наряду с проблемами организационного и содержательного плана педагогами также были отмечены и другие проблемы, возникающие при обучении предметам ЕМН на английском языке:

1. Личностные психологические барьеры, которые возникают у части школьников: неуверенность в том, что они смогут заговорить на английском языке, стеснительность и боязнь стать посмешищем из-за ошибок в речи;
2. Непрофессиональность организаторов курсов по повышению языковых компетенции.

2 Методические рекомендации по обучению предметам ЕМН на английском языке

Одной из задач анализа результатов пилотного обучения предметам естественно-математического направления на английском языке является составление методических рекомендаций общего характера. В связи с этим рекомендуется:

– Продолжить мониторинг в предстоящем учебном году (2019-2020) без увеличения количества Пилотных школ.

– Поскольку создана база персональных данных учителей естественно-математического направления, в котором помимо объективных данных имеются сведения о методических разработках учителей, следует проводить документирование успешных практик и распространять их опыт среди широкой педагогической общественности. Это можно проводить как на уровне одной школы, так и в масштабах всей страны с привлечением методических служб всех уровней, начиная со школьных методических объединений.

– Отслеживать динамику роста качественного состава педагогов Пилотного проекта в плане повышения их квалификаций по обновлению содержания образования.

– Поскольку мониторинг показал серьезные проблемы по применению критериального оценивания языковых компетенций по предмету и предметных компетенций обучающихся, следует обратить внимание на важность освоения учителями Пилотных школ CLIL-технологии.

Шире применять методы командной работы учителей Пилотных школ для эффективного применения CLIL-технологии вплоть до создания постоянной творческой группы учителей предметов естественно-математического направления с обязательным привлечением учителей английского языка. Особенно это важно для того, чтобы отрегулировать процедуры оценивания языковых компетенций обучающихся как по предмету естественно-математического направления, так и по предмету «Английский язык», поскольку у отдельной группы учителей Пилотных школ нет четкого понимания отличий языковых компетенций по предмету, предметных компетенций по английскому языку и предметных естественнонаучных компетенций. В частности, рекомендуются следующие процедуры:

– 1) оценивание языковых компетенций обучающихся проводится в рамках учебного предмета «Английский язык»;

– 2) оценивание языковых компетенций обучающихся по предметам естественно-математического направления является частью ***суммативного*** оценивания по предмету «Английский язык»;

– 3) оценивание предметных компетенций проводится в рамках учебных предметов естественно-математического направления;

– 4) оцениваение предметных компетенций обучающихся на английском языке проводится в рамках ***формативного*** оценивания по

предметам естественно-математического направления;

– 5) при оценке языковых компетенций в рамках CLIL-технологии языковые ошибки обучающихся не могут повлиять на оценку по предметам естественно-математического направления, если они могут доступно продемонстрировать свои знания (грамматика может при этом страдать);

– 6) обучающиеся могут использовать и первый язык, отвечая на вопросы на уроках по предметам естественно-математического направления;

– 7) при проверке письменных работ по предметам естественно-математического направления языковые ошибки также не учитываются (если выраженная мысль или текст понятны), но педагог указывает это в своих комментариях.

- Учителям Пилотного проекта шире использовать все формы и ресурсы для повышения своих квалификаций в вопросах применения CLIL-технологии, изучения подходов и принципов обновления содержания образования, а также внедрения новой системы оценивания учебных достижений обучающихся. Методика CLIL (Content and Language Integrated Learning или предметно-языковое интегрированное обучение) – один из самых интересных и распространенных в последнее время подходов к обучению иностранному (английскому) языку.

Цель использования методики:

- изучение новых терминов с применением элементов методики CLIL;

- формирование навыков слушания, чтения и понимания текста, говорения и письма;

- развитие коммуникабельности, диалогической и монологической речи.

- Допускать учителей английского языка к преподаванию предметов естественно-математического направления из инвариантного и вариативного компонентов Типового учебного плана Пилотной школы в случае подтверждения ими соответствующей квалификации.

Работа обучающихся на уроке складывается из: выполнения исследовательских работ, решения задач, работы с учебником (грамотного конспектирования, ответов на вопросы) и работой с различными источниками информации (таблицами, справочниками и др.), семинарских занятий, докладов, информационных и исследовательских проектов. Это углубляет и расширяет знания обучающихся, повышает их интерес к предмету.

Организация процесса учебной деятельности с использованием CLIL

При использовании метода предметно-языкового обучения учителю необходимо осуществить отбор материалов, то есть определить их цель, пересмотреть содержание изученного материала, выбрать методы, средства и формы организации обучения, адекватные поставленной цели, спрогнозировать результат. Учителя, преподающие предмет на английском языке и осуществляющие предметно-языковое обучение, должны на должном уровне владеть иностранным языком, причем особое внимание следует обращать на научность стиля речи на иностранном языке.

Прежде чем вводить методические приемы предметно-языкового обучения, учителям предметникам следует определить уровень языковой подготовки учащихся. А для этого для постановки языковых целей им необходимо будет посещать уроки английского языка в их классах и непременно обратиться за помощью и побеседовать с учителем английского языка. Только после этого можно установить степень включения иностранного языка в обучение физики, химии, биологии и информатики. Такое сотрудничество учителей будет способствовать созданию благоприятной образовательной среды в классе.

Деятельность учителя предметника при подготовке к урокам включает следующие действия:

- Наблюдение за учащимися на своих уроках во время предметно-языкового обучения с целью выявить затруднения, возникающие у учеников, и предотвратить их в дальнейшем.
- Работа с методической литературой по предмету и английскому языку.
- Отбор тематического содержания по предмету на родном (казахском/русском) и английском языках.
- Отбор лексического минимума, необходимого для понимания изучаемого тематического материала по предмету. Выбор методических приемов для ввода новых тематических слов по предмету.
- Выбор методов, методических приемов, форм и средств предметно-языкового обучения с учетом тематической (предметной) и языковой подготовки учащихся, а также поставленных на уроке задач.
- Разработка плана и конспекта урока, включающего выбранные методы, методические приемы, формы и средства предметно-языкового обучения.
- Подготовка дидактических карточек, а также наглядного материала (иллюстрации, компьютерные презентации, видеоматериал) на родном (казахском/русском) и английском языках.

Деятельность учителя в процессе предметно-языкового обучения на уроке включает:

- Раскрытие перед учениками алгоритма их деятельности при предметно-языковом интегрированном обучении.
- Предоставление тематической (предметной) информации на английском языке (устный рассказ, беседа, письменный текст, видеоматериал и т.д.).
- Предоставление различных средств предметно-языкового обучения физике, химии, биологии и информатике для полноценной работы ученика: словари, дидактические карточки, сопоставительные схемы, карточки визуальной поддержки и др.
- Оказание помощи обучающимся в процессе работы с использованием метода CLIL.
- Проверка результатов предметно-языковой работы обучающихся.
- Подведение итогов работы.

Таким образом, для организации процесса предметно-языкового обучения физике, химии, биологии и информатике, учитель может использовать

различные методы, методические приемы, средства и формы организации учебной деятельности, выбор которых зависит от целей и задач урока, содержания изучаемого тематического (предметного) материала и уровня предметной и языковой подготовки обучающихся.

Роль учителя в организации и планировании урока с использованием CLIL

Один из важных факторов современного образования – предоставление учителю права на творчество, на самостоятельный выбор методов и форм организации учебно-воспитательного процесса, на поиски и отработку позитивных идей обучения и воспитания. Все это, безусловно, влияет на изменение содержания и методики современного урока как существенного фактора формирования и развития познавательного и творческого потенциала учащихся. Очень важно, чтобы учителя осознавали и понимали, что учебный предмет сегодня это, средство, позволяющее создать условия для становления растущей личности. Учителю, помимо хорошего владения предметом, необходимо умение свободно ориентироваться в соответствующей области знаний. Ведь не зря сегодня много говорится о необходимости в школах специалистов нового уровня, обладающих высоким педагогическим мастерством и способных работать в условиях поликультурного образовательного пространства. Видеть ученика стоит не только как самостоятельную единицу класса, но и как часть поликультурного социума. Современная система образования требует от учителя развития собственных компетенций, ориентации на практическое применение знаний, использование разнообразных подходов. При этом у учителя должны быть сформированы:

— понимание значения использования метода CLIL в формировании мировоззрения обучающихся;

— концептуальный стиль мышления.

Учитель должен обладать следующими профессиональными знаниями и умениями:

— знаниями программных средств, методов и приемов, способствующих реализации предметно-языкового интегрированного обучения;

— умениями применять эти знания на практике, то есть соответствующей технологией обучения;

— навыками ведения педагогического исследования;

— знание возрастной психологии, социальной психологии и психологии педагогического труда;

— способность к творчеству и импровизации, индивидуальный творческий почерк, неординарность;

— умение анализировать, обобщать опыт своей работы.

Для эффективного проведения интегрированных уроков необходимы следующие условия:

— правильное определение объекта изучения, тщательный отбор содержания урока;

— профессиональные качества педагогов, обеспечивающие творческое сотрудничество учителей и учащихся при подготовке урока;

— включение самообразования учащихся в учебный процесс;

— использование методов проблемного обучения, активизация мыслительной деятельности учащихся на всех этапах урока;

— продуманное сочетание индивидуальных и групповых форм работы;

— обязательный учет возрастных психологических особенностей обучающихся.

Критерии эффективности интегрированных уроков:

— активизация познавательной творческой деятельности обучающихся, развитие познавательного интереса через проблемное обучение;

— вовлечение обучающихся в самостоятельную практическую деятельность;

— развитие исследовательских навыков и умения принимать самостоятельное решение;

— формирования у обучающихся современных представлений о целостности и развития природы;

— формирование системного мышления и глубокое осознанное усвоение понятий.

При организации и планировании предметно-языкового интегрированного урока следует по возможности включать все виды речевой деятельности. При подборке учебного материала, необходимо использовать разнообразные по стилю аутентичные тксты, которые отвечают возрастным особенностям и уровню языковой подготовленности обучающихся. При этом, обучающиеся лучше воспринимают текст когда они разбиты на небольшие части и сопровождены различными тематическими иллюстрациями, таблицами, схемами и др.

Важная часть в учебном процессе: работа с текстом. При работе с текстами учитель знакомит учащихся с предтекстовыми *(prereading)* и послетекстовыми *(afterreading)* заданиями. Эти задания предназначены для формирования у обучающихся языковых, речевых и когнитивных навыков. Когнитивные навыки позволяют формировать рост от простых мыслительных операций к сложным формам мышления: от распознавания, идентификации, понимания до анализа, синтеза и оценки. Так, тексты, содержащие диаграммы или таблицы, идеально подходят для стадии распознавания. Занесение материала из текста в таблицу помогает ученику классифицировать информацию и отделять главное от второстепенного.

Целесообразно использовать на уроках аудио и видео материалы. Учитель может спланировать урок так, что часть материала может быть представлена в виде аудиотекста, а используя поисковые методы обучения, возможно прийти к пониманию материала через диалог и беседу. Аудирование

также можно сочетать с письменными заданиями (заполнение таблиц, построение схем, нахождение и вычисление формул и др.).

При планировании урока учитель формулирует учебные и языковые цели предстоящего урока.

Краткосрочные планы по биологии на английском языке учителя СШ№21 г.Уральска Девяткиной Виктории Ивановны

Lesson 1

Long – term plan unit: Material transport	**School:**
Date:	**Teacher name:**
Grade: 8	**Number absent: absent:**
Theme of the lesson:	Blood and its functions. Blood cells.
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to	To know and understand the function of the blood. Distinguish blood cells and call them functions.
Lesson objectives	**Students will be able to:** - call blood cells and their function - correlate the functions of blood cells tell the structure of blood - in accordance with the function
Assessment criteria	Students achieve the objective if they are able to apply given words in speaking about: Blood is …….. Blood consists of……. The main function of blood is……. Plasma is……. Red blood cells is……. White blood cells is……. Lymphocytes is…… Platelets it…… Blood function…….. Blood diseases……..

Plan

Planned timings	Planned activities	Resources

0 -4 min	**1. Warm-up activity. Game “Crazy Claps”** **Teacher:** When I do like this (hands down) you clap your hand slowly. When I raise up my hand, you clap your hand quickly. If I say “finish” you are stop. If you clap one more time, you’re out.	
4 -6 min	**2. Working with vocabulary:** English — Russian blood — кровь vein — вена artery — артерия oxygen — кислород erythrocyte — эритроцит leukocyte — лейкоцит lymphocyte — лифмоцит platelet — тромбоцит a heart — сердце organs — органы granulocyte — гранулоцит basophil — базофил monocyte — моноцит plasma — плазма cardiovascular — сердечно-сосудистый heart attack — инфаркт stroke — инсульт immunity — иммунитет pathogens — патоген	
6 -16 min		https://www.youtube.com/watch?v=Lsz2oEWbNmQ https://www.youtube.com/watch?v=CRh_dAzXuoU https://www.youtube.com/watch?v=vVOzKrcTNis

	ы Students read words one by one and together. **3. Watch the video “Components of Blood and their function”** Questions for students after video: 1. What is a blood? 2. Call the components of the blood? 3. What are the main functions of the blood? 4. What can you say about oxygen, carbon dioxide? 5. What cells does the blood consist of? 6. How many types of leukocytes do you know? 7. What is a plasma? 8. And what about platelets? **4. Fill the worksheet.** **5. Matching:** ask the questions correctly evaluation: inter-evaluation by the "thumb" method **6. Reflection “Tree of success”** green - did everything right, yellow - encountered difficulties, red - many mistakes. Each student dresses up his tree with the appropriate leaves. **Write down home task:** to do a cross, topic: blood cells and their function Lesson is over. Good bye!	Application #1 and book 8 grade Bayram K. and others. Астанакітап. Алматы 2015. – p164-175 and additional information. Application#2
1 6-30 min		
3 0-35 min		
3 5-37 min		
3 7-40 min		

Additional in formation		
Differentiat	**Assessment –**	**Health and safety check**

ion – how do you plan to give more support? How do you plan to challenge the more able learners?	**how are you planning to check learners' learning?**	**ICT links**
Students will work in pairs according their levels. Some support with vocabulary is planned too. Teacher helps student where necessary.	*Peer-assessment. Teacher monitors the process.*	*Safety precautions are planned in the lesson process.*
Reflection Were the lesson objectives/learning objectives realistic? Did all learners achieve the LO? If not, why? Did my planned differentiation work well? Did I stick to timings? What changes did I make from my plan and why?	**Use the space below to reflect on your lesson. Answer the most relevant questions from the box on the left about your lesson.**	
Summary evaluation **What two things went really well (consider both teaching and learning)?** **1:** **2:** **What two things would have improved the lesson (consider both teaching and learning)?**		

1:

2:

What have I learned from this lesson about the class or achievements/difficulties of individuals that will inform my next lesson?

Blood

Blood is the body's transport system and also plays an important role in the defence against infection. An average adult has about 5 litres of blood. Almost half the blood's volume consists of red blood cells (erythrocytes), which carry oxygen to the tissues; white blood cells (leukocytes), which defend the body against infection; and platelets (thrombocytes) which are involved in blood clotting. The rest of the volume is made up of plasma, a watery, straw-coloured fluid containing proteins, sugars, fats, salts and minerals.

Nutrients are transported in the bloodstream to the tissues after absorption from the intestinal tract or after release from storage depots such as the liver. It also transports hormones to their target organs.

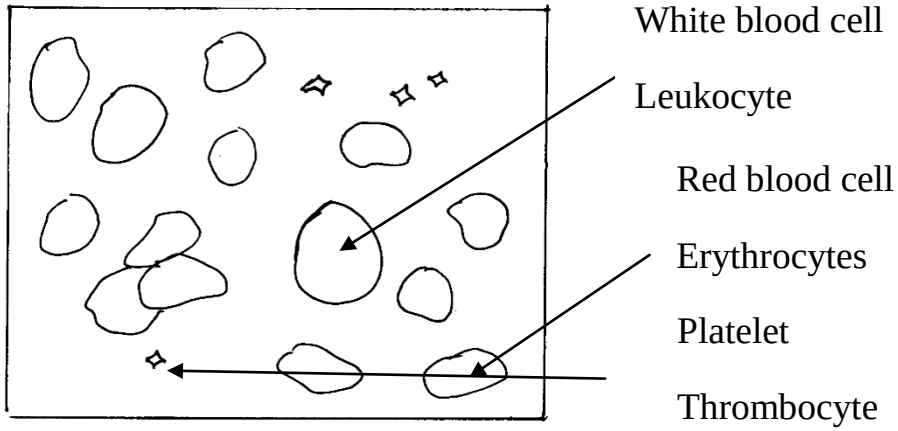

The colour of blood:

Blood from the arteries is bright red whereas blood from the vein is of a dull red colour.

One of the main reasons why injuries to the artery are so dangerous is that blood spurts out rather than flow. This means that there is no time for the blood to clot. Formed blood clots are merely washed away.

Red blood cells (erythrocytes):

Red blood cells are formed from stem cells in the bone marrow. This takes about 5 days. For them to form properly they need a good supply of nutrients such as iron, amino acids, vitamin B12 and folic acid. The rate at which they grow ids influenced by a hormone called erythropoietin which comes from the kidneys. Their

lifespan is about 120 days. When they reach that age they no longer have the elasticity to survive. The white blood cells then break them down to form the waste product bilirubin. This in turn is the main pigment in bile which is added to the intestine in the process of waste disposal. Disorders of the blood occur when the rate of destruction and production is disturbed.

In 1 ml of blood there are approximately 5 million red blood cells, slightly disc shaped

Thicker at the edge than the centre. There for they have a large surface area which helps to absorb and release oxygen molecules. There are also able to squeeze through narrow blood vessels.

They are also packed with a pigmented protein called haemoglobin which binds with the oxygen to form oxyhaemoglobin which is responsible for the bright red colouration of oxygenated blood.

White blood cells:

They protect the body against infection and fight infection when it occurs. They are far bigger than red blood cells but not so numerous. 7,500 per ml of blood. So they make up only 0.15% when compared to the number of red blood cells.

There are three different types of blood cells.

Granulocytes: They isolate and destroy invading bacteria. They stay in the blood for only 6-9 hours before moving through the blood vessel walls into the tissue.

Monocytes: They stay in the blood stream for three days and play an important part in the immune system.

Lymphocytes: They are usually formed in the lymph nodes, rather than the bone marrow. They play an important part in the immune system of the body, roving between the bloodstream, the lymph nodes, and the channels between the lymph nodes. They can survive from three months to 10 years.

They are also involved in protection against cancer.

Disorders: Leukemias are caused by an overproduction of white blood cells in the bone marrow. When they turn against the body and start destroying red blood cells which carry the oxygen one becomes seriously ill. This is a form of cancer.

Platelets: They are the smallest type of blood cell. There are about 250,000 of the them per cubic mm of blood. They circulate in the bloodstream inactive until they needed. (Accident for example)

They are responsible for the blood clotting. Sometimes they stick together for no apparent reason and form a blood clot which in turn can lead to thrombosis. In some cases the clot arrives at the coronary artery and lead to a heart attack (myocardial infarction).

It can also lead to a stroke when the cerebral artery becomes blocked. A stroke can also be caused by the rapture of a blood vessel in the brain.

Genetic blood disorders:

Sickle cell anaemia: Red blood cells are abnormally fragile.

Haemophilia: Deficiency of one of the blood clotting factors.

Application #1

Name the blood cells: English / Latin (colour in red, white, yellow and orange)

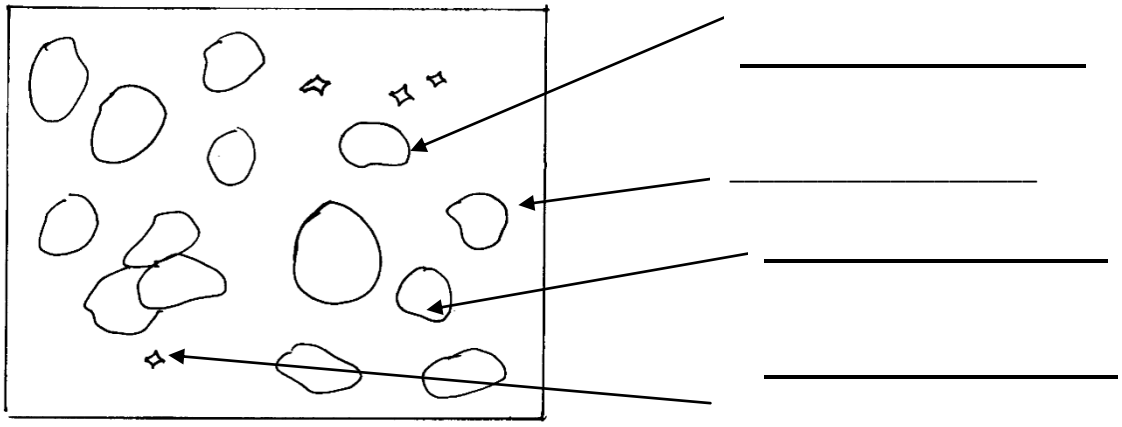

Answer the following questions:

Blood flowing from a cut artery is different from blood flowing from a cut vein.

Give two of these differences.

Difference 1_____

Difference 2_____

Explain why a cut artery does not clot very easily.

What first aid would need to be done to help to stop bleeding from a cut artery in an arm or leg?

Describe how a blood clot is formed.

Application #2

Blood

1. Name the three parts that make up the blood.
2. Which parts of the blood are used in transport of substances?
3. What substance does a red blood cell contain?
4. What is it called when this substance (question 3) binds with oxygen?
5. Which part of the blood is liquid?
6. What are scabs made from?
7. Why are scabs important?
8. Why do red blood cells have no nucleus?
9. Why does a white blood cell need to change

blood is made up of	three parts called red
blood cells white blood	cells and plasma
red blood cells transport	oxygen around the body
using a chemical called	haemoglobin which collects
oxygen at the lungs and	deposits it at the tissues
plasma is the liquid part	of the blood which
contains platelets which clump	together to clot wounds
transports soluble substances	around the body and

Lesson 2

Long – term plan unit: **School:**
Material transport
Date: **Teacher name:**
Grade:8 **Number absent:** **absent:**
Theme of the lesson: Blood types
Heart and blood vessels

Learning objectives(s) that this lesson is contributing to To know and understand the blood types. To acquaint students with the circulatory system, the heart and vessels, to show the value of blood circulation to human health.

Lesson objectives **students will be able to:**

- call heart structure and work of heart.
- distinguish types of blood. Show the relationship

	of the structure and functions of the heart. Solve blood group determination problems. - explain the mechanism of agglutination and rhesus conflict.
Assessment criteria	Students achieve the objective if they are able to apply given words in speaking about: **There are 4 types of blood groups…** **Heart is …** **Blood type is…** **Rh factor is…** **Agglutination…** **Recipient…** **Arteries are…** **Capillaries…** **Veins are…**

Plan

Planned timings	Planned activities	Resources
0-4 min 4-6 min	**Pre – lesson question:** 1.What makes our blood different from others? 2. What is the engine of our body machine? **1. Working with vocabulary:** English — Russian Blood types — Группы крови Heart — сердце Vessels — Сосуды Capillaries — Капилляры Agglutanation — Аглютинация Antibody — Антитело Antigen — Антиген Clumping — Слипание Compatibility — Совместимост Donor — Донор Recipient — Реципиент Artery — Артерия Atria — Предсердие To establish — Устанавливат	

	Vein Вена Ventricle Желудочек Students read words one by one and together.	
6-10 min	**2. Collect the word (Don't watch in your vocabulary)** **Words Correct** Bty lood pes Harte sVesels ilCaplries a ltionAgg utana Abodynti Aentign pClmiun g pCoatibil mity Dnoor pReciient Artyer triaA To eablistsh inVe tricleVen	https://www.youtube.com/watch?v=xfZhb6lmxjk https://www.youtube.com/watch?v=v43ej5lCeBo Application #1 Application #2 Application #3
11-15 min	**3. Watch the video "Why do blood types matter?" and discuss.**	
15-25 min	**Watch the video "Blood vessels, form and function?" and discuss**. 1. Call me the three-layer structure of blood vessels? 2. What different types of blood you know ?	
30-35 min	3. Current of blood from the heart to the capillaries 4. Blood flow from capillaries to the heart	

35-37 min 37-40 min	**4. Fill the worksheet for development** **5. Activity "Blood types"** Mutual evaluation **6. Reflection** Tree of Success (Stickers) **7. Home task: to do a cross.** **8. Energize: stand up all and let's dance!** Our lesson is over. Good bye!	

Additional information

Differentiation – how do you plan to give more support? How do you plan to challenge the more able learners?	**Assessment – how are you planning to check learners' learning?**	**Health and safety check** **ICT links**
Students will work in pairs according their levels. Some support with vocabulary is planned too. Teacher helps student where necessary.	*Peer-assessment.* *Teacher monitors the process*	*Safety precautions are planned in the lesson process.*

Reflection	**Use the space below to reflect on your lesson. Answer the most relevant questions from the box on the left about your lesson.**
Were the lesson objectives/learning objectives realistic? Did all learners achieve the LO? If not, why? Did my planned differentiation work well? Did I stick to timings? What changes did I make from my plan and why?	

Summary evaluation

What two things went really well (consider both teaching and learning)?

1:

2:

What two things would have improved the lesson (consider both teaching and learning)?

1:

2:

What have I learned from this lesson about the class or achievements/difficulties of individuals that will inform my next lesson?

Application #1

1. **Call the arteria vessels shown in the picture.**

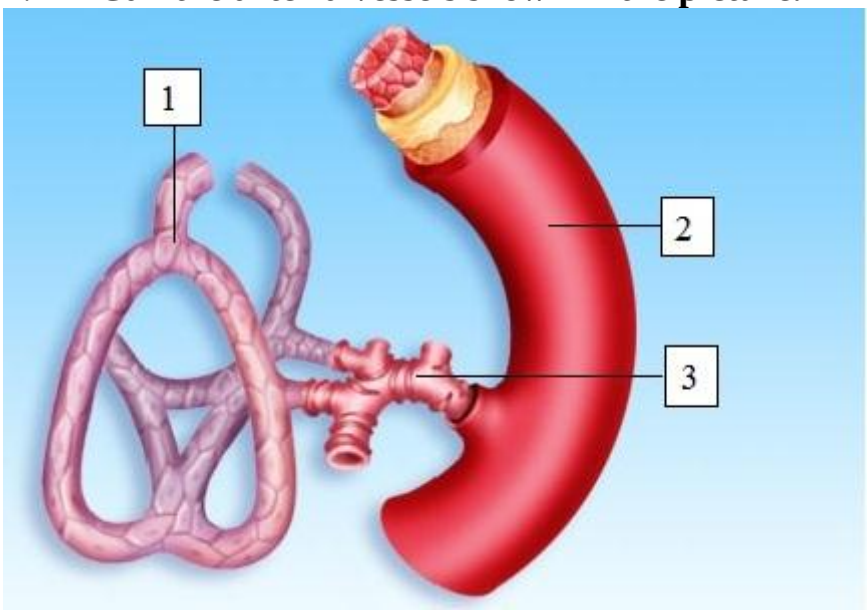

1_____

2_____

3_____

2. **On the artery section, indicate the component parts marked with numbers from 1 to 5**

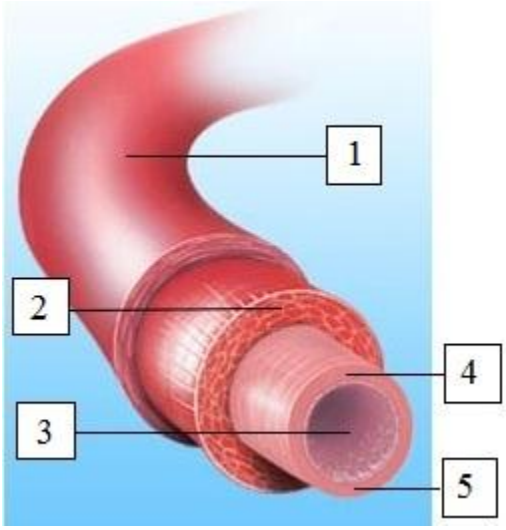

1_____
2_____
3_____
4_____
5_____

Application #2 **Blood vessels.**

There are three main types of blood vessels:

1._____
2._____
3._____

Fill in the gaps:

1. Arteries carry at high _____ away from the_____.
2. The blood in most arteries is _____ blood.
3. _____drain the blood back from the tissue to the heart at _____ pressure.
4. Veins have _____ walls than arteries, and carry _____ blood back.
5. Veins have _____ to prevent the _____ of blood.
6. _____ are the smallest blood vessels.
7. Capillaries are where gases are exchanged, including _____and _____.

Draw diagrams of the three main types of blood vessels in the boxes below, and write the name under diagram.

Application #3 **Blood types.**

Nedded materials: 4 plastic cups, droppers, slides, red and blue food coloring, water.

Take four plastic cups and mark them as “O”, “A”, “B”, “AB”. Then put a few drops of blue food coloring in the cup “A”, a few drops of blue food coloring in the cup “B”, and a few drops of each red and blue in the cup “AB”. Do not put any food coloring in the cup “O”. Fill cups about halfway with water. Now you have four different blood types. Next, add a drop of one blood type to the clean slide. This will be the recipient’s blood, then put another blood type on that slide. This will be the donor’s blood. If the color in the slide does not change recipient can receive the blood from the donor. Do this for all blood types and fill the donor-recipient compatibility table.

RECEPIENT

DONOR

B

Lesson 3

B

Long – term plan unit: **School:**

Material transport

Date: **Teacher name:**

Grade: 8 **Number absent:** **absent:**

Theme of the lesson: Circulatory system types
Physical exercises and the heart
Diseases of human circulatory system

Learning objectives(s) that this lesson is contributing to To know and understand circulatory system types, physical exercises and the heart, diseases of human circulatory system.

Lesson objectives **students will be able to:**

- give definition of circulatory system and types circulation.
- describe circulatory system types of animals.
- describe the causes and symptoms of circulatory system diseases.

Assessment criteria

Students achieve the objective if they are able to apply given words in speaking about:

A true circulatory system has …
An open circulatory system consist of…
In closed circulatory system …
Pulse is …
Hypertension…
Heart attack…
Stroke…

Plan

Planned timings	Planned activities	Resources
0-4 min 4-7 min	**1. Pre – question:** 1. How oxygen gets into the blood? 2. Why athletes have a stronger heart? 3. Many of the elder people in Kazakhstan are suffering from hypertension. Why? **2. Working with vocabulary:** English — Russian Aorta — Аорта Arthropod — Членистоногие Deoxygenated — Венозная кров Mollusk — Моллюск Oxygenated — Артериальная Pulmonary — Легочная Pump — Насос Urea — Мочевина Vena cava — Полая вена Ability — Способность Effort — Усилие Flow — Течь, поток To increase — Неподвижност Influence — Влияние To promote — Продвигать Pulse — Пульс	https://www.youtube.com/watch?v=f9ONXd_-anM

6-16 min	Stopwatch — Секундомер Wrist — Запястье Atherosclerosis — Атеросклероз Cardiac ischemia — Ишемическая Болезнь сердца Confusion — Путаница Dizziness — Голокружение fever — жар Students read words one by one and together.	Application #1 https://www.youtube.com/watch?v=QPqOWA2GyBc
16-34 min	3. **Watch the video** "Circulatory system" -What is the main function of the circulatory system? - What to distribute? - Where is it begin?	
35-37 min	**4. Fill the worksheet.** evaluation: inter-evaluation by the "thumb" method 	
37-40 min	5. **Energize** .	
	6.**Reflection: Spider – web.** Our lesson is over. Good bye!	

Additional information

The cells in our body need a good supply of oxygen and nutrients. They also need to get rid of waste substances. Our blood carries out both of these functions. The circulatory system consists of blood vessels such as arteries, veins and capillaries and a pump called the heart

Differentiation – how do you plan to give more support? How do you plan to challenge the more able learners?	**Assessment – how are you planning to check learners' learning?**	**Health and safety check ICT links**
Students will work in pairs according their levels. Some support with vocabulary is planned too. Teacher helps student where necessary.	*Peer-assessment.* *Teacher monitors the process.*	*Safety precautions are planned in the lesson process.*
Reflection Were the lesson objectives/learning objectives realistic? Did all learners achieve the LO? If not, why? Did my planned differentiation work well? Did I stick to timings? What changes did I make from my plan and why?	**Use the space below to reflect on your lesson. Answer the most relevant questions from the box on the left about your lesson.**	
Summary evaluation **What two things went really well (consider both teaching and learning)?** **1:** **2:** **What two things would have improved the lesson (consider both**		

teaching and learning)?

1:

2:

What have I learned from this lesson about the class or achievements/difficulties of individuals that will inform my next lesson?

Application #1

Tasks:

1. Label this diagram of the heart using the structures in the table below:
2. Colour in the right atrium, right ventricle, and pulmonary artery with a blue colouring pencil.
3. Colour in the left atrium, left ventricle, and pulmonary vein with a red colouring pencil.
4. Show the direction of blood flow through the heart using arrows.

Right ventricle	Left ventricle	Pulmonary artery	Pulmonary vein
Aorta	Left Atrium	Right Atrium	Valves

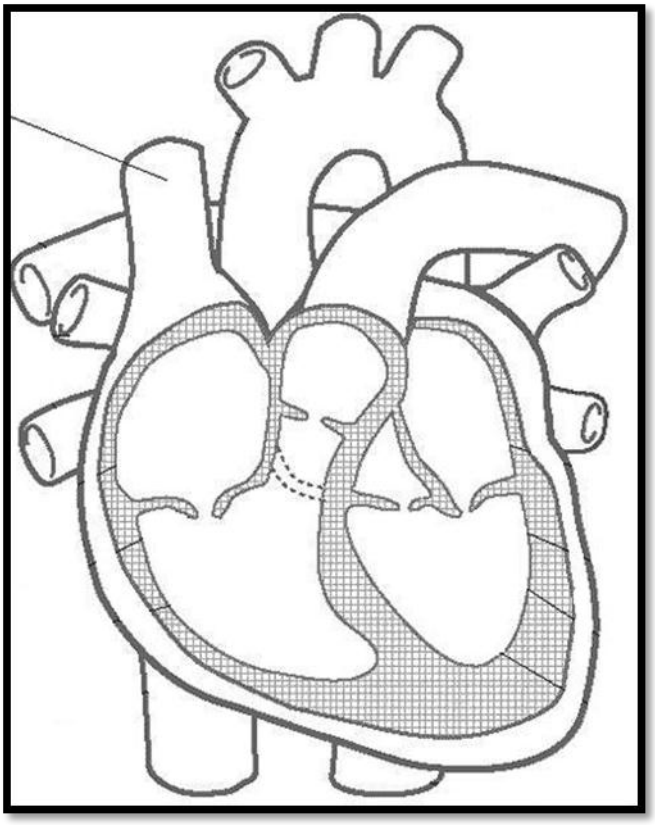

1. Which side of the heart contains **oxygenated** blood? _____

2. Which parts of the heart receive blood from the lungs? _____

3. Which part of the heart receives blood from the rest of the body? _____

4. Which parts of the heart pump blood into the **ventricles**? _____

5. Why do the ventricles have thicker walls than the **atria**?_____
_____
____

6. Why does the **left ventricle** have thicker walls than the **right ventricle**?_____
_____

Questions about the circulatory system

What is a double circulatory system?

_____
_____
_____

What is oxygenated blood?

_____
_____

Where do red blood cells pick up oxygen?

_____
_____

При планировании урока учитель ориентируется по следующим направлениям:

Предметное содержание	1. Цели и задачи урока 2. Чему необходимо научить учащихся? 3. На какие ожидаемые результаты обучения ориентироваться?
Коммуникация	1. Использование необходимых лексических единиц, фраз и специальных терминов 2. Осведомленность об уровне языковой копетентности учащихся для использования в речи различных предметных терминологии. 3. Как лучше организовать различные тематические беседы, дискуссии, обсуждения и т.д.
Познание	1. Подготовка вопросов учащимся для развития навыков критического мышления. 2. Подготовка заданий для развития навыков критического мышления. 3. Интеграция языка и предметного содержания в развитии навыков критического мышления.

Культура	1. Какие культурные ценности формируются при изучении данной темы? 2. Как данную тему можно использовать для развития нравственных качеств учащихся? 3. Как можно связать данный принцип с остальными тремя принципами метода предметно-языкового интегрированного обучения?

Вышесказанный данный принцип требует развития у учеников аргументированности и доказательности суждений, выводов, оценок, способов решения и конструктивного поведения. Так как недостаточная осмысленность любого из этапов учебной деятельности может сделать этот процесс неуправляемым. В случае затруднений осмысления учениками учебных деятельности учитель должен дать аргументированные разъяснения, провести повторную отработку действий, показать вариативные способы и приемы решения поставленных учебных задач.

Исходя из принципа взаимного обогащения, учителям важно принимать во внимание разную внеучебную информированность отдельных обучающихся по тому или иному предмету на английском языке. Обучающиеся с хорошим уровнем знания английского языка и с разной информированностью, могут полезно дополнить друг друга, такие ученики могут также привнести много полезных и интересных информации, к которым стоит прислушаться и учителям. Взаимный обмен информацией может оказать положительное влияние и на взаимоотношения школьников: что – то, чего они не знают, начинают выше ценить, с ними больше считаются.

Требования к подбору и разработке учебного материала

Современная система образования требует от учителя развития собственных компетенций, ориентации на практическое применение знаний, использование разнообразных подходов.

Особые требования предъявляются и к подбору учебного материала и разработке заданий к нему. Таким образом, перед преподавателем ставятся следующие задачи:

— Материал по учебному предмету должен быть подобран на уровне сложности чуть ниже актуального уровня знаний студентов на этом предмете на родном языке. Тексты должны быть тщательно отобраны и снабжены достаточным количеством заданий для понимания и освоения материла.

— Задания по обработке текста должны быть построены с акцентом на предметное содержание, вовлекать студентов в процесс понимания, проверки, обсуждения главной мысли текста.

— Задания должны показывать особенности лингвистических форм, отрабатывать умение в их создании, употреблении, использовать различные виды проверки и оценки (в том числе взаимоконтроль).

— Задания должны стимулировать самостоятельную и творческую деятельность студентов, коммуникативные задания для устного и письменного общения на иностранном языке.

— Студентов следует ознакомить с компенсаторными стратегиями для решения языковых, содержательных и коммуникативных сложностей.

— Выбор учебных материалов будет зависеть от структуры курса, определённой учебным учреждением.

Предлагаемые разработки по ведению занятий по физике, химии, биологии и информатики применяются в различных методах: словесных, наглядных и практических.

Каждый метод реализуется через несколько основных этапов: подготовительный, ознакомительный, аналитический, прикладной и итоговый. На каждом этапе может использоваться тот или иной методический прием (зависит от компетентности учителя).

I. Подготовительный этап

Подготовительный этап предполагает предварительную предметно-языковую беседу (билингвальную), мотивирующую учеников на выполнение того или иного задания по предмету, и раскрытие алгоритма действий учащихся при поддержке учителя. Под предварительной предметно-языковой беседы (билингвальной) мы понимаем такую беседу, которая проводится на двух языках (на родном (казахском и русском) и на английском языках). Данная беседа направлена на выявление степени готовности учащихся к новому виду деятельности и раскрытие перед ними алгоритма билингвальных действий (т.е. выполнение задания или подачи материала на родном и английском языках).

II. Ознакомительный этап

На ознакомительном этапе ученик осуществляет следующие действия:

- получает ту или иную предметную информацию билингвально (то есть тематическую информацию по физике, химии, биологии и информатике, на родном и английском языке) от учителя или самостоятельно осуществляет ее поиск в различных источниках;
- воспринимает тематическую информацию по тому или иному предмету, на родном или английском языке (чтение, говорение или прослушивание).

III. Аналитический этап

Этот этап включает в себя обработку полученной информации по предметной тематике на родном или английском языке через осуществление следующих стадий:

- анализ полученной тематической информации по предмету (какие слова, понятия и обороты понятны ученику в тексте и какие ему нужно узнать);
- работа со словарем, грамматическим справочником для поиска неизвестных лексических единиц и грамматических конструкций;
- запись неизвестных лексических единиц в предметно-языковой словарь по тому или иному предмету (физике, химии, биологии и информатике);
- перевод с родного (казахского/русского) языка на иностранный и наоборот.

IY. Прикладной этап

На прикладном этапе ученик использует полученную тематическую информацию по предмету для:

- предметно-языковой коммуникации (вовлечение обучающихся в ситуации общения на родном и иностранном языках: обсуждение полученной информации, выдвижение и отстаивание своих точек зрения, дискуссия, выступление с докладом; если у учеников возникают трудности, то обсуждение может проводится на родном языке);
- выполнения письменных работ (тест, диктант, упражнения, решение задач и др.) или практических заданий по предмету (лабораторные занятия, экспериментирование, конструирование, моделирование).

Y. Итоговый этап

Заключительный этап предполагает предметно-языковую беседу, в котором учащиеся должны быть вовлечены в тематическое обсуждение на родном (казахском/русском) и иностранном языках), с показателями результатов коммуникации, с включением письменных и проверочных работ, также взаимо- и саморефлексии.

При проведении урока с использованием метода предметно-языкового-интегрированного обучения учителю необходимо:

— на начальном этапе изучения предмета на иностранном языке, обучающиеся могут использовать родной язык, но учитель при этом отвечает только на иностранном языке;

— говорить не спеша, произносить отчетливо;

— четко оговаривать цели и ожидаемые результаты урока;

— создавать благоприятную среду для изучения языка;

— развивать речевую деятельность в чтении, слушании, говорении и письме;

— если возникнет необходимость, повторять непонятные для обучающихся слова, предложения, фразы несколько раз;

— в своей речи использовать лексику, доступную для восприятия учащимися;

— проводить работу с тематическими ключевыми словами;

— следует поощрять обучающихся за использование на уроке иностранного языка;

— использовать разные виды деятельности для повышения мотивации обучающихся.

Формы организации учебной деятельности

Необходимо выделить следующие формы организации учебной деятельности при предметно-языковом обучении: фронтальную, групповую, парную и индивидуальную работы.

Фронтальная форма учебной работы реализуется в беседе, учебной дискуссии, работе с дидактическими карточками по предметам (можно с переводом тематической лексики), выполнении различных упражнений,

решении различных задач по тому или иному предмету, проведении ролевых и дидактических игр на двух языках: родном (казахском/русском) и английском языках.

При предметно-языковом интегрированном обучении можно сформировать группы по признаку языковой подготовки учащихся. В этом случае задания следует давать разного уровня: «А» — для обучающихся, отлично владеющих английским языком, «В» — для обучающихся хорошо владеющих английским языком, и «С» — для обучающихся со слабым знанием английского языка. При этом в одну группу могут входить ученики с разным уровнем знания физики, химии, биологии и информатики, поэтому предметное содержание заданий для всех групп одинаковое. В основу формирования групп можно положить уровневую подготовку обучающихся по предмету. В этом случае в одну группу могут входить ученики с разной языковой подготовкой, но с одинаковым уровнем знаний и умений по предмету.

Парная форма учебной деятельности предполагает работу двух учеников, при этом они могут быть с одинаковым или разным уровнем знания английского языка. Парная форма работы реализуется в ученическом эксперименте (выполнении лабораторных и практических работ), в выполнении упражнений, работе с дидактическими карточками и др.

При индивидуальной форме работы наилучшим образом учитывается языковая и тематическая подготовка обучающихся по предмету. При этом задания можно дифференцировать по двум критериям: уровень знания предмета и уровень владения английским языком. Индивидуальная работа реализуется при выполнении тех или иных заданий по предметам: решении задач, выполнении упражнений, работе с тестами, с различной литературой и источниками Интернет, заполнении предметно-языковых словарей по предметам и др.

С целью развития умения применять билингвальный язык по физике, химии, биологии и информатике, а также учета интересов и потребностей обучающихся рекомендуется осуществлять различные формы работы с использованием ресурсов из передовых отечественных и зарубежных дидактических работ, ссылок и сети Интернет. Так, при изучении темы «Углерод» по химии (“Carbon”) обучающимся можно предложить сделать компьютерную презентацию по следующим направлениям «Аллотропные модификации углерода» (“Allotropic modifications of carbon”), «Свойства и разновидности алмазов» (“Properties and Types of Diamonds”), «История великих алмазов» (“The History of great diamonds”), «Свойства и применение графита» (“Properties and uses of graphite”), «Фуллерены» (“Fullerenes”).

Для выполнения работы ученики могут использовать англоязычные ресурсы Интернет, а в последнем слайде презентации указывать ссылки на источники. При изучении темы «Металлы» обучающимся можно дать задание использовать иноязычные сайты по физике для оформления стенгазеты на английском языке о металлах в жизни человека: «Роль электрического тока в жизни человека» (“The role of electric current in Human Life”), «Электронная проводимость металлов» (“Electronic conductivity of Metals”), и др.

Формы работы с применением иноязычных ресурсов Интернет способствуют развитию информационно-коммуникативной компетенции обучающихся, то есть умению получать и обрабатывать информацию из различных источников, а также передавать ее.

Функции предметно-языкового интегрированного обучения

Сегодняшние школьники имеют возможность самостоятельно осваивать информационное пространство, задача же учителя – скорректировать их интересы, создать потребность находить информацию и осмысливать ее. В условиях демократизации общества обучающиеся, выступая субъектами учебной деятельности, готовятся совершать собственные открытия. Осуществление использования метода предметно-языкового обучения помогает формированию у обучающихся цельного представления о явлениях природы и взаимосвязи между ними.

Предметно-языковая интеграция выполняет в обучении ряд функций и планирование их помогает учителю успешно реализовать все эти функции, предусмотреть все разнообразие их видов на уроках, в домашней и внеклассной работе обучающихся.

Функции	*Условия*
Образовательная	Способствует изучению и совершенствованию трех языков. С их помощью учитель формирует такие качества знаний учащихся, как системность, глубина, осознанность, гибкость. Уроки с использованием метода CLIL выступают как средство развития тематических понятий, способствуют усвоению связей между ними и общими понятиями.
Развивающая	Определяется своей ролью в развитии системного и творческого мышления учащихся, в формировании их познавательной активности, самостоятельности и интереса к процессу познания. Уроки с использованием метода CLIL помогают преодолеть предметную инертность мышления и расширяют кругозор учащихся
Конструктивная	С помощью метода CLIL учитель совершенствует содержание учебного материала, методы и формы организации обучения
Сотрудничество	При составлении расписания уроков необходимо определить время для организации сотрудничества между учителями языковых дисциплин и учителями предметниками

Взаимопосещение уроков	Организация взамных посещении уроков между учителями языковых и неязыковых дисциплин с целью проведения дальнейшей рефлексии уроков
Работа методических обьединении	При планировании работы методических обьединений необходимо разработать совместный план взаимодействия методических обьединений учителей языковых и неязыковых дисциплин
Дополнительные языковые курсы	Для поддержки учеников с недостаточным уровнем языковой подготовленности рассмотреть возможность организации дополнительных курсов
Воспитательная работа	С целью создания языковой среды в план воспитательной работы школы включить проведение различных тематических внеклассных мероприятий на английском языке
Школьный библиотекарь	С целью поддержки учителей языковых дисциплин и учителей-предметников, библиотекарю необходимо организовывать различные мероприятия на английском языке
Классный руководитель	Необходимо поддерживать связь с родителями и информировать их о достижениях их детей

Введение предметно-языковой интеграции в учебный процесс многообразен и его использование требует творчества учителя, постоянного продумывания всего, что делается на уроках, а также совершенствования методов работы в процессе обучения. Помимо наличия основополагающих знаний в области обучения и преподавания, учителям необходима работа над получением дополнительной информации из различных отечественных и зарубежных источников. Это позволит им сделать более обоснованными выводы о том, что происходит сегодня в той или иной области, касающихся того или иного предмета и какие стратегии необходимо предпринять. И естественно, для учителя в процессе принятия решений особенно важными являются интересы ученика.

Преподавание с помощью новых методик CLIL и STEM

Развитие современных педагогических технологий, целенаправленная реализация средств информатизации в системе образования потребовали проведения исследований в области проектирования и разработки компьютерной поддержки преподавания учебных дисциплин; определения места средств информации в каждой учебной дисциплине и активных методов

обучения. Современная гуманистическая концепция образования ставит перед всеми учебными дисциплинами следующие три основные цели:
— Раскрыть основы науки;
— Систематизировать и обобщить знания, умения и навыки;
— Способствовать выявлению и развитию способностей обучающихся через реализацию первых двух установок.

Для выполнения обозначенных целей современное образование нуждается в разработке новой методологии, основанной на интегрированных процессах, в которых обьектом иссследования становятся все звенья образовательной системы и их взаимодействие с обществом и человеком. Одними из таких форм в преподавании являются методики STEM и CLIL, где иностранный язык выступает в качестве инструмента для изучения других предметов. В данном случае язык становится не объектом обучения, а его средством. Язык интегрирован в общеобразовательную программу, и знание языка становится средством изучения содержания предмета. Тем самым у обучающихся повышается мотивация использования языка в контексте, когда они заинтересованы в теме. Изучение языка становится более целенаправленным, так как язык используется для решения конкретных коммуникативных задач.

Командное преподавание при организации предметно-языкового интегрированного обучения

Учителям ежедневно приходится принимать сложные решения, которые основаны на различных видах знаний и суждений и нацелены на установление того, чему каждый день ученик должен научиться, и каковы его достижения в перспективе. Одним из факторов, имеющих существенное влияние на обучающихся, является нарастающая легкость доступа к знаниям, обусловленная широко распространенным использованием инновационных технологий. В результате расширения доступности знаний, роль учителя становится более важной и будет направлена на обучение обучающихся тому, как критически относиться к знаниям. Для того, чтобы оставаться сотрудниками и не растерять себя как учитель, необходимо использовать полноценный современный урок на деятельной основе и ориентированный на развитие личности школьника. Современный урок на сегодня – это урок-познание, урок-путешествие, урок-деятельность. То есть урок, где учитель и ученик постигают новое одновременно, подталкивая друг — друга к новым открытиям, решениям, противоречиям. Современного ученика сегодня очень трудно чем-либо удивить. Поэтому основная задача современного педагога правильно преподнести учебную информацию. Такой процесс возможен только при использовании учителем новых технологий, которые позволяют сделать урок более наглядным, содержательным и более интересным для нынешнего поколения.

На сегодняшний день находит широкий отклик практика командного преподавания – team-teaching. Это один из новых методов качественного

обучения. Team — teaching — форма ведения очного обучения, когда два или несколько учителей сообща ведут занятия по единой программе с группами учащихся для совершенствования обучения обучающихся и достижения единой цели. Методика командного обучения способствует большему общению между учениками и учителями. Работая командой, учителя обеспечивают высоко контролируемое, скоординированное и организованное обучение. А наличие в команде учителелей с различными специальными навыками и опытом работы, просто бесценно и необходимо для всестороннего развития и качественного обучения.

Вместе с тем, учителя создают образовательную среду для обучающихся и улучшения своей практики преподавания. Они совместно планируют и преподают урок или серию уроков, делятся учебными ресурсами, вместе оценивают достижения обучающихся, а также, совместно разрабатывают методы обучения на основе результатов оценивания. То есть, совместно обучая учеников, можно оценить результаты проделанной работы и своих, и учеников, делится своими профессиональными наблюдениями и ставить перед своими учениками многосторонние задачи и цели.

При построении этапов учебного плана, участники командного преподавания воспроизводят исследовательское мышление, научный поиск. Совместная работа учителей на одном уроке даст возможность расширить спектр деятельности учащихся в процессе обучения. Такой подход будет еще больше активизировать познавательную деятельность и способствовать развитию мышления, умения решать проблемы, позволит всесторонне развивать учащихся, сделать процесс учения интересным. В то же время такая работа побуждает к самообразованию, творчеству, способствует повышению педагогического мастерства и сплочению педагогического коллектива в режиме одних задач обучения.

Преимущества

В чем же преимущества работы в команде? Самое важное - это возможность преодоления «изоляции» между учителями. Ведь обычно у учителей нет времени или возможности для взаимодействия со своими коллегами учителями, даже если они находятся в окружении своих коллег. Работая же вместе, они могут обсудить вопросы, касающиеся обучающихся по поводу поведенческих ожиданий, их мотивации, используемых учебных стратегии, и конечно по улучшению результатов работ.

Работа в команде дает учителю возможность разрабатывать новые учебные подходы, контролировать потребности обучающихся (своевременная помощь, контроль дисциплины проблемных обучающихся, поддержка обучающихся имеющих трудности в освоении материала). Учителя подвергаются различным стилям планирования, развивают и укрепляют свои собственные учебные подходы и методы. Преимущества совместного обучения включают в себя и высокое достижение запланированных результатов, совершенствование навыков межличностного общения. Обучающиеся

становятся свидетелями и участниками двух динамических «дисплее», двух умов и личностей.

Да и обучающиеся могут извлечь выгоду из этой ситуации: идет сотрудничество и взаимодействие для достижения цели. Для обучающихся урок проходит не как в обычном режиме, а уже можно сказать: нетрадиционно. Учителя преподносят материал не как обычный монолог со своими действиями, а преподносят ее путем обмена и обсуждения идей, теорий и практики перед учащимися. Не только учителя работают вместе, но и сам учебный процесс вовлекает обучающихся в увлекательные познавательные действия через индивидуальные, парные и групповые работы. И так как каждый учитель несет ответственность за преподавание и вместе решают проблемы деятельности, то и индивидуальную поддержка максимальная.

Конечно, чтобы достичь успеха в командном преподавании, даже самым опытным учителям будет трудно работать, если в команде они не будут работать в одном направлении и с одной общей целью. Нужно уметь правильно спроектировать совместную работу. Любая команда должна строить учебный процесс в соответствии с учебной программой. И до начала совместной работы, необходимо предварительно подготовить какие виды в командном обучении готов взять на себя каждый член команды (большой и малый групповые дискуссии, проверочные работы, оценивание, исследовательская работа и др.). Четкое распределение обязанностей, главный критерий работы. Если заранее эффективно и согласованно распределить между собой работу, можно будет предотвратить проблемы в расхождении точек зрения. Это и обсуждение обязанностей каждого из членов команды на каждый этап урока, это и обговаривание использования материалов и методов, приемлемые для обеих сторон. Да и обучающиеся не увидят каких – либо подвохов при совместном обучении. Главное здесь – доверие друг – другу. Как известно доверие развивается медленно и ее надо культивировать отношения. Данный метод позволяет культивировать тесное и открытое сотрудничество между учителями и обучающимися.

Различные приемы командного преподавания:

1) один учитель объясняет новый материал, в то время как другой учитель дает разъяснения, задает вопросы, чтобы провести контроль деятельности учеников. При этом каждый из учителей играет роль «переводчика»;

2) если учителя планируют в классе групповую работу, они могут представлять различную информацию, дифференцируя группы обучающихся;

3) если учителя организовали групповую деятельность обучающихся для выполнения практической работы, то некоторые группы работают достаточно самостоятельно под руководством одного учителя, в то время как другая группа больше работает под руководством другого учителя;

4) один учитель объясняет новый материал, другой учитель проводит практическую часть урока;

5) обучение проводит учитель на английском языке, другой учитель наблюдает за классом и следит за усвоением изучаемого материала;

6) оба могут представлять одну и ту же информацию одной группе обучающихся, но в более интенсивной форме;

7) основная часть урока проводится учителем на английском языке, вводная часть урока и подведение итогов урока проводится на языке обучения.

Подходы, используемые на основе интегрированного метода обучения CLIL

Форма проведения интегрированных уроков нестандартна, увлекательна.

Использование различных видов работы поддерживает внимание учеников на высоком уровне, что позволяет говорить о развивающей эффективности таких уроков. Они снимают утомляемость, перенапряжение учащихся за счет переключений на разнообразные виды деятельности, резко повышают познавательный интерес, служат развитию воображения, внимания, мышления, речи и памяти школьников.

Интегрированное обучение дает возможность для самореализации, самовыражения, творчества учителя, способствует раскрытию способностей его учеников.

Использование метода CLIL является источником нахождения новых фактов, которые подтверждают или углубляют определенные выводы, наблюдения учащихся в различных предметах.

Интегрированные уроки дают ученику достаточно широкое и яркое представление о мире, в котором он живет, о взаимопомощи, о существовании многообразного мира материальной и художественной культуры.

CLIL учителю необходимо использовать разнообразные стратегии обучения для развития индивидуальных способностей обучающихся. В процессе обучения следует применять соответствующие формы работы, такие как, работа с классом, групповая работа, самостоятельная работа. Парная и групповая работа не являются чем-то новым, но они необходимые формы в процессе обучения подхода CLIL.

В методологии CLIL «автономия обучающегося» (learner autonomy) занимает важное место. По словам Бенсона Ф. и Уоллера П., термин «автономия» можно рассмотреть в следующих случаях:

1. когда ученик добывает знание самостоятельно;

2. имеет определенные навыки и компетенции, необходимые для самостоятельного обучения;

3. чувствует ответственность за свое обучение.

Во всех упомянутых случаях обучающиеся открывая идеи и возможности принимают активное участие в учебном процессе. Они не являются пассивными наблюдателями учебного процесса, принимающего все как должное, а становятся причинами этого процесса. Это и есть результат инициированного взаимодействия ученика и окружающей среды.

С применением CLIL учителю необходимо изменить подход в обучении.

Педагогические подходы к организации учебного процесса, в котором учителю предлагаются рекомендации по использованию различных методов, технологий и стратегий на основе интегрированного обучения. Например:

- стратегии: самоуправляемая, экспериментальная, критическая, коммуникативная, контекстная;
- методы: проблемное обучение, индивидуальное обучение, междисциплинарное обучение, обучение на основе опыта, проектный метод. Коммуникативное обучение включает формирование коммуникативной концепции, то есть внутренней готовности и способности к речевому общению, ориентирующей обучающихся на «вхождение» в иное культурное пространство. Для такого обучения характерны, прежде всего, нетрадиционные формы проведения занятий.

Существует несколько подходов, приемлемые при обучении на основе CLIL: целостный, конструктивный, экспериментальный, активное, цифровое и совместное обучение

Целостное обучение, где все предметные области интегрированы в процессе обучения и направлены на познавательное, социальное, физическое и психологическое развитие обучающегося;

Конструктивное обучение - взаимодействие ученика и окружающей среды служит ментальной схемой построения и открытия;

Активное обучение (Active learning) включает в себе познавательные и физические занятия обучающихся. Обучающиеся должны сами решать задачи, используя различные способы планирования и исследования, самостоятельный поиск решений.

Экспериментальное обучение (Experimental learning), где обучающиеся приобретают знания эксперементируя на практике: во-первых, они формируют гипотезу, а затем проверяют ее, делая свои собственные выводы и тем самым улучшая свои навыки критического мышления.

Цифровое обучение (Digital learning) - использование Интернета для изучения, источник новой информации и исследования.

Совместное обучение (Cooperative learning), где обучающиеся, работая в группах, парах, командах решают определенные задачи. Посредством коллаборативного обучения, обучающиеся опираются на имеющиеся у них знания, сопоставляя их с новым содержанием и новым языком. В то же время они осознают, что им еще предстоит сделать. Для изучения языка, в частности, командное обучение дает возможность как учиться, так и совершенствоваться.

Самостоятельное обучение (Discovery learning) - обучающиеся изучают самостоятельно и находят ответы на вопросы, познают знания и концепции.

Обучение на основе задач (Task Based Learning) TBL - обучение на основе определенных заданий которые должны выполнить ученики и их завершение.

Общий физический ответ (Total Physical Response) TPR - эффективный метод, который предполагает изучение языка, используя «body language».

Планирование уроков на основе метода CLIL

Необходимым условием эффективности процесса обучения в школе является планирование. Подготовка к занятиям это трудоемкий и затратный по

времени процесс, который требует немалых усилий по отбору содержания предмета, языка, используемого при обучении контента и навыков обучения.

По своей структуре, интегрированный урок отличается от традиционных уроков следующими особенностями:

- предельной четкостью, компактностью, сжатостью учебного материала;
- логической взаимообусловленностью, взаимообязанностью материала интегрируемых предметов на каждом этапе урока;
- большой информативной ёмкостью учебного материала, используемого на уроке.

При планировании и организации таких уроков учителю важно учитывать следующие условия:

- целесообразно проводить обобщающие уроки, на которых будут раскрыты проблемы, наиболее важные для двух или нескольких предметов;
- язык является естественным средством выражения в преподавании всех других предметов;
- план урока, составляется учителем самостоятельно по примерному шаблону.

Планирование уроков содействует пониманию учителями: для кого планируется серия последовательных уроков, чему необходимо научить и какой метод оценивания необходимо использовать. В идеале каждый пункт урока может быть просчитан по минутам. При разработке плана урока учителю рекомендуется обратить внимание на дифференцированный подход к обучению и учитывать индивидуальные особенности детей. Краткосрочное планирование урока помогает учителю более эффективно достичь учебных целей. Для этого учителю необходимо особенно тщательно отбирать учебный материал и правильно подбирать виды деятельности. После каждого урока учителю необходимо провести анализ урока (рефлексию) для того, чтобы выявить возникшие трудности при освоении учебного материала обучающимися.

В этой связи определяющими в формулировке цели преподавания и обучения должны стать такие вопросы: какими знаниями должны, на Ваш взгляд, обладать обучающиеся? Какие ключевые идеи должны понять обучающиеся? Какие вопросы должны быть исследованы и проанализированы обучающимися? При этом результаты обучения должны быть ориентированы на обучающегося.

При планировании CLIL урока, необходимо, учитывать основные принципы данного подхода:

- Содержание, где учителя разрабатывают урок по теме учебной программы.
- Коммуникация. Каждый раз при планировании урока учитель должен задавать ряд вопросов: Какой язык следует применять при коммуникации? Какие ключевые слова по содержанию предмета необходимы для обучающихся? Какую поддержку можно оказать учащимся в процессе обучения?

- Культура. Учителя CLIL помогают обучающимся соотносить теорию с практикой. Они изучают не просто школьный предмет, а то, что относится к "реальному миру". Поэтому учителю следует подумать:

Какое отношение имеет этот урок к повседневной жизни и окружению ученика? Как связан урок с обществом или культурой, окружающей учеников? Связан ли урок с другими культурами?

- Познание. При применении метода CLIL, учитель должен задавать обучающимся, такие вопросы как: что?, где?, когда? и сколько? Эти вопросы требуют реальные, специфические и конкретные ответы. Обучающиеся, которые учатся правильно отвечать на них, развивают навыки критического мышления.

Учитель должен выступать не как источник знаний, а как организатор активной учебно-познавательной деятельности обучающихся.

В рамках одного урока, следует планировать множество различных заданий. На одном уроке необходимо включить четыре, пять или более различных заданий. Продолжительность заданий должна составлять, например, 10 минут. Время, за которое обучающиеся могут сосредоточить свое внимание, часто довольно короткое.

Убедитесь, что каждое задание следует плавно за предыдущим, между заданиями должна быть последовательность и связность. Будьте готовы повторить задание по-разному. Например, сделать задание в устной форме, а затем попросить класс сделать ту же самую задачу в письменной форме. Это помогает обучающимся понять задачу, приводит к плавному переходу, укрепляет предыдущее обучение и позволяет обучающимся практиковать более одного навыка.

Попробуйте изменить типы взаимодействия с классом. Если говорить слишком долго, обучающимся останется меньше времени, чтобы обсудить и узнать друг друга. Подумайте о том, как выяснить, что класс понимает инструкции учителя. Обязательно включите индивидуальные, парные, групповые задания в деятельность всего класса.

При планировании уроков полезно рассмотреть следующие вопросы:

- Какова цель урока?
- Соответствует ли каждая часть урока достижению обучающимися цели обучения?
- Какие языковые навыки будут развивать ученики в процессе обучения?
- Какую языковую поддержку должна оказать?
- Как буду оценивать своих учеников?
- Какие соответствующие материалы и интернет ресурсы будут использованы на уроке?

В процессе интегрированного обучения учителю необходимо создавать условия для развития навыков применения ИКТ, включая поиск, обработку, извлечение информации, создание презентаций, сайтов, блогов, аудио-, видеоматериалов, обмен информацией и идеями, оценивание и совершенствование своей работы через использование широкого спектра оборудования и приложений. В педагогической деятельности учителю

необходимо использовать потенциал существующих новых технологий для повышения уровня образования: электронные учебники, аудио-, видеоматериалы, программные приложения, а также организовывать участие учащихся в дистанционных олимпиадах и конкурсах.

Дифференциация

Дифференциация обучения - это организация учебного процесса, при которой учитываются индивидуально-типологические особенности личности (способности общие и специальные, уровень развития, интересы, психофизиологические свойства нервной системы и др.), характеризуется созданием групп обучающихся, в которых содержание образования, методы обучения, организационные формы различаются.

В каждом классе есть три типа модальности восприятия: визуалы, аудиовизуалы и кинестетики.

Вот некоторые стратегии, которые учителю может использовать для каждого типа обучающихся:

Для визуалов, следует использовать картины, флеш карты, графические органайзеры.

Аудиовизуалам можно применять аудиодиски и видеоролики, песни, задания на запоминание, позволяющие обучающимся регулярно работать парами и небольшими группами.

Для кинестетиков необходимо использовать физические упражнения, соревнования, настольные игры, ролевые игры.

Оценивание

Поскольку методика CLIL имеет двойную направленность, при оценивании учебных достижении обучающихся, необходимо уделить внимание оценке как языка, так и содержания. Для того, чтобы сосредоточиться на одном предмете, оценка должна включать в себя все цели и задачи урока CLIL, включая компетентность, знания, навыки, установки и поведение. Оценка CLIL обучения, отличается от традиционных оценок.

При обучении на основе подхода CLIL, ученик обучается новому содержанию предмета и языку в тоже время, учитель должен уметь оценивать прогресс в каждом. Если содержание и язык не оцениваются одновременно, теряется двойной фокус метода CLIL. Однако иногда приоритет может отдаваться пониманию содержания, а иногда и точному использованию языка.

Критериальное оценивание

В настоящее время в нашей стране в рамках обновления содержания образования введено критериальное оценивание. Это является важным, потому что проблема оценивания и его объективности остро стоит и перед учителями в практике преподавания, и перед учениками для оценивания успешности своего обучения. Для учителя важно, как с помощью оценки не погасить интерес к предмету, а наоборот, стимулировать ученика к продвижениям по отношении к самому себе. Оценка должна стать инструментом в руках учителя, который будет направлять, открывать новые возможности ученику на пути познания. Особенно это важно на современном этапе, когда мы через изменение образовательной парадигмы переходим от модели, где учитель находится в

центре учебного процесса к модели, где ученики созидают, а учитель лишь направляет.

Оценивание происходит двумя основными способами: формативное оценивание и суммативное оценивание.

Критериальное оценивание – это процесс, основанный на сравнении учебных достижений учащихся с чётко определёнными, коллективно выработанными, заранее известными всем участникам процесса критериями, соответствующими целям и содержанию образования, способствующими формированию учебно-познавательной компетентности обучающихся.

Критерии оценивания представляются как цель, как ожидаемый результат обучения, а оценивание по любому критерию – это определение степени приближения ученика к данной цели. Критериальное оценивание формирует у обучающихся положительные эмоции к учебному процессу, и учитель всегда может найти ответы на поставленные вопросы по оцениванию работ.

Практическая значимость критериального оценивания определяется следующими преимуществами:

- оценивается только работа обучающегося;
- работа обучающегося сравнивается с образцом (эталоном) правильно выполненной работы, который известен обучающимся заранее;
- обучаюмуся известен четкий алгоритм выведения оценки, по которому он сам может определить уровень своей работы и информировать родителей;
- оценивают у обучающихся только то, чему учили, так как критерий оценивания представляет конкретное выражение учебных целей.

Данный вид оценивания позволяет:

Учителям:

- Разработать критерии, способствующие получению качественных результатов.
- Иметь оперативную информацию для анализа и планирования своей деятельности.
- Улучшить качество преподавания.
- Выстраивать индивидуальную траекторию обучения каждого ученика с учетом его индивидуальных особенностей.
- Использовать разнообразные подходы и инструменты оценивания
- Вносить предложения по совершенствованию содержания учебной программы.

Учащимся:

- Знать и понимать критерии оценивания для прогнозирования результата, осознавать критерии успеха.
- Участвовать в рефлексии, оценивая себя и своих сверстников.
- Использовать знания для решения реальных задач, выражать разные точки зрения, критически мыслить.
- Овладеть приемами контрольно-оценочной деятельности.

Родителям:

- Получать доказательства уровня обученности ребенка.
- Отслеживать прогресс в обучении ребенка.
- Обеспечивать ребенку поддержку в процессе обучения.

Задачи оценивания:

- Определение уровня подготовки каждого ученика на каждом этапе учебного процесса;

- Отслеживание индивидуального прогресса и коррекция индивидуальной траектории развития ученика;

- Мотивирование обучающихся на устранение имеющихся пробелов в усвоении учебной программы;

- Дифференцирование значимости оценок, полученных за выполнение различных видов деятельности;

- Обеспечение обратной связи между учителем, учеником и родителями.

Компоненты критериального оценивания:

- Рубрикатор – подробный описатель уровней достижений обучаюихся по каждому критерию и соответствующее им количество баллов.

- Оценочное задание – зачет, эссе, проект, контрольная работа, лабораторная работа, исследование.

- Проверочный лист – лист самооценки знаний и умений по данной теме.

Оценочные задания:

- должны соответствовать формируемым умениям и требованиям к результатам освоения учебной программы по предмету;

- должны содержать проверяемые элементы знаний;

- необходимо сформировать у обучающихся практические навыки выполнения данных заданий.

Для выполнения заданий обучающихся желательно обеспечить памятками, алгоритмами, инструкциями. Разные виды заданий должны способствовать формированию различных компетенций.

Рубрикатор – показатель сформированности компетенций в соответствии с критериями оценивания; подробная инструкция для оценивания заданий:

- должен содержать подробное описание уровней достижений учащихся и соответствующее им количество баллов;

- составляться для каждого вида оценочной работы;

- описание достижений должно быть конкретно-позитивным;

- в рубрикаторе дается характеристика не ученику, а выполненной им работе.

Наличие рубрикатора для учителя упрощает проверку работы и делает ее более объективной; для ученика – оценка становится аргументированной и, следовательно, понятной; а так же становятся ясны пути корректировки знаний, умений и навыков.

Лист самооценивания – это план действий ученика при изучении темы. Формирует

- навыки: самоанализа, самоконтроля, самокоррекции, самооценивания.

- умения: планировать получение знаний, самостоятельно применять знания, анализировать свои достижения и недостатки, планировать пути исправления ошибок.

Алгоритм работы по технологии критериального оценивания:

- определить цели и задачи учителя и ученика при изучении данной темы, в соответствии с требованиями к результатам освоения учебной программы;

- подобрать или составить задания, которые помогут сформировать компетенции в соответствии с кодификатором планируемых результатов и результатов освоения учебных программ;

- определить критерий оценивания задания;

- разработать рубрикатор для оценивания уровней сформированности компетенции.

Представляются критерии и дескрипторы из опыта учителя химии средней школы № 95 г.Алматы Т.Г.Белоусовой.

Для оценивания достижений обучаюихся при изучении курса химии можно использовать следующие критерии.

Таблица 21- Критерии оценивания курса химии

Критерии	*Проверяемые умения и способности*	*Оценочные задания*
Критерий А «Способность понимать, как научные знания применяются в жизни, и умение высказывать свою точку зрения»	- Умения объяснять, как наука применяется и используется при решении местных и глобальных проблем. - Умения оценивать влияние науки и научного применения на жизнь и общество. - Умения формулировать собственное мнение и позицию, аргументировать его. - Умения использовать различные способы поиска, сбора, обработки, анализа, передачи и интерпретации информации	эссе,сообщения, рефераты и т.п.
Критерий В «Способность понимать и передавать научную информацию»	Способность: - передавать научную информацию логично и последовательно; - творчески использовать разнообразные средства для выражения чувств, идей и результатов своей деятельности; - передавать информацию в виде устного ответа на вопросы, передавать информацию в виде устного ответа, доклада с использованием наглядности (презентация, модели, схемы); - передавать в виде письменного ответа на вопрос (умение интерпретировать сущности изученных явлений, процессов, законов, закономерностей и т.д.)	понятийные диктанты, тестовые задания на соответствие, устные ответы, презентация работы
Критерий С «Способность оценивать научную информацию и применять ее при решении проблемных вопросов»	Умения строить логичное рассуждение, умозаключение (индуктивное, дедуктивное и по аналогии) через создание моделей и схем решения задач и проблемных вопросов.	задачи, составление уравнений реакций.
Критерий D «Способность планировать и проводить исследование»	- Умения определять проблему, которая может быть проверена исследованием, определять цель и планировать пути и средства ее достижения.	практические работы, лабораторные работы, проекты.

	- Способность видеть альтернативные пути достижения поставленных задач, выбирать наиболее эффективные средства их достижения, оценивать метод, комментируя его достоверность.	
Критерий E «Умения использовать логические действия и делать выводы»	- Овладение логическими действиями: сравнения, анализа, синтеза, обобщения, индукции и дедукции, аналогии. - Умения использовать информацию из текстов, устанавливать причинно-следственные связи и делать выводы.	Составление и заполнение таблиц, схем, построение графиков зависимости.
Критерий F «Умение эффективно работать в группе соблюдение правил ТБ при выполнении практических работ»	- Умения распределять функции и роли в совместной деятельности, осуществлять взаимный контроль в совместной работе. - Умения проводить научные исследования, соблюдая технику безопасности.	работа в группах, практические и лабораторные работы.

Оценивание в рамках описываемой системы представляет собой неотъемлемую часть обучения, важную для постоянного определения сильных и слабых сторон каждого обучающегося. Для этого обучающимся должны быть совершенно понятны цели всякой выставляемой отметки, равно как и процедура ее выставления. Вне зависимости от того, имеем мы дело с формирующим или констатирующим оцениванием, необходимо соблюдать следующие общие требования:

- оцениваемая работа и порядок действий по ее оцениванию должны позволить как учителю, так и школьнику определить успехи и неудачи, а также понять, что ученик может сделать, чтобы минимизировать свою неуспешность;
- проверяется не просто способность ребенка вспомнить и изложить изученные факты, но также понимание и применение им знаний, умений и навыков;
- оценивание производится в соответствии с общими критериями оценивания по определенной предметной группе, достижения отмечаются отдельно по каждому из критериев;
- школьники знают критерии оценивания выполняемого задания до того как приступают к его выполнению, а также по мере возможности привлекаются к обсуждению и/или созданию рубрикаторов для оценивания заданий;
- ученикам предоставляется возможность анализа собственного обучения с использованием критериев оценивания и определение того, что нуждается в особом внимании и совершенствовании;

- результаты оценивания выполненных работ доступны только самому ребенку, его родителям, учителям и администрации школы;

- оценивание работ производится максимально объективно, независимо от личных симпатий и антипатий, что достигается детальным фиксированием этой процедуры и созданием подробных рубрикаторов.

Таким образом, критериальное оценивание воплощает в себе принципы, которые лежат в основе обновления образования. При условии соблюдения методики ее применения, трудоёмкость и издержки адаптационного периода окупаются сохранением познавательного интереса ребёнка, развитием в нем желания учиться, трудиться, т.е. повышением качества знаний обучающихся.

Образец самооценивания для успешной подготовки к контрольной работе по теме «Металлы и неметаллы» представлен в таблице.

Пример: Контрольная работа по теме

«Простые вещества»

Задание 1.

1.Даны следующие вещества: HCl, Cl_2, CaO, Mg, NaOH, Ba, CO_2.

Определите среди приведенных веществ - металлы_____

2. Даны следующие вещества: фосфор, водород, кислород, натрий. Определите правильное соответствие вещества и его агрегатное состояние:

а) при обычных условиях, это вещество бесцветный газ с плотностью по водороду, равной 1;

б) это твердое вещество, имеющее электропроводность и пластичность;

в) это бесцветный газ, поддерживающий дыхание и горение;

г) твердое вещество, имеет одну из аллотропных форм красную по цвету.

3. Выберите среди приведенных свойств, физические свойства кислорода:

а) бесцветный газ;

б) легче воздуха;

в)бледно-фиолетовый газ;

г) тяжелее воздуха

д) в жидком состоянии имеет голубой цвет;

4. Физические свойства алюминия:_____

5. Математическое выражение количества вещества

А. $N = n \cdot Na$

Б. $n = m/ M$

В. $V = n \cdot Vm$

Г. $m = n \cdot M$

Задание 2. Установите соответствие.

2.1 Обозначение	Физическая величина
1. M	а. относительная молекулярная масса
2. n	б. количество вещества

	в. молярная масса
	г. масса

2.2

Обозначение	Физическая величина
1. молярная масса	А. л/моль
2. количество вещества	Б. моль
	В. г/моль
	Г. г

Задание 3.

Установите правильную последовательность и запишите формулы газов в порядке увеличения их молярных масс:

А. кислород

Б. азот

В. фтор

Г. озон ____

Задание 4.

Рассчитайте необходимую величину и дополните выражения:

1. Количество вещества CO_2 массой 8,8 г _____ моль

2. Количество вещества SO_2 объемом 4,48 л (н.у.) _____ моль

3. Объем (н.у.) 4 моль NH_3 _____л.

4.Число молекул $18 \cdot 10^{23}$ водорода составляет _____ моль

Таблица 22 - Рубрикатор для оценивания контрольной работы по химии «Металлы и неметаллы»

№ задания	*Элемент содержания*	*Максимальный балл*
Критерий В «Способность понимать и передавать научную информацию»		
1.1	Классификация неорганических веществ. Простые и сложные вещества	1
1.2	Физические свойства простых веществ	2
1.3	Физические свойства простых веществ – неметаллов	1
1.4	Физические свойства простых веществ – металлов	1
1.5	Формула для приведения расчетов	1
2.1	Физические величины – обоснование	2
2.2	Физические величины – единицы измерения	2
Критерий С«Способность оценивать научную информацию		

и применять ее при решении проблемных вопросов»		
3.	Расчет молярной массы простых веществ	2
4.1	Расчет количества вещества по молярной массе	2
4.2	Расчет количества вещества по известному объему газообразного вещества	2
4.3	Расчет объема газообразного вещества по количеству вещества	2
4.4	Расчет числа частиц по количеству вещества	2

Оценивание для обучения

При *оценивании для обучения* (далее - ОдО) наблюдение, интерпретация и критерии оценивания могут быть сходными с применимыми в процессе оценивания учения, но характер заключения и принимаемых решений - иными. По существу, ОдО концентрирует внимание неполученных данных о том, на каком этапе в процессе обучения находятся ученики, в частности, характер и причины их сильных и слабых сторон. Таким образом, заключение ОдО сконцентрировано на том, что могут предпринять ученики, чтобы развиваться дальше.

Группа Реформы Оценивания (2002a) предлагает следующее определение оценивания для обучения:

Оценивание для обучения - это процесс выявления и интерпретации данных, используемый учениками и их учителями для определения этапа, на котором находятся учащиеся в процессе своего обучения, и направления, в котором следует развиваться, а также, для установления оптимальных путей достижения необходимого уровня. Одним из значимых элементов данного определения является акцент на использовании результатов оценивания учениками. При этом обращается внимание на то, что учителя не являются единственными оценивающими лицами.

Формативное оценивание является неотъемлемой частью ежедневного процесса преподавания и обучения, проводится непрерывно, обеспечивает обратную связь между обучающимся и учителем и позволяет своевременно корректировать учебный процесс без выставления баллов и оценок и применяется учителями для измерения обучения и для помощи в планировании урока.

Суммативное оценивание проводится для того, чтобы предоставить учителям и обучающимся информацию об успеваемости обучающихся по завершении разделов/сквозных тем учебных программ и определенного учебного периода с выставлением баллов и оценок.

Формативное и суммативное оценивание применяются по всем предметам. Однако подходы к оцениванию могут отличаться в зависимости от их содержания и вида. Учителя используют результаты формативного и

суммативного оценивания для предоставления обратной связи обучающимся и информирования родителей во время учебного процесса.

Для определения степени достижения целей обучения составляются критерии оценивания, которые распределяются по уровням мыслительных навыков согласно таксономии Б. Блума.

Задания для формативного оценивания и суммативного оценивания должны быть разработаны таким образом, чтобы предоставлять равные возможности оценивания для всех обучающихся. Процессы выставления баллов и модерации при суммативном оценивании за четверть обеспечивают надежность результатов оценивания и могут предоставить учителю и обучающимся полезную информацию о процессе преподавания и обучения.

Критериальное оценивание нацелено на поддержку работы учителя в классе и предназначено для того, чтобы положительно влиять на его деятельность. Результаты позволят учителю проводить рефлексию (обратную связь) своего преподавания и помогут планировать дальнейшую деятельность.

Новая система оценивания позволяет формировать у обучающихся способность контролировать и оценивать свою деятельность, устанавливать и устранять причины возникающих трудностей.

Виды формативных оцениваний:

«Большой палец»-

Учитель останавливает объяснение и просит обучающихся показывать ему сигналы рукой, свидетельствующие о понимании или непонимании материала. Для этого учитель предварительно договаривается с обучающимися об этих сигналах:

- Я понимаю и могу объяснить (большой палец руки направлен вверх).

- Я все еще не понимаю (большой палец руки направлен в сторону).

-Я не совсем уверен в (помахать рукой). Посмотрев на сигналы, учитель предлагает некоторым обучающимся высказаться. Учитель тоже задает уточняющие вопросы.

«Измерение температуры» - данный метод используется для выявления того, насколько ученики правильно выполняют задание. Для этого деятельность обучающихся останавливается, и учитель задает вопрос: «Что мы делаем?» Ответив на этот вопрос, обучающиеся предоставляют информацию об уровне понимания сути задания или процесса его выполнения. В некоторых случаях (при работе в парах и в группах) учитель просит одну пару или группу обучающихся продемонстрировать процесс выполнения задания. Другие пары или группы наблюдают, что от них требуется сделать.

«Светофор» - раздаются карточки трех цветов светофора (зеленый, желтый, красный). Обучающиеся показывают карточками сигналы, обозначающие их знание/понимание или незнание/непонимание материала.

Зеленый цвет: «У меня все получилось».

Желтый цвет: «Я не совсем уверен. Мне требуется консультация».

Красный цвет: « Требуется помощь».

«Пирамида знаний»

Учитель после объяснения нового материала может предложить ученикам на уроке выстроить свою пирамиду знаний, умений т.е. того, что они узнали и умеют делать на этом этапе урока. Для этого каждый ученик на любом тетрадном листочке (в линейку, клеточку, А-4) записывает по вертикали по одному предложению снизу вверх, в котором содержатся знания относительно данной темы урока.

«Две звезды и желание»

Применяется при оценивании творческих работ обучающихся, сочинений, эссе. Учитель предлагает проверить работу одноклассника. Когда обучающиеся комментируют работы друг друга, они не оценивают работы, а определяют и указывают на два положительных момента – «две звезды» – и на один момент, который заслуживает доработки, – «желание».

Контроль знаний

«Мини-тест»

Мини-тесты (небольшое количество заданий) призваны оценивать фактические знания, умения и навыки обучающихся, т.е. знание конкретной информации, определенного материала. На выполнение мини-теста отводится не более 5 минут времени урока. Ученики сдают учителю листок, на котором написаны ответы на предложенные задания.

«Закончи предложение». В конце урока учитель раздает каждому из учеников листок бумаги, и каждый ученик отвечает письменно на следующие вопросы:

Какие новые знания вы получили? Начните свой ответ со слов:

- Я узнал…
- Я теперь знаю…
- Мне было интересно…
- Я хочу еще узнать…

Заполненные листки ученики сдают учителю. Учитель анализирует ответы учеников, а на следующем уроке обобщает и комментирует их.

«Письменные комментарии»

Обязательный элемент оценивания обратной связи. Проверяя письменные работы обучающихся, учитель делает свои комментарии в соответствии с критериями оценки и уровнем достижения результата. Комментарии должны быть ясными и нести обучающий характер. Проверяя письменную работу, можно выделять правильные (интересные) части одним цветом, а требующие доработки – другим.

Комментарии к письменным работам могут включать напоминания (что следует добавить), подсказки или примеры.

Рефлексия

«Древо творчества»

У детей в общей корзине лежат плоды, цветы, зеленые и желтые листики, которые дети делают совместно с родителями из цветной бумаги по 5 штук

каждую неделю. В конце урока дети прикрепляют их на дерево: плоды – дело прошло полезно, плодотворно; цветок – получилось почти все, дело прошло довольно неплохо; зеленый листик – не все получилось, но я старался; желтый листик – не смог справиться с заданием, еще нужно поработать.

«Незаконченное предложение»

Учащиеся должны закончить предложение, например,

На уроке мне было важно и интересно…

Сегодня на уроке я понял…

Хотелось бы узнать…

(как в устной, так и письменной форме)

«Рейтинг популярности»

Обучающимся раздаются карточки разного цвета и объясняются их обозначения.

красный – работа прошла интересно, помогла решить проблемы урока;

зеленый – совместная работа помогла нам пообщаться, лучше узнать способности друг друга; желтый – дело было важно для тех, кто был в этом заинтересован, его мы обсуждали вместе. Каждый из присутствующих располагает карточки на доске или листе рядом с теми заданиями, которые были выполнены за урок. Список составляется заранее. После того как карточки расставлены, начинается анализ полученных результатов

Если раньше на своих уроках лишь частично использовала возможности формативного оценивания, то сейчас, когда познакомилась с этим видом оценивания, ,использую его на каждом этапе урока. Хочу отметить положительные моменты оценивания для обучения, что же дает оно учителю:

- ежеурочно отслеживать успехи каждого ученика в классе;
- создает условия для активного участия обучающихся в процессе собственного познания;
- дает возможность обучающимся анализировать собственную работу;
- требует активного участия и способствует повышению мотивации обучающихся;
- формирует коммуникативный процесс между учителем и учеником;
- стимулирует учителя к корректировке подходов преподавания с учетом результатов оценивания.

Опираясь на результаты формативного оценивания (самооценка, взаимооценка, оценка работы в группе, активность на уроке) легче применить суммативное оценивание.

Использование методов формативного оценивания помогло обучающимся выработать навыки самостоятельной работы, работы в группе, у них появился интерес к учебе, повысилось чувство взаимопомощи, коллективизма.

Процесс обучения ориентирован на формирование у обучающихся функциональной грамотности и навыков широкого спектра. При этом важно помнить, что процесс обучения предполагает отход от традиционной

организации учебного процесса и базируется на ожидаемых результатах, которые определяются по 6 образовательным областям и отражают деятельностный аспект, т.е. обучающиеся «знают», «понимают», «применяют», «анализируют», «синтезируют», «оценивают».

Спецификация суммативного оценивания за четверть – требования к структуре и содержанию суммативного оценивания за четверть и его проведению.

Суммативная работа – работа обучающегося, предназначенная для определения уровня учебных достижений обучающегося по предмету за определенный период обучения.

Суммативное оценивание, в свою очередь, включает процедуры суммативного оценивания по разделу/сквозной теме, за четверть и за год.

Суммативное оценивание проводится для предоставления учителям, обучающимся и родителям информации о прогрессе обучающихся по завершении разделов/сквозных тем учебных программ и четверти с выставлением баллов и оценок. В процессе фиксирования осуществляется сбор доказательств, демонстрирующих знания и навыки обучающихся согласно содержанию учебной программы. Это позволяет определять и фиксировать уровень усвоения содержания учебной программы за определенный период. Результаты формативного и суммативного оценивания используются учителями для планирования учебного процесса, рефлексии и улучшения собственной практики преподавания (18).

Суммативные задания за разделы/сквозные темы и четверть должны содержать только пройденный обучающимися материал учебных программ.

Задания суммативного оценивания за четверть разрабатываются на основе спецификаций суммативного оценивания за четверть. Спецификации представляют собой единые требования к структуре и содержанию суммативного оценивания за четверть и его проведению для всех организаций среднего образования.

Спецификации включают: цель, обзор суммативного оценивания за четверть, инструкции по проведению, образцы заданий суммативного оценивания за четверть, схемы Результаты суммативного оценивания обучающихся в виде баллов переводятся в четвертную и годовую оценки согласно шкале перевода баллов в оценки. выставления баллов к заданиям. Выполнение работ по суммативному оцениванию обязательно для всех обучающихся. Суммативное оценивание за раздел/сквозную тему проводится по завершении раздела или сквозной темы согласно учебным программам и планам. В результате данного вида суммативного оценивания обучающимся выставляются баллы, которые учитываются при выставлении оценок за четверть. Задания для суммативного оценивания за раздел/сквозную тему разрабатываются в соответствии с целями обучения и критериями оценивания. В методических рекомендациях по суммативному оцениванию представлены образцы заданий для проведения суммативного оценивания за раздел/сквозную

тему. Методы и задания для суммативного оценивания за раздел/сквозную тему определяются и разрабатываются самостоятельно.

Таким образом, при планировании суммативного оценивания за раздел или сквозную тему учитель определяет критерии оценивания, отражающие ключевые цели обучения, и соотносит их с соответствующим уровнем мыслительных навыков. Например, в разделе «Формулы веществ и уравнения химических реакций» представлено 6 целей обучения:

1. Вычислять массовые доли элементов в составе вещества, выводить формулы веществ по массовым долям элементов.

2. Устанавливать экспериментальным путем соотношение реагирующих веществ.

3.Составлять уравнения химических реакций, записывая формулы реагентов и продуктов реакции.

4. Знать закон сохранения массы веществ.

5. Классифицировать химические реакции по числу и составу исходных и образующихся веществ.

6. Описывать химические реакции в природе и жизнедеятельности живых организмов и человека.

Критерии оценивания к вышеуказанным целям обучения показаны в таблице 1.

Таблица 1. Пример критериев оценивания к целям обучения раздела в 8 классе «Формулы веществ и уравнения химических реакций»

Раздел	Подраздел учебной прграммы	Цели обучения	Уровень мыслительных навыков	Критерий оценивания
Формулы веществ и уравнения химических реакций	Расчеты по химическим формулам	8.2.3.1 - вычислять массовые доли элементов в составе вещества, выводить формулы веществ по массовым долям элементов	Знание Понимание Применение	знает вычислять массовые доли элементов в составе вещества, выводить формулы веществ по массовым долям элементов; вычислит массовые доли элементов в составе вещества, выводить формулы веществ по массовым долям элементов
	Составление уравнений химических реакций. Закон сохранения массы веществ	8.2.3.2 - устанавливать экспериментальным путем соотношение реагирующих	Знание Понимание Применение	Знает закон сохранения массы веществ; устанавливает экспериментальным путем соотношение

		веществ; 8.2.3.3 - составлять уравнения химических реакций, записывая формулы реагентов и продуктов реакции; 8.2.3.4 - знать закон сохранения массы веществ		реагирующих веществ; составляет уравнения химических реакций, записывая формулы реагентов и продуктов реакции;
	Типы химических реакций	8.2.2.1- классифицировать химические реакции по числу и составу исходных и образующихся веществ	Понимание Применеие	знает и понимает типы химических реакций; умеет классифицировать химические реакции по числу и составу исходных и образующихся веществ
	Химические реакции в природе и жизнедеятельности живых организмов и человека	8.2.2.2 - описывать химические реакции в природе и жизнедеятельности живых организмов и человека	Понимание Применение	Описывает химические реакции в природе и жизнедеятельности живых организмов и человека; понимает механизм химических реакций, происходящих в живых организмах

Суммативное оценивание за раздел/сквозную тему – это оценивание учебных достижений по завершении изучения определенного материала. Данное оценивание рекомендуется организовать так, чтобы оно занимало не более 15-20 минут на уроке. Пример суммативного оценивания за раздел/ сквозную тему представлен в таблице .

Таблица 2- Пример суммативного оценивания за раздел «Формулы веществ и уравнения химических реакций», 8 класс

Раздел	Формулы веществ и уравнения химических реакций
Подраздел	Расчеты по химическим формулам

	Составление уравнений химических реакций. Закон сохранения массы веществ Типы химических реакций Химические реакции в природе и жизнедеятельности живых организмов и человека
Цели обучения	8.2.3.1 - вычислять массовые доли элементов в составе вещества, выводить формулы веществ по массовым долям элементов 8.2.3.2 - устанавливать экспериментальным путем соотношение реагирующих веществ; 8.2.3.3 - составлять уравнения химических реакций, записывая формулы реагентов и продуктов реакции; 8.2.3.4 - знать закон сохранения массы веществ 8.2.2.1 - классифицировать химические реакции по числу и составу исходных и образующихся веществ 8.2.2.2 - описывать химические реакции в природе и жизнедеятельности живых организмов и человека

Заключение

Одной из стратегических задач современного образования является создание учебной среды, способствующей формированию полиязычных, творческих и критически мыслящих обучающихся.

Имеющийся кадровый потенциал учителей и руководителей Пилотного проекта, констатация высокой мотивации (интерес, желание и намерения повышать уровень английского языка, удовлетворенность процессом пилотного обучения) педагогов и обучающихся позволяют утверждать, что общеобразовательные школы получили начало для решения задач, поставленных в Плане Нации «100 шагов» касательно перехода на английский язык обучения предметам естественно-математического направления в старших классах общеобразовательных школ.

Продолжая повышать уровень владения английским языком и однвременно уровень CLIL-компетенций учителей естественно-математического направления, теперь их внимание следует сконцентрировать *на качестве преподавания* предметов естественно-математического направления на английском языке и предмета «Английский язык» в школах страны. Также необходимо проводить диагностические тесты для определения уровня владения английским языком обучающихся. Кроме того, необходимо внедрение независимой (внешней) оценки языковых компетенций обучающихся по всем видам речевой деятельности (слушание, говорение, чтение и письмо).

Приложение

ОНЛАЙН-ОПРОС ДЛЯ ПИЛОТНЫХ ШКОЛ

Онлайн-опрос: ПЕДАГОГИ, учителя ЕМЦ

Уважаемые коллеги!

Данный онлайн-опрос проводится с целью выявления положительных и проблемных сторон Пилотного проекта. Кроме того, необходимо обновить банк данных об участниках (педагогах) Пилотного проекта, поэтому опрос для педагогов является не анонимным в отличие от опроса для обучающихся и их родителей.

На некоторые вопросы можно давать несколько ответов, не противоречащих друг другу по смыслу и содержанию.

В целом, мониторинг Пилотного проекта направлен на выявление успешного опыта как отдельных педагогов, так и педагогических коллективов. В связи с этим очень надеемся, что Ваши ответы будут искренними, полными, информативными.

Нам особо важно знать, имеются ли у Вас авторские разработки (вплоть до поурочных/краткосрочных планов), которые стали бы достоянием широкой педагогической общественности. Ваши методические разработки, которые Вы укажете в своих ответах на вопросы №18, №19, №20, №21 и №22, мы будем собирать дополнительно, составим сборник и разместим на сайте Национальной академии образования им. И.Алтынсарина.

Внимание!

В опросе принимают участие учителя предметов ЕМЦ 7-11 классов и учителя казахского и русского языков 6 и 7 классов.

Благодарим вас за участие в мониторинге!

С уважением, коллектив НАО им. И.Алтынсарина!

1 Укажите свои данные:

- Фамилия
- Имя
- Отчество
- Номер мобильного телефона
- Электронный адрес

2 Укажите свой возраст

- До 30 лет
- До 40 лет
- До 50 лет
- Старше 50 лет

3 Укажите свой педагогический стаж:

- До трех лет
- До пяти лет
- До семи лет
- До десяти лет
- Свыше десяти лет

4 Укажите свою квалификационную категорию:

● Предыдущая версия
- Без категории
- Вторая категория
- Первая категория
- Высшая категория

● Новая версия
- Педагог
- Педагог-модератор
- Педагог-эксперт
- Педагог-исследователь
- Педагог-мастер

5 Проходили ли Вы курсы повышения квалификации по обновленному содержанию образования?
- Да

Если да, то укажите:
- *Курсы НИШ*
- *Курсы «Өрлеу»*
- Нет

6 Проходили ли Вы курсы повышения квалификации по CLIL-технологии?
- Да

Если да, то укажите:
- *Курсы НИШ*
- *Курсы «Өрлеу»*
- *Самостоятельно*
- *Другое*
- Нет

7 Проходили ли Вы курсы повышения квалификации по английскому языку (языковые курсы)?
- Да

Если да, то укажите:
- *Курсы НУ*
- *Курсы «Өрлеу»*

- *Самостоятельно*
- *Другое*
- Нет

8 Укажите свой уровень владения английским языком:
oA1
oA2
oB1
oB2
oC1
oC2

9 Есть ли у Вас намерение/желание повысить уровень владения английским языком?
- Да
- Нет

10 Укажите класс/классы, в которых свой предмет Вы преподаете на английском языке?
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

11 Укажите, что именно Вы преподаете на английском языке:
- Предмет из инварианта
- Факультативное занятие (вариативный компонент)
- Отдельные внеклассные мероприятия по своему предмету

12 Применяете ли Вы технологию CLIL в обучении своему предмету на английском языке?
- Да
- Нет

13 Укажите классы, в которых Вы преподаете свой предмет на английском языке в режиме ***частичного погружения***? ***(Частичное погружение*** *означает, что на английском языке (Я3) ведутся отдельные этапы урока)*
- в 7-м классе
- в 8-м классе
- в 9-м классе
- в 10-м классе

- в 11-м классе

14 Укажите классы, в которых Вы преподаете свой предмет на английском языке в режиме ***полного погружения (Полное погружение*** *означает, что весь урок проводится на английском языке (Я3)*

- в 7-м классе
- в 8-м классе
- в 9-м классе
- в 10-м классе
- в 11-м классе

15 На каком этапе урока Вы применяете английский язык?

- на этапе повторения
- на этапе закрепления
- на этапе новой темы
- во время режимных моментов

16 Разработаны ли Вами учебно-дидактические, учебно-наглядные или другие вспомогательные материалы по своему предмету на английском языке?

- Да
- Нет

17 Если да (предыдущий вопрос), то для каких классов?

- Для 7-го класса
- Для 8-го класса
- Для 9-го класса
- Для 10-го класса
- Для 11-го класса

18 Есть ли у Вас запатентованные разработки уроков, внеклассных мероприятий, элективных курсов и др.

- Да
- Нет

19 Разработаны ли Вами задания по Вашему предмету на английском языке для СОР и СОЧ?

- Да
- Не в полном объеме
- Нет

20 На каком уроке Вы проводите **формативное оценивание языковых компетенций** обучающихся?

- На уроках английского языка

- На уроках по Вашему предмету
- На уроках английского языка и на уроках по Вашему предмету

21 На каком уроке Вы проводите **формативное оценивание предметных компетенций** обучающихся?

- На уроках английского языка
- На уроках по своему предмету
- На уроках английского языка и на уроках по своему предмету

22 На каком уроке Вы проводите **суммативное оценивание языковых компетенций** обучающихся?

- На уроках английского языка
- На уроках по Вашему предмету
- На уроках английского языка и на уроках по Вашему предмету

23 На каком уроке Вы проводите **суммативное оценивание предметных компетенций** обучающихся?

- На уроках английского языка
- На уроках по своему предмету
- На уроках английского языка и на уроках по своему предмету

24 Проводится ли диагностика языковых и предметных компетенций обучающихся по Вашему предмету?

- Да, в начале и в конце учебного года
- Да, в течение всего учебного года
- Не проводится

25 Как повлияло преподавание Вашего предмета на английском языке на уровень языковых и предметных компетенций обучающихся?

Внимание!

Отвечая на этот вопрос, исходите из личного опыта. Вы можете сравнить успехи детей этого класса с предыдущими годами обучения, если они изучали Ваш предмет раньше; или Вы можете сравнить успехи детей этого класса с успехами других классов этой же параллели этого учебного года; или Вы можете сравнить успехи детей этого класса с успехами других классов этой же параллели, но прошлого учебного года.

- повышение уровня **предметных** компетенций
- повышение уровня **языковых** компетенций
- повышение уровня **и предметных, и языковых** компетенций
- повышение уровня **предметных** компетенций, но снижение уровня **языковых** компетенций
- повышение уровня **языковых** компетенций, но снижение уровня **предметных** компетенций

- снижение уровня **предметных** компетенций
- снижение уровня **языковых** компетенций
- снижение уровня **и предметных, и языковых** компетенций
- уровень **предметных** компетенций остался прежним
- уровень **языковых** компетенций остался прежним
- затрудняюсь ответить

26 Как Вы реагируете на ошибки в речи обучающихся на английском языке?

- игнорирую ошибки
- исправляю коммуникативно значимые ошибки (влияющие на понимание содержания речи)
- исправляю все ошибки
- при ошибке повторяю данный обучающимся ответ, приведя его в соответствии с требованиями нормативной грамматики

27 Каким образом Вы оцениваете учебные достижения обучающихся по английскому языку при CLIL?

- при оценивании я уделяю внимание только предмету
- я оцениванию достижения обучающихся по предмету и по английскому языку
- я оцениваю достижения обучающихся по английскому языку только при формативном оценивании

28 Проблемы пилотного обучения Вы обсуждаете:

- На методическом объединении учителей ЕМЦ
- На методическом объединении учителей английского языка
- На методическом объединении учителей ЕМЦ и английского языка
- В творческой группе по Пилотному проекту в школе
- В творческой группе по Пилотному проекту в городе/районе
- В основном с курирующим завучем

29 Получаете ли Вы поддержку со стороны учителей английского языка?

- Да, постоянно
- Да, но не постоянно
- Нет

30 Чувствуете ли Вы поддержку со стороны администрации школы в работе в Пилотном проекте?

- Да, постоянно
- Да, но не постоянно
- Нет

31 Имеется ли в Вашем кабинете мультимедийное оборудование?

- Оборудован мой кабинет
- Практически в каждом учебном кабинете рабочее место учителя оборудовано компьютером
- В школе существует локальная сеть и функционирует официальный сайт

32 Имеются ли в Вашей школьной библиотеке учебники и учебные пособия, на Ваш взгляд, наиболее полезные для преподавания и обучения предмета на английском языке*?*

- достаточное количество
- малое количество
- практически нет

33 Получаете ли Вы доплату к заработной плате за преподавание предмета на английском языке?

- Да
- Нет

34 Укажите проблемы, связанные с преподаванием Вашего предмета на английском языке

оорганизационного характера

_____
_____
_____
_____

- содержательного характера

_____
_____
_____
_____

Онлайн-опрос: ПЕДАГОГИ, учителя казахского языка (Т1) в школах с казахским языком обучения

1 Учащиеся 6-х и 7-х классов изучают английский язык с первого класса. Повлияло ли это на знание казахского языка?

- да, отрицательно
- да, положительно
- нет, не повлияло

Онлайн-опрос: ПЕДАГОГИ, учителя казахского языка (Т2) в школах с русским языком обучения

1. Учащиеся 6-х и 7-х классов изучают английский язык с первого класса. Повлияло ли это на знание казахского языка?

- да, отрицательно
- да, положительно
- нет, не повлияло

Онлайн-опрос: ПЕДАГОГИ, учителя русского (Я1) языка в школах с русским языком обучения

1. Учащиеся 6-х и 7-х классов изучают английский язык с первого класса. Повлияло ли это на знание русского языка?

- да, отрицательно
- да, положительно
- нет, не повлияло

Онлайн-опрос: ПЕДАГОГИ, учителя русского языка (Я2) в школах с казахским языком обучения

1. Учащиеся 6-х и 7-х классов изучают английский язык с первого класса. Повлияло ли это на знание русского языка?

- да, отрицательно
- да, положительно
- нет, не повлияло

Содержание

Введение 185
1 Анализ результатов пилотного проекта обучения предметам ЕМН на английском языке 186
2 Методические рекомендации по обучению предметам ЕМН на английском языке 290
Заключение 343
Приложение 344

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ-МАТЕМАТИКАЛЫҚ БАҒЫТТАҒЫ ПӘНДЕРДІ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫТУ БОЙЫНША
ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ
ПО ОБУЧЕНИЮ ПРЕДМЕТАМ ЕСТЕСТВЕННО-МАТЕМАТИЧЕСКОГО НАПРАВЛЕНИЯ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Басуға 18.09.2019 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16.
Қағазы офсеттік. Офсеттік басылыс.
Қаріп түрі «Times New Roman». Шартты баспа табағы 11,0.

Подписано в печать 18.09.2019 г. Формат 60×84 1/16.
Бумага офсетная. Печать офсетная.
Шрифт Times New Roman. Усл. п.л. 11,0